

50

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2
(เล่ม 1)

นางชนิษฐา คำหล้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2550

**Experience-based Instructional Packages
in the Social Studies, Religion and Culture Learning
Area on Northeastern People's Way of Life
for Prathom Suksa V Students in Sakon Nakhon
Educational Service Area 2
(Volume I)**

Mrs. Khanittha Khamlah

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Technology and Communications

School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ชุติการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2

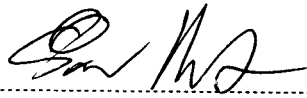
ชื่อและนามสกุล นางขนิษฐา คำหล้า

แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์
2. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์
3. รองศาสตราจารย์สุนทิพย์ บุญสมบัติ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

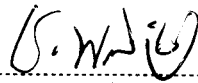
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม ทาแดง)

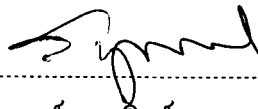
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์)

กรรมการ

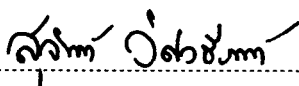
(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุนทิพย์ บุญสมบัติ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2

ผู้วิจัย นางขนิษฐา คำหล้า **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2) ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (3) รองศาสตราจารย์สุนนทิพย์ บุญสมบัติ **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไชยห้อย (ภูเงินประชาอนุกุล) เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 39 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์แบบคู่ขนาน และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาประสิทธิภาพด้วย E_1/E_2 การทดสอบค่าที ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ผลิตขึ้นทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีประสิทธิภาพ 81.08/77.67, 82.08/78.33 และ 82.25/78.67 ตามลำดับเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 (2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในระดับเห็นด้วยมาก

คำสำคัญ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Thesis title: Experience-based Instructional Packages in the Social Studies, Religion and Culture Learning Area on Northeastern People's Way of Life for Prathom Suksa V Students in Sakon Nakhon Educational Service Area 2

Researcher: Mrs. Khanittha Khamlah; **Degree:** Master of Education (Educational Technology and Communication); **Thesis advisors:** (1) Wasana Taweekulasap, Associate Professor; (2) Dr. Chaiyong Brahmawong, Senior Professor, (3) Sumontip Boonyasombat, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this study were three-fold: (1) to develop a set of experience-based instructional packages in the Social Studies, Religion, and Culture Learning Area on Northeastern People's Way of Life for Prathom Suksa V students based on the 80/80 efficiency criterion; (2) to study the learning progress of the students learning from the experience-based instructional packages; and (3) to study the opinion of the students on the experience-based instructional packages.

The research sample consisted of 39 randomly selected Prathom Suksa V students studying in the second semester of the 2007 academic year at Ban Hai Yong (Poo Ngern Prachanukul) School in Sakon Nakhon Educational Service Area 2. Research instruments comprised (1) three units of the experience-based instructional packages in the Social Studies, Religion, and Culture Learning Area on Northeastern People's Ways of Life, namely, Unit 7: Exploring Geographical Features of the Northeastern Region; Unit 8: Practicing Northeastern People's Culture; and Unit 11: Formulating Sufficiency Economy Projects in Northeastern Region Schools; (2) two parallel forms of an achievement test for pre-testing and post-testing; and (3) a questionnaire asking the students' opinion on the experience-based instructional packages. Statistics for data analysis were E_1/E_2 efficiency index, t-test, mean, and Standard deviation.

Research findings showed that (1) the three units of experience-based instructional packages were efficient at 81.08/77.67; 82.08/78.33; and 82.25/78.67 respectively; thus meeting the set efficiency criterion of 80/80; (2) students learning from the experience-based instructional packages achieved significant learning progress at the .05 level; and (3) the opinion of the students on the experience-based instructional packages was at the highly agreeable level.

Keywords: Experience-based Instructional Package, Northeastern People's Way of Life

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ รองศาสตราจารย์ สุนนทิพย์ บุญสมบัติ ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ติดตาม และตรวจสอบการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนเรียบร้อยเสร็จสมบูรณ์

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบแก้ไข และประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์สาธิต วิมลคุณารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยี การศึกษา อาจารย์วาณี บุญยะไวโรจน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล และ รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศรีพหล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

ขอบพระคุณผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้กำลังใจด้านการทำงาน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการบุญเพ็ง ฤๅณนาม ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองบัว คณะครู พนักงานบริการอัดสำเนา นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบัว

ขอบพระคุณผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ อนุเคราะห์สถานที่ และนักเรียนในการทดลองเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสมชาย สัพโส ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านไฮห่อง (ภูเงินประชานุกูล) คณะครู นักการภารโรง โรงเรียนบ้านไฮห่อง (ภูเงินประชานุกูล) อีกทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่เรียนร่วมรุ่นด้วยกันที่คอยให้กำลังใจ

ท้ายสุดนี้ ขอขอบพระคุณอย่างสูงสุด คือ คุณพ่อสังวาลย์ คุณแม่หนูไทร คำหล้า ที่เคารพให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจที่สำคัญ เด็กหญิงกัญญาดา คำหล้า พันจ่าเอกเกียรติศักดิ์ จันทนะพ และญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนในการศึกษา

ประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอน้อมระลึกถึงพระคุณของบูรพการี และคุณครูที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ขนิษฐา คำหล้า

ธันวาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
การสอนแบบอิงประสบการณ์	12
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	22
สื่อในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	27
การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	34
การเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	79
ผลการวิเคราะห์หาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน	82
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ดัชนีแบบชิ้นงาน.....	87
คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	87
- ภาคที่ 1 บทนำ.....	88
- ภาคที่ 2 รายละเอียดประสบการณ์.....	97
หน่วยประสบการณ์ที่ 7.....	98
หน่วยประสบการณ์ที่ 8.....	159
หน่วยประสบการณ์ที่ 11.....	244
- ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน).....	305
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	395
สรุปการวิจัย.....	395
อภิปรายผล.....	397
ข้อเสนอแนะ.....	403
บรรณานุกรม.....	405
ภาคผนวก.....	412
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	413
ข แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	415
ค ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	419
ง ตารางค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง ของแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์.....	423
จ ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญประสบการณ์ ในการทดสอบแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม.....	435
ฉ ตารางคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียน.....	449
ช ตารางแสดงความถี่คะแนนความคิดเห็นของนักเรียน.....	457
ซ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน.....	460
ประวัติผู้วิจัย.....	466

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะให้ความรู้แก่นักเรียนในเนื้อหาสาระความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ ๆ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ จริยธรรม สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น โดยการจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการหรือสหวิทยา (จันทร์ คุปตะวาทีน 2550 : 51)

1.1 สภาพพึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีสภาพที่พึงประสงค์หลายประการ ครอบคลุม (1) วิธีการเรียนการสอน (2) สื่อการเรียนการสอน (3) สภาพแวดล้อม และ (4) การประเมิน

1.1.1 วิธีการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีวิธีการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ ดังนี้ (1) วิธีการเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ตรง เพื่อให้ให้นักเรียนได้สังเกตและได้รับประสบการณ์ตรงในชีวิตจริง โดยใช้สังคมเป็นห้องปฏิบัติการของนักเรียน ทั้งนักเรียนและครู ได้ฝึกการวางแผนล่วงหน้าก่อนที่จะรับประสบการณ์นั้น (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 39) (2) วิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้ทักษะความคิด ความสามารถหลาย ๆ ด้านสอดคล้องกับกลุ่มประสบการณ์ และสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน (3) วิธีการเรียนการสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง ให้นักเรียนมีอิสระในการหาความรู้ด้วยตนเอง และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ (4) วิธีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา เน้นให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ เพื่อเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงแล้วนำมาแก้ปัญหาาร่วมกัน และ (5) วิธีการศึกษาจากชุมชน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาสภาพของชุมชน เรียนรู้ถึงสภาพความเป็นจริงของชุมชนทุกด้าน ให้นักเรียนได้เข้าใจถึงสภาพของท้องถิ่นและรักท้องถิ่นมากขึ้น (จันทร์ คุปตะวาทีน 2550 : 61 – 66)

1.1.2 สื่อการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ การใช้สื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครูต้องเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเชื่อมสาระทางสังคมศึกษากับความเป็นจริงในชีวิตของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ครอบคลุม (1) สื่อบุคคล ได้แก่ ครู วิทยากรจากนอกโรงเรียนที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์ในท้องถิ่นซึ่งรวมพระภิกษุ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และตัวนักเรียนเอง (2) สื่อสิ่งของ ได้แก่ สื่อรูปธรรมที่อยู่ในรูปวัสดุและอุปกรณ์ ได้แก่ หนังสือเรียน ภาพชุด สไลด์ แผนที่ เครื่องฉาย เครื่องเสียงต่าง ๆ มัลติมีเดีย หุ่นจำลอง และลูกโลก และ (3) สื่อวิธีการ ได้แก่ สื่อนามธรรมในรูปของกิจกรรม เกม สถานการณ์จำลอง ราชกรณี และโครงการ (ชัยขงค์ พรหมวงค์ และภณิดา มาประเสริฐ 2537 : 7)

1.1.3 สภาพแวดล้อมที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมที่พึงประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ตามที่ศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงค์ (2533 : 439 – 440) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่จะให้ครูจัดประสบการณ์ด้านสังคมศึกษาแก่นักเรียนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพที่สุด คือโรงเรียนต้องมีห้องสื่อการสอนสังคม ซึ่งเป็นห้องที่มีขนาดเท่ากันหรือใหญ่กว่าห้องเรียนธรรมดา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นห้องเรียน ประกอบด้วย กระดานดำ โต๊ะครู โต๊ะนักเรียนจัดเป็นกลุ่ม กระดานนิเทศ และส่วนที่เป็นที่แสดงหรือเก็บวัสดุอุปกรณ์ทางสังคมศึกษา ประกอบด้วยที่เก็บอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ มุมห้องที่ทำการฉายสไลด์ ภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ ที่จัดนิทรรศการ มุมหนังสือ และป้ายนิเทศ

1.1.4 การประเมินที่พึงประสงค์ การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงงาม ดังนั้น การประเมินผลการเรียนรู้จึงเน้นที่ (1) การประเมินผลตามสภาพจริง ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง การรายงานตนเอง การประเมินผลการปฏิบัติจริง การสอบถาม การเยี่ยมบ้าน ระเบียบสนทนา และการจัดทำแฟ้มสะสมงาน และ (2) การประเมินด้านทักษะและกระบวนการ ต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินอย่างต่อเนื่องและวัดหลาย ๆ ครั้ง ใช้การวัดเป็นช่วงเวลา เพื่อให้มีการสังเกตพฤติกรรมและได้แสดงออกตามสภาพจริง ทำให้ผลการวัดมีคุณค่ามากขึ้น (จันทร์ คุปตะวาทีน 2550 : 69 - 72)

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน หลายประการ ครอบคลุม (1) วิธีการเรียนการสอน (2) สื่อการเรียนการสอน (3) สภาพแวดล้อม และ (4) การประเมิน

1.2.1 วิธีการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ครูยังคงยึดการสอนแบบบรรยายมากกว่าการใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ การบรรยายนั้นมักบรรยายเนื้อหาสาระตามที่ปรากฏในหนังสือเรียน ยังขาดเทคนิคหรือวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นหรือฝึกฝนการแก้ปัญหาในระหว่างการเรียนการสอน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างทั่วถึง เพราะครูสังคมศึกษาจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนน้อยเกินไป (สิริวรรณ ศรีพหล 2533 : 140)

1.2.2 สื่อการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ครูไม่ใช้สื่อการสอน หรือใช้ไม่เป็นครูขาดความสนใจ ขาดความกระตือรือร้นในการใช้สื่อ และใช้วิธีสอนแบบอ่านจากตำราให้นักเรียนฟัง (วาริ ธีระจิตร 2537 : 239)

1.2.3 สภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ครูสังคมศึกษาจะเป็นครูกลุ่มหนึ่งที่ถูกปล่อยให้จับเสียมือเปล่ามากกว่าครูที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ที่โรงเรียนจัดหาห้องและเครื่องมือปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ให้ หรือครูสอนภาษาต่างประเทศที่มีห้องปฏิบัติการภาษา ส่วนโรงเรียนที่มีศูนย์การเรียนสังคมศึกษา หรือห้องสื่อการสอนสังคมศึกษาแทบจะหาไม่ได้เลย (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และภณิดา มาประเสริฐ 2537 : 11)

1.2.4 การประเมินที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ครูจะประเมินเพื่อตัดสินนักเรียนได้หรือตกผ่านหรือไม่ผ่าน หรือต้องการคัดเกรด และจัดระดับผลการเรียน โดยใช้แบบวัดหรือข้อสอบชนิดเลือกตอบมาเป็นเครื่องมือวัดกันเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 9)

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

จากสภาพที่พึงประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนี้

1.3.1 ปัญหาด้านวิธีการเรียนการสอน ครูใช้วิธีการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ขาดเทคนิคหรือวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ในหลายด้าน ได้แก่ (1) ขาดวิธีการเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ตรง (2) ขาดวิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (3) ขาดวิธีการเรียนการสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (4) ขาดวิธีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และ (5) ขาดวิธีการศึกษาจากชุมชน

1.3.2 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน (1) ขาดสื่อบุคคล ประเภทวิทยากรจากนอกโรงเรียน (2) ขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ ประเภทมัลติมีเดีย และ (3) ขาดสื่อวิธีการในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม

1.3.3 ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ยังขาดห้องสื่อการสอนสังคมศึกษา ที่ประกอบด้วย สื่อ อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ มีผนังห้องที่มีสีสันทันไว้จัดแสดงผลงานต่าง ๆ มีลูกโลก แผนที่ให้นักเรียนได้สัมผัสจับต้องได้ มีแหล่งความรู้ เอกสารหลักฐาน ทั้งที่เป็นแหล่งปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ของจำลอง ของจริง วรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา มีสื่อประกอบคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ซอฟต์แวร์เพื่อการสืบค้นข้อมูล และสื่อต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นไปตามสภาพที่เป็นจริง

1.3.4 ปัญหาด้านการประเมิน การประเมินของครูส่วนใหญ่ยังใช้การประเมินแบบวัดหรือข้อสอบชนิดเลือกตอบมาเป็นเครื่องมือ ไม่ได้ประเมินเพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียนให้บรรลุถึงความรู้ และความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาที่ถูกกำหนดไว้ว่า การประเมินผลจะต้องควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเป็นลักษณะการประเมินตามสภาพจริง

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหา

เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ได้ดำเนินการฝึกอบรมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ขึ้นในปีการศึกษา 2549 – 2551 มีหัวข้อดังนี้ (1) อบรมเชิงปฏิบัติการครูสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2) อบรมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการการสร้าง Coaching Team การบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ (3) อบรมการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนตามกรอบทฤษฎีการประเมินสภาพจริง (4) อบรมการสร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และ (5) อบรมปฏิบัติการแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

นอกจากนี้ ได้มีงานวิจัยที่พยายามแก้ปัญหาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระหว่างปี 2540 - 2548 ดังนี้

1) งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ วราภรณ์ บรรดิ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันมีพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศรียา เจริญนาน (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา โปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองการปกครองไทย ด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองการปกครองไทย พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ โปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองการปกครองไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม และด้านการจัดกิจกรรมของโปรแกรม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

เปรมฤดี จารมิชัย (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนกับการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุชาติ คำพร (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอน โดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันมีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งามนิจ คำปลิว (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 85.43/89.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ (2) นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาเรื่องพลเมืองดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและมีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน ที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา มีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) นักเรียนมีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความคงทนในการคิดแก้ปัญหา ไม่แตกต่างจากความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียน และ (5) นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มปานกลางมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และกลุ่มอ่อนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

สาวิตรี อิ่มซ้อย (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปากับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ ฐิติพร ทองสุข (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ศิลปวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีภาพรวมโดยเฉลี่ย 92.50/91.10 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ถนอม ศรีสร้อย (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนแบบใช้สไลด์ที่มีคำถามสอดแทรกเป็นตอน ๆ ภายในเนื้อเรื่องกับใช้ชุดการสอนและการบรรยายต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนของการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้สไลด์ที่มีคำถามสอดแทรกเป็นตอน ๆ ภายในเนื้อเรื่อง และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้ชุดการสอนมีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) หลังจากสอบไปแล้ว 2 สัปดาห์ นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบบรรยายมีความคงทนของการเรียนในเรื่องที่สอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ไพบุลย์ คำกันยา (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสหกรณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อสร้างชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อประสม ผลการวิจัยพบว่าชุดสื่อประสมที่สร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน

พวงรัตน์ นามสนธิ์ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องการเมืองการปกครอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90.83/83.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

โดยสรุป งานวิจัยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะทำการวิจัย (1) ด้านวิธีการเรียนการสอน เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบร่วมมือกัน การเรียนรู้แบบ โมเดลชิปปา การสอนภาษาธรรมชาติ การสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียน และแผนการเรียนรู้โดยกระบวนการแก้ปัญหา และ (2) ด้านสื่อการเรียนการสอน เกี่ยวกับชุดการสอน สไลด์และชุดสื่อประสม

1.5 แนวทางการในการแก้ปัญหา

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและจากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นสื่อที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และช่วยแก้ปัญหการจัดการเรียนการสอนในด้าน (1) วิธีการเรียนการสอน ข้อดีของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นวิธีการเรียนที่ใช้วิธีการเผชิญประสบการณ์ที่หลากหลาย ได้แก่ วิธีการเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ตรง วิธีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ วิธีการเรียนการสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง วิธีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และ

วิธีการศึกษาจากชุมชน (2) สื่อการเรียนการสอน ข้อคิดของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วยสื่อที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ มัลติมีเดีย และซีดีเสียง (3) สภาพแวดล้อม ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เน้นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เสมือนห้องสื่อการสอนสังคม ประกอบด้วยมุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน และ (4) การประเมิน การประเมินในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จะประเมินผลตามสภาพจริง ได้แก่ การประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ การประเมินระหว่างเผชิญประสบการณ์ และการประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 ขึ้นมาใช้แก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.2.2 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์กับคะแนนหลังเผชิญประสบการณ์ โดยเป็นผลจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระดับพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียน

5.5 ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง นำหน้าความคิดเห็นของนักเรียนที่ให้ต่อคำถามในแบบสอบถาม ครอบคลุมความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบท รูปแบบ วิธีการเรียน สื่อ และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

6.2 ได้ต้นแบบการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในหน่วยประสบการณ์อื่น ๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (1) การสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (3) สื่อการ สอนแบบอิงประสบการณ์ (4) การทดสอบประสิทธิภาพ (5) การเรียนการสอนในกลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ (6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การสอนแบบอิงประสบการณ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุมรายละเอียด ดังนี้ (1) ความหมายของการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) ความเป็นมาของการสอนแบบอิง ประสบการณ์ (3) ปรัชญาและจิตวิทยาที่ใช้ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ (4) รูปแบบของการ สอนแบบอิงประสบการณ์ (5) ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ (6) วิธีการสอนแบบอิง ประสบการณ์ และ (7) ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์

1.1 ความหมายของการสอนแบบอิงประสบการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์ (Experience – Base Approach : EBA) หมายถึง วิธีการสอนที่กำหนดประสบการณ์ที่คาดหวัง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เผชิญ ผจญ และเผชิญ ประสบการณ์ด้วยการแสวงหาความรู้ ที่เป็นเนื้อหาสาระสำคัญประกอบภารกิจ งาน และทักษะ ความชำนาญจากแหล่งวิทยาการ ที่ได้มีการชี้แนะแหล่ง หรือจัดเตรียมไว้ให้บรรลุประสบการณ์ (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ 2545 : 148)

โดยสรุป การสอนแบบอิงประสบการณ์ หมายถึง วิธีการสอนที่นักเรียนได้ แสวงหาความรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระตามการประกอบภารกิจและงาน จากแหล่งวิทยาการ หรือแหล่งที่ จัดเตรียมไว้ให้บรรลุเป้าหมาย

1.2 ความเป็นมาของการสอนแบบอิงประสบการณ์

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงศ์ ได้ริเริ่มคิดวิธีการสอนแบบอิง ประสบการณ์ขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2540 ที่สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อให้

เป็นวิธีการสอนเต็มรูปแบบที่ต่อยอดมาจากวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นการสอนแบบกลุ่มอย่าง เดียว การสอนแบบอิงประสบการณ์ จะใช้รูปแบบการเรียนรู้กับครู (Teacher Directed Learning – TDL) การเรียนรู้กับเพื่อน (Peer Directed Learning – PDL) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning – SDL) ทดลองใช้ครั้งแรกที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย การสอนแบบอิง ประสบการณ์ เป็นการสอนที่กำหนดประสบการณ์ (แทนการกำหนดชุดเนื้อหา) ที่คาดหวังให้ นักเรียนได้เผชิญ ผจญ และเผชิญประสบการณ์ตามแนวทางบริบท สถานการณ์ เส้นทางความรู้/ ข้อมูล และสื่อที่กำหนดเพื่อให้นักเรียน “ทำได้” มากกว่า “มุ่งให้รู้” โดยใช้ชุดการสอนแบบอิง ประสบการณ์เป็นเครื่องมือ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 224 - 231)

โดยสรุป วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นวิธีการสอนที่ศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงศ์ ได้ต่อยอดมาจากวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ใช้รูปแบบการสอน 3 ประเภท ได้แก่ (1) รูปแบบการเรียนรู้กับครู (2) รูปแบบการเรียนรู้กับเพื่อน และ (3) รูปแบบการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

1.3 ทฤษฎีและหลักการของการสอนแบบอิงประสบการณ์

ทฤษฎีและหลักการของการสอนแบบอิงประสบการณ์ กล่าวใน 2 ประเด็น คือ (1) ปรัชญาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (2) จิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิง ประสบการณ์

1.3.1 ปรัชญาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์ ยึดปรัชญากลุ่มพัฒนาการนิยม (Progressivism) และกลุ่มสภาวะนิยม (Existentialism) โดยมีกลุ่มสารนิยม (Essentialism) และกลุ่ม จริย-สุนทรียนิยม (Perennialism) สนับสนุน ดังที่ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2538 : 181 – 183) ได้กล่าวไว้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 2.1 ปรัชญาการสอนแบบอิงประสบการณ์

ปรัชญาการสอน กลุ่มพัฒนาการนิยม	ปรัชญาการสอน กลุ่มสภาวะนิยม	ปรัชญาการสอนกลุ่ม สารนิยม	ปรัชญาการสอนกลุ่ม จริย – ศุนทรินิยม
<u>หลักการ</u> ครูในกลุ่มนี้เชื่อว่าการศึกษาคควรเน้นประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตัวนักเรียนเองเรียนเนื้อหาแต่พอควร เน้นการปฏิบัติ	<u>หลักการ</u> ครูในกลุ่มนี้ ยึดความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดสอนในระดับเปิดให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อมของนักเรียนแต่ละคน	<u>หลักการ</u> ครูในกลุ่มนี้เชื่อว่าเนื้อหาสาระในวิชาต่างมีความสำคัญมาก ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะสอนให้นักเรียนมีความรู้มากที่สุด	<u>หลักการ</u> ครูในกลุ่มนี้เชื่อว่าการศึกษาคความรู้ทำให้นักเรียนเป็นคนดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัย เพื่อจะนำไปสู่ความสุขนิรันดร์
<u>พฤติกรรมการสอนของครู</u>	<u>พฤติกรรมการสอนของครู</u>	<u>พฤติกรรมการสอนของครู</u>	<u>พฤติกรรมการสอนของครู</u>
1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเองเป็นรายบุคคล หรือเป็นรายกลุ่ม	1. จัดการสอนตามอัธยาศัย ไม่บังคับนักเรียนให้เรียนแต่เตรียมสื่อการเรียนรายบุคคลให้	1. ครูสอนด้วยการพูดหรือเขียนให้ลอกตามกระดานคำ ครูเป็นผู้รอบรู้ทุกอย่างและครูผิดไม่ได้	1. ครูเน้นความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียนและนักเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนตามความสนใจและความพร้อมของนักเรียน	2. ไม่จำกัดการเรียนเพียงแค่นในห้องเรียนหรือโรงเรียน ถือว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่	2. ครูมักวางอำนาจในห้องเรียน นักเรียนถูกบังคับให้เรียงแถวหันหน้าเข้าหาครู และตั้งใจฟังครู	2. ครูพยายามสอนนักเรียนให้เป็นคนดี และปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาในศาสนาต่าง ๆ
3. ครูไม่เชื่อว่า จะสอนนักเรียนได้ทุกอย่าง จึงพยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม	3. ไม่กำหนดชั้นแต่เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนไปเรื่อย ๆ จนครบเนื้อหาตามหลักสูตรกำหนด	3. ครูมีสิทธิลงโทษคู่ค่านักเรียนคนใดก็ได้ ทำหน้าที่เคร่งเครียดและพูดเสียงดัง	3. ครูพยายามสอนให้นักเรียนชื่นชมศิลปะคนตรีทุกรูปแบบ
4. ครูไม่เน้นเนื้อหาวิชา จะสอนเฉพาะสิ่งที่นักเรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4. ไม่กำหนดระเบียบวินัยแต่ให้นักเรียนช่วยกันกำหนดระเบียบข้อบังคับและบทลงโทษเอง	4. ครูชอบยืนอยู่หน้าชั้นเรียนตลอดเวลา ชอบถือไม้เรียวและการลงโทษในรูปแบบอื่น ๆ	4. ครูในกลุ่มนี้ เชื่อว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเกิดจากการลงมือปฏิบัติ ใคร่ครวญจนเกิดความรู้อย่างชัดเจน
5. จัดสื่อในรูปชุดการสอน เน้นชุดการสอนประเภทกิจกรรมกลุ่ม และชุดการสอนรายบุคคล	5. จัดเนื้อหาสาระให้อยู่ในรูปของ “โมดูล” หรือชุดการสอนหน่วยย่อย	5. สื่อการสอนที่ใช้มากคือ แบบเรียน และชอล์กกับกระดานดำ	
6. จัดบรรยากาศในชั้นเรียน	เน้นการเรียนด้วยตนเอง		

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ปรัชญาการสอน กลุ่มพิพัฒนาการนิยม	ปรัชญาการสอน กลุ่มสภาพนิยม	ปรัชญาการสอนกลุ่ม สารนิยม	ปรัชญาการสอนกลุ่ม จริย - สุนทรินิยม
อย่างมีอิสระ เปิดโอกาสให้ นักเรียนทำงานแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่ 7. จัดห้องเรียนให้น่าอยู่ นำ เรียนด้วยการจัดมุมหนังสือ และมุมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการ เสริมความรู้ของนักเรียน	โดยครูให้ความช่วยเหลือ น้อยที่สุด 6. จัดชั้นเรียนให้เป็นแบบ เปิด จัดโรงเรียนแบบเปิด โล่ง และจัดศูนย์การเรียน ไว้ให้นักเรียนได้ศึกษา หาความรู้ตามความสนใจ ของนักเรียนเอง 7. ครูมีหน้าที่เป็นผู้ แนะนำมากกว่าที่จะบอก ความรู้ให้นักเรียน 8. จัดบรรยากาศการเรียน แบบอิสระเสรี ครูเป็น กันเองกับนักเรียน และ คอยช่วยเหลือกันเหมือน พี่น้อง	6. ลักษณะสภาพ ห้องเรียนส่วนใหญ่ จำกัดอยู่ในห้อง สี่เหลี่ยม ไม่มีการจัด กระดานนิเทศหรือ ตกแต่งห้องเรียนให้ น่าอยู่ 7. บรรยากาศทาง จิตภาพของห้องเรียน ส่วนใหญ่เคร่งเครียด เพราะครูไม่ชอบคุยกับ นักเรียน 8. การประเมินผลมัก เน้นความจำมากกว่า ความสามารถในด้าน อื่น ครูถือว่าคะแนน สอบไล่สำคัญที่สุด	

โดยสรุป การสอนแบบอิงประสบการณ์ ยึดหลักปรัชญากลุ่มพิพัฒนาการนิยม เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง กลุ่มสภาพนิยม เน้นให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของนักเรียน กลุ่มสารนิยม เน้นเนื้อหา ครูเป็นแหล่งความรู้หลัก และกลุ่มจริย-สุนทรินิยม เน้นให้นักเรียนเป็นคนคิดมีศีลธรรม และมีระเบียบวินัยในตนเอง

1.3.2 จิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์ ยึดหลักจิตวิทยาผสมผสานกันระหว่างกลุ่มเชื่อมโยงนิยม (SR Theories) กลุ่มประสบการณ์นิยม (Gestalt/Field Theories) ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2539 : 55 – 60)

ตารางที่ 2.2 จิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์

จิตวิทยากลุ่มเชื่อมโยงนิยม	จิตวิทยากลุ่มประสบการณ์นิยม
การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้รับสิ่งเร้า และได้รับการเสริมแรง โดยครูมีหน้าที่หาสิ่งเร้าด้วยการพูด หรือบรรยายให้นักเรียนฟัง ครูสอนโดยการบรรยายล้วน ไม่มีสื่อการสอน	การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อนักเรียนมีปัญหาและมีความจำเป็นที่จะต้องเรียน ด้วยการลงมือปฏิบัติหรือประกอบกิจกรรม ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทั้งทางกาย จิตภาพ และทางสังคม

โดยสรุป การสอนแบบอิงประสบการณ์ ยึดหลักจิตวิทยากลุ่มเชื่อมโยงนิยม และกลุ่มประสบการณ์นิยม

1.4 รูปแบบของการสอนแบบอิงประสบการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้กำหนดรูปแบบการให้ประสบการณ์ในการสอน โดยใช้วิธีการผสมผสาน 3 รูปแบบ คือ (1) การเรียนกับครู ((Teacher Directed Learning – TDL) (2) การเรียนกับเพื่อน (Peer Directed Learning – PDL) และ (3) การเรียนด้วยตนเอง (Self Directed Learning – SDL) (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 224)

1.4.1 การเรียนกับครู

1) ความหมายของการเรียนกับครู

การเรียนกับครู เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นแหล่งความรู้หลัก มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ กำกับดูแลให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็น คือ การวางแผน การกำกับควบคุม การประสานงาน การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และการประเมินผลการเรียนการสอน (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2539 : 53 – 54)

2) ความสำคัญของการเรียนกับครู

การเรียนกับครู มีความสำคัญดังนี้ (1) เป็นวิธีการเรียนการสอน ที่สอนนักเรียนได้จำนวนมาก ๆ พร้อมกัน ถ้าครูเตรียมการสอนอย่างดีจะช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (2) เป็นวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับถ่ายทอดเนื้อหาสาระด้านพุทธิพิสัยที่มีปริมาณมาก แต่มีเวลาสอนจำกัด (3) ครูสามารถควบคุมการเสนอเนื้อหาสาระได้ตามความต้องการ และปรับเปลี่ยนอัตราไปตามลักษณะของกลุ่มเรียน (4) นักเรียนทั้งกลุ่มสามารถรับเนื้อหาสาระได้พร้อมกัน การอธิบายในประเด็นต่าง ๆ ทำได้ในเวลาเดียวกัน และ (5) ครูสามารถใช้วิธีการบรรยายให้นักเรียนเกิดความเข้าใจคล้อยตาม หรือมีความคิดเห็นโต้แย้ง และศึกษาเพิ่มเติมต่อไปได้ (ประศักดิ์ หอมสนิท 2539 : 251 – 252)

ข้อจำกัดของการเรียนกับครู มีดังนี้ (1) เป็นการสื่อสารทางเดียว นักเรียนมีโอกาสได้ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นน้อย (2) ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันน้อย (3) การตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนทำได้ไม่ทั่วถึง และ (4) เป็นวิธีการที่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะนักเรียนต้องรับรู้และเรียนเนื้อหาสาระในเวลาเดียวกัน (ประสัคคี หอมสนิท 2539 : 251 – 252)

โดยสรุป การเรียนกับครู เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง สามารถใช้กับนักเรียนจำนวนมาก ข้อจำกัดคือเป็นการสื่อสารทางเดียว ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.4.2 การเรียนกับเพื่อน

1) ความหมายของการเรียนกับเพื่อน

การเรียนกับเพื่อน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่นักเรียนจะต้องช่วยกัน แสวงหา แลกเปลี่ยนความรู้เนื้อหาสาระตามที่กำหนดให้ ประกอบกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และประสานการเรียนการสอน ดังนั้น การเรียนการสอนยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จึงมีการวางแผนให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด ด้วยการดำเนินการสอนตามขั้นตอนดังนี้ (1) ทดสอบก่อนเรียน (2) นำเข้าสู่บทเรียน (3) ทำการสอน (4) สรุปบทเรียน และ (5) ทดสอบหลังเรียน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2539 : 58 – 59)

2) ความสำคัญของการเรียนกับเพื่อน

การเรียนกับเพื่อนช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยให้นักเรียนเกิดความพร้อม กระตือรือร้นที่จะเรียน ค้นหาและพบคำตอบได้ด้วยตนเอง (ประสัคคี หอมสนิท 2539 : 254)

โดยสรุป การเรียนกับเพื่อน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการวางแผนให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดในการประกอบกิจกรรมกลุ่ม

1.4.3 การเรียนด้วยตนเอง

1) ความหมายของการเรียนด้วยตนเอง

การเรียนด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้นด้วยตนเอง กิจกรรมที่จัดขึ้นมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำและจัดเตรียมอุปกรณ์ตลอดจนสถานที่ศึกษาค้นคว้าไว้ให้พร้อม การเรียนการสอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ และความสนใจ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2540 : 30)

2) ความสำคัญของการเรียนด้วยตนเอง

การเรียนด้วยตนเอง มีความสำคัญดังนี้ (1) ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนอย่างอิสระ มีความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง (2) ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนตามวิธีการที่ตนเองเป็นผู้เลือก เกิดความภาคภูมิใจ ทำให้นักเรียนแสวงหาความรู้อยู่เสมอ (3) ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถและประสบการณ์เดิม (4) เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง (5) นักเรียนที่มีความแตกต่างกันด้านสถานภาพทางสังคมสามารถเรียนรู้ได้ดีเหมือนกัน และ (6) มีกระบวนการวัดและประเมินผลความรู้อย่างเที่ยงตรงและชัดเจน (ประสัคคี หอมสนิท 2539 : 226)

โดยสรุป การเรียนด้วยตนเอง เน้นการเรียนที่นักเรียนกำกับกับการเรียนด้วยตนเอง กิจกรรมที่จัดขึ้นมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำ จัดเตรียมอุปกรณ์ ตลอดจนสถานที่ศึกษาค้นคว้าไว้ให้พร้อม ข้อจำกัดคือ นักเรียนเลือกวิธีการเรียนของตนเอง หากเป็นวิธีที่ไม่เหมาะสม ย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.5 ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ คือ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 228)

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการศึกษาประสบการณ์เดิมของนักเรียนก่อนที่จะเผชิญประสบการณ์ โดยการทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศประสบการณ์ เป็นการอธิบายวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ เสนอประสบการณ์ที่คาดหวัง เสนอสถานการณ์/ฉาก อธิบายภารกิจและงาน ชี้แนะแหล่งเรียนรู้ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เกิดกับนักเรียน

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์ เป็นการเข้าสู่กระบวนการเผชิญประสบการณ์ ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอนหลักของการเผชิญ ผจญ และเผชิญ จนกระทั่งเกิดประสบการณ์สมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า เป็นการทำให้ทราบว่าภารกิจที่นักเรียนทำในขั้นเผชิญประสบการณ์แต่ละประสบการณ์ได้ดำเนินการในขั้นตอนใด และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ เป็นการรายงานผลงานที่นักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แต่ละประสบการณ์

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ เป็นการสรุปการเผชิญประสบการณ์ เผชิญประสบการณ์ โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียน โดยการทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

โดยสรุป ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

1.6 วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์

วิธีการให้ประสบการณ์ในการสอนแบบอิงประสบการณ์มีหลากหลายวิธี คือ แบบกลุ่มสัมพันธ์ สถานการณ์จำลอง เกม รายกรณี การสอนแบบโครงการ การสอนแบบอิงปัญหา การฝึกงาน การทดลอง และการปฏิบัติงานจริง (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 226) ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม การสอนแบบฝึกปฏิบัติ และการสอนโดยใช้รายกรณีศึกษา

1.6.1 การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

1) ความหมายของการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม หมายถึง การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน เน้นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 60)

โดยสรุป การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน การสอนยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2) ความสำคัญของการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม มีโอกาสแสดงความคิดเห็น รู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และมีระเบียบวินัยในตนเอง (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 60)

โดยสรุป การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม มีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และมีระเบียบวินัยในตนเอง

3) หลักการจัดกิจกรรมการสอนแบบกลุ่ม

ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง เป็นกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีลักษณะดังนี้ (1) ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบ และสร้างความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ (2) ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างผลงาน (3) ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่ม ได้เรียนและแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (4)

ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน (5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ (6) ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน และ (7) ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (วัฒนา ระบุว่าทุกซ์ 2542 : 268)

โดยสรุป การจัดกิจกรรมการสอนแบบกลุ่ม ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการเรียน

1.6.2 การสอนแบบฝึกปฏิบัติ

1) ความหมายของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ

การสอนแบบฝึกปฏิบัติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะนักเรียนที่ยังทำงานไม่เป็น และฝึกฝนนักเรียนที่ทำงานเป็นแล้วให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น เป็นการให้ประสบการณ์ตรงกับนักเรียน ที่มุ่งให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (กรมวิชาการ 2527 : 1)

โดยสรุป การสอนแบบฝึกปฏิบัติ เป็นการให้ประสบการณ์ตรงกับนักเรียน มุ่งให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2) ความสำคัญของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ

การสอนแบบฝึกปฏิบัติ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ฝึกฝนและปฏิบัติตามความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะในการทำงาน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (กรมวิชาการ 2527 : 1)

โดยสรุป การสอนแบบฝึกปฏิบัติ มีความสำคัญในด้านช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่ม มีความมั่นใจในงานที่ปฏิบัติ และหาวิธีแก้ปัญหการทำงานได้

3) รูปแบบของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ การสอนแบบฝึกปฏิบัติมี 3

รูปแบบ ดังนี้ (1) สอนทฤษฎีก่อนปฏิบัติ เนื้อหาของงานมีลักษณะซับซ้อน นักเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานให้ได้ผลดี ลักษณะของเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎีสามารถแยกส่วนออกจากส่วนที่เป็นเนื้อหาภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และต้องเป็นเรื่องใหม่ที่นักเรียนไม่เคยเรียนรู้มาก่อน หรือเป็นงานที่มีความยากกว่าความรู้เดิมที่นักเรียนมี (2) สอนปฏิบัติก่อนทฤษฎี เป็นงานปฏิบัติที่นักเรียนเคยมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว ครูต้องการทบทวนหรือทดสอบความรู้เดิมของนักเรียนในการทำงานปฏิบัติ หรือความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานชิ้นนั้น และให้นักเรียนแสดงฝีมือ ผลงาน หรือความคิดสร้างสรรค์ของตนอย่างมีอิสระเต็มที่ก่อนที่จะได้รับเนื้อหาความรู้จากครู และ (3) สอนทฤษฎีและปฏิบัติพร้อม ๆ กัน บทเรียนที่ต้องการสอนมีลักษณะเนื้อหาทฤษฎีและปฏิบัติไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน เป็นเรื่อง

ที่มีความยากซับซ้อน นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ทฤษฎีและงานปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ มาบ้างแล้ว แต่ยังไม่มากพอจะลงมือปฏิบัติงานได้ เป็นงานเฉพาะกิจที่ครูและนักเรียนต้องช่วยกันทำงานหรือแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ไปพร้อมกัน (นวลจิตต์ เชาว์กิริติพงศ์ 2544 : 210-211)

โดยสรุป รูปแบบการสอนแบบฝึกปฏิบัติมี 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) สอนทฤษฎีก่อนปฏิบัติ (2) สอนปฏิบัติก่อนทฤษฎี และ (3) สอนทฤษฎีและปฏิบัติพร้อม ๆ กัน

1.6.3 การสอนโดยใช้รายกรณี

1) ความหมายของการสอนโดยใช้รายกรณี

การสอนโดยใช้รายกรณีศึกษา หมายถึง กระบวนการสอนที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้นักเรียนศึกษาเรื่องที่สมมุติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย (ทิสนา แจมมณี 2547 : 362)

โดยสรุป การสอนโดยใช้รายกรณีศึกษา หมายถึง การสอนที่ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่องที่สมมุติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น

2) ข้อดีของการสอนโดยใช้รายกรณี

ข้อดีของการสอนโดยใช้รายกรณี มีดังนี้ (1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยให้นักเรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (2) เป็นวิธีที่สอนที่ให้นักเรียนได้เผชิญปัญหาในสถานการณ์จริง ช่วยให้เกิดความพร้อมที่จะแก้ปัญหาเมื่อเจอปัญหานั้นในสถานการณ์จริง (3) เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน และ (4) เป็นวิธีการสอนที่ให้ผลดีสำหรับนักเรียนที่มีความรู้ และประสบการณ์หลากหลายสาขา (ทิสนา แจมมณี 2547 : 362)

โดยสรุป ข้อดีของการสอนโดยใช้รายกรณี เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ เกิดความพร้อมที่จะแก้ปัญหาเมื่อเจอปัญหานั้นในสถานการณ์จริง

3) ข้อจำกัดของการสอนโดยใช้รายกรณี

ข้อจำกัดของการสอนโดยใช้รายกรณี มีดังนี้ (1) หากกลุ่มนักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน การเรียนรู้อาจจะไม่กว้างเท่าที่ควร เพราะนักเรียนมีมุมมองคล้ายกัน และ (2) แม้ปัญหาและสถานการณ์จะใกล้เคียงกับความเป็นจริงแต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นจริงกับนักเรียน ความคิดในการแก้ปัญหาจึงเป็นไปตามเหตุผลที่ถูกที่ควร ซึ่งอาจไม่ตรงกับการปฏิบัติจริง

โดยสรุป ข้อจำกัดของการสอนโดยใช้รายกรณี เป็นการสอนที่นักเรียนใช้ความคิดในการแก้ปัญหาตามเหตุผลที่ถูกที่ควร แต่อาจไม่ตรงกับการปฏิบัติจริง

1.7 ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์

ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีดังนี้ (1) ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตโดยมุ่งให้ “ทำได้” มากกว่า “มุ่งให้รู้” แต่ไม่มีเป้าหมายเด่นชัดว่าจะนำความรู้ไปทำอะไร (2) เป็นการเลียนแบบธรรมชาติของชีวิตจริง ที่เมื่อมีปัญหาที่ต้องประสบ นักเรียนก็จะชวนช่วยหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาทำให้ได้กระบวนการทำงานที่สามารถนำติดตัวไปใช้ได้ (3) บทบาทครูและนักเรียนเปลี่ยนไป นักเรียนมีความรับผิดชอบในการแสวงหาความรู้มาใช้ในการเผชิญประสบการณ์จากผู้รู้ และแหล่งความรู้ต่าง ๆ ครูทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลตามที่นักเรียนร้องขอ และประเมินการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญ และ (4) ระบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ จะเป็นระบบการเรียนรู้การสอนที่เป็นสากลและเป็นระบบแห่งอนาคต (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2545 : 151 – 152)

โดยสรุป ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ มุ่งให้ทำได้มากกว่ามุ่งให้รู้ บทบาทของครูและนักเรียนเปลี่ยนไป ระบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ จะเป็นระบบการเรียนรู้การสอนที่เป็นสากล

2. ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุมรายละเอียดดังนี้ (1) ความหมายของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (3) ขั้นตอนการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2.1 ความหมายของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นชุดสื่อประสมที่จัดเตรียมไว้สำหรับกำหนดแนวทางการเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนทราบประสบการณ์หลัก รอง ภารกิจงาน และรายละเอียดขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์โดยใช้ข้อมูลจากประมวลสาระและแหล่งความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การเผชิญประสบการณ์สำเร็จลุล่วง (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 224)

โดยสรุป ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นชุดสื่อประสมที่จัดเตรียมไว้เพื่อให้ให้นักเรียนทราบรายละเอียดขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้การเผชิญประสบการณ์สำเร็จลุล่วง

2.2 องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระและสื่ออื่น ๆ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 231)

2.2.1 คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการชี้แนะแนวทางการใช้ชุดให้ผู้ใช้ทราบ ประกอบด้วย 3 ภาค ได้แก่

ภาค 1 บทนำ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ รายละเอียดวิชา หลักสูตร การเตรียมตัวของครูและนักเรียน แผนผังการจัดห้องเรียน บริบท และสิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ภาค 2 รายละเอียดประสบการณ์ ประกอบด้วย แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ แผนผลิตสื่อ ชุดประสบการณ์ เครื่องมือประเมินประสบการณ์ ได้แก่ แบบสังเกต แบบสอบถามความคิดเห็น และภาคผนวก

ภาค 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วย แบบประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์พร้อมเฉลย แผนเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติพร้อมเฉลย แบบประเมินหลังเผชิญประสบการณ์พร้อมเฉลย และภาคผนวก (ถ้ามี)

2.2.2 ประมวลสาระและสื่ออื่น ๆ ประกอบด้วยแผนผังแนวคิด ส่วนนำ ความจำเป็นที่ต้องเรียน ขอบข่ายสาระ วัตถุประสงค์ เนื้อหาตามหัวเรื่อง ภาพประกอบ และสื่ออื่น ๆ ที่ใช้ เป็นสื่อเสริมประมวลสาระ ได้แก่ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ซีดีเสียง และตัวอย่างชิ้นงาน

2.2.3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วย แบบประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติ แบบประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ และภาคผนวก (ถ้ามี)

โดยสรุป องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) ประมวลสาระและสื่ออื่น ๆ และ (3) คู่มือเผชิญประสบการณ์

2.3 ขั้นตอนการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีขั้นตอนที่สำคัญ 11 ขั้นตอน ดังนี้ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2541 : 225 – 228)

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา (หลักสูตร/วิชา) เป็นการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยอย่างน้อย 15 หน่วย 1 หน่วยใช้เวลาในการเรียนเท่ากับ 1 สัปดาห์ สำหรับใน 1 ภาคการศึกษา

ขั้นที่ 2 กำหนดชุดประสบการณ์ เป็นการกำหนดหน่วยประสบการณ์เป็น 15 หน่วยประสบการณ์ ซึ่งมีวิธีการและข้อคำนึงดังต่อไปนี้ คือ

1) วิธีการกำหนดหน่วยประสบการณ์ มีดังนี้ (1) การอิงหน่วยเนื้อหา โดยการเติมอาการนามไว้หน้าเนื้อหา และเติมอาการนาม (นาม + คำกริยา) ไว้หน้า เช่น การฝึกปฏิบัติกรราบการไหว้ การฝึกปฏิบัติคำนวณภาษีเงินได้ หรือบูรณาการประสบการณ์ใหม่ที่มีอาการนำหน้า (2) เมื่อได้หน่วยประสบการณ์ทั้ง 15 หน่วยแล้ว แยกหน่วยประสบการณ์เป็นหน่วยประสบการณ์หลักอย่างน้อย 2 ประสบการณ์หลัก (3) พิจารณาแต่ละประสบการณ์หลักแล้วแยกเป็นประสบการณ์รองอย่างน้อย 2 ประสบการณ์รอง และ (4) ใส่รหัสหมายเลขของหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง

2) ข้อคำนึงในการกำหนดหน่วยประสบการณ์ มีดังนี้ (1) ชื่อหน่วยประสบการณ์อาจซ้ำกับชื่อหน่วยเนื้อหา แต่ควรเปลี่ยนเป็นการกระทำ (Action Word) (2) ชื่อประสบการณ์และประสบการณ์รองต้องมีคำนำหน้า (3) ต้องมีการกำหนดหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองเป็นชั่วโมง (4) ควรใส่รหัสประสบการณ์โดยยึดหมายเลขหน่วยเป็นหลัก เช่น 7.1.1 หมายถึง หน่วยประสบการณ์ที่ 7 ประสบการณ์หลักที่ 1 ประสบการณ์รองที่ 1 และ (5) ชื่อหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองไม่ควรเป็นชื่อเดียวกัน

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และกำหนดภารกิจ/งาน เป็นการนำประสบการณ์รองมาแยกเป็นขั้นตอนย่อย 2 ระดับ คือ ภารกิจ และงาน

1) ภารกิจ (Job) เป็นกิจกรรมหลักที่ต้องทำตามระดับจากต้นไปจนจบ การกำหนดภารกิจให้กำหนดเป็นภารกิจ 1 2 3... หรือ Job (1) Job (2) Job (3)...Job (N)

2) งาน (Task) เป็นกิจกรรมย่อยที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุแต่ละภารกิจ การกำหนดงานให้ระบุกิจกรรมที่นักเรียนต้องทำตามลำดับเป็นงาน 1 2 3... หรือ Task (1) Task (2) Task (3)...Task (N) ในการเขียนภารกิจและงานให้ใช้คำกริยา ไม่ต้องมีอาการนามประกอบ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับแต่ละภารกิจ/งาน เป็นการจำแนกเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยตามภารกิจและงาน

ขั้นที่ 5 การเลือกรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ เป็นการกำหนดรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ให้สอดคล้องกับภารกิจและงาน

1) รูปแบบการให้ประสบการณ์ มี 3 รูปแบบ คือ (1) การเรียนกับครู ((Teacher Directed Learning – TDL) (2) การเรียนกับเพื่อน (Peer Directed Learning – PDL) และ (3) การเรียนด้วยตนเอง (Self Directed Learning – SDL)

2) วิธีการให้ประสบการณ์ มีวิธีการให้ประสบการณ์ที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) สถานการณ์จำลอง (Simulation) เกม (Game) วิทยานิพนธ์ (Case Studies) การสอนแบบอิงปัญหา (Problem – Based Teaching) การทดลอง (Experiment) การสอนแบบโครงการ (Projects Teaching) การฝึกงาน (On The Job Training) และการปฏิบัติจริง (Real Life Practices)

ขั้นที่ 6 กำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับเผชิญประสบการณ์ เป็นการระบุบริบทและสถานการณ์ในหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง

บริบท (Setting) เป็นเงื่อนไขที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง สิ่งที่ต้องมี สถานที่ เวลา ที่ประสบการณ์จะต้องเกิดขึ้น (อะไร ใคร ที่ไหน อย่างไร)

สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์ เรื่องย่อที่เกี่ยวข้องหรือนำไปสู่ประสบการณ์ (การผูกเรื่องต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง)

การกำหนดบริบทและสถานการณ์ มีแนวทางดังนี้ (1) การกำหนดบริบทและสถานการณ์หน่วยประสบการณ์ ให้กำหนดบริบทและสถานการณ์ของหน่วยประสบการณ์ และเขียนในแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) การกำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับประสบการณ์หลัก ให้กำหนดบริบทและสถานการณ์ของประสบการณ์หลักในแผนเผชิญประสบการณ์ โดยเขียนบรรยายสั้น ๆ เพื่อแสดงว่านักเรียนต้องทำอะไร (ในประสบการณ์รอง) มีรายละเอียดอย่างไร (ภารกิจ/งาน) ที่ไหน เมื่อไร และต้องเตรียมการอย่างไร (3) การกำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับประสบการณ์รอง ให้สรุปบริบทและสถานการณ์อย่างย่อ โดยเขียนเวลาและสถานที่เผชิญประสบการณ์อย่างเดียวในแผนเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 7 การเลือกและผลิตสื่อสำหรับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ สื่อสำหรับชุดประสบการณ์ ประกอบด้วยสื่อหลักและสื่อเสริม สื่อหลักได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเสริม ได้แก่ มัลติมีเดีย ซีดีเสียง และตัวอย่างชิ้นงาน ก่อนเลือกและผลิตสื่อควรศึกษาทบทวนภารกิจและงาน กำหนดเนื้อหาสื่อหลักและสื่อเสริมในแต่ละภารกิจและงาน จากนั้นจึงเลือกผลิตสื่อหลักและสื่อเสริมในแต่ละหน่วยประสบการณ์

การผลิตสื่อสำหรับชุดประสบการณ์ เป็นการระบุสื่อที่ใช้ในชุดประสบการณ์ว่าเป็นสื่อประเภทใด และระบุว่าเป็นสื่อที่มีอยู่แล้วหรือต้องผลิตใหม่

ขั้นที่ 8 การเขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ และแผนผลิตสื่อการสอน

1) การเขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการเขียนแผนหน่วยประสบการณ์ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์มาแล้วให้อยู่ในรูปสิ่งจัดแนวคิดล่วงหน้า ประกอบด้วย หน่วย

ประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง วัตถุประสงค์ บริบทและสถานการณ์ ขั้นตอน การเผชิญประสบการณ์ สื่อและแหล่งประสบการณ์ และการประเมิน

2) การเขียนแผนเผชิญประสบการณ์ เป็นการเขียนแผนเผชิญประสบการณ์ รอง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ประสบการณ์และบริบท รายละเอียดของการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุมประสบการณ์รอง ภารกิจ งาน ขั้นตอน/วิธีการ เนื้อหา/ข้อมูล บริบท สื่อ/แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก และประเมิน

3) การเขียนแผนกำกับประสบการณ์ เป็นการระบุขั้นตอนการสอนแบบอิง ประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผล การเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

4) การเขียนแผนผลิตสื่อการสอน เป็นการระบุรายละเอียดของสื่อการสอน ที่มีอยู่แล้ว หรือต้องผลิตใหม่ที่ครอบคลุม ประเภทสื่อ ชื่อเรื่อง ความยาวของสื่อ วัตถุประสงค์ สรุป เนื้อหา (Synopsis) แหล่งที่มาของสื่อ ขั้นตอนการผลิต และทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน

ขั้นที่ 9 การจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวก เส้นทางการเรียน และออกแบบสถานที่ เผชิญประสบการณ์

1) สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้การเผชิญประสบการณ์ บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ได้แก่ สิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลองหรือใช้ร่วมกับสื่อ เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจคเตอร์ ปลั๊กไฟ

2) เส้นทางการเรียน เป็นการลำดับขั้นการเรียนที่นักเรียนต้องผ่านการ เผชิญประสบการณ์ต่าง ๆ มักเขียนในรูปแบบภูมิ (Flowchart)

3) การออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์ เป็นการกำหนดสถานที่เผชิญ ประสบการณ์ การเขียนแผนที่เส้นทางการเรียนของอาคารที่เกี่ยวข้อง การเขียนแผนผังการจัดชั้น เรียน

(1) การกำหนดสถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ

(2) การเขียนแผนที่เส้นทางการเรียนของอาคารที่เกี่ยวข้อง เป็นการเขียน อาคารที่ห้องเรียนตั้งอยู่ และอาคารอื่นที่นักเรียนต้องไปค้นคว้าตามสื่อและแหล่งความรู้ที่กำหนด ไว้ ในแผนเผชิญประสบการณ์ โดยเขียนเส้นทาง ถนน ชื่ออาคาร และลูกศรอย่างชัดเจน

(3) การเขียนแผนผังการจัดชั้นเรียน ประกอบด้วย ประตูทางเข้าออก หน้าต่าง กระจกบานดำ โต๊ะครู มุมหนังสือ โต๊ะปฏิบัติการ และตำแหน่งของการเผชิญประสบการณ์

แบบนักเรียนกำกับการเรียนเอง (SDL) เรียนกับเพื่อน (PDL) และเรียนกับครู (TDL) รวมทั้งประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 10 การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นกระบวนการนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เพื่อให้ทราบว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีคุณภาพทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 11 การปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพแล้ว ปรับปรุงในด้านประสบการณ์ร่องภารกิจ/งาน สื่อ เพื่อให้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีคุณภาพสูงขึ้น

โดยสรุป การผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีขั้นตอนที่สำคัญ 11 ขั้นตอน ดังนี้ (1) การวิเคราะห์เนื้อหา (หลักสูตร/วิชา) (2) การกำหนดชุดประสบการณ์ที่คาดหวัง (3) การวิเคราะห์และกำหนดภารกิจ/งาน (4) การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับแต่ละภารกิจ/งาน (5) การเลือกรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ (6) การกำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับเผชิญประสบการณ์ (7) การเลือกและผลิตสื่อสำหรับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (8) การเขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ และแผนผลิตสื่อการสอน (9) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เส้นทางการเรียน และออกแบบสถานที่เรียนประสบการณ์ (10) การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (11) การปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

3. สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุมสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก ได้แก่ (1) ประมวลสาระ (2) แบบฝึกปฏิบัติ และสื่อเสริม ได้แก่ มัลติมีเดีย

3.1 ประมวลสาระ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2540 : 220) ได้กำหนดส่วนประกอบของประมวลสาระในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ไว้ดังนี้ (1) คำนำ ประกอบด้วย ที่มาของชุดประสบการณ์ วัตถุประสงค์ของประมวลสาระ และขอบข่ายเนื้อหาในประมวลสาระ และ (2) เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย แผนผังแนวคิด ส่วนนำ ความจำเป็นที่ต้องเรียน ขอบข่ายสาระ และวัตถุประสงค์ เนื้อหาตามหัวเรื่องพร้อมภาพประกอบ และส่วนสรุป

ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2540 : 168) ผู้พัฒนาตำราทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กำหนดส่วนประกอบของตำราทางไกลหรือประมวลสาระไว้ดังนี้ (1) แผนการสอนระดับหน่วย ประกอบด้วย ชื่อชุดวิชาและชื่อหน่วย ชื่อตอน แนวคิด วัตถุประสงค์ กิจกรรม สื่อการสอน และการประเมิน (2) แผนการสอนระดับตอน ประกอบด้วย ชื่อชุดวิชาและชื่อหน่วย ตอนที่และเลขหมาย และ (3) เนื้อหาสาระ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เขียนประมวลสาระโดยยึดแนวทางการเขียนของศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงศ์ ที่ได้พัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์และตำราทางไกลหรือประมวลสาระของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3.1.1 ความหมายของประมวลสาระ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าตำราทางไกล ใช้สำหรับการสอนระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ออกแบบให้นักเรียนเรียนได้ตามลำพัง ด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้ในส่วนหนึ่งส่วนใดหรือท้ายสุดของเรื่อง ให้ได้รับแนวตอบที่เป็นผลย้อนกลับทันทีที่ได้รับการเสริมแรงและประสบการณ์ที่เป็นความภาคภูมิใจในการศึกษา และให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละน้อยตามลำดับขั้น (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 161)

โดยสรุป ประมวลสาระ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ออกแบบให้นักเรียนเรียนได้ตามลำพัง ด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้ เพื่อให้ได้รับแนวตอบที่เป็นผลย้อนกลับทันที

3.1.2 ความสำคัญของประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและพึ่งพาครูน้อยที่สุด ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 148)

โดยสรุป ประมวลสาระ มีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนสามารถหาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และพึ่งพาความช่วยเหลือจากครูน้อยที่สุด

3.1.3 การผลิตประมวลสาระ ประกอบด้วย การเขียนแผนผังแนวคิด การเขียนแผนการสอน การเขียนเนื้อหาสาระ และการกำหนดภาพประกอบในประมวลสาระ

1) การเขียนแผนผังแนวคิด ครอบคลุม (1) ความจำเป็นที่ต้องเขียนแผนผังแนวคิด เพื่อช่วยประกันว่านักเรียน จะสามารถเสนอเนื้อหาสาระที่สมดุลและครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ลืมประเด็นสำคัญ (2) ความหมายของแผนผังแนวคิด เป็นแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดหรือ "Concept" ในระดับตอน หัวเรื่อง และหัวเรื่องย่อย ทั้งที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดในตอนเดียวกันและความสัมพันธ์กับแนวคิดในตอนอื่นๆ เพื่อแสดงลำดับและความต่อเนื่องของแนวคิด ช่วยในการเสนอเนื้อหาให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และมีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องอย่าง

เหมาะสม และ (3) วิธีเขียนแผนผังแนวคิด ผู้เขียนอาจเขียนลงบนแผ่นกระดาษ โดยนำเรื่องที่จะเขียน เป็นหน่วยมาแบ่งเป็นเรื่องที่แยกย่อยลงไป แล้วกำหนดให้มีชื่อแทนแนวคิดของเรื่องย่อย ซึ่งเรื่องย่อยที่ แยกออกมาจะเริ่มจากชื่อหน่วยลงมาจนถึงชื่อตอน หัวเรื่อง หัวเรื่องย่อย และหัวข้อต่าง ๆ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 172-175)

2) การเขียนแผนการสอน เป็นการกำหนดขั้นตอนการสอน เพื่อให้ครูสามารถ ถ่ายทอดเนื้อหาสาระแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี 2 ประเภท ดังนี้ (1) แผนการสอนระดับ หน่วย ประกอบด้วย องค์ประกอบของแผนการสอนระดับหน่วย ต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจน คือ ชื่อ ชูควิชาและชื่อหน่วย ชื่อตอน แนวคิด วัตถุประสงค์ กิจกรรม สื่อการสอน และการประเมิน แนวทางการเขียนแผนการสอนระดับหน่วย ต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นตอน หัวเรื่อง และหัว เรื่องย่อยเสียก่อน จากนั้นจึงลงมือเขียนแผนการสอนประจำหน่วย โดยให้เหมาะสมกับเนื้อหา แนวคิด วัตถุประสงค์ และกิจกรรมที่ได้เสนอไปแล้ว และ (2) แผนการสอนระดับตอน เป็นส่วนนำ ของแต่ละตอน โดยบรรจุหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอน เพื่อให้นักเรียนทราบขอบเขต ของเรื่องที่จะเรียนได้ล่วงหน้า องค์ประกอบของแผนการสอนระดับตอน ประกอบด้วยชื่อชูควิชา และหน่วย ตอนที่และเลขหมาย ชื่อตอนที่อยู่บรรทัดถัดไป มีข้อความว่า “โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ก่อน แล้วจึงศึกษาเรื่องที่ ...” และภายในกรอบประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ แนวทางการเขียนแผนการสอนระดับตอน มีสิ่งที่ควรคำนึงดังนี้ การเขียน หัวเรื่องแต่ละตอนอาจแบ่งเป็น 2 - 6 หัวเรื่อง โดยกำหนดหัวเรื่องเป็นแบบง่าย แบบตายตัว แบบ บูรณาการ หรือแบบยี่ระดับสติปัญญาก็ได้ การเขียนแนวคิดควรให้ 1 หัวเรื่อง มีแนวคิดอย่างน้อย 1 แนวคิด และการเขียนวัตถุประสงค์ต้องเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์ ในระดับหน่วย แต่มีความจำเพาะเจาะจงมากกว่าวัตถุประสงค์ที่สังเกตหรือวัดได้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 168-169)

3) การเขียนเนื้อหาสาระ ครอบคลุม (1) การเกริ่นนำ เป็นการดึงความสนใจของ นักเรียนมาสู่เรื่องที่จะเรียนด้วยการชี้ให้เห็นสภาพการณ์ที่อยู่รอบตัว อาจเล่าประสบการณ์ของ ผู้เขียน หรือตั้งคำถามให้ชวนคิด เพื่อให้นักเรียนเปิดใจรับความรู้ใหม่ (2) การเสนอเนื้อหา เป็นการ นำเสนอเนื้อหาตามลำดับหัวเรื่องหรือหัวข้อย่อย โดยนำข้อความที่เป็นแนวคิดหรือความคิดรวบ ยอดจากแผนการสอนมาใช้ เพราะในแผนการสอนมีคำหลัก (Keywords) ซึ่งจะนำคำหลักแต่ละคำ มากำหนดเป็นหัวข้อในแต่ละหัวข้อ ผู้เขียนต้องเขียนแนวคิดรอง (Sub-Concept) ที่เป็นข้อความ หลัก (Main Idea) ซึ่งมีคำหลักอยู่ด้วยและใช้คำหลักนั้นมาเป็นหัวข้อเพื่อเสนอเนื้อหาต่อไป และ (3) การสรุปเนื้อหา เป็นการทบทวนเนื้อหาที่ได้อ่านไปแล้ว แต่มีข้อควรระวังคือ จะต้องไม่นำสิ่งที่ ไม่ได้สอนหรือเสนอมาใส่ไว้ในสรุปเนื้อหา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 :

128-129)

4) การกำหนดภาพประกอบในประมวลสาระ ครอบคลุม (1) ความหมายของภาพประกอบ หมายถึง ภาพถ่าย ภาพเขียน หรืองานลายเส้นในรูปแบบต่างๆ ที่ใส่ไว้ในประมวลสาระ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจแนวคิด และเนื้อหาสาระชัดเจนยิ่งขึ้น (2) วัตถุประสงค์ของการใช้ภาพประกอบ เพื่อให้เห็นลักษณะรูปร่างของสิ่งที่กล่าวถึง ช่วยบรรยายลักษณะให้เด่นชัดขึ้น เร้าใจให้เกิดความสนใจ และคล้อยตามในสิ่งที่เขียน (3) ขนาดและการให้รายละเอียดของภาพประกอบ โดยทั่วไปกำหนดขนาดมาตรฐานของภาพไว้ 4 ขนาด คือ ภาพเต็มหน้า ภาพครึ่งหน้าแนวนอน ภาพ $\frac{1}{3}$ ของหน้าแนวนอน และภาพ $\frac{1}{4}$ ของหน้าแนวตั้ง และ (4) แนวทางในการกำหนดภาพประกอบ ทำได้ 2 แนวทาง คือ กำหนดภาพพร้อมกับการเขียนเรื่องนั้น หมายความว่า ในขณะที่ผู้เขียนเขียนหน่วยก็นึกถึงภาพประกอบ ไปพร้อมกัน แล้วเว้นที่ไว้ตามขนาดที่ต้องการ พร้อมกับเขียนคำอธิบายภาพ โดยให้มีคำว่า “ภาพที่” หรือ “รูปที่” ตามด้วยหมายเลขลำดับภาพและคำอธิบายภาพ และเขียนหน่วยเสร็จเรียบร้อยก่อน แล้วจึงกำหนดภาพ โดยอาจขอความช่วยเหลือจากนักเทคโนโลยีการศึกษาในด้านขนาด รายละเอียด และความเหมาะสมของภาพต่าง ๆ (ชัยรงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540: 195-197)

โดยสรุป การผลิตประมวลสาระ ประกอบด้วย (1) การเขียนแผนผังแนวคิด (2) การเขียนแผนการสอน (3) การเขียนเนื้อหาสาระ และ (4) การกำหนดภาพประกอบในประมวลสาระ

3.2 แบบฝึกปฏิบัติ

3.2.1 ความหมายของแบบฝึกปฏิบัติ แบบฝึกปฏิบัติ หรือ Work Book เป็นเอกสารที่ให้นักเรียนได้ศึกษาควบคู่กับประมวลสาระเพื่อประเมินตนเองก่อนเรียน บันทึกสาระสำคัญแต่ละหัวเรื่อง ทำกิจกรรมที่กำหนดให้ เขียนรายงานผลกิจกรรมภาคปฏิบัติ และทำแบบประเมินตนเองหลังเรียน (ชัยรงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 163)

โดยสรุป แบบฝึกปฏิบัติ เป็นเอกสารที่นักเรียนศึกษาควบคู่กับประมวลสาระในแต่ละหน่วยประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้

3.2.2 ความสำคัญของแบบฝึกปฏิบัติ แบบฝึกปฏิบัติมีความสำคัญ ดังนี้ (1) เมื่อศึกษาประมวลสาระไปแล้ว นักเรียนควรมีที่บันทึกสาระสำคัญของเนื้อหาที่เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น (2) การที่จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างกระตือรือร้น ต้องใช้แบบฝึกปฏิบัติเป็นเครื่องมือที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ “ลงมือทำ” กิจกรรมต่างๆ มิใช่อ่านผ่าน หรืออ่านแล้วคิด แต่อ่านแล้วต้องตรวจสอบคำตอบในตอนหลังได้ (3) การที่แยกประมวลสาระและแบบ

ฝึกปฏิบัติออกจากกัน เพื่อให้แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของนักเรียน มิให้คนอื่นหยิบยืม และ (4) สามารถปรับปรุงแบบฝึกปฏิบัติโดยไม่ต้องรื้อโครงสร้างของประมวลสาระ (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ 2540 : 162-163)

โดยสรุป แบบฝึกปฏิบัติ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น

3.2.3 องค์ประกอบของแบบฝึกปฏิบัติ แบบฝึกปฏิบัติมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

(1) คำชี้แจงการใช้แบบปฏิบัติ (2) แบบประเมินตนเองก่อนเรียน (3) กระจายคำตอบแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนที่อยู่ในแผ่นเดียวกัน (4) การบันทึกสาระสำคัญและกิจกรรมต่าง ๆ โดยเว้นที่ไว้ให้นักเรียนบันทึกทางซ้ายมือและทำกิจกรรมทางขวามือ บางครั้งก็เว้นที่บันทึกสาระ สำคัญก่อนแล้วตามด้วยกิจกรรม (5) แบบประเมินตนเองหลังเรียน และ (6) เฉลยแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน

โดยสรุป องค์ประกอบของแบบฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย (1) คำชี้แจง (2) แบบประเมินก่อนเรียน (3) กระจายคำตอบ (4) การบันทึกสาระสำคัญ (5) แบบประเมินหลังเรียน และ (6) เฉลยแบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน

3.2.4 แนวทางในการกำหนดเนื้อที่ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและการกำหนดที่ให้นักเรียนตอบภารกิจและงาน (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 163 - 164)

1) แนวทางในการกำหนดเนื้อที่ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญ ผู้เขียนอาจกำหนดให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญของแต่ละหัวเรื่อง โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้ (1) ให้เขียน เรื่องที่และชื่อหัวเรื่องกำกับไว้ทุกครั้ง (2) ให้มีข้อความ “บันทึกสาระสำคัญ” หลังจากชื่อหัวเรื่อง (3) แต่ละหัวเรื่องอาจมีหัวข้อย่อยลงไปอีก จึงควรเว้นที่บันทึกสาระสำคัญให้พอเหมาะ แล้วเขียนหัวข้อย่อยกำกับไว้ด้วย และ (4) ไม่ควรเว้นเนื้อที่ไว้มากเกินไป แต่ละหัวเรื่องควรเว้นที่ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญเพียง 1-2 คอลัมน์ หรือไม่เกินหนึ่งหน้า

2) แนวทางในการกำหนดเนื้อที่ให้นักเรียนตอบภารกิจและงาน มีแนวปฏิบัติ ดังนี้ (1) ควรมีข้อความชี้แนะลักษณะภารกิจและงานที่ทำ โดยลอกคำสั่งของภารกิจและงานที่เขียนไว้ในประมวลสาระ แล้วเว้นที่ติเส้นให้นักเรียนตอบ ในกรณีที่หัวเรื่องเดียวมีมากกว่า 1 ภารกิจและงาน อาจแบ่งส่วนให้เท่ากัน หรือเพิ่มคอลัมน์ในหน้าถัดไป (2) ในแต่ละภารกิจและงาน หากมีมากกว่าหนึ่งข้อควรเขียนข้อกำกับไว้ (3) กำหนดเนื้อที่พอเหมาะกับทที่ให้นักเรียนตอบ และ (4) ภารกิจและงานที่นักเรียนต้องทำรายงานส่งครู ควรมีสำเนาให้นักเรียนเพื่อฝึกส่งครูชุดหนึ่ง และเหลือติดไว้ในแบบฝึกปฏิบัติด้วย

โดยสรุป แนวทางในการกำหนดเนื้อที่ในการบันทึกสาระสำคัญและการ

ตอบภารกิจและงาน ควรมีข้อความชี้แนะภารกิจและงาน ไว้อย่างชัดเจน และเว้นเนื้อที่ในการบันทึกสาระสำคัญให้พอเหมาะ

3.3 สื่อประสม

3.3.1 ความหมายของมัลติมีเดีย

มัลติมีเดีย หมายถึง การนำองค์ประกอบของสื่อชนิดต่าง ๆ มาผสมผสานเข้าด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย ตัวอักษร (Text) ภาพนิ่ง (Image) ภาพเคลื่อนไหวหรืออะนิเมชัน (Animation) เสียง (Sound) และวิดีโอ (Video) โดยผ่านกระบวนการทางระบบคอมพิวเตอร์เพื่อสื่อความหมายกับผู้ใช้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) และได้บรรลุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน (ทวิศักดิ์ กาญจนสุวรรณ 2546 : 2 – 3)

มัลติมีเดีย หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาสาระด้วยสื่อตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป โดยจัดให้อยู่ในรูปของชุด (Packages) (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2545 : 116)

มัลติมีเดียหรือสื่อประสม หมายถึง การนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกัน ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอน โดยใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วย เพื่อการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเสนอข้อมูลทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และเสียง (กระทรวงศึกษาธิการ 2548 : 4)

โดยสรุป **มัลติมีเดีย** เป็นสื่อประสมที่นำเสนอเนื้อหาสาระด้วยสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกัน ได้แก่ ตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวิดีโอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการเรียนการสอน

3.3.2 ความสำคัญของมัลติมีเดีย มัลติมีเดียมีความสำคัญต่อการศึกษา ดังนี้ (1) ช่วยให้การออกแบบการเรียนตอบสนองต่อแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (2) ช่วยเสริมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ (3) มัลติมีเดียในรูปของซีดีรอมใช้ง่าย เก็บรักษาง่าย พกพาสะดวก และสามารถทำสำเนาได้ง่าย (4) เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ความต้องการและความสะดวก (5) มีโปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนที่ง่ายต่อการใช้งาน ทำให้สร้างมัลติมีเดียใช้เองได้ (6) ครูสามารถใช้มัลติมีเดียเพื่อสอนเนื้อหาใหม่เพื่อการฝึกฝน เพื่อเสนอสถานการณ์จำลอง และเพื่อสอนการคิดแก้ปัญหา (7) ช่วยสนับสนุนให้มีสถานที่เรียนไม่จำกัดอยู่เพียงห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนอาจเรียนรู้ที่บ้าน ห้องสมุด หรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ตามเวลาที่ตนเองต้องการ และ (8) มัลติมีเดียที่มีคุณภาพ นอกจากจะช่วยให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนของโรงเรียนแล้ว ความก้าวหน้าของระบบเครือข่ายยังช่วยเสริมให้การใช้มัลติมีเดียเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาอื่น ๆ อีกด้วย (กรมวิชาการ 2544 : 17)

โดยสรุป มัลติมีเดียมีความสำคัญในการช่วยเสริมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ความต้องการ และความสะดวก

3.3.3 หลักการผลิตมัลติมีเดีย

การใช้มัลติมีเดียหรือสื่อประสม มีหลักการผลิตดังนี้ (สุรเชษฐ์ เวชชพิทักษ์ และบุญเลิศ อรุณพิบูลย์ 2546 : 16 – 19)

1) **ข้อความ** ประกอบด้วย (1) รูปแบบและขนาดตัวอักษร เลือกรูปแบบและขนาดตัวอักษรให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์กลุ่มผู้อ่านช้า ขนาดของตัวอักษรต้องใหญ่กว่านักเรียนในกลุ่มที่อ่านคล่อง (2) ความหนาแน่นของตัวอักษร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชอบจอภาพที่มีความหนาแน่นของตัวอักษรประมาณ 40-50 ของพื้นที่หน้าจอมากที่สุด (3) สีข้อความ เป็นตัวกระตุ้นประสาทการรับรู้ที่สำคัญ การใช้สีที่เหมาะสมจะช่วยให้อ่านง่าย และสบายตา การกำหนดสีข้อความต้องพิจารณาสีพื้นหลังประกอบเสมอ เรียกว่า “คูสี” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบสีคู่อักษรขาวหรือเหลืองบนพื้นสีน้ำเงิน อักษรเขียวบนพื้นสีดำและอักษรสีดำบนพื้นสีเหลือง หากใช้พื้นเป็นสีเทาคู่สีที่นักเรียนชอบ คือ สีฟ้า สีแดง สีม่วง และสีดำ หลักการเกี่ยวกับสีที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ ควรใช้พื้นหลังเป็นสีเข้มมากกว่าสีอ่อน เนื่องจากสีเข้มช่วยลดความสว่างของจอภาพทำให้รู้สึกสบายตามากกว่าการใช้สีอ่อนเป็นพื้นหลัง และช่วยลดความล้าของสายตาเมื่อต้องมองจอภาพเป็นเวลานาน และ (4) การวางรูปแบบข้อความ การนำเสนอข้อความให้อ่านง่าย สวยงามน่าสนใจทำได้หลายวิธี โดยทั่วไปใช้หลักการออกแบบงานกราฟิกทั่วไปที่คำนึงถึงความสมดุลของหน้าจอโดยรวม และความเรียบง่าย ความสมดุลของหน้าจอโดยรวม คือ การเปลี่ยนน้ำหนักขององค์ประกอบทั้งฉบับบนจอภาพทั้งซ้าย ขวา บน และล่างอย่างเหมาะสม ความเรียบง่ายเป็นคุณสมบัติสำคัญของการออกแบบสื่อทุกประเภท

2) **ภาพนิ่ง** การออกแบบมัลติมีเดียและสื่อการสอนทุกชนิดจะใช้ภาพประกอบการอธิบาย ซึ่งช่วยลดความแตกต่างของนักเรียน เช่น เพศ ภูมิหลัง พื้นฐานทางวัฒนธรรม พื้นฐานทางสังคมให้น้อยลง ช่วยให้ความเข้าใจของนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ภาพสีเหมือนจริงให้การรับรู้ได้มากที่สุด ในขณะที่ภาพขาวดำเหมือนจริงให้ประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มภาพขาวดำด้วยกัน ส่วนในกลุ่มภาพสี ภาพสีเหมือนจริงยังคงให้ประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้มากที่สุด

3) **ภาพเคลื่อนไหว** มี 2 ประเภท ได้แก่ (1) ภาพเคลื่อนไหว 2 มิติ หรือ 2D และ (2) ภาพเคลื่อนไหว 3 มิติ หรือ 3D การใช้ภาพเคลื่อนไหวช่วยให้มัลติมีเดียมีความน่าสนใจ แต่ไม่ได้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้มากกว่าการใช้ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวที่นำมาใช้พร้อมกันหลาย ๆ จุด

ในจอภาพเดียว

4) เสียง หลักการใช้เสียงประกอบมัลติมีเดีย ได้แก่ (1) เสียงบรรยาย ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและระดับของนักเรียน มีความชัดเจนถูกต้อง ไม่ควรออกแบบให้มีเสียงอ่านข้อความที่เป็นเนื้อหาวันแต่จะมีวัตถุประสงค์เฉพาะ และ (2) เสียงดนตรี ควรตรวจสอบเรื่องลิขสิทธิ์ของดนตรีที่นำมาใช้ กรณีที่ใช้เสียงดนตรีเป็นเสียงดนตรีพื้นหลัง (Background Music) ไม่ควรให้เสียงดนตรีดังจนรบกวนการเรียนรู้ของนักเรียน

โดยสรุป หลักการผลิตมัลติมีเดีย ประกอบด้วย (1) ข้อความ (2) ภาพนิ่ง (3) ภาพเคลื่อนไหว และ (4) เสียง

4. การทดสอบประสิทธิภาพ

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้กระบวนการทดสอบประสิทธิภาพของศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุม (1) ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ (2) การกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพ (3) วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ (4) ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ และ (5) การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพ

4.1 ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน

ชัยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สิ้นสกุล (2520 : 134) ได้ให้ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ว่า เป็นการตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เพื่อให้ทราบว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการนำชุดไปทดลองใช้เบื้องต้น ปรับปรุงและนำไปใช้จริง จนแน่ใจว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

การทดลองใช้เบื้องต้น หมายถึง การนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การทดลองใช้จริง หมายถึง การนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ได้ทดลองใช้และปรับปรุงแล้วทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริงในชั้นเรียน หรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริง เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย

โดยสรุป การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการนำชุดไป

ทดลองใช้เบื้องต้น ปรับปรุง และนำไปใช้สอนจริง

4.2 การกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตพึงพอใจว่า หากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว ชุดการสอนนั้นก็มีความคุ้มค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน และคุ้มค่าแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

4.2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (*Transitional Behavior*) คือ ประเมินผลต่อเนื่อง ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยหลาย ๆ พฤติกรรม เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของนักเรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานกลุ่ม) และรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่นใดที่ครูกำหนดไว้

4.2.2 ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (*Terminal Behavior*) คือ ประเมินผลลัพธ์ (Products) ของนักเรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่

ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ครูคาดหวังว่านักเรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของนักเรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1 / E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์แล้ว นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองาน ได้ผลเฉลี่ย 80% และทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้ผลเฉลี่ย 80%

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ครูเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80 , 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะพิสัยหรือจิตพิสัยอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น (ชัยรงค์ พรหมวงศ์ 2541 : 494 – 495)

โดยสรุป การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน 2 ประเภท คือ (1) พฤติกรรม

ต่อเนื่อง (กระบวนการ) และ (2) พฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์)

4.3 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

4.3.1 โดยใช้สูตร กระทำได้โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์

เนตรประเสริฐ และสุดา สีนสกุล 2520 : 120)

สูตรที่ 1 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติหรืองาน

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือทุกชิ้นรวมกัน

N คือ จำนวนนักเรียน

สูตรที่ 2 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนนักเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร จะมีการนำคะแนนแบบฝึกหัดหรือผลงานในขณะประกอบภารกิจและงานแบบกลุ่ม/เดี่ยว และคะแนนทดสอบหลังเรียนมาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหาค่า E_1/E_2

4.3.2 โดยใช้วิธีการคำนวณธรรมดา ชัยขงค์ พรหมวงศ์ (2541 : 496) กล่าวไว้ว่า หากไม่ต้องการใช้สูตรก็สามารถใช้วิธีการคำนวณธรรมดาหาค่า E_1 และ E_2 ได้ สำหรับค่า E_2 ของแต่ละชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ไม่มีปัญหาในการคำนวณมากนัก เพราะอาจทำได้โดยการเอาคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมารวมกัน หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อยเพื่อหาค่าร้อยละ

สำหรับค่า E_1 คือค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกหัดนั้น กระทำได้

โดยการเอาคะแนนของงานทุกชิ้นของนักเรียนแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วน โดยเป็นร้อยละ

หลังจากคำนวณหาค่า E_1 และ E_2 แล้วผลลัพธ์ที่ได้มักจะใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกินร้อยละ $\pm 2.5\%$ ซึ่งเป็นตัวชี้ที่ขึ้นันได้ว่า นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ ก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย

โดยสรุป วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ กระทำได้ 2 วิธี ได้แก่ (1) วิธีการคำนวณโดยใช้สูตร และ (2) วิธีการคำนวณธรรมดา

4.4 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ขึ้นเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้ (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ 2541 : 496 - 497)

4.4.1 1:1 (แบบเดี่ยว) เป็นการทดลองกับนักเรียน 3 คน โดยใช้นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเก่ง จำนวน 1 คน ปานกลาง จำนวน 1 คน และอ่อน จำนวน 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกคิคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวจะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่เมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมากก่อนนำไปทดลองแบบกลุ่ม ในขั้นนี้ E_1 / E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

4.4.2 1:10 (แบบกลุ่ม) เป็นการทดลองกับนักเรียน 6-10 คน (ละนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์ โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1 / E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

4.4.3 1:100 (ภาคสนาม) เป็นการทดลองกับนักเรียนทั้งชั้น 40 - 100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าจากเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมากควรต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ใหม่ โดยยึดสภาพความจริงเป็นเกณฑ์ สมมติเมื่อทดสอบหาประสิทธิภาพแล้วได้ 83.5/85.4 ก็แสดงว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์นั้นมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับเกณฑ์ 85/85 ที่ตั้งไว้ แต่ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ 75/75 เมื่อผลการทดลองเป็น 83.5/85.4 ก็อาจเลื่อนเกณฑ์ขึ้นมาเป็น 85/85 ได้

โดยสรุป ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ทดสอบแบบเดี่ยว (2) ทดสอบแบบกลุ่ม และ (3) ทดสอบแบบภาคสนาม

4.5 การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุภา สิ้นสกุล (2520 : 142) กล่าวถึงการยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้ถือว่า ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 นั่นคือ ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ไม่ควรต่ำหรือสูงกว่า $\pm 2.5\%$ การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จะยอมรับได้เมื่อมีค่าเท่ากับเกณฑ์ หรือสูงต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

4.5.1 **สูงกว่าเกณฑ์** เมื่อประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกิน 2.5% ขึ้นไป ต้องปรับกิจกรรมและแบบทดสอบแล้วทดลองใหม่ หากค่ายังสูงเกิน 2.5% ต้องปรับเกณฑ์ให้สูงขึ้น

4.5.2 **เท่ากับเกณฑ์** เมื่อประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เท่ากับหรือสูงต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่เกิน $\pm 2.5\%$

4.5.3 **ต่ำกว่าเกณฑ์** เมื่อประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าต่ำกว่า 2.5%

โดยสรุป การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพ ของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จะยอมรับได้เมื่อมีค่าเท่ากับเกณฑ์ หรือสูงต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% กำหนดไว้ 3 ระดับ ได้แก่ (1) สูงกว่าเกณฑ์ (2) เท่ากับเกณฑ์ และ (3) ต่ำกว่าเกณฑ์

5. การเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ครอบคลุม (1) คำอธิบายรายวิชา (2) วัตถุประสงค์ (3) สาระการเรียนรู้ (4) มาตรฐานการเรียนรู้ (5) แนวการจัดการเรียนรู้ และ (6) การประเมินผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เฉพาะสาระเศรษฐศาสตร์ สาระประวัติศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์

5.1 คำอธิบายรายวิชา

สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม รู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาศาสนา ศาสนาและคัมภีร์ตลอดทั้งประเพณีปฏิบัติการทำความคิดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ท้องถิ่น ภาค และประเทศ ในชีวิตประจำวันต่อพิธีกรรม และวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา ศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมประพคติ ปฏิบัติตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยกับตนเองและบุคคลอื่นในระดับสังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ ตลอดจนทั้งเรื่องสิทธิ เสรีภาพในการคุ้มครองเด็กและผู้อื่น เป็นบรรทัดฐานในระบบประชาธิปไตย โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ การใช้ทรัพยากรที่ผลิตและบริการได้จากเทคโนโลยีที่ผลิตและบริการกับเศรษฐกิจอย่างพอเพียงที่จะนำไปสู่นโยบาย หลักการ หุ่นและป็นผลกำไร ขาดทุนของสหกรณ์ การเงินต่าง ๆ

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เข้าใจทศวรรษ ศตวรรษ ความหมายข้อมูลต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีที่เปลี่ยนแปลงตามวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ท้องถิ่น และประเทศ ภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ที่จัดทำแผนที่และเครื่องมือ ตรวจสอบวัดความสัมพันธ์ของโลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ทำให้เกิด น้ำขึ้น น้ำลง และฤดูกาลต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรมการตั้งถิ่นฐานและการอพยพย้ายถิ่น ที่อยู่อาศัย (หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านหนองบัว 2546 : 200)

โดยสรุป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วยศาสตร์ต่าง ๆ หลายสาขาเป็นลักษณะสหวิทยาการ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

5.2 วัตถุประสงค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพของนักเรียน ดังนี้ (1) เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง และสภาพเศรษฐกิจ โดยเน้นความเป็นประเทศไทย (2) เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น (3) เพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น (4) เพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษา เปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาค ต่าง ๆ ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และ (5) เพื่อให้ นักเรียนได้รับการพัฒนาแนวคิดทาง สังคมศาสตร์เกี่ยวกับศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และ

ภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาคซีกโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 7)

โดยสรุป วัตถุประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะกระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

5.3 สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย 5 สาระ ดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 9)

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

โดยสรุป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ (1) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (3) เศรษฐศาสตร์ (4) ประวัติศาสตร์ และ (5) ภูมิศาสตร์

5.4 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 10)

สาระที่ 3 : เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 : เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 : เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 : ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 : เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และสามารถใช่วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุ เป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 : เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 : ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 : เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ตระหนักถึงความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่ปรากฏในระวางที่ ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาข้อมูล ภูมิสารสนเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การใช้และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 : เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และมีจิตสำนึก อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยสรุป มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นความคาดหวังที่ครอบคลุมสาระความรู้ ความสามารถ ค่านิยม จริยธรรม และคุณธรรม โดยเขียนไว้บนพื้นฐานของการเรียนรู้ของนักเรียน

5.5 แนวการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเจตคติ จริยธรรม ค่านิยม รูปแบบการเรียนเป็นรูปแบบของการบูรณาการ เพราะเป็นองค์ความรู้ที่ต้องฝึกการคิด วิเคราะห์ และพัฒนาความรู้หลายด้าน เพื่อให้นักเรียนได้เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำไปสู่การปฏิบัติดังนี้ (จันทร์ คุปตะวาทีน 2550 : 59 -68)

5.5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะและบุคลิกภาพของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับระดับขั้นพัฒนาของพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ ถ้าครูสามารถจัดกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง นักเรียนจะเกิดคุณลักษณะที่ต้องการเป็นกิงนิสัยอย่างถาวร

5.5.2 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้มีจุดเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยใช้ทักษะความคิด ความสามารถหลาย ๆ ด้าน สอดคล้องกับกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

5.5.3 การเรียนรู้โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนมีอิสระในการแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ ตอบสนองความสนใจใฝ่รู้ ตลอดจนฝึกการวิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้ และความรู้รับผิดชอบมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ

5.5.4 การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเน้นการให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ตนสนใจอยากรู้หรืออยากเห็นให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริง แล้วนำมาแก้ปัญหาาร่วมกัน เรื่องราวที่เหมาะสมที่จะใช้การสอนแบบนี้เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาในชีวิตจริง

5.5.5 การจัดการเรียนรู้โดยการศึกษาชุมชน การศึกษาชุมชนด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาสภาพของชุมชน โดยการเก็บข้อมูลชุมชน ตั้งแต่การเตรียมเก็บข้อมูลภาคสนาม การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ถึงสภาพความเป็นจริงของชุมชนทุกด้าน จะช่วยให้แก่นักเรียนเข้าใจ เรียนรู้ถึงสภาพของท้องถิ่นและรักท้องถิ่นมากขึ้น ฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ต่อไป

โดยสรุป แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย (1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย (2) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (3) การเรียนรู้โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (4) การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา และ (5) การจัดการเรียนรู้โดยการศึกษาชุมชน

5.6 การประเมินผล

การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรอบรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง และการประเมินด้านทักษะและกระบวนการ ซึ่งมีแนวคิดและหลักการประเมินดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2545 อ้างใน จันตรี ฤๅปะตะวาทีน 2550 : 69 -75)

5.6.1 การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นกระบวนการสังเกต การบันทึก การรวบรวมข้อมูลจากงาน และวิธีการเรียนที่นักเรียนทำ เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออก การประเมินสภาพจริงจึงมีความต่อเนื่องในการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อครู และเป็นแนวทางในการจัดการ

เรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนเต็มตามศักยภาพ วิธีการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงมีหลายวิธี ได้แก่ (1) การสังเกต (2) การสัมภาษณ์ (3) การตรวจผลงาน (4) การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง (5) การรายงานตนเอง (6) การประเมินผลการปฏิบัติจริง (7) การสอบถาม (8) การเยี่ยมบ้าน (9) ระเบียบสะสม และ (10) การจัดทำแฟ้มสะสมงาน

5.6.2 การประเมินด้านทักษะและกระบวนการ ใช้วิธีการที่หลากหลาย ประเมินอย่างต่อเนื่องและวัดหลาย ๆ ครั้ง ใช้การวัดเป็นช่วงเวลา เพื่อให้มีการสังสมพฤติกรรมและได้แสดงออกตามสภาพจริง ทำให้การวัดมีคุณค่ามากขึ้น ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือด้านทักษะและกระบวนการ ประกอบด้วย (1) ศึกษาหลักสูตรและกำหนดวัตถุประสงค์ในรายวิชาที่สอน (2) วิเคราะห์ธรรมชาติของงานที่ให้ปฏิบัติ โดยยึดกระบวนการ และผลงาน (3) การวิเคราะห์ คุณลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการวัด เพื่อทราบตัวบ่งชี้สิ่งที่ต้องการวัด และ (4) การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของคุณลักษณะที่ต้องการวัด สร้างเครื่องมือ

5.6.3 การประเมินด้านเจตคติและค่านิยม เป็นการวัดพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของจิตใจ อารมณ์ และคุณธรรมของบุคคล ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เน้นคุณลักษณะของนักเรียนอย่างแท้จริง เครื่องมือวัดด้านเจตคติและค่านิยม ประกอบด้วย (1) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีส่วนที่เป็นข้อความหรือสถานการณ์และส่วนที่เป็นคำตอบ (2) แบบสำรวจรายการ (3) แบบวัดเชิงสถานการณ์ และ (4) การสังเกต

หลักการสร้างเครื่องมือด้านเจตคติและค่านิยม มีขั้นตอนดังนี้ (1) กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัด (2) กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ (3) กำหนดวิธีการวัดหรือเครื่องมือ (4) สร้างเครื่องมือวัด และ (5) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยสรุป การประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย (1) การประเมินผลตามสภาพจริง (2) การประเมินด้านทักษะกระบวนการ และ (3) การประเมินด้านเจตคติและค่านิยม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุม (1) งานวิจัยในประเทศ และ (2) งานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

6.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครอบคลุม (1) งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน และ (2) งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

6.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน

วราภรณ์ บรรดิ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันมีพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศรียา เจริญนาน (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองการปกครองไทย ด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษา กับ การสอนภาษาธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองการปกครองไทย พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ โปรแกรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองการปกครองไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม และด้านการจัดกิจกรรมของ โปรแกรม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

เปรมฤดี จารมีชัย (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนกับการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุชาติ คำพร (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอนโดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชา

สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันมีเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งามนิจ คำปลิว (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 85.43/89.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ (2) นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เรื่องพลเมืองดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและมีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน ที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา มีความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) นักเรียนมีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความคงทนในการคิดแก้ปัญหา ไม่แตกต่างจากความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียน และ (5) นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มปานกลางมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และกลุ่มอ่อนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

สาวิตรี ยิ้มซ้อย (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบ โมเดลชิปปากกับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสรุป งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน พบว่า (1) การสอนตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (2) การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาธรรมชาติ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (3) การสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียน ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (4) การสอน โดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขัน ทำให้นักเรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนสูงขึ้น (5) การพัฒนาแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ (6) การจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

6.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

ถนอม ศรีสร้อย (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนแบบใช้สไลด์ที่มีคำถามสอดแทรกเป็นตอน ๆ ภายในเนื้อเรื่องกับใช้ชุดการสอนและการบรรยายต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนของการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้สไลด์ที่มีคำถามสอดแทรกเป็นตอน ๆ ภายในเนื้อเรื่อง และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้ชุดการสอนมีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) หลังจากสอบไปแล้ว 2 สัปดาห์ นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบบรรยายมีความคงทนของการเรียนในเรื่องที่สอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ไพบุลย์ คำกันยา (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสหกรณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อสร้างชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อประสม ผลการวิจัยพบว่า ชุดสื่อประสมที่สร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน

พวงรัตน์ นามสนธิ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องการเมืองการปกครอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90.83/83.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

โดยสรุป งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน พบว่า (1) การใช้วิธีสอนแบบใช้สไลด์ที่มีคำถามสอดแทรกเป็นตอน ๆ ภายในเนื้อเรื่อง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความคงทนของการเรียนในเรื่องที่สอนไม่แตกต่างกัน (2) ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ (3) ชุดสื่อประสมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แลมปี (Lamp, 1992) ได้ศึกษาผลของกลุ่มการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา และการมีความเคารพตนเองของนักเรียนเกรด 4 ที่เป็นชนกลุ่มน้อย ผล

การศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือ ส่งผลให้เกิดผลในด้านบวก ส่วนการเคารพตนเองทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ริทเทอร์ฟอร์ด (Rutherford, 2002 : 1482) ได้วิจัยการประเมินผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภูมิศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการสอนโดยบรรยายให้ความรู้แล้วจดบันทึก เมื่อทำการวัดและประเมินผล พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน นักเรียนที่เรียนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความรู้ความเข้าใจ และได้รับความสำเร็จมากกว่า สรุปได้ว่า การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดที่จะนำมาปรับใช้แก้ปัญหาเรื่องข้อจำกัดของสื่อการเรียนรู้อันเป็นปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน และยังช่วยในเรื่องของการจำได้ดีขึ้น

โดยสรุป งานวิจัยเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา พบว่า (1) การเรียนแบบร่วมมือ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดผลในด้านบวก และการเคารพตนเองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน และ (2) การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ช่วยแก้ปัญหาเรื่องข้อจำกัดของสื่อการเรียนรู้อันเป็นปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน และยังช่วยในเรื่องของการจำได้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ในการดำเนินการวิจัยครอบคลุมหัวข้อดังนี้ คือ (1) การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 246 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 5,638 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไฮห้อย (ภูเงินประชานุกูล) เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 39 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก มีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 **สุ่มโรงเรียน** ได้โรงเรียนบ้านไฮห้อย (ภูเงินประชานุกูล) เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 246 โรงเรียน เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 2 ห้องเรียน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

1.2.2 **สุ่มห้องเรียน** ได้ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 มีนักเรียนจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก

1.2.3 **จำแนกนักเรียน** ที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ออกเป็น 3 กลุ่มโดยใช้ระดับผลการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนเก่งอยู่ในระดับ 4 ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนปานกลาง อยู่ในระดับ 2 – 3.5 และผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนอ่อน อยู่ในระดับ 0 – 1.5 (ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของกรมวิชาการ ปีการศึกษา 2548) จัดเรียงลำดับผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

ระดับผลการเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
เก่ง	10
ปานกลาง	15
อ่อน	5

1.2.4 **สູ່ມັກเรียนเข้ากลุ่มทดลองเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว** ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก นักเรียนในข้อ (1.2.3) ได้นักเรียนจำนวน 3 คน ที่มีระดับผลการเรียนดังนี้

ระดับผลการเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
เก่ง	1
ปานกลาง	1
อ่อน	1

1.2.5 **สູ່ມັກเรียนเข้ากลุ่มทดลองเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม** ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก นักเรียนในข้อ (1.2.3) ได้นักเรียนจำนวน 6 คน ที่มีระดับผลการเรียนดังนี้

ระดับผลการเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
เก่ง	2
ปานกลาง	2
อ่อน	2

1.2.6 **สູ່ມັກเรียนเข้ากลุ่มทดลองเพื่อทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม** เหลือเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 มีจำนวนนักเรียน 30 คน นักเรียนมีระดับผลการเรียนดังนี้

ระดับผลการเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
เก่ง	10
ปานกลาง	14
อ่อน	6

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเภท ได้แก่ (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) แบบทดสอบก่อนและหลังการเผชิญประสบการณ์ และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยยึดระบบการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ของศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ มี 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร และตำรา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และเนื้อหาสาระกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ขั้นที่ 2 ผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ โดยยึดระบบการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ของศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ซึ่งมีขั้นตอนการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

1) วิเคราะห์เนื้อหา (หลักสูตร/กลุ่มสาระการเรียนรู้) โดยนำเนื้อหามาจำแนกเนื้อหาได้ 5 กลุ่มเนื้อหา ดังนี้

ตารางที่ 3.1 การจำแนกกลุ่มเนื้อหา หน่วยเนื้อหา และประเภทเนื้อหา

กลุ่มเนื้อหา	หน่วยเนื้อหา	ประเภทเนื้อหา
1. ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	พุทธิพิสัย
	2. หน้าตาชาวพุทธ	พุทธิพิสัย
	3. มารยาทชาวพุทธ	พุทธิพิสัย/ทักษะพิสัย
2. ภูมิศาสตร์	4. แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	พุทธิพิสัย
	5. สิ่งแวดล้อมกับวิถีชีวิต	พุทธิพิสัย
	6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	พุทธิพิสัย
	7. ลักษณะทางกายภาพที่ควรรู้	พุทธิพิสัย
3. ประวัติศาสตร์	8. วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตในภูมิภาค	พุทธิพิสัย
	9. วิธีการทางประวัติศาสตร์	พุทธิพิสัย

กลุ่มเนื้อหา	หน่วยเนื้อหา	ประเภทเนื้อหา
4. เศรษฐศาสตร์	10. ปัจจัยในการดำเนินชีวิตของภูมิภาค	พุทธิพิสัย
	11. เศรษฐกิจพอเพียง	พุทธิพิสัย
	12. เงินและสถาบันการเงิน	พุทธิพิสัย
5. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต	13. ภาษีกับชีวิตประจำวัน	พุทธิพิสัย
	14. การเป็นพลเมืองดี	พุทธิพิสัย
	15. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	พุทธิพิสัย
	16. การเมืองการปกครอง	พุทธิพิสัย

2) กำหนดชุดประสบการณ์ โดยนำกลุ่มเนื้อหาข้างต้นมาเป็น 16 หน่วยเนื้อหา และกำหนดเป็นหน่วยประสบการณ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.2 การจำแนกหน่วยเนื้อหาและหน่วยประสบการณ์

รายชื่อหน่วยเนื้อหา	รายชื่อหน่วยประสบการณ์
1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1. การจัดทำแผนพับประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
2. หน้าที่ชาวพุทธ	2. การเข้าค่ายพุทธธรรม
3. มรรยาทชาวพุทธ	3. การฝึกปฏิบัติกราบ การไหว้
4. แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	4. การฝึกปฏิบัติการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
5. สิ่งแวดล้อมกับวิถีชีวิต	5. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย
6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6. การจัดทำแผนป้ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ลักษณะทางกายภาพที่ควรรู้	7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตในภูมิภาค	8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
9. วิธีการทางประวัติศาสตร์	9. การสำรวจข้อมูลทางประวัติศาสตร์
10. ปัจจัยในการดำเนินชีวิตของภูมิภาค	10. การวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต
11. เศรษฐกิจพอเพียง	11. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
12. เงินและสถาบันการเงิน	12. การจัดทำบันทึกรายรับรายจ่าย
13. ภาษีกับชีวิตประจำวัน	13. การฝึกปฏิบัติคำนวณภาษีเงินได้
14. การเป็นพลเมืองดี	14. การจัดป้ายนิเทศหน้าที่ของพลเมืองดี
15. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	15. การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
16. การเมืองการปกครอง	16. การจำลองสถานการณ์การเลือกตั้ง

ผู้วิจัยได้เลือกหน่วยประสบการณ์มา 3 หน่วยประสบการณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อต้องการทดลองกับเนื้อหาที่เป็นพุทธิพิสัยโดยเฉพาะ ได้กลุ่มเนื้อหาเรื่องภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมี 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากนั้นนำหน่วยประสบการณ์ทั้ง 3 หน่วยมากำหนดเป็นประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง โดย 1 หน่วยประสบการณ์มี 2 ประสบการณ์หลัก 1 ประสบการณ์หลักมี 2 ประสบการณ์รอง ใช้เวลาในการเรียน 3 ชั่วโมงต่อ 1 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้ ตารางที่ 3.3 การจำแนกประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองหน่วยประสบการณ์ที่ 7 ดังนี้

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่
		7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
		7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 3.4 การจำแนกประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองหน่วยประสบการณ์ที่ 8 ดังนี้

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา
		8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
	8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่
		8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

ตารางที่ 3.5 การจำแนกประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองหน่วยประสบการณ์ที่ 11 ดังนี้

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
11. การจัดทำโครงการ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11.1 การเตรียมการจัดทำ โครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน
		11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการ เขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน
	11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ทรัพยากร
		11.2.2 การดำเนินการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การเกษตร

3) วิเคราะห์และกำหนดภารกิจ/งาน ใน 1 หน่วยประสบการณ์รอง จะมีภารกิจ
อย่างน้อย 2 - 4 ภารกิจ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ มีภารกิจและงาน ดังนี้

ภารกิจ ได้แก่ (1) ศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(2) จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่ (3) เตรียมการเขียนแผนที่ (4) ปฏิบัติการ
เขียนแผนที่ และ (5) เสนอผลงาน

งาน ได้แก่ (1) ชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ อ่านประมวล
สาระ และบันทึกสาระสำคัญ (2) คัดตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ เขียนหัวข้อลงใน
ตารางข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ (3) เตรียม
วัสดุ อุปกรณ์ตัวอย่างของแผนที่ ลงมือปฏิบัติการเขียนแผนที่ เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบ
ของแผนที่ลงในแบบที่กำหนด ระบายสี และตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ และ (4) รายงานผล
ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ และสรุปผล

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ มีภารกิจและงาน ดังนี้

ภารกิจ ได้แก่ (1) ออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) ปฏิบัติการสร้างแบบสำรวจ (3) เตรียมการสำรวจ (4) ปฏิบัติการสำรวจ และ (5) เสนอผลงาน

งาน ได้แก่ (1) กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ ตัวอย่างแบบสำรวจ และกำหนดรูปแบบแบบสำรวจ (2) ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจ (3) เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาข้อมูลในแผนที่ กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ และสรุปข้อมูล และ (4) รายงานผล ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ สรุปผล และทำแบบฝึกหัด

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร มีภารกิจและงานดังนี้

ภารกิจ ได้แก่ (1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชากร และวัฒนธรรมด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) ดำเนินการวิเคราะห์เสียงภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3) เสนอผลงาน (4) ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรมกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (5) จัดทำรายการเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (6) เสนอผลงาน

งาน ได้แก่ (1) อ่านประมวลสาระ และบันทึกสาระสำคัญ (2) ฟังซีดีเสียงเรื่องการเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3) วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น และเขียนผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง (4) รายงานผล ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ และสรุปผล (5) อ่านประมวลสาระ และบันทึกสาระสำคัญ (6) อ่านรายกรณี พิจารณารายกรณี กำหนดเมนูอาหาร และตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร และ (7) รายงานผล ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ และสรุปผล

ประสพการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี มีภารกิจและงานดังนี้

ภารกิจ ได้แก่ (1) ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีฮีตสิบสอง (2) เตรียมการสร้างธง (3) ปฏิบัติการสร้างธง (4) เสนอผลงาน (5) เตรียมการสร้างโคลอย (6) ปฏิบัติการสร้างโคลอย และ (7) เสนอผลงาน

งาน ได้แก่ (1) ชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสพการณ์ อ่านประมวลสาระ และบันทึกสาระสำคัญ (2) เตรียมวัสดุ ตัวอย่างของธง ลงมือปฏิบัติการสร้างธง และตรวจสอบความถูกต้องของธง (3) รายงานผล ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ และสรุปผล (4) เตรียมวัสดุ

คู่มืออย่างของโคลมลอย ปฏิบัติการสร้าง โคลมลอย และตรวจสอบความถูกต้องของ โคลมลอย และ (5) รายงานผล ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ สรุปผล และทำแบบฝึกหัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียน มีภารกิจและงาน ดังนี้

ภารกิจ ได้แก่ (1) ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียง และรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจ
พอเพียงในโรงเรียน และ (2) ออกแบบฟอร์มและสร้างแบบฟอร์มการเขียน โครงการ

งาน ได้แก่ (1) อ่านประมวลสาระ และบันทึกสาระสำคัญ (2) ชมมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์ อ่านประมวลสาระ บันทึกสาระสำคัญ เลือกหัวข้อการเขียน
โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ค้นคว้าสาระสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของ โครงการเศรษฐกิจ
พอเพียงในโรงเรียน (3) กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ดำเนินการออกแบบ
แบบฟอร์ม และตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ และ (4) จัดพิมพ์
แบบฟอร์ม และตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน มี
ภารกิจและงาน ดังนี้

ภารกิจ ได้แก่ (1) ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร (2)
เสนอผลงาน (3) ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร และ (4) เสนอผลงาน

งาน ได้แก่ (1) คู่มืออย่างการเขียนโครงการ ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจ
พอเพียงด้านทรัพยากร และตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ (2) รายงานผล ประเมิน
ชิ้นงาน วิพากษ์ และสรุปผล (3) ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร และ
ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ และ (4) รายงานผล ประเมินชิ้นงาน วิพากษ์ สรุปผล
และทำแบบฝึกหัด

4) วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ โดยกำหนดให้สอดคล้องกับภารกิจและ
งาน ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาสาระในแต่ละหน่วยประสบการณ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.6 การกำหนดเนื้อหาสาระในประมวลสาระ

หน่วยเนื้อหา	เรื่อง	หัวเรื่อง
7	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1 ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่าง 7.2 ลักษณะภูมิประเทศและ ภูมิอากาศ
8	วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.1 ประชากร 8.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา 8.3 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณีฮีตสิบสอง 8.4 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร การกิน
11	เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	11.1 ความหมายและหลักการสำคัญ ของเศรษฐกิจพอเพียง 11.2 การนำวิธีการของเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

5) **เลือกรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ ใช้รูปแบบในการให้ประสบการณ์**
3 รูปแบบ คือ การเรียนกับครู หรือ TDL (Teacher Directed Learning) การเรียนกับเพื่อน หรือ PDL (Peer Directed Learning) และการเรียนด้วยตนเอง หรือ SDL (Self Directed Learning)

การเรียนกับครู หรือ TDL ได้แก่ การให้คำแนะนำขณะที่นักเรียนปฏิบัติแต่ละ
ภารกิจและงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การวิพากษ์ผลงาน การสรุปงานที่ให้ทำ และ
การตรวจแบบฝึกหัด

การเรียนกับเพื่อน หรือ PDL ได้แก่ การออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิ
ประเทศ การออกแบบแบบฟอร์มการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษารายกรณี การ
วิเคราะห์รายกรณี การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น การร่วมมือกันสร้างชิ้นงาน และการเสนอ
ผลงาน

การเรียนด้วยตนเอง หรือ SDL ได้แก่ การศึกษาประมวลสาระ การบันทึก
สาระสำคัญ การชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ การชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ การ
จัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ การทำแบบฝึกปฏิบัติ และการทำแบบฝึกหัด

สำหรับวิธีการให้ประสบการณ์ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ใช้วิธีการให้ประสบการณ์ที่หลากหลาย ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม การศึกษารายกรณี และการ
ฝึกปฏิบัติ รูปแบบการให้ประสบการณ์ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.7 รูปแบบการให้ประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์	หัวเรื่อง	รูปแบบการให้ประสบการณ์
7	7.1 ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่าง 7.2 ลักษณะภูมิประเทศและ ภูมิอากาศ	TDL , PDL และ SDL
8	8.1 ประชากร 8.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา 8.3 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณีฮีตสิบสอง 8.4 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร การกิน	TDL , PDL และ SDL
11	11.1 ความหมายและหลักการสำคัญ ของเศรษฐกิจพอเพียง 11.2 การนำวิธีการของเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน	TDL , PDL และ SDL

6) กำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับเผชิญประสบการณ์ บริบทที่ใช้
ได้แก่ ห้องเรียน ประกอบด้วยมุมต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ ดังนี้

(1) มุมหนังสือ เป็นแหล่งความรู้ที่อยู่ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ประกอบด้วย
ประมวลสาระ มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ซิตีเสียง
ภาษาถิ่น ซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบซีดีรอม ภาพตัวอย่างของแผนที่ ตัวอย่างแบบสำรวจ และหนังสือ
เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

(2) มุมแสดงผลงาน เป็นสถานที่ที่จัดไว้สำหรับแสดงผลงานของนักเรียน
ได้แก่ แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ เมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รุง โคมลอย และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนด้าน
ทรัพยากร และด้านการเกษตร

(3) มุมวัสดุอุปกรณ์ เป็นมุมที่จัดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่ไม่
มีวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น กระดาษ ปากกา ไม้บรรทัด ดินสอ ยางลบ ฯลฯ

(4) มุมตัวอย่างชิ้นงาน เป็นมุมที่จัดไว้ให้นักเรียนได้ชมตัวอย่างชิ้นงาน เพื่อให้
นักเรียนได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำไปพัฒนาผลงานได้

สถานการณ์ ได้กำหนดให้นักเรียนมีฐานะตามรูปแบบการเผชิญประสบการณ์
ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 นักเรียนมีฐานะเป็นนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมาย
จากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้เขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจ
ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 นักเรียนมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับ
มอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ เขียนเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การสร้างธง และการสร้างโคลอม

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 นักเรียนมีฐานะเป็นนักวิชาการเกษตรได้รับ
มอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้เขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนด้านทรัพยากร และ
ด้านการเกษตร

7) จัดทำแผนการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์
แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ และแผนผลิตสื่อการสอนซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ
สร้าง ดังนี้

ตารางที่ 3.8 แผนการสอนประกอบชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

แผนการสอน แบบอิงประสบการณ์	แผนเผชิญประสบการณ์	แผนกำกับประสบการณ์	แผนผลิตสื่อ การสอน
มี 3 แผน ได้แก่	มี 6 แผน ได้แก่	มี 6 แผน ได้แก่	มี 12 แผน ได้แก่
1. แผนการสอนแบบอิง ประสบการณ์ หน่วย ประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทาง ภูมิศาสตร์ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1. แผนเผชิญประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดง ขอบเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1. แผนกำกับประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดง ขอบเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1. แผนผลิตมัลติมีเดีย ปฐมนิเทศ หน่วย ประสบการณ์ที่ 7 2. แผนผลิตสื่อประ มวลสาระหน่วย ประสบการณ์ที่ 7
2. แผนการสอนแบบอิง ประสบการณ์ หน่วย ประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมของคนใน ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	2. แผนเผชิญประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	2. แผนกำกับประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	3. แผนผลิตมัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ ที่ 7
3. แผนการสอนแบบอิง ประสบการณ์ หน่วย ประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการ เศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	3. แผนเผชิญประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านภาษาและอาหาร	3. แผนกำกับประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านภาษาและอาหาร	4. แผนผลิตมัลติมีเดีย ปฐมนิเทศ หน่วย ประสบการณ์ที่ 8
	4. แผนเผชิญประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านประเพณี	4. แผนกำกับประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านประเพณี	5. แผนผลิตสื่อประ มวลสาระหน่วย ประสบการณ์ที่ 8
	5. แผนเผชิญประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียน	5. แผนกำกับประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำ โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียน	6. แผนผลิตมัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ ที่ 8
	6. แผนเผชิญประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน	6. แผนกำกับประสบการณ์ ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน	7. แผนผลิตซีดีเสียง ประสบการณ์หลัก ที่ 8.1
			8. แผนผลิตสื่อราย กรณี ประสบการณ์ หลักที่ 8.1

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

แผนการสอน แบบอิงประสบการณ์	แผนเผชิญประสบการณ์	แผนกำกับประสบการณ์	แผนผลิตสื่อ การสอน
			9. แผนผลิตสื่อ ตัวอย่างชิ้นงาน ประสบการณ์หลัก ที่ 8.2
			10. แผนผลิต มัลติมีเดียปฐมนิเทศ หน่วยประสบการณ์ ที่ 11
			11. แผนผลิตสื่อ ประมวลสาระหน่วย ประสบการณ์ที่ 11
			12. แผนผลิต มัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ ที่ 11

(1) เขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นแผนหลักของการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย หน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง วัตถุประสงค์ บริบทและสถานการณ์ ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ สื่อและแหล่งประสบการณ์ และการประเมิน

(2) เขียนแผนเผชิญประสบการณ์ เป็นการกำหนดรายละเอียดในการเผชิญประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ บริบทและสถานการณ์ และสิ่งที่พึงระวังในการเผชิญประสบการณ์

(3) เขียนแผนกำกับประสบการณ์ เป็นการระบุขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ ในแต่ละขั้นตอนมีการระบุสื่อ สถานที่ และระยะเวลากำกับ

(4) เขียนแผนผลิตสื่อการสอน เป็นการระบุรายละเอียดของสื่อการสอนที่มีอยู่แล้ว หรือต้องผลิตใหม่ ครอบคลุม ชื่อหน่วยประสบการณ์ ความยาวของสื่อ ประเภทสื่อ ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ สรุปรูปเนื้อหา แหล่งที่มาของสื่อ ขั้นตอนการผลิต และทรัพยากรที่ต้องใช้

8) ผลิตสื่อสำหรับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ผลิตสื่อสำหรับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ คือ (1) ประมวลสาระ (2) มัลติมีเดียปฐมนิเทศ และมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ (3) ซีดีเสียง (4) รายการศึกษา และ (5) ตัวอย่างชิ้นงาน

(1) การผลิตประมวลสาระ ประมวลสาระเป็นสื่อหลักในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีจำนวน 3 เล่ม ได้แก่

ตารางที่ 3.9 รายชื่อประมวลสาระ

หน่วย	เรื่อง	จำนวน (หน้า)
7	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11
8	วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15
11	เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16

การผลิตประมวลสาระแต่ละเล่ม มีวิธีการผลิต ดังนี้ (1) เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบแผนภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง (2) เขียนแผนการสอนประจำหัวเรื่อง ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (3) เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และการสรุปรูปเนื้อหา (4) กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ (5) ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกดและวรรคตอน และ (6) จัดพิมพ์และเข้ารูปเล่ม

(2) การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ และมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2.1 มัลติมีเดียปฐมนิเทศ เป็นสื่อที่ใช้ในการปฐมนิเทศก่อนที่จะเผชิญประสบการณ์ ซึ่งมีจำนวน 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.10 รายชื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

หน่วยประสบการณ์	เรื่อง	จำนวน (นาที)
7	การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	5
8	การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	5
11	การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5

2.2 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์เป็นสื่อเสริมที่ใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์ ซึ่งมีจำนวน 3 เรื่องประจำแต่ละหน่วยประสบการณ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.11 รายชื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์	เรื่อง	จำนวน (นาที)
7	ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4
8	วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง	5
11	การปลูกพืชผักสวนครัว	6

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศและมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีวิธีการผลิตดังนี้ (1) เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศและมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียที่ได้กำหนดไว้ (2) บันทึกภาพ (3) สร้างข้อความ (4) บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด (5) ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ (6) ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง และ (7) บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงแผ่นซีดีรอม

(3) การผลิตซีดีเสียง ซีดีเสียงเป็นสื่อเสริมที่ใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์ ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความยาวประมาณ 9 นาที มีวิธีการผลิต ดังนี้ (1) เขียนบทซีดีเสียง ตามแผนผลิตซีดีเสียงที่ได้กำหนดไว้ (2) บันทึกเสียงภาษาถิ่นโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด (3) ทำการผสมเสียงและตัดต่อเสียง (4) ตรวจสอบความชัดเจนของเสียง และ (5) บันทึกเสียงลงแผ่นซีดีรอม

(4) การผลิตรายกรณี รายกรณีเป็นสื่อเสริมที่ใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์ ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวิธีการผลิต ดังนี้ (1) กำหนดข้อมูลเกี่ยวกับรายกรณีศึกษาให้ครอบคลุม การจัดเมนูอาหารของภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ (2) เขียนรายละเอียดรายกรณีศึกษา (3) เขียนประเด็นเพื่อให้วิเคราะห์ในรายกรณีศึกษา (4) ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และ (5) จัดพิมพ์

(5) การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน ตัวอย่างชิ้นงานเป็นสื่อเสริมที่ใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 ได้แก่ การสร้างสูง และการสร้างโคลอย มีวิธีการผลิตดังนี้ (1) กำหนดรูปแบบและขนาด (2) ดำเนินการสร้าง (3) ตกแต่งให้สวยงาม และ (4) ตรวจสอบรายละเอียด และความถูกต้องของตัวอย่างชิ้นงาน

9) จัดเตรียมสถานที่สำหรับการเผชิญประสบการณ์ ดังนี้

สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ประกอบด้วย

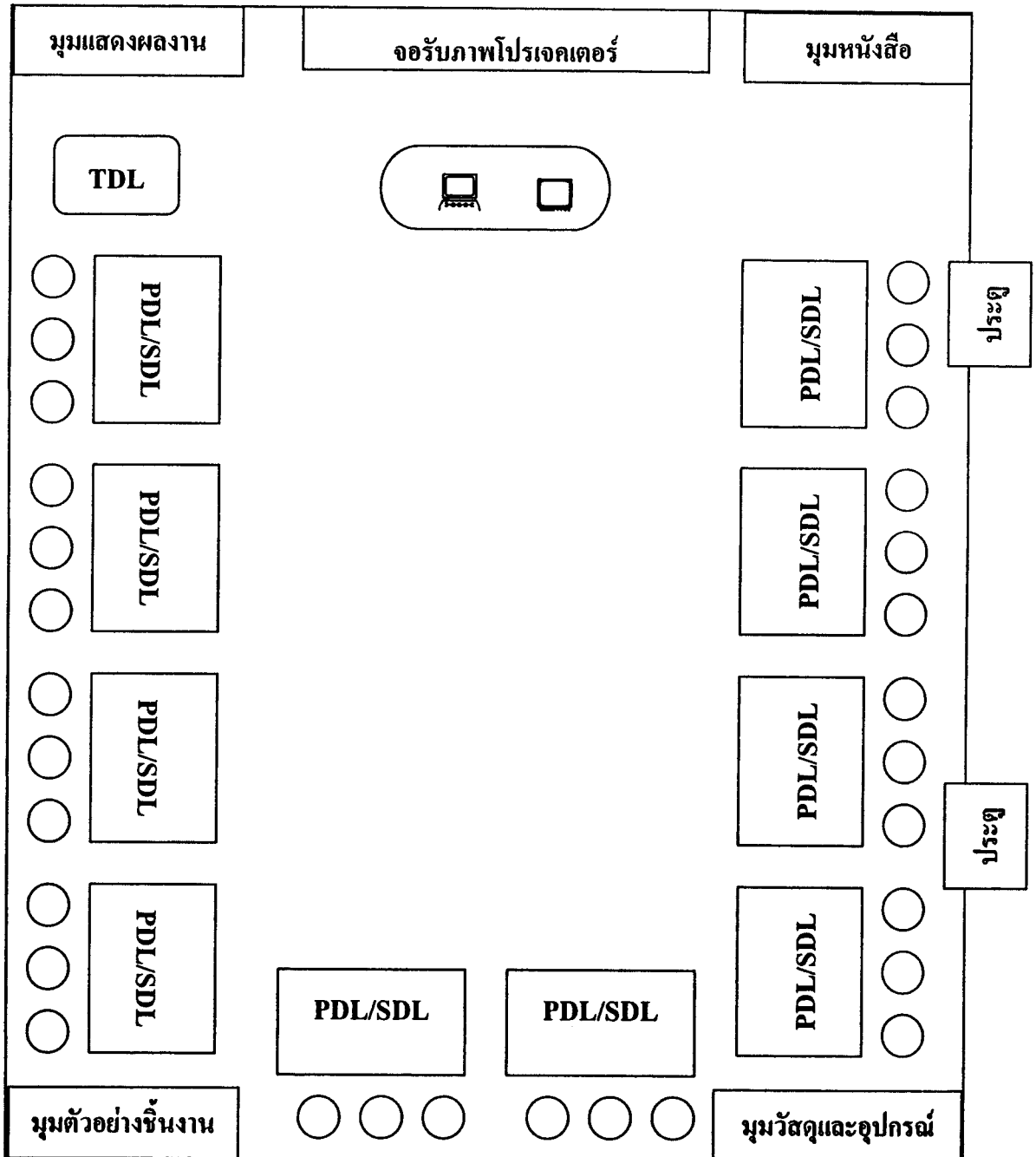
1. มุมหนังสือ เป็นมุมที่จัดเตรียมประมวลสาระในแต่ละหน่วยประสบการณ์ คู่มือเผชิญประสบการณ์ แผนที่ หนังสือเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลสำหรับนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์

2. มุมแสดงผลงาน เป็นมุมที่จัดไว้เพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ ได้ชม

3. มุมตัวอย่างชิ้นงาน เป็นมุมที่จัดไว้เพื่อให้ นักเรียนได้ชมตัวอย่างชิ้นงาน เพื่อให้ นักเรียนได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำไปพัฒนาผลงานได้

4. มุมวัสดุอุปกรณ์ เป็นมุมที่จัดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ที่นักเรียนไม่มีหรือ ไม่ได้เตรียมมา โดยเขียนแผนผังในการจัดห้องเรียน ดังแผนภูมิ

แผนผังการจัดชั้นเรียน

- หมายเหตุ
- PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน
 - SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง
 - TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู
 - หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ
 - หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม .

10) การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในชั้นทดลองใช้เบื้องต้นมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การทดลองแบบเดี่ยว การทดลองแบบกลุ่ม และการทดลองแบบภาคสนาม

11) ปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบและปรับปรุง ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและปรับปรุงก่อนการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงไว้ในภาคผนวก ก) ผลการประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี (แบบประเมินคุณภาพแสดงไว้ในภาคผนวก ข) และได้ให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้ .

ตารางที่ 3.12 การตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 7

ที่	รายการสื่อ	ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่แก้ไข	ปรับปรุง
1.	ประมวลสาระ	1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องที่กำหนด 2. ภาพประกอบบางภาพไม่ชัดเจน	1. ปรับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหัวเรื่องที่กำหนด 2. เปลี่ยนภาพประกอบใหม่ให้ชัดเจนขึ้น
2.	แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์	1. ข้อคำถามของแบบทดสอบบางข้อไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา 2. ตัวเลือกของแบบทดสอบบางข้อไม่สอดคล้องกับข้อคำถาม	1. แก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา 2. ปรับตัวเลือกของแบบทดสอบให้สอดคล้องกับข้อคำถาม
3.	คู่มือเผชิญประสบการณ์	1. คำชี้แจงในแบบฝึกปฏิบัติอ่านแล้วเข้าใจยาก	1. ปรับคำชี้แจงในแบบฝึกปฏิบัติให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย
4.	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	1. ขนาดของตัวอักษร ไม่สมดุลกันและไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน	1. ปรับขนาดของตัวอักษรให้มีความสมดุลกันและให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

ที่	รายการสื่อ	ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่แก้ไข	ปรับปรุง
5.	มัลติมีเดียประกอบการ เผชิญประสบการณ์	1. ภาพและเสียงบรรยายไม่สัมพันธ์กัน 2. ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ไม่สม่ำเสมอ	1. ปรับภาพและเสียงบรรยายให้มีความสัมพันธ์กัน 2. ปรับระดับเสียงให้เป็นระดับเดียวกันและมีความต่อเนื่อง

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.13 การตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 8

ที่	รายการสื่อ	ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่แก้ไข	ปรับปรุง
1.	ประมวลสาระ	1. เนื้อหาเกี่ยวกับประเพณี ฮีตสิบสองมีน้อย ไม่ครอบคลุม 2. ภาพประกอบบางภาพไม่ชัดเจน	1. เพิ่มเนื้อหาให้มีความสอดคล้อง และครอบคลุมหัวเรื่อง 2. เปลี่ยนภาพประกอบใหม่ให้ชัดเจน ขึ้น
2.	แบบทดสอบก่อนและ หลังเผชิญประสบการณ์	1. ตัวเลือกของแบบทดสอบบางข้อไม่ สอดคล้องกับข้อคำถาม	1. ปรับตัวเลือกของแบบทดสอบให้ สอดคล้องกับข้อคำถาม
3.	คู่มือเผชิญประสบการณ์	1. การเฉลยแบบฝึกปฏิบัติไม่ชัดเจน และครอบคลุมกับเนื้อหา	1. ปรับวิธีการเฉลยให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับเนื้อหา
4.	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	1. เสียงบรรยายไม่ชัดเจน	1. ปรับเสียงบรรยายให้ชัดเจนขึ้น
5.	มัลติมีเดียประกอบการ เผชิญประสบการณ์	1. ภาพประกอบมีน้อยไม่ครอบคลุม เนื้อหา	1. เพิ่มภาพประกอบให้มีความ สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหา
6.	ซีดีเสียง	1. คนตรีประจำรายการระดับเสียงไม่ สม่ำเสมอ	1. ปรับระดับเสียงให้เป็นระดับ เดียวกัน

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.14 การตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 11

ที่	รายการสื่อ	ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่แก้ไข	ปรับปรุง
1.	ประมวลสาระ	1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับหัวเรื่องที่กำหนด	1. ปรับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหัวเรื่องที่กำหนด
2.	แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์	1. ข้อคำถามของแบบทดสอบบางข้อไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา	1. แก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา
3.	คู่มือเผชิญประสบการณ์	1. เกณฑ์การประเมินชิ้นงานไม่ครอบคลุมและชัดเจน	1. แก้ไขเกณฑ์การประเมินชิ้นงานให้ครอบคลุมและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น
4.	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	1. ขนาดของตัวอักษรในหัวข้อย่อมีขนาดใหญ่	1. ปรับขนาดของตัวอักษรให้เล็กลงพอประมาณ
5.	มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	1. เสียงบรรยายเบาไม่ชัดเจน	1. ปรับความดังของเสียงบรรยายให้เพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 4 ทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพในขั้นทดลองใช้เบื้องต้น ขั้นตอนการทดลองใช้เบื้องต้นของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การทดลองแบบเดี่ยว (2) การทดลองแบบกลุ่ม และ (3) การทดลองแบบภาคสนาม (ผลการทดลองแสดงในบทที่ 4)

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์แล้ว ได้นำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ทดลองจริงต่อไป

2.2 แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์

แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบภาคทฤษฎี วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก แบบกู่ขนาน ผู้วิจัย ได้สร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์เพื่อวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย มีขั้นตอนการสร้าง 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย โดยยึดรูปแบบของเบนจามิน บลูม มี 6 ระดับ คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า สำหรับแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 5 ระดับ (ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแสดงในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 3.15 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย

หน่วย ประสบการณ์	พุทธิพิสัย						รวม
	ความรู้ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
7	7	2	-	1	-	-	10
8	7	1	1	1	-	-	10
11	6	1	-	2	-	1	10
รวม	20	4	1	4	-	1	30

ขั้นที่ 2 ศึกษาตำราและเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ และเนื้อหาที่ใช้สร้างแบบทดสอบ เพื่อนำมากำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ และวิธีสร้างแบบทดสอบแบบกลุ่มงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ได้กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก และเป็นแบบกลุ่มงาน

ขั้นที่ 4 เขียนแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์เป็นรายข้อ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก เป็นแบบกลุ่มงาน แบ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ จำนวน 20 ข้อ รวมทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ จำนวน 120 ข้อ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผลตรวจสอบ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของแบบทดสอบจากแบบประเมินคุณภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ปรับข้อคำถามของแบบทดสอบบางข้อที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และตัวเลือกของแบบทดสอบบางข้อไม่สอดคล้องกับข้อคำถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่างในระหว่างวันที่ 20 – 25 มีนาคม 2549 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองบัว เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่เคยเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 7 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อทำการคัดเลือกแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ให้เหลือ 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ 10 ข้อ และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ 10 ข้อ แบบทดสอบเป็นแบบถ่วงน้ำหนัก วิเคราะห์โดยใช้เทคนิค 27% ของจุงเตฟาน (Chung Teh Fan) และเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบที่ได้นำไปทดลองใช้มาแล้ว เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

1) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ แทนด้วยตัวอักษร p การสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วงของค่าความยากง่ายที่ถือว่ามีความเหมาะสม คือ ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 แบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายต่ำกว่า 0.20 จัดว่าเป็นแบบทดสอบที่ยาก และแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายสูงกว่า 0.80 จัดว่าเป็นแบบทดสอบที่ง่าย

2) ค่าอำนาจจำแนก แทนด้วยตัวอักษร r ค่าอำนาจจำแนก มีค่าสูงแสดงว่าข้อสอบนั้นแยกนักเรียนเก่งกับนักเรียนอ่อนได้ดี ซึ่งเป็นลักษณะแบบทดสอบที่เราต้องการ ค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าได้ ตั้งแต่ -1.00 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่ถือว่าใช้ได้จะต้องมีค่าเป็นบวก และมีค่าตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ มีดังนี้

ตารางที่ 3.16 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

หน่วยประสบการณ์	แบบทดสอบ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก(r)
7	ก่อนเผชิญประสบการณ์	0.47 - 0.60	0.20 - 0.80
	หลังเผชิญประสบการณ์	0.50 - 0.63	0.20 - 0.70
8	ก่อนเผชิญประสบการณ์	0.47 - 0.67	0.20 - 0.80
	หลังเผชิญประสบการณ์	0.53 - 0.67	0.30 - 0.80
11	ก่อนเผชิญประสบการณ์	0.50 - 0.63	0.20 - 0.80
	หลังเผชิญประสบการณ์	0.57 - 0.67	0.20 - 0.80

รายละเอียดของค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกแต่ละหน่วยประสบการณ์ (แสดงในภาคผนวก ง) หากข้อใดต่างจากเกณฑ์ดังกล่าว ไม่ได้นำมาใช้

หลังจากวิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อแล้ว ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยพิจารณาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกที่ใกล้เคียงกัน คำถามในแนวเดียวกันมาเป็นข้อสอบถ่วงน้ำหนัก จำนวน 60 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์หน่วยละ 10 ข้อ รวม 3 หน่วยประสบการณ์ เป็นจำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยละ 10 ข้อ รวม 3 หน่วยประสบการณ์ เป็นจำนวน 30 ข้อ รวมเป็นจำนวน 6 ฉบับ จากนั้นวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบทดสอบทุกฉบับ ด้วยวิธีของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) หรือแบบ KR_{20} ผลการหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้ง 6 ฉบับ มีดังนี้

ตารางที่ 3.17 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่	ค่าความเที่ยง	
	แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
7	0.66	0.64
8	0.69	0.68
11	0.66	0.69

รายละเอียดของค่าความเที่ยงแต่ละหน่วยประสบการณ์ (แสดงในภาคผนวก ง)

ขั้นที่ 8 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ จำนวน 10 ข้อของแต่ละหน่วยประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริง

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่องวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบสอบถามปลายปิดจำนวน 23 ข้อ แบบมาตราประเมินค่า และแบบทดสอบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่จะสอบถาม ครอบคลุม บริบท รูปแบบการเรียน วิธีการเรียน สื่อที่ใช้ และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นที่ 2 ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม ครอบคลุม ประเภทและหลักการของการสร้างแบบสอบถาม

ตารางที่ 3.18 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

หัวเรื่องที่ศึกษา	แหล่งที่ศึกษา
1. โครงสร้างของแบบสอบถาม	บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 66
2. รูปแบบของแบบสอบถาม	บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 67
3. ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 69 – 70
4. หลักในการสร้างแบบสอบถาม	บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 70 – 71

ขั้นที่ 3 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม การกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นข้อคำถาม ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ มีค่าน้ำหนัก และค่าคะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับความคิดเห็น 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นที่ 4 สร้างแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

1) ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิด มี 6 หัวเรื่อง จำนวน 24 ข้อ ดังนี้ (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 4 ข้อ (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 3 ข้อ (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 1 ข้อ (4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 10 ข้อ และ (5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 5 ข้อ

2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม จำนวน 1 ข้อ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุง โดยการนำแบบสอบถามความคิดเห็น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน และภาษาที่ใช้

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้แบบสอบถามและปรับปรุง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปใช้กับนักเรียนในการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม จำนวน 6 คน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเข้าใจของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในข้อคำถาม และภาษาที่ใช้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ดำเนินการจัดพิมพ์แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (แบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ข)

3. การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ไปทดลองสอนด้วยตนเอง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านไสยห้อง (ภูเงินประชานุกูล) เขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน คือ การทดลองแบบเดี่ยว การทดลองแบบกลุ่ม และการทดลองแบบภาคสนาม ทั้ง 3 ขั้นตอน

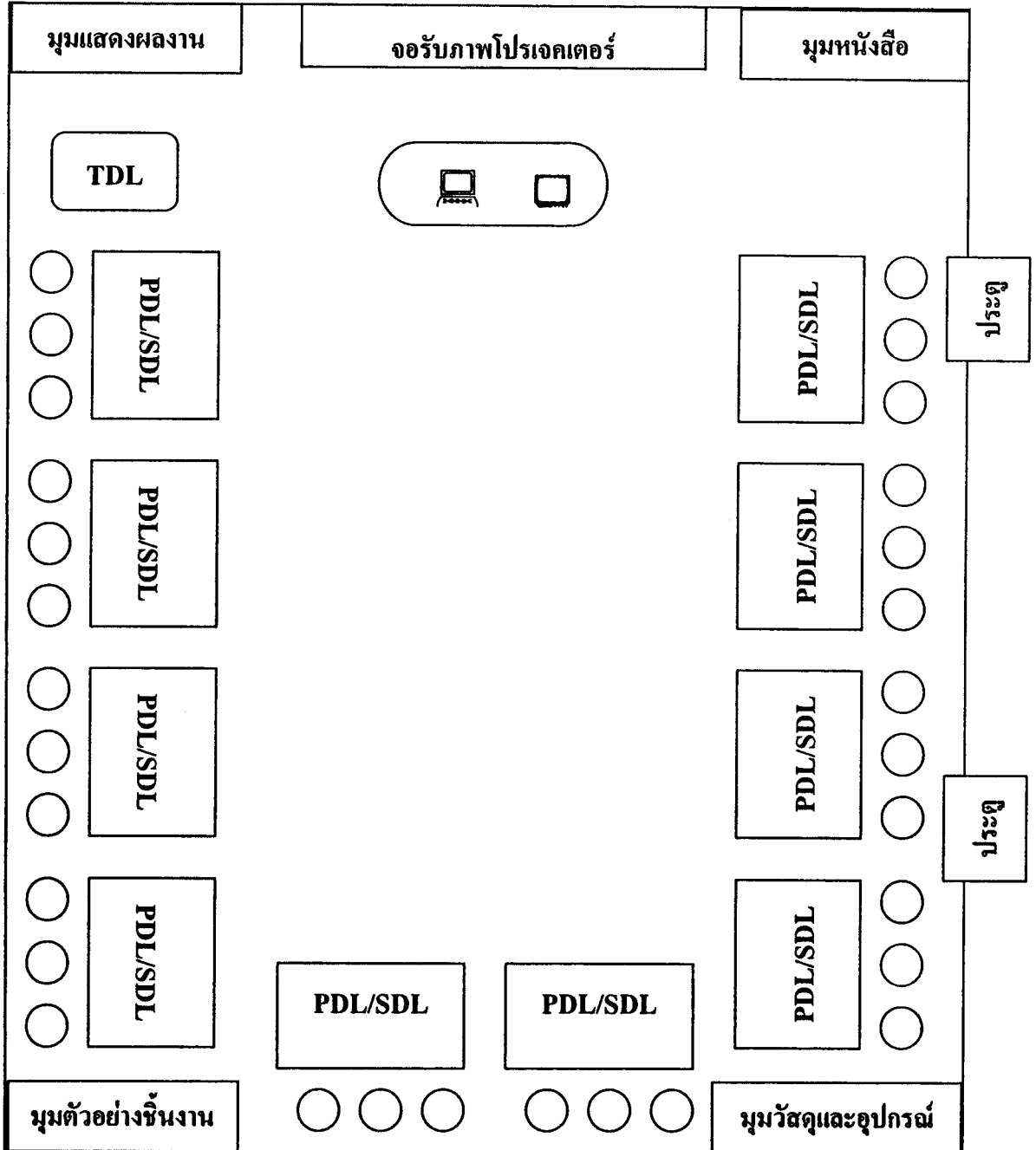
มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมือนกัน คือ การเตรียมการก่อนการทดลอง วันเวลาในการทดลอง
ขั้นการทดลองใช้ และการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การเตรียมการก่อนการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิง

ประสบการณ์ ครอบคลุม การเตรียมสถานที่ และการเตรียมความพร้อมของเครื่องคอมพิวเตอร์

3.1.1 การเตรียมสถานที่ ได้จัดเตรียมสถานที่ และมุมต่าง ๆ ประกอบด้วย มุมหนังสือ มุมแสดงผลงาน มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ ตามแผนผังการจัดห้องเรียน โดยใช้ห้องเรียนของ โรงเรียนบ้านไสยห้อย (ภูเงินประชานุกูล) เป็นสถานที่ในการทดลอง ผู้วิจัยได้ จัดเตรียมสถานที่ตามแผนผังการจัดชั้นเรียน ดังนี้

แผนผังการจัดชั้นเรียน

- หมายเหตุ
- PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน
 - SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง
 - TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู
 - หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ
 - หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

3.1.2 การเตรียมความพร้อมของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการตรวจสอบเครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมติดตั้งโปรแกรมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เพื่อให้นักเรียนได้ชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ และมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์

3.2 วันเวลาในการทดสอบประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ไปทดสอบประสิทธิภาพ 3 ชั้นตอนกับนักเรียนโรงเรียนบ้านไฮหย่อง (ภูเงินประชานุกูล) เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามวัน และเวลา ดังนี้

การทดสอบประสิทธิภาพ	วัน เดือน ปี	เวลา	จำนวนนักเรียน
การทดสอบประสิทธิภาพ แบบเดี่ยว	วันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2550	13.00 - 16.00 น.	3 คน
	วันอังคารที่ 11 ธันวาคม 2550	13.00 - 16.00 น.	3 คน
	วันอังคารที่ 18 ธันวาคม 2550	13.00 - 16.00 น.	3 คน
การทดสอบประสิทธิภาพ แบบกลุ่ม	วันอังคารที่ 8 มกราคม 2551	13.00 - 16.00 น.	6 คน
	วันอังคารที่ 15 มกราคม 2551	13.00 - 16.00 น.	6 คน
	วันอังคารที่ 22 มกราคม 2551	13.00 - 16.00 น.	6 คน
การทดสอบประสิทธิภาพ แบบภาคสนาม	วันอังคารที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551	13.00 - 16.00 น.	30 คน
	วันอังคารที่ 12 กุมภาพันธ์ 2551	13.00 - 16.00 น.	30 คน
	วันอังคารที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551	13.00 - 16.00 น.	30 คน

3.3 ขั้นตอนการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ในการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนโดยละกันตามระดับผลการเรียน คือ นักเรียนเรียนเก่ง นักเรียนเรียนปานกลาง และนักเรียนเรียนอ่อน

หลังจากที่ได้จัดกลุ่มนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง โดยชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจึงดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยให้นักเรียนศึกษาวิธีการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และศึกษารายละเอียดของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ก่อนที่จะเริ่มเรียน หลังจากนั้นจึงปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยแต่ละหน่วยจะใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศ ผู้วิจัยให้นักเรียนชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศของแต่ละหน่วย
 ประสพการณ์ก่อนที่จะเผชิญประสพการณ์ เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ และขั้นตอนการเผชิญ
 ประสพการณ์

ขั้นที่ 3 เผชิญประสพการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนเผชิญประสพการณ์ตามภารกิจและ
 งานที่กำหนด

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า ให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจที่
 ได้เผชิญประสพการณ์ให้ครุทราบว่ามีปัญหาอะไรบ้าง

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสพการณ์ ให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการ
 เผชิญประสพการณ์

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสพการณ์ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการ
 เผชิญประสพการณ์

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสพการณ์ หลังจากสรุปผลการเผชิญประสพการณ์
 แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสพการณ์ ในชุดการสอนแบบอิงประสพการณ์
 โดยแต่ละหน่วยจะใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด
 เลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดเก็บข้อมูลดังนี้

1) รวบรวมแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสพการณ์ของนักเรียนมาตรวจ
 อีกครั้งและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าประสิทธิภาพของผลลัพ์ (E_2) และการทดสอบค่าที่

2) รวบรวมจากบันทึกสาระสำคัญ แบบฝึกหัด แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม และ
 แบบประเมินชิ้นงานของนักเรียนมาตรวจ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าประสิทธิภาพของ
 กระบวนการ (E_1)

3) การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม ผู้วิจัยได้สังเกตและ
 สัมภาษณ์กลุ่มทดลองแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนแบบอิง
 ประสพการณ์

4) การทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสพการณ์ โดยให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถาม และเก็บ
 แบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) การวิเคราะห์หาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (3) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้นำค่าคะแนนที่ได้จากการสร้างชิ้นงาน การบันทึกสาระสำคัญ การทำแบบฝึกหัด และจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และนำค่าคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) โดยตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 ซึ่งยอมรับความคลาดเคลื่อนได้สูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ± 2.5 จากสูตร E_1/E_2 (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สีนสกุล 2520 : 136 - 137)

การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\left[\frac{\sum X}{N} \right]}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของการบันทึกสาระสำคัญ แบบฝึกหัด พฤติกรรมการทำงาน และชิ้นงานที่กำหนดให้ทำ

A คือ คะแนนเต็มของการบันทึกสาระสำคัญ แบบฝึกหัด พฤติกรรมการทำงาน และชิ้นงานที่กำหนดให้ทำ

N คือ จำนวนนักเรียน

การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ใช้สูตรดังนี้

$$E_2 = \frac{\left[\frac{\sum F}{N} \right]}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

N คือ จำนวนนักเรียน

4.2 การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ ที่เรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยการทดสอบค่าที (t – dependent) (William Sealy Gosset and David Wechsler อ้างใน Glass, Gene V. and Hopkins, Kenneth D., 1984 : 217 – 220 และ 240 - 242)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}} \quad \text{เมื่อ } df = n - 1$$

เมื่อ	t	คือ	อัตราส่วนวิกฤต
	D	คือ	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	$\sum D$	คือ	ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
	$\sum D^2$	คือ	ผลรวมของ D แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum D)^2$	คือ	ผลรวมของ D ทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	คือ	จำนวนคู่ของคะแนน

4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3.1 การหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	f	คือ	จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถาม
	N	คือ	จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยตามแนวของจอห์น ดับบลิว เบสท์ และ เจมส์ วี คาห์น (John W. Best and James V. Kahn) ดังนี้ (Best, John W. and Kahn, James V. 1986 : 181 – 182)

ค่าเฉลี่ย	แปล ความหมาย
4.50 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.3.2 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Lafferty, Peter and Rowe, Julain, 1995 :

561 – 562)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$N \sum fX^2$	คือ ผลรวมยกกำลังสองของคะแนนทุกจำนวน
	$(\sum fX)^2$	คือ ผลรวมของคะแนนทุกจำนวนยกกำลังสอง
	N	คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

1.1 ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว

ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวกับนักเรียนจำนวน 3 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเก่ง จำนวน 1 คน ปานกลาง จำนวน 1 คน และอ่อน จำนวน 1 คน โดยใช้สูตรการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ($n = 3$)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนระหว่าง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_1)	คะแนนหลัง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_2)	E_1 / E_2
7	65.83	60.00	65.83/60.00
8	68.33	63.33	68.33/63.33
11	66.68	60.00	66.68/60.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วย
ประสบการณ์ที่ 7, 8 และ 11 จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว มีประสิทธิภาพ 65.83/60.00 ,
68.33/63.33 และ 66.68/60.00 ตามลำดับ

หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (แบบสัมภาษณ์แสดงในภาคผนวก ง) กับนักเรียน จำนวน 3 คน ผลการสัมภาษณ์
โดยสรุปในภาพรวม ดังนี้

หัวข้อสัมภาษณ์	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง/แก้ไข
1. ประมวลสาระ	1. ภาพแผนที่ในประมวลสาระ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 ลักษณะ ทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ บางภาพไม่ชัดเจน	1. เปลี่ยนภาพแผนที่ใหม่ ให้ชัดเจนขึ้น
	2. เนื้อหาในประมวลสาระในหน่วย ประสบการณ์ที่ 11 บางหัวเรื่องอ่าน แล้วเข้าใจยาก	2. ปรับการเขียนเนื้อหาใน ประมวลสาระให้อ่านแล้ว เข้าใจได้ง่าย
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศและ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์	1. ขนาดของตัวอักษรที่เป็นข้อความ มีขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ไม่สมดุลกัน	1. ปรับขนาดของตัวอักษร ให้มีความสมดุลกัน
	2. เสียงบรรยายไม่ชัดเจน	2. ปรับเสียงบรรยายให้ ชัดเจนขึ้น
3. ซึ่ติเสียง (หน่วยที่ 8)	1. เสียงพูดในภาษาถิ่นบางช่วง เร็ว	1. บันทึกเสียงภาษาถิ่นใหม่ ให้ผู้พูด พูดช้าลง
4. รายการศึกษา(หน่วยที่ 8)	1. ตัวอย่างของรายการอาหารใน รายการศึกษามีจำนวนน้อย	1. เพิ่มรายการอาหารใน รายการศึกษาให้มากขึ้น
5. แบบฝึกปฏิบัติ	1. การเว้นที่ว่างให้บันทึกสาระสำคัญ ในแบบฝึกปฏิบัติมีน้อย	1. เว้นที่ว่างสำหรับบันทึก สาระสำคัญในแบบฝึกปฏิบัติ ให้มากขึ้น
6. แบบทดสอบก่อนและ หลังเผชิญประสบการณ์	1. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำ แบบทดสอบใช้เวลา 5 นาที	1. เพิ่มระยะเวลาในการทำ แบบทดสอบ ใช้เวลา 10 นาที

1.2 ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มกับนักเรียนจำนวน 6 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเก่ง จำนวน 2 คน ปานกลาง จำนวน 2 คน และอ่อน จำนวน 2 คน โดยใช้สูตรการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ($n = 6$)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนระหว่าง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_1)	คะแนนหลัง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_2)	E_1 / E_2
7	73.33	61.68	73.33/61.68
8	72.50	63.33	72.50/63.33
11	72.93	61.68	72.93/61.68

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 7, 8 และ 11 จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม มีประสิทธิภาพ 73.33/61.68, 72.50/63.33 และ 72.93/61.68 ตามลำดับ

หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดียวกับนักเรียน จำนวน 6 คน ผลการสัมภาษณ์โดยสรุปในภาพรวม ดังนี้

หัวข้อสัมภาษณ์	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง/แก้ไข
1. ประมวลสาระ	1. ภาพประกอบไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา ในประมวลสาระ	1. เปลี่ยนภาพประกอบใหม่
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศและ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์	1. ภาพประกอบในมัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญประสบการณ์ บางภาพไม่ชัดเจน 2. สีพื้นของตัวอักษรเข้ม ทำให้ อ่านข้อความได้ไม่ชัดเจน	1. เปลี่ยนภาพประกอบใหม่ ให้มีความชัดเจนขึ้น 2. ปรับสีพื้นของตัวอักษร ให้มีความชัดเจนขึ้น

จากการพิจารณาคะแนนระหว่างเผชิญประสบการณ์ (E_1) พบว่า มีคะแนนสูงกว่าคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ (E_2) ดังนั้น จึงปรับภารกิจและงานให้มีความยากขึ้น

1.3 ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

ผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนามกับนักเรียนจำนวน 30 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนคละกัน คือ ระดับผลการเรียนดี ปานกลาง และอ่อน โดยใช้สูตรการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ($n = 30$)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนระหว่าง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_1)	คะแนนหลัง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_2)	E_1 / E_2
7	81.08	77.68	81.08/77.68
8	82.08	78.33	82.08/78.33
11	82.25	78.68	82.25/78.68

จากตารางที่ 4.3 พบว่าประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 7, 8 และ 11 จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม มีประสิทธิภาพ 81.08/77.68, 82.08/78.33 และ 82.25/78.68 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน

การวิเคราะห์หาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการทดลองแบบภาคสนาม จำนวน 30 คนโดยการทดสอบค่าที (t-dependent) ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
จากการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (n = 30)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนเฉลี่ยก่อนเผชิญ ประสบการณ์		คะแนนเฉลี่ยหลังเผชิญ ประสบการณ์		t-test
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
7	19.33	6.22	31.07	2.50	13.37*
8	18.13	4.90	31.33	2.80	20.61*
11	20.53	4.78	31.47	2.73	15.85*

* p < .05 t (.05 , df 29) ... t = 1.699...

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม คะแนนเฉลี่ย
จากการทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ของนักเรียนในหน่วย
ประสบการณ์ที่ 7, 8 และ 11 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมี
คะแนนเฉลี่ยหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ทุกหน่วยประสบการณ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง
วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 4.5
ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคน
ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
1.1 บริบทที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์			
1) มุมหนังสือ ช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา	4.50	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด
2) มุมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้อย่าง สะดวก	4.43	0.77	เห็นด้วยมาก
3) มุมตัวอย่างชิ้นงาน (หน่วยประสบการณ์ที่ 8 , 11) ช่วยให้ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และผลิตชิ้นงานได้	4.57	0.63	เห็นด้วยมากที่สุด
4) มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจใน ชิ้นงานที่นักเรียนทำ	4.67	0.61	เห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1.2 รูปแบบที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์			
1) รูปแบบการเรียนแบบเรียนด้วยตนเอง (SDL) ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องวิถีชีวิตของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.47	0.78	เห็นด้วยมาก
2) รูปแบบการเรียนแบบเรียนกับเพื่อน (PDL) ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนและร่วมกันแก้ปัญหาการทำงานได้	4.53	0.73	เห็นด้วยมากที่สุด
3) รูปแบบการเรียนแบบเรียนกับครู (TDL) เป็นวิธีที่ครูให้ความรู้คำแนะนำ และปรับปรุงชิ้นงานแก่นักเรียนได้	4.43	0.63	เห็นด้วยมาก
1.3 วิธีการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์			
การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน	4.67	0.55	เห็นด้วยมากที่สุด
1.4 สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์			
1.4.1 ประมวลสาระ			
1) แผนผังแนวคิดช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางที่จะศึกษาเนื้อหาในประมวลสาระ	4.60	0.62	เห็นด้วยมากที่สุด
2) แผนรายการสอน ช่วยให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการศึกษาจากประมวลสาระ	4.40	0.81	เห็นด้วยมาก
3) เนื้อหาในประมวลสาระช่วยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในการเผชิญประสบการณ์	4.53	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด
4) การสรุปเนื้อหาในประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงสาระสำคัญของเนื้อหาทั้งหมด	4.47	0.73	เห็นด้วยมาก
1.4.2 มัลติมีเดียปฐมนิเทศ			
มัลติมีเดียปฐมนิเทศ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้สามารถเผชิญประสบการณ์ได้ถูกต้อง	4.53	0.73	เห็นด้วยมากที่สุด
1.4.3 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์			
มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางและทำงานกลุ่มร่วมกันได้	4.50	0.68	เห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1.4.4 ซึ่ดีเสียง			
ซึ่ดีเสียง ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ความแตกต่างของภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.53	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด
1.4.5 แบบฝึกปฏิบัติ			
แบบฝึกปฏิบัติช่วยกำกับแนวทางการทำภารกิจและงานตามที่กำหนดไว้	4.33	0.76	เห็นด้วยมาก
1.4.6 แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์			
1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงพื้นฐานความรู้ของตนเอง	4.47	0.63	เห็นด้วยมาก
2) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง	4.60	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
1) นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	4.53	0.51	เห็นด้วยมากที่สุด
2) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.50	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด
3) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.40	0.72	เห็นด้วยมาก
4) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	4.33	0.84	เห็นด้วยมาก
5) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ทำให้นักเรียนมีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.27	0.78	เห็นด้วยมาก
เฉลี่ยรวม (n = 30)	4.49	0.66	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉลี่ยความคิดเห็นในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.49$)

ในรายด้านที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีจำนวน 13 รายการ ในรายการทั้งหมด 23 รายการ มีจำนวน 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.67$ ได้แก่ (1) มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานที่นักเรียนทำ และ (2) การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน และในส่วนที่เหลืออีก 10 ข้อ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากในแนวเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง $\bar{X} = 4.27 - 4.47$

บทที่ 5

ต้นแบบชิ้นงาน

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง
วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (สำหรับครู)

ภาคที่ 1 บทนำ

- วัตถุประสงค์
- คำอธิบายรายวิชา / หลักสูตร
- การเตรียมตัวของครูและนักเรียน
- สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า
- ตารางเปรียบเทียบหน่วยเนื้อหาและหน่วยประสบการณ์
- แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

ภาคที่ 2 รายละเอียดประสบการณ์ ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ประกอบด้วย

- ปกหน่วยประสบการณ์
- แบบเสนอหน่วยประสบการณ์
- แบบเสนอภารกิจและงาน
- แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์
- แผนเผชิญประสบการณ์
- แผนกำกับประสบการณ์
- เส้นทางการเรียน
- แผนผลิตสื่อ
- ชุดประสบการณ์ (ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศและมัลติมีเดียการเผชิญ
ประสบการณ์)
- เครื่องมือในการประเมิน (แบบประเมินชิ้นงานและแบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน)

ประกอบด้วย

ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ในแต่ละหน่วยประสบการณ์

- ปกคู่มือประสบการณ์
- คำชี้แจง
- แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ / พร้อมเฉลย
- แบบฝึกปฏิบัติ / พร้อมเฉลย
- แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ / พร้อมเฉลย

ภาคที่ 1

บทนำ

วัตถุประสงค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งได้แสดงบทบาทและความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสภาพแวดล้อมโดยมีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพของนักเรียน ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง และสภาพเศรษฐกิจ โดยเน้นความเป็นประเทศไทย

2. เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น

3. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา เปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

5. เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์เกี่ยวกับศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

รายละเอียดวิชา/หลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ช่วงชั้นที่ 2) ได้กำหนดการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีตามมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาศาสนา ศาสดาและคัมภีร์ตลอดทั้งประเพณีปฏิบัติการทำความคิดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ท้องถิ่น ภาค และประเทศ ในชีวิตประจำวันต่อพิธีกรรม และวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา ศาสดาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ประเพณี ปฏิบัติตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยกับตนเองและบุคคลอื่นในระดับสังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ ตลอดจนเรื่องสิทธิ เสรีภาพในการคุ้มครองเด็กและผู้อื่น เป็นบรรทัดฐานในระบอบประชาธิปไตย โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

การใช้ทรัพยากรที่ผลิตและบริการได้จากเทคโนโลยีที่ผลิตและบริการกับเศรษฐกิจอย่างพอเพียงที่จะนำไปสู่นโยบาย หลักการ หุ่นและปันผลกำไรขาดทุนของสหกรณ์ การเงินต่าง ๆ

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

เข้าใจทศวรรษ ศตวรรษ ความหมายข้อมูลต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่เปลี่ยนแปลงตามวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ท้องถิ่น และประเทศ ภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ที่จัดทำแผนที่และเครื่องมือตรวจวัดความสัมพันธ์ของโลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ทำให้เกิดน้ำขึ้น น้ำลง และฤดูกาลต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐานและการอพยพย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย

การเตรียมตัวของครูและนักเรียน

1. การเตรียมตัวครู

การเตรียมตัวครู ประกอบด้วย การเตรียมตัวก่อนใช้ชุดการสอน ขณะใช้ชุดการสอน และหลังใช้ชุดการสอน

1.1 ก่อนใช้ชุดการสอน

1.1.1 ครูควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์โดยละเอียด ประกอบด้วย แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ แผนผลิตสื่อ และเส้นทางการเรียน

1.1.2 ครูจัดชั้นเรียน โดยดูจากแผนผังการจัดชั้นเรียน และจัดมุมต่าง ๆ ได้แก่ มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน

1.1.3 ครูควรศึกษาประมวลสาระ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ พร้อมทั้งจัดเตรียมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.1.4 ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ในมุมวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด สี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีด กรรไกร กระดาษแก้วกระดาษสี กาว และลวดมดเหล็ก เนื่องจากนักเรียนอาจไม่มีวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าว หรือมีแต่ไม่เพียงพอตามต้องการ

1.1.5 ครูต้องเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีสภาพพร้อมใช้งาน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจกเตอร์ ลำโพง และปลั๊กไฟฟ้าสำหรับต่อพ่วง

1.2 ขณะใช้ชุดการสอน

1.2.1 ครูควรชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนแบบอิงประสบการณ์

1.2.2 ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบผู้เรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ
- 2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ เป็นการชี้แจงให้ทราบประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองที่นักเรียนต้องเผชิญ วัตถุประสงค์ของประสบการณ์ บริบทและสถานการณ์ ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน
- 3) เผชิญประสบการณ์ เป็นการเผชิญประสบการณ์ตามขั้นตอนของภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย การเรียนกับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนด้วยตนเอง (SDL)

การเรียนกับครู (TDL) เป็นการเรียนที่ครูเป็นผู้กำกับการเรียน ได้แก่ ให้คำแนะนำ ขณะที่นักเรียนปฏิบัติแต่ละภารกิจและงาน สาธิตขั้นตอนการสร้างชิ้นงาน สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิจารณ์ผลงาน สรุปผลงาน และตรวจแบบฝึกหัด

การเรียนรู้กับเพื่อน (PDL) เป็นการเรียนที่เพื่อนกำกับการเรียนรู้ ได้แก่ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการสร้างชิ้นงาน กำหนดรูปแบบชิ้นงาน ร่วมกันสร้างชิ้นงาน นำเสนอ และประเมินชิ้นงาน

การเรียนรู้ด้วยตนเอง (SDL) เป็นการเรียนที่ให้นักเรียนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ได้แก่ ศึกษาประมวลสาระ บันทึกสาระสำคัญ ชมมัลติมีเดีย ปรุมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ศึกษาตัวอย่างชิ้นงาน และทำแบบฝึกหัด

4) รายงานความก้าวหน้า โดยให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจที่ได้เผชิญประสบการณ์แล้วให้ครูทราบ

5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ ให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการเผชิญประสบการณ์

6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนหลังเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ

1.3 หลังใช้ชุดการสอน

1.3.1 ครูควรตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการสอน ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ตัวอย่างชิ้นงาน และคู่มือเผชิญประสบการณ์ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย

1.3.2 ครูควรเก็บกระดาษคำตอบและคู่มือเผชิญประสบการณ์ แล้วนำมาตรวจสอบเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเตรียมตัวนักเรียน

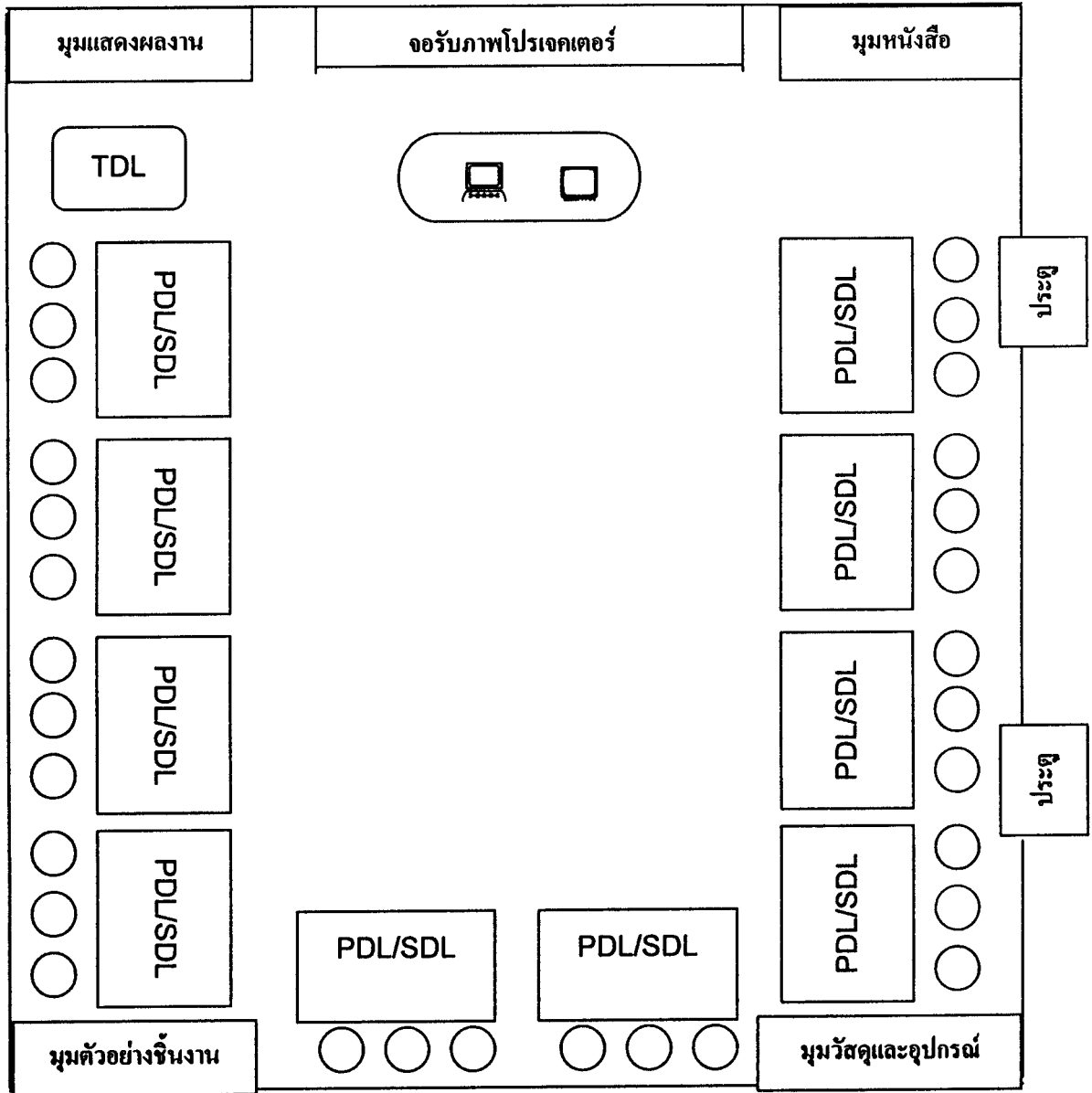
การเตรียมตัวของนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

2.1 นักเรียนต้องศึกษาคู่มือเผชิญประสบการณ์ ภารกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญประสบการณ์

2.2 การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงานที่ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ต้องมีหัวหน้ากลุ่มเพื่อดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันทำงาน ร่วมรับผิดชอบ ช่วยกันแก้ปัญหาหากพบปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ และยอมรับคำแนะนำจากเพื่อน สมาชิกในกลุ่มและจากครู พร้อมทั้งปรับปรุงงานและพฤติกรรม

2.3 แบบทดสอบภาคทฤษฎีทั้งก่อนเผชิญประสบการณ์ หลังเผชิญประสบการณ์ และภารกิจและงาน ให้นักเรียนตั้งใจทำเต็มความสามารถของตนเอง ไม่ดูหรือปรึกษารื้อกันขณะปฏิบัติภารกิจและงานนี้

แผนผังการจัดชั้นเรียน (ห้องเรียน)

- หมายเหตุ
- PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน
 - SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง
 - TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู
 - หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ
 - หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครูจะต้องจัดเตรียมสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและกลุ่มของนักเรียนไว้ล่วงหน้า 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประสบการณ์หลักที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ ไม้บรรทัด และสี

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างแบบสำรวจ แผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ และไม้บรรทัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประสบการณ์หลักที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ซีดีเสียง และวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ และไม้บรรทัด

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี ต้องจัดเตรียมสื่อ ดังนี้ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างชิ้นงาน และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ ไหมพรมกละสี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ด้าย มีด กรรไกร กระดาษแก้วกละสี กาว และลวดมดเหล็ก

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และกระดาษ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ต้องจัดเตรียมสื่อดังนี้ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างชิ้นงาน และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ และไม้บรรทัด

ตารางเปรียบเทียบหน่วยเนื้อหาและหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มเนื้อหา	รายชื่อหน่วยเนื้อหา	หน่วยประสบการณ์
1. ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1. การจัดทำแผ่นพับประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
	2. หน้าที่ชาวพุทธ	2. การเข้าค่ายพุทธธรรม
	3. มรรยาทชาวพุทธ	3. การฝึกปฏิบัติกราบการไหว้
2. ภูมิศาสตร์	4. แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	4. การฝึกปฏิบัติการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
	5. สิ่งแวดล้อมกับวิถีชีวิต	5. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย
	6. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6. การจัดทำแผ่นป้ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	7. ลักษณะทางกายภาพที่ควรรู้	7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ประวัติศาสตร์	8. วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตในภูมิภาค	8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	9. วิธีการทางประวัติศาสตร์	9. การสำรวจข้อมูลทางประวัติศาสตร์
	10. ปัจจัยในการดำเนินชีวิตของภูมิภาค	10. การวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต
4. เศรษฐศาสตร์	11. เศรษฐกิจพอเพียง	11. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	12. เงินและสถาบันการเงิน	12. การจัดทำบันทึกรายรับรายจ่าย
	13. ภาษีกับชีวิตประจำวัน	13. การฝึกปฏิบัติคำนวณภาษีเงินได้
5. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต	14. การเป็นพลเมืองดี	14. การจัดป้ายนิเทศหน้าที่ของพลเมืองดี
	15. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	15. การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
	16. การเมืองการปกครอง	16. การจำลองสถานการณ์การเลือกตั้ง

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่
		7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
		7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา
		8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
	8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่
		8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด
11. การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
		11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
	11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร
		11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

ภาคที่ 2

รายละเอียดประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7
เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
ชนิษฐา คำหล้า

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7. การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภาระณที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภาระณที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภาระณรอง	ภารกิจ	งาน
7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่	1. ศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 ชมมัลติมีเดียเรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 อ่านประมวลสาระเรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	2. จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่	2.1 ตีตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ 2.2 เขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูล โดย - ระบุชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศเหนือ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันออก - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศใต้ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันตก 2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

ประเภทการร้อง	ภารกิจ	งาน
7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการเขียนแผนที่	1.1 จัดหากระดาษ 1.2 จัดหาดินสอ 1.3 จัดหาปากกา 1.4 จัดหายางลบ 1.5 จัดหาไม้บรรทัด 1.6 จัดหาสี 1.7 ตรวจสอบวัสดุ
	2. ปฏิบัติการเขียนแผนที่	2.1 ดูภาพตัวอย่างของแผนที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากริมกระดาษ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนที่ 2.4 ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ 2.5 ลากเส้นตามแบบที่กำหนด 2.6 เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ลงในแบบที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย - ชื่อจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - อาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.7 ระบายสีแผนที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภารณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภารณ์ที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภารณ์รอง	ภารกิจ	งาน
7.2.1 การสร้างแบบสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. ออกแบบ แบบสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ ประกอบด้วย - เทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่น ๆ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ
	2. ปฏิบัติการสร้างแบบ สำรวจลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ ตามรูปแบบที่กำหนด 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง 2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบ สำรวจ
7.2.2 การดำเนินการสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 จัดหาคินสอ 1.3 จัดหาปากกา 1.4 จัดหายางลบ
	2. ปฏิบัติการสำรวจ	2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบ สำรวจ 2.3 สรุปข้อมูล
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล 3.4 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบ การเขียนแผนที่
	7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การสร้างลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ประเมินหลังการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
- ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ ไม้บรรทัด และสี

- สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่ เตรียมการเขียนแผนที่ ปฏิบัติการเขียนแผนที่ เสนอผลงาน ออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิบัติการสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เตรียมการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิบัติการสำรวจ และเสนอผลงาน

- สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย คู่มือเผชิญประสบการณ์ และตัวอย่างชิ้นงาน

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการจัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ชิ้นงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการร่างแบบแผนที่ ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ และออกแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน/มุมหนังสือ
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์	4. ห้องเรียน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
3. จากชิ้นงาน ได้แก่ แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการเขียนแผนที่ได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการเขียนแผนที่ และปฏิบัติการเขียนแผนที่ได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วสามารถดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหา กระดาษ ดินสอ ปากกา ขางลบ ไม้บรรทัด และสี

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ให้เขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ชมมัลติมีเดียและอ่านประมวลสาระ (2) ปฏิบัติการเขียนแผนที่ และ (3) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์ที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
7.1.1 การรวบรวมข้อมูลประกอบ การเขียนแผนที่	1. ศึกษาข้อมูลแผนที่ แสดงขอบเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 ทบทวนมติมติเดิมเรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1.3 บันทึกสาระสำคัญเรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL SDL	ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่าง ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- มัลติมีเดีย เพาเวอร์พอยท์ - ประมวลสาระ	- เครื่อง คอมพิวเตอร์ - เครื่อง โปรเจคเตอร์	จากการ บันทึก สาระ สำคัญ

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. จัดทำตารางข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบ การเขียนแผนที่	2.1 คีตารางข้อมูลองค์ประกอบ การเขียนแผนที่ 2.2 เขียนหัวข้อลงในตาราง ข้อมูล โดย - ระบุชื่อจังหวัดในภาคอีสาน ตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศเหนือ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศตะวันออก - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศใต้ - ระบุอาณาเขตติดต่อของภาค ทางทิศตะวันตก	PDL PDL		- ห้องเรียน			จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
7.1.2 การดำเนินงานเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการเขียนแผนที่	1.1 จัดหากระดาษ 1.2 จัดหาดินสอ 1.3 จัดหาปากกา 1.4 จัดหาขงลบ 1.5 จัดหาไม้บรรทัด 1.6 จัดหาสี 1.7 ตรวจสอบวัสดุ	PDL PDL PDL PDL PDL PDL TDL/ PDL		- มุมวัสดุและอุปกรณ์		วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้จัดทำแผนที่	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
	2. ปฏิบัติการเขียนแผนที่	2.1 ดูภาพตัวอย่างของแผนที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากกริดกระดาษ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ทิศ 2.4 ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ 2.5 ลากเส้นตามแบบที่กำหนด 2.6 เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ลงในแบบที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย	PDL PDL PDL PDL PDL PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมวัสดุและอุปกรณ์	- ตัวอย่างของแผนที่ - คู่มือเผชิญประสมการณ์	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม	

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		- ชื่อจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - อาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.7 ระบายสีแผนที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่	PDL TDL/ PDL					
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล	PDL TDL/ PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดงผลงาน			- จากการปฏิบัติ - จากชิ้นงานกลุ่ม - จากชิ้นงาน

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

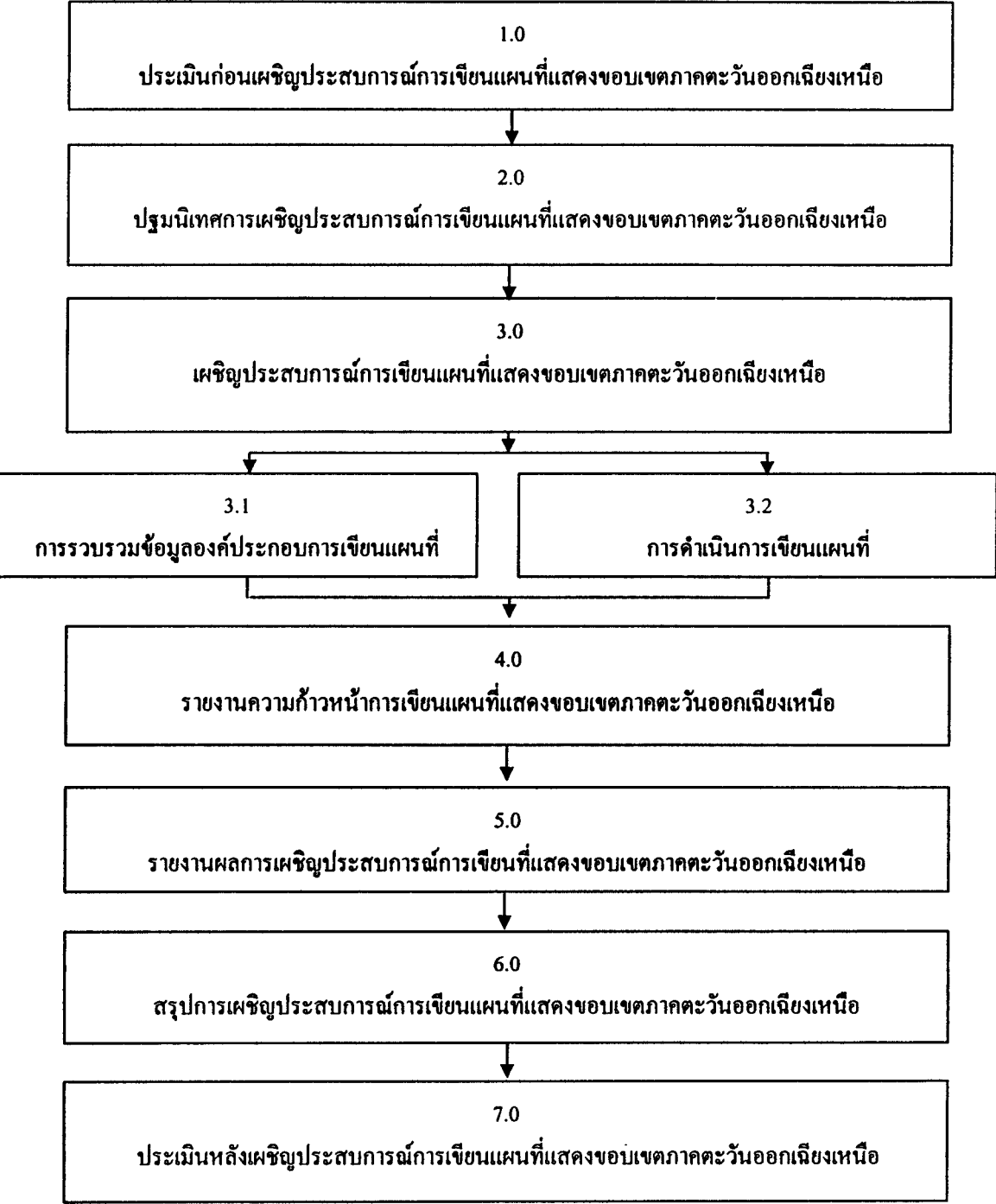
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	- มัลติมีเดีย สำหรับปฐมนิเทศ	- ห้องเรียน	10
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบ การเขียนแผนที่ 3.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดง ขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ประมวลสาระ - มัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	50
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสบการณ์รองที่ 7.1.1 – 7.1.2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทสื่อ

ประมวลสาระ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกอาณาเขตของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด และน้อยที่สุดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อเทือกเขา และบริเวณเทือกเขาที่ครอบคลุมจังหวัดได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อที่ราบลุ่มแม่น้ำ และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่ครอบคลุมจังหวัดได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกฤดูกาลของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งตามลักษณะทำเลที่ตั้ง เป็นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และที่ตั้งสัมพันธ ์ ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ และบริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นที่ราบสูงประกอบด้วยเทือกเขาและที่ราบ ส่วนบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่ม ครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล แม่น้ำชีและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขง ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู

แหล่งที่มาของสื่อ

กวี วรกวินและคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ

กรมวด ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจดิต ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503

สังคมศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

<http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการผลิต และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์นักเรียน เป็นการศึกษานักเรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์

และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่

เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสีติดสันหนังสือ เครื่องเย็บกระดาษ ลวดเย็บกระดาษ กรรไกร ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ขั้นตอนการ

- 3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง
- 3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ
- 3.4 กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ
- 3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด และวรรคตอน
- 3.6 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ขั้นตอนประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม หัวเรื่อง ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้องของเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา และการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา สาระ ความคมชัดของภาพประกอบ และคำอธิบายในภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 800 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องเย็บกระดาษ และกรรไกร
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสีติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

ประมวลสาระ

หน่วยที่ 7

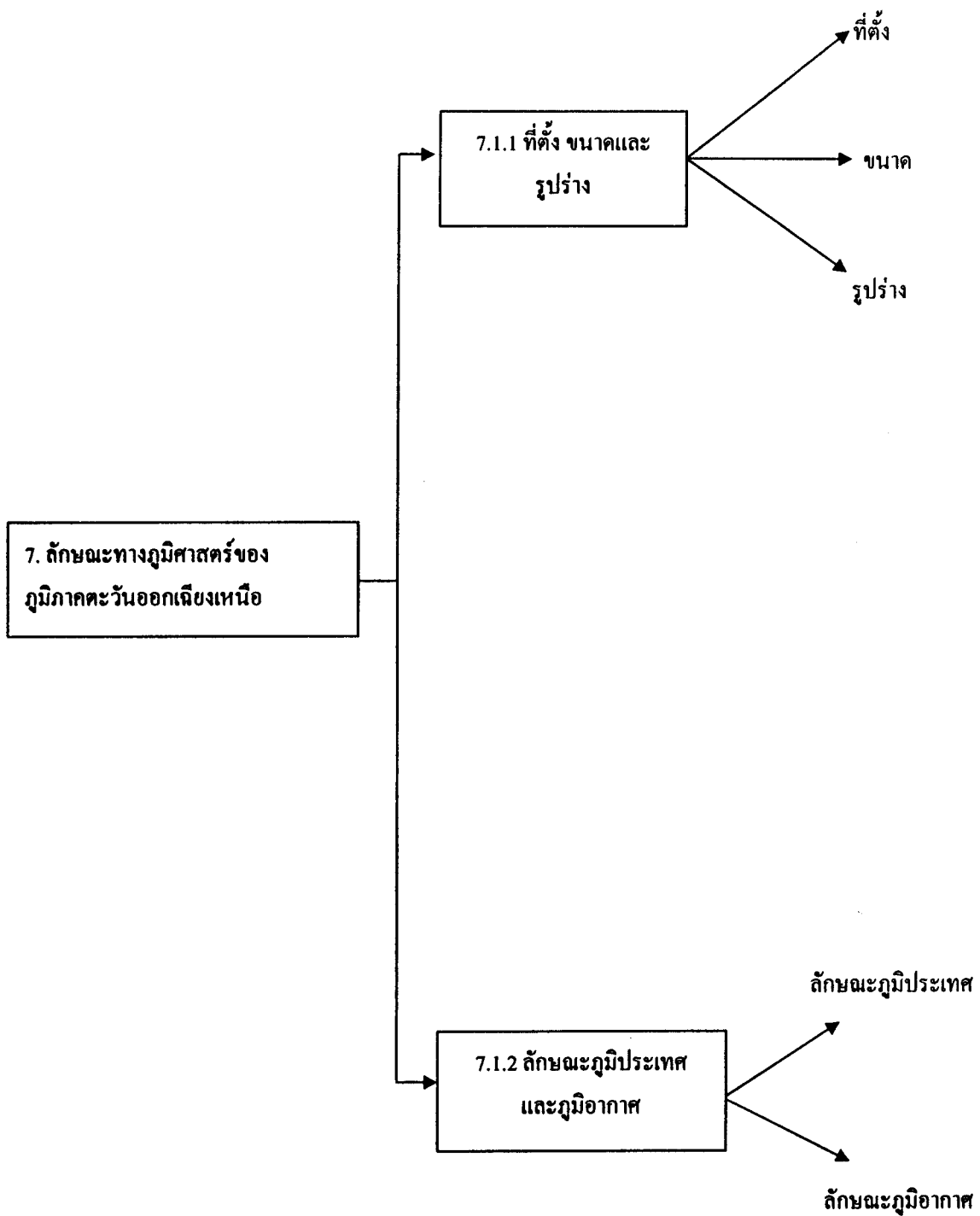
ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ชนิษฐา คำหัด้า

แผนผังแนวคิด

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษารายละเอียดในหัวเรื่องที่ 7.1.1 – 7.1.2

หัวเรื่อง

7.1.1 ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7.1.2 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวคิด

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งตามลักษณะทำเลที่ตั้ง เป็นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และที่ตั้งสัมพัทธ์ ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ และบริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

2. ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูงประกอบด้วยเทือกเขาและที่ราบ ส่วนบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่ม ครอบคลุมที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล แม่น้ำชีและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขง ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้งหรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกอาณาเขตของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด และน้อยที่สุดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

5. หลังจากศึกษาเรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

6. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อเทือกเขา และบริเวณเทือกเขาที่ครอบคลุมจังหวัด ได้ถูกต้อง

7. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกชื่อที่ราบลุ่มแม่น้ำ และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่ครอบคลุมจังหวัด ได้ถูกต้อง

8. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

9. หลังจากศึกษาเรื่อง “ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกฤดูกาลของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

บทนำ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน ประกอบด้วย 19 จังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคอีสานตอนบน ตั้งอยู่บนแอ่งสกลนคร บริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง ส่วนภาคอีสานตอนล่างตั้งอยู่บนแอ่งโคราช บริเวณแถบลุ่มแม่น้ำมูล และแม่น้ำชี

ภาคอีสานตอนบน ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี และเลย

ภาคอีสานตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

ภาพที่ 7.1 แผนที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแสดงการแบ่งภาคและจังหวัด

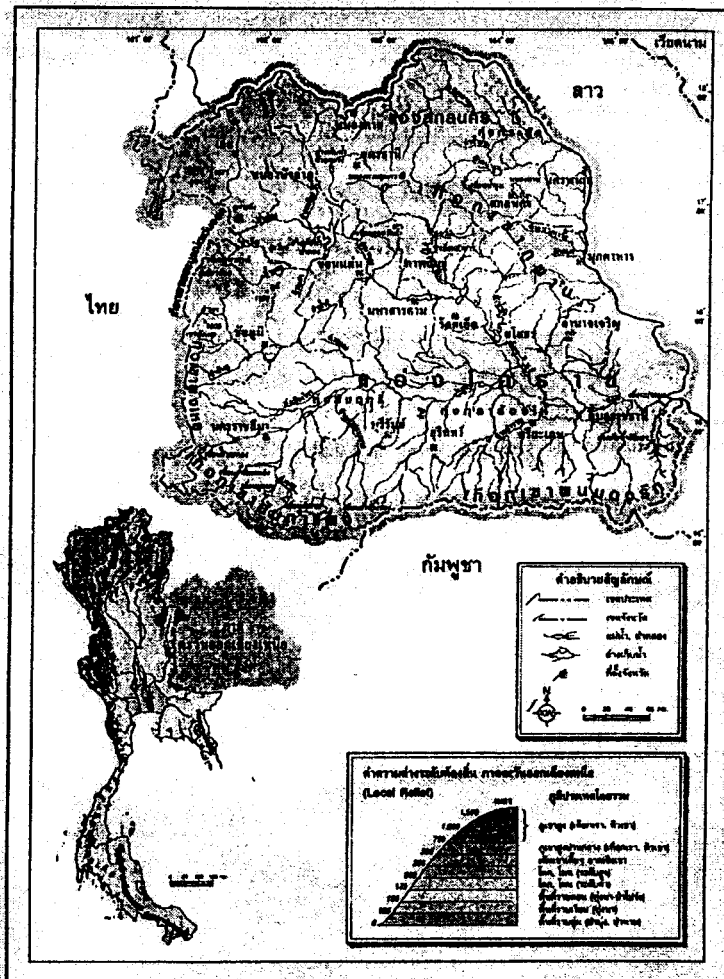
เรื่องที่ 7.1.1 ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะทางกายภาพที่สำคัญ ได้แก่ ทำเลที่ตั้ง ขนาดของพื้นที่ และรูปร่าง

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถบอกได้ 2 ลักษณะ คือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และที่ตั้งสัมพัทธ์

1.1 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ คือ การบอกที่ตั้งตามละติจูดและลองจิจูด ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ และลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก

- 1.2 ที่ตั้งสัมพันธ์ คือ การบอกที่ตั้งของสถานที่ที่มีความสัมพันธ์ หรือแวดล้อมด้วยสิ่งใด
- ทิศเหนือ ดิศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 - ทิศตะวันออก ดิศแม่น้ำโขง ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำโขง คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 - ทิศใต้ ดิศประเทศกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรักกั้นเขตแดน
 - ทิศตะวันตก ดิศภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ

แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 7.2 แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2 บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการจำกัด 2547)

2. ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ คือ ประมาณ 170,226 ตารางกิโลเมตร หรือ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด จังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ประมาณ 20,493.96 ตารางกิโลเมตร และจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ประมาณ 3,161.25 ตารางกิโลเมตร

3. รูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งสกลนคร บริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง แอ่งโคราช คือ บริเวณแถบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด

โดยสรุป

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก ทิศเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดภาคกลางและ บางส่วนของภาคเหนือ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และมีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

เรื่องที่ 7.1.2 ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิประเทศทั้งภาคยกตัวสูงเป็นขอบชั้นทางด้านตะวันตกและด้านใต้ แล้วค่อย ๆ ลาดต่ำลงทางด้านตะวันออก พื้นที่ทางตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งที่ราบขนาดใหญ่ ส่วนลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู

1. ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกอบด้วยเทือกเขาและที่ราบ ซึ่งเป็นที่ราบสูงที่เกิดจากการยกตัวของแผ่นดินสองด้าน ได้แก่ เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก เทือกเขาทางด้านทิศใต้ เทือกเขาตอนกลาง ที่ราบแอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร

1.1 เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก นับตั้งแต่จังหวัดเลยลงไปทางจังหวัดชัยภูมิเป็นแนวของเทือกเขาดังนี้

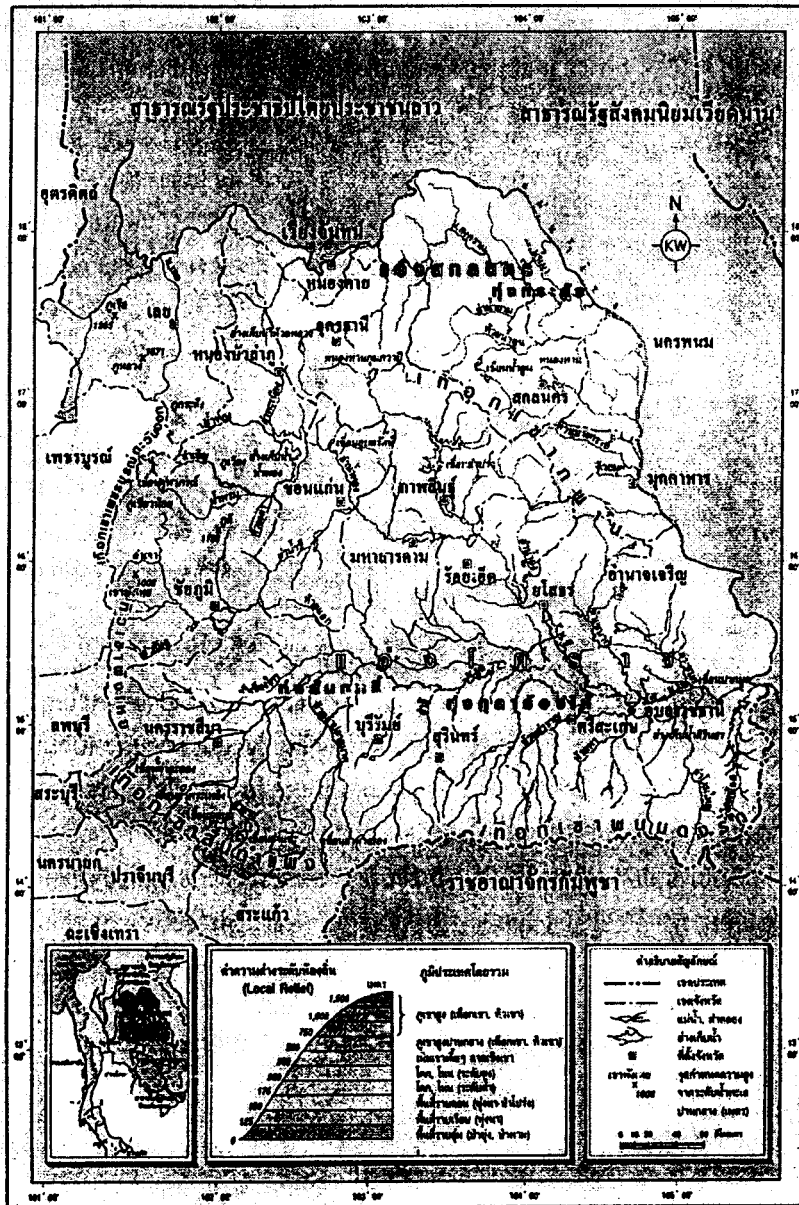
(1) เทือกเขาเพชรบูรณ์ ลักษณะเด่นคือ เป็นภูเขาขอรอบจำนวนมาก ภูเขาส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินทราย แต่อาจพบภูเขาหินปูนแทรกสลับอยู่บ้าง และ (2) เทือกเขาดงพญาเย็น เป็นอีกเทือกเขาหนึ่งซึ่งต่อเนื่องจากเทือกเขาเพชรบูรณ์บริเวณจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา ลักษณะเด่นของเทือกเขาดงพญาเย็น ส่วนที่เป็นหินทรายจะยกตัวสูงขึ้นเป็นขอบชั้นกับพื้นที่ภาคกลาง

1.2 เทือกเขาทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยเทือกเขาสันกำแพงและเทือกเขาพนมดงรัก (1) เทือกเขาสันกำแพง จะต่อเนื่องกับเทือกเขาดงพญาเย็น บริเวณนครราชสีมา บุรีรัมย์ และเทือกเขาพนมดงรัก บริเวณจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ลักษณะเด่นของเทือกเขาสันกำแพง คือ เป็นแนวภูเขาหินทรายและหินกรวดภูเขาไฟ และ (2) เทือกเขาพนมดงรัก ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินทรายที่มีด้านชันเป็นหน้าผาอยู่ทางทิศใต้ และลาดเอียงไปทางทิศเหนือ หรือมีลักษณะเป็นสันเขารูปป้อได้ และบริเวณทางทิศเหนือของเทือกเขาพนมดงรัก จะปรากฏภูเขาไฟเป็นบริเวณเล็กๆ

1.3 เทือกเขาตอนกลาง จะพบเป็นเนินและภูเขาเตี้ยๆ วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ เรียกว่า เทือกเขาภูพาน บริเวณจังหวัดอุดรธานี สกลนคร กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร และมุกดาหาร บางบริเวณของเทือกเขาภูพาน มีลักษณะเป็นเขาโคดและเนินเขาที่ผ่านกระบวนการผุพังจากความชื้นและอุณหภูมิ ทำให้หินทรายผุร่อนไป และคงรูปร่างแปลกตา

1.4 ที่ราบแอ่งโคราช เป็นพื้นที่ราบของกลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล มีเนื้อที่กว้างขวางมากที่สุดของประเทศ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ศรีสะเกษ ยโสธร เนื่องจากบริเวณที่ราบแอ่งโคราช เป็นตะกอนทรายที่บุนสลาย และน้ำพัดพามาทับถม ดังนั้น แม้จะมีลำน้ำหลายสาขา แต่เมื่อถึงช่วงฤดูน้ำจะถูกระบายออกไปจากพื้นที่โดยการซึม และการไหลผ่านลำน้ำสู่แม่น้ำโขง

1.5 ที่ราบแอ่งสกลนคร เป็นที่ราบอยู่ทางทิศเหนือ ของแนวเทือกเขาภูพานกับเนินเขาข้อมๆ บริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง มีลักษณะเป็นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งอยู่ในพื้นที่บางส่วนของจังหวัดอุดรธานี หนองคาย สกลนคร และนครพนม บริเวณแอ่งสกลนครมีหนองน้ำขนาดใหญ่เรียกว่า “หนองหาน” เกิดจากการยุบตัว เนื่องจากการละลายของเกลือหินในบริเวณดังกล่าว

แผนที่ภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Physical Map)

ภาพที่ 7.3 แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพจากหนังสือเรียน
สาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2
บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการจำกัด 2547)

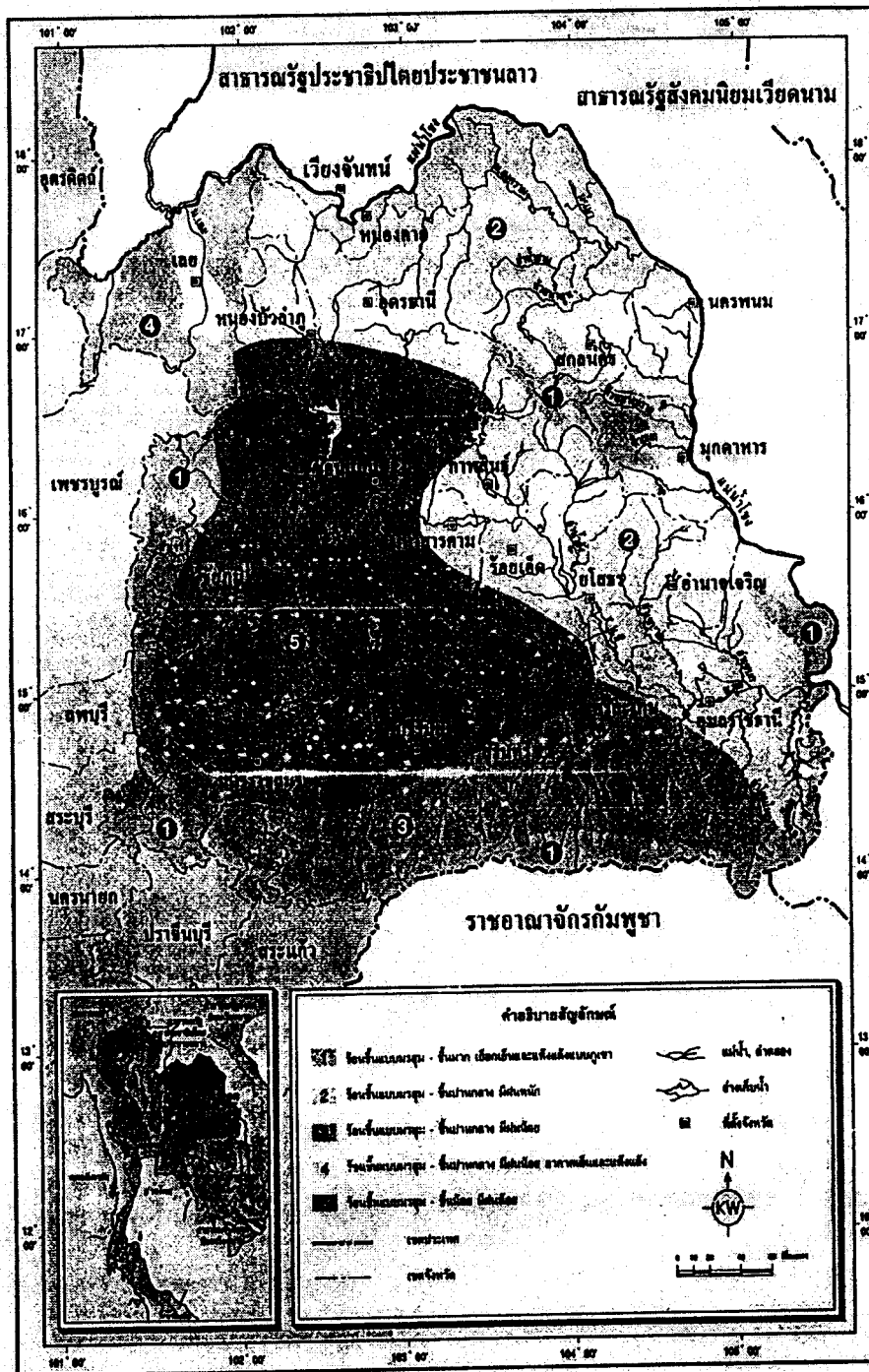
2. ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกอบด้วยอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด เพราะเป็นลักษณะอากาศแบบภาคพื้นทวีป และมี 3 ฤดูกาล ได้แก่

2.1 ฤดูฝน เริ่มประมาณปลายเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน และไปสิ้นสุดในเดือนตุลาคม ฝนที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นฝนที่มากับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และจากพายุดีเปรสชัน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มักเกิดปัญหาฝนทิ้งช่วง โดยเฉพาะในปีที่ฝนเริ่มเร็ว ฝนอาจหยุดไประยะหนึ่ง จะทำให้พืชผลเสียหาย

2.2 ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เดือนตุลาคมเป็นระยะเปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว มวลอากาศเย็น หรือลึ้มความกดอากาศสูงจากประเทศ จึงเริ่มแผ่ลงมาปกคลุมโดยทั่วไป ซึ่งได้นำความเย็นและความแห้งแล้งลงมาสู่พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาค ทำให้อุณหภูมิค่อยๆ ลดลง จังหวัดทางตอนเหนือของภาคได้รับอิทธิพลจากมวลอากาศเย็นหรือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด จึงมีอุณหภูมิต่ำกว่าจังหวัดทางตอนกลาง และจังหวัดทางตอนใต้ของภาค จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำที่สุดของภาคและของประเทศ

2.3 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้ และจากอ่าวไทย เนื่องจากภูมิภาคนี้อยู่ห่างไกลจากทะเลอุณหภูมิจึงสูงและแห้งแล้ง

แผนที่ภูมิอากาศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Climatic Map)

ภาพที่ 7.4 แผนที่แสดงภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาพจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2
บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการจำกัด 2547)

โดยสรุป

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง ประกอบด้วยเทือกเขา และที่ราบที่เกิดจากการยุบตัวของแผ่นดินสองด้าน คือ บริเวณขอบทางด้านตะวันตกของภาค มีเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาดงพญาเย็น ทางด้านใต้ของภาคมีเทือกเขาสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก และทางตอนกลางของภาคมีเทือกเขาภูพาน และมีแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร บริเวณที่ราบลุ่ม ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำชี แม่น้ำมูลและที่ราบริมฝั่งแม่น้ำโขง มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด เพราะเป็นลักษณะอากาศแบบภาคพื้นทวีป มี 3 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มประมาณปลายเดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน และไปสิ้นสุดในเดือนตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

บรรณานุกรม

- กวี วรกวินและคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- กรมพล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนาและ
 วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- สวาท เสนาณรงค์ และวิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- <http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548
- <http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548
- <http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 7.1 – 7.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ เรื่อง “ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 7.1 และ 7.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 7.1 และ 7.2 บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่และดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้าน ไสยห่อง (ภูเงินประชานุกูล) มุมหนังสือ มุมแสดงผลงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ คู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ งานที่กำหนดให้ทำ และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุมพฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

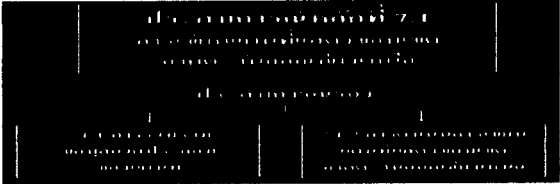
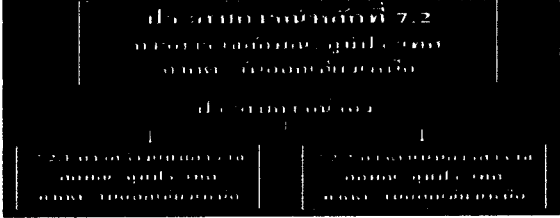
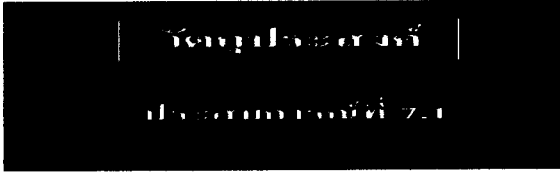
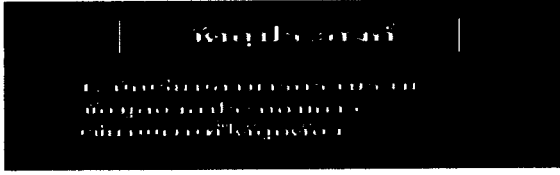
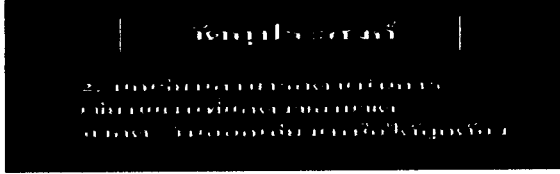
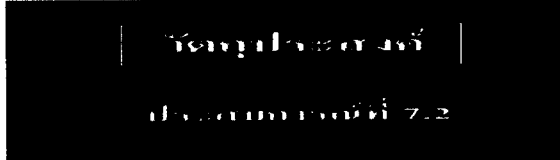
ทรัพยากรที่ต้องใช้

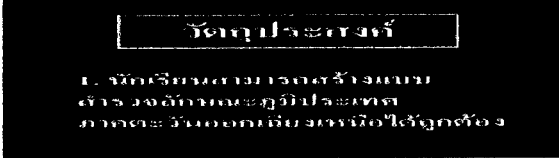
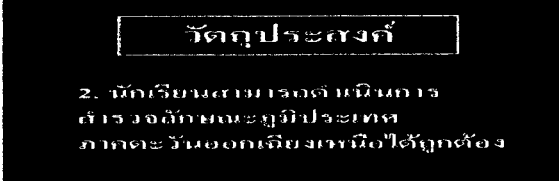

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

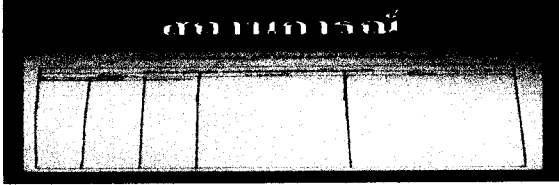

บทคัดย่อ
สำหรับปฐมนิเทศ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

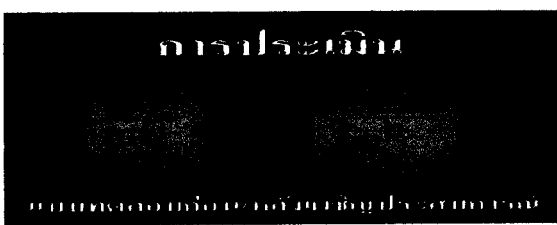

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ดนตรีประจำรายการ
2		
3		ดนตรีประจำรายการ FO
4		ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 มีคำแนะนำนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ดังนี้
5		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลัก ที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ประสบการณ์หลัก ที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		ประสพการณ์เรื่อง 7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ และ ประสพการณ์เรื่อง 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7		ประสพการณ์เรื่อง 7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประสพการณ์เรื่อง 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8		วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสพการณ์ที่ 7.1 มีดังนี้
9		1. นักเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ได้ถูกต้อง
10		2. นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
11		และวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสพการณ์ที่ 7.2 มีดังนี้

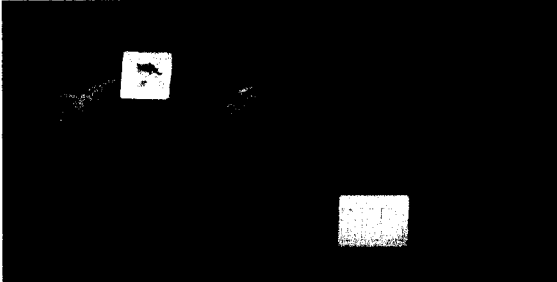
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12	วัตถุประสงค์ 1. นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง	1. นักเรียนสามารถสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
13	วัตถุประสงค์ 2. นักเรียนสามารถดำเนินการสำรวจ ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง	2. นักเรียนสามารถดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
14	บริบท และ สถานการณ์	บริบทและสถานการณ์
15	บริบท ห้องเรียน	บริบทในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย
16	บริบท มุมหนังสือ	มุมหนังสือ
17	บริบท มุมวัสดุอุปกรณ์	มุมวัสดุอุปกรณ์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		และมุมแสดงผลงาน
19		สถานการณ์นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ให้สำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้สร้างงาน 2 งาน ได้แก่
20		(1) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
21		และ (2) การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
22		จากสถานการณ์ที่กำหนด มีภารกิจและงานที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
23		ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
24		หลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว ให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
25		จากนั้นให้นักเรียนลงมือสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แล้วค่ะ
26		เมื่อนักเรียนได้สำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและนำเสนอผลงาน
27		สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
28		มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ
29		มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์
30		ตัวอย่างชิ้นงาน
31		และวัสดุอุปกรณ์
32		การประเมิน จะประเมินจาก แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญ ประสบการณ์ ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ
33		ประเมินจากชิ้นงาน ได้แก่ แผนที่แสดง ขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
34	การประเมิน แบบฝึกปฏิบัติ	ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติในคู่มือ เผชิญประสบการณ์
35	การประเมิน แบบฝึกหัด	ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ
36	การประเมิน แบบประเมินเหตุการณ์การทำงานนอกกลุ่ม	และประเมินจากพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงาน เป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมี ทักษะในการแก้ปัญหา
37		ต่อไปนี ขอให้นักเรียนเข้าสู่การเผชิญ ประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ ที่ 7 ได้แล้วค่ะ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
38		FI ↑ คนตรีประจำรายการ
39		↓ คนตรีประจำรายการ
40	ผลิตโดย ขนิษฐา คำหล้า	FO ↓ คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง “ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถเขียนแผนที่และสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะทางกายภาพที่สำคัญ ได้แก่ (1) ที่ตั้ง ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก ทิศเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดภาคกลางและ บางส่วนของภาคเหนือ (2) ขนาดของพื้นที่ มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด และ (3) รูปร่าง มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ

แหล่งที่มาของสื่อ

กวี วรกวินและคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.5

ช่วงชั้นที่ 2 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ

กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

สวาท เสนาณรงค์ และ วิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

<http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการ และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม

และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ชั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

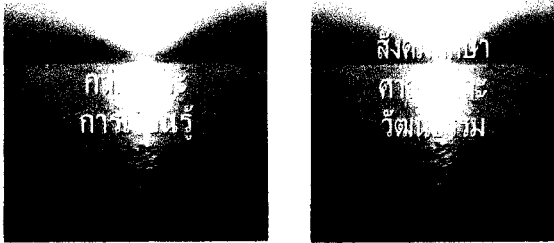

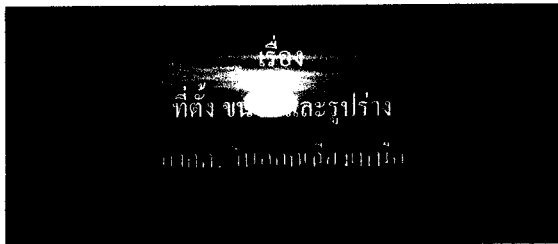

4. ชั้นประเมิน

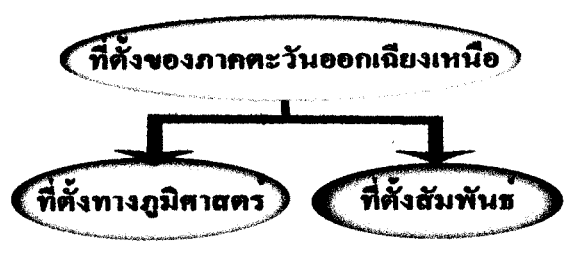
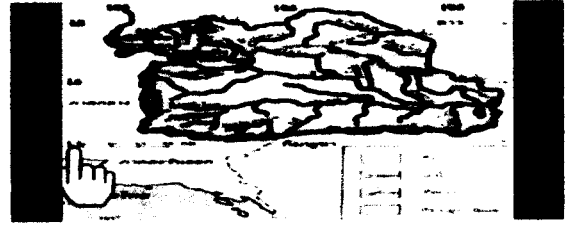

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

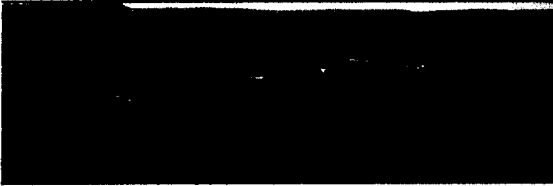
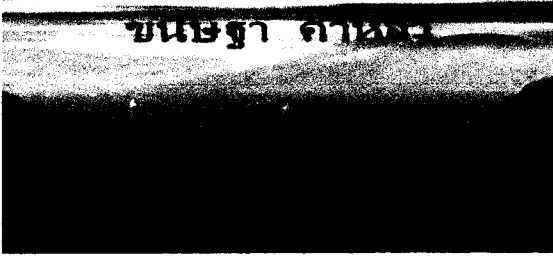
1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		
4		FO ↓ ดนตรีประจำรายการ
5		ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ประกอบด้วย 19 จังหวัด

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6	ภาพคือ Isaan ตอนบน ภาพคือ Isaan ตอนล่าง	แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคอีสานตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง
7	ชัยภูมิ	ภาคอีสานตอนบน ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี และเลย
8	ศรีสะเกษ	ภาคอีสานตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
9	ที่ตั้งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ที่ตั้งสัมพันธ์	ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถบอกได้ 2 ลักษณะ คือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และที่ตั้งสัมพันธ์
10		ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 องศาเหนือถึง 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 องศาตะวันออกถึง 105 องศาตะวันออก
11		ที่ตั้งสัมพันธ์ ทิศเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา ทิศตะวันตกติดภาคกลาง และบางส่วนของภาคเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		ขนาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด ในประเทศ คือ ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด
13		จังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา
14		และจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ
15		รูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ
16		บริเวณตอนกลางของภาค มีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งสกลนคร อยู่บริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง
17		แอ่งโคราช คือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชี และแม่น้ำมูล มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา ภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ และมีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายกระทะ
19		FI คนตรีประจำรายการ ↑ ↓ FO คนตรีประจำรายการ

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปฏิบัติการสำรวจ ได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว สามารถดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวิศุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหาดินสอ ปากกา และยางลบ

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักภูมิศาสตร์ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานภูมิศาสตร์ ให้สำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ออกแบบแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) ปฏิบัติการสำรวจ และ (3) เสนอผลงาน

ประเภทการดำเนินงาน	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน	
7.2.2 การดำเนินงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1. เตรียมการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์	- แผนที่ - ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		จากการปฏิบัติงานกลุ่ม	
		1.2 จัดหาดินสอ	PDL						
		1.3 จัดหาปากกา	PDL						
		1.4 จัดหายางลบ	PDL						
	2. ปฏิบัติการสำรวจ	2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	PDL			- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์			จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		2.2 กรอกรายข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ	PDL						
		2.3 สรุปข้อมูล	PDL						
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล 3.4 ทำแบบฝึกหัด	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน	PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดงผลงาน			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม - จากชิ้นงาน - จากแบบฝึกหัด
			3.2 วิพากษ์	TDL/ PDL					
			3.3 สรุปผล	TDL/ PDL					
			3.4 ทำแบบฝึกหัด	SDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

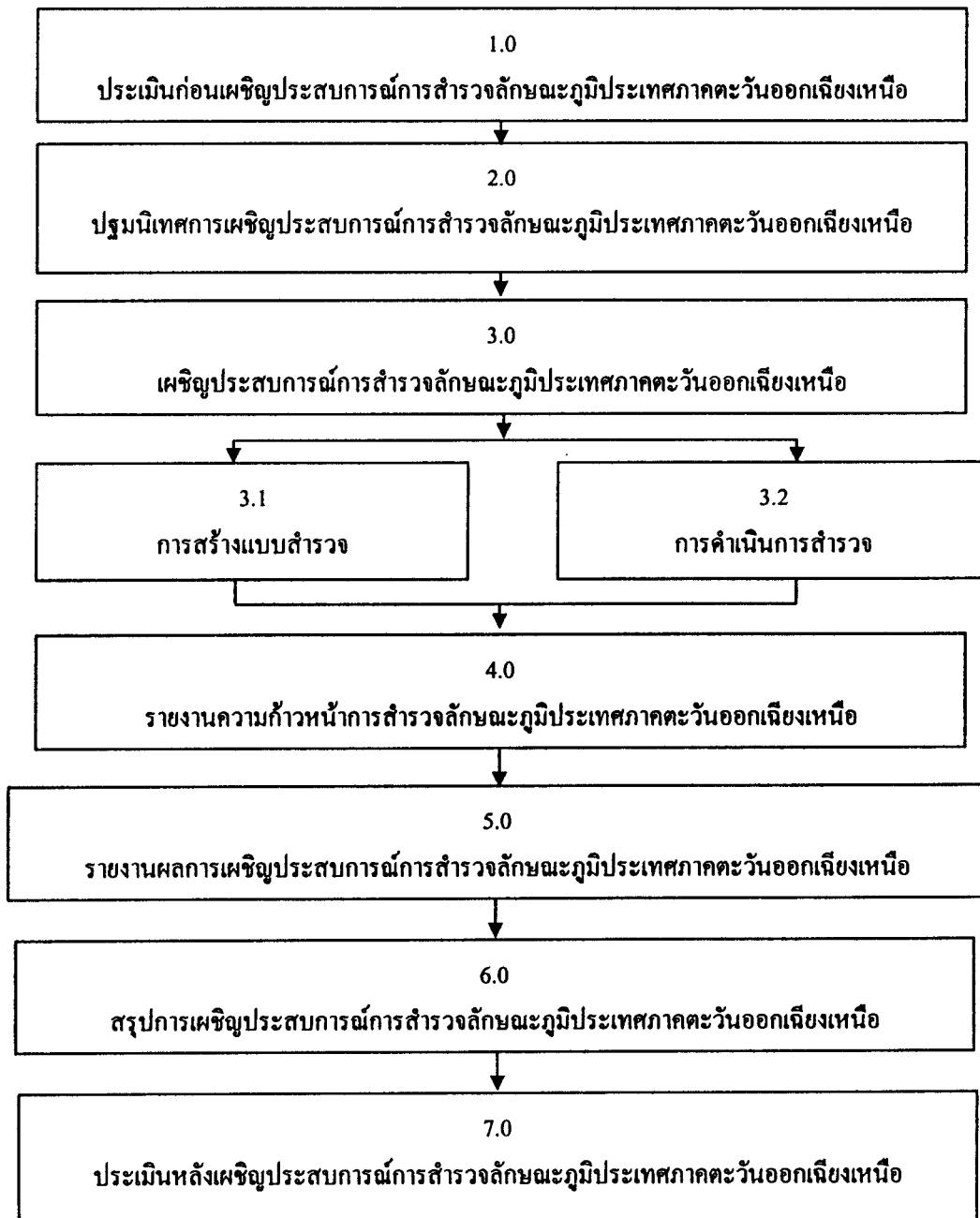
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะ ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ประมวลสาระ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	60
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 7	การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประสบการณ์หลักที่ 7.2	การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประสบการณ์รองที่ 7.2.1 – 7.2.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แบบประเมินชิ้นงานและการนำเสนอ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนที่

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแผนที่

3.1 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 แผนที่มืองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 ระบายสีเรียบและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด	3 คะแนน
4.2 ระบายสีเรียบเป็นบางส่วนและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด	2 คะแนน
4.3 ระบายสีไม่เรียบและไม่ครบทุกพื้นที่ของจังหวัด	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในแผนที่ ครอบคลุม จังหวัด ในภาคอีสานตอนบน จังหวัด ในภาคอีสานตอนล่าง อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์
2. ความถูกต้องของแผนที่ ครอบคลุม ชื่อจังหวัด ในภาคอีสาน อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความถูกต้อง ของ องค์ประกอบ ในแผนที่	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในแผนที่	ความสมบูรณ์ ของแผนที่	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนของหัวข้อในแบบสำรวจ

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 1 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ

3.1 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 แบบสำรวจไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. หัวข้อในแบบสำรวจ ครอบคลุม เทือกเขา แหล่งน้ำ และที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ ครอบคลุม ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงานการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของหัวข้อ ในแบบสำรวจ	ความถูกต้อง ของแบบสำรวจ	ความสมบูรณ์ ของแบบ สำรวจ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสมการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
คะแนนการทำงานที่ตรงกับความเป็นจริง ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความรับผิดชอบ

1.1 สมาชิกรับผิดชอบงานทุกงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ และเต็มใจที่จะทำงาน	2 คะแนน
1.2 สมาชิกรับผิดชอบงานเป็นบางครั้ง มีความตั้งใจในการทำงานไม่สม่ำเสมอ	1 คะแนน
1.3 สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่รับผิดชอบงาน และไม่ตั้งใจในการทำงาน	0 คะแนน

2. การทำงานเป็นทีม

2.1 สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี	2 คะแนน
2.2 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานในบางด้าน	1 คะแนน
2.3 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานทุกด้าน	0 คะแนน

3. การแสดงความคิดเห็น

3.1 สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม	2 คะแนน
3.2 สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นบางครั้ง	1 คะแนน
3.3 สมาชิกกลุ่มไม่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น ของกลุ่ม	0 คะแนน

4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4.1 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานน่าสนใจและสวยงาม	2 คะแนน
4.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานสวยงาม	1 คะแนน
4.3 สมาชิกกลุ่มไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	0 คะแนน

5. การมีทักษะในการแก้ปัญหา

5.1 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ทุกปัญหา	2 คะแนน
5.2 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้บางปัญหา	1 คะแนน
5.3 สมาชิกกลุ่มไม่แก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น	0 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 หมายถึง ดี
 1 หมายถึง พอใช้
 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

พฤติกรรม คนที่	ความ รับผิดชอบ			การทำงาน เป็นทีม			การแสดง ความคิดเห็น			ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			การมีทักษะ ในการ แก้ปัญหา			รวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
คะแนน																10
1																
2																
3																

เกณฑ์การประเมินรวม

- ให้คะแนน 0-4 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
 ให้คะแนน 5-7 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับพอใช้
 ให้คะแนน 8-10 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
ขนิษฐา คำหล้า

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
8. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
	8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภการณ์ที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสภการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา	1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	2. ศึกษาข้อมูลวัฒนธรรมด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	3. ดำเนินการวิเคราะห์เสียงภาษาล้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง 3.2 เปิดซีดีเสียง 3.3 ฟังซีดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาล้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาล้าน ได้แก่ - ภาษาไทยลาว - ภาษาภูไท - ภาษาญ้อ - ภาษาบรู - ภาษาโซ้ย 3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปตารางในเรื่อง - จังหวะ - สำเนียง - คำควบกล้ำ

ประสพการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุปผล
8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านอาหาร	1. ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรม กับอาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
	2. จัดทำรายการเมนูอาหาร ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านรายกรณีในแบบฝึกปฏิบัติ 2.2 พิจารณารายกรณี 2.3 กำหนดเมนูอาหาร - อาหารเช้า - อาหารเที่ยง - อาหารเย็น 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประสพการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณี เดือนสี่	1. ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีฮีตสิบสอง	1.1 ชมมัลลคมิเดีย เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง 1.2 อ่านประมวลสาระเรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง
	2. เตรียมการสร้างธง	2.1 จัดหาไหมพรมคละสี 2.2 จัดหาไม้ไผ่ 2.3 จัดหาลูกบิด 2.4 จัดหาดอกไม้พลาสติก 2.5 จัดหาเข็ม 2.6 จัดหาด้าย 2.7 จัดหาเม็ด 2.8 จัดหากรรไกร 2.9 ตรวจสอบวัสดุ
	3. ปฏิบัติการสร้างธง	3.1 คู่มือตัวอย่างของธง 3.2 เหล้าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 x 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 x 15 ซม. จำนวน 10 อัน 3.3 นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น 3.4 ตานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้ธงทั้งหมด 6 ชิ้น 3.5 ร้อยอุบะของธงแต่ละชิ้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกบิด

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
		3.6 ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกธงแต่ละชั้น ที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันให้เป็นแผ่นธง ผืนใหญ่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของธง
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 4.3 วิพากษ์ 4.3 สรุปผล
8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณี เดือนสิบเอ็ด	1. เตรียมการสร้างโคลอย	1.1 จัดหากระดาษแก้วคละสี 1.2 จัดหาทากาว 1.3 จัดหากรรไกร 1.4 จัดหาลวดมัดเหล็กขนาด 1 มม. 1.5 ตรวจสอบวัสดุ
	2. ปฏิบัติการสร้างโคลอย	2.1 คู่มืออย่างของโคลอย 2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่ 1 แผ่น 2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม. 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับ ขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็น รูปโคลสูงประมาณ 1 ม. 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้นมามัดที่ ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดติดอยู่ ที่จุดศูนย์กลางของโคลอย 2.6 ตรวจสอบความถูกต้องของโคลอย
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์ 3.3 สรุปผล 3.4 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ได้ถูกต้อง
2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และประเพณีเดือนสิบเอ็ด ได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี ต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นเจ้าของพื้นที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างธง และการสร้างโคลอมบาย

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และประเพณีเดือนสิบเอ็ด ได้ถูกต้อง

- ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

- บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด ไหมพรม ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ด้าย มีด กรรไกร กระดาษแก้ว กาว และลวดมดเหล็ก

- สถานการณ์ นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างสูง และการสร้างโคลอย

- ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร และด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบเสียงภาษาถิ่น เสนอผลงาน ศึกษาข้อมูลด้านอาหารการกิน จัดทำรายการเมนูอาหาร เสนอผลงาน ศึกษาข้อมูลด้านประเพณีฮีตสิบสอง เตรียมการสร้างสูง ปฏิบัติการสร้างสูง เสนอผลงาน เตรียมการสร้างโคลอย ปฏิบัติการสร้างโคลอย และเสนอผลงาน

- สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ซีดีเสียง คู่มือเผชิญประสบการณ์ และตัวอย่างชิ้นงาน

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการจัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ชิ้นงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างสูง และการสร้างโคลอย

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน/นุมนหนังสือ
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์	4. ห้องเรียน
5. ซีดีเสียง	5. ห้องเรียน
6. ตัวอย่างชิ้นงาน	6. ห้องเรียน/นุมนตัวอย่างชิ้นงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
3. จากชิ้นงาน ได้แก่ ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างธง และการสร้างโคลมลอย
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลด้านประชากร ด้านภาษา และดำเนินการวิเคราะห์เสียงภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลด้านอาหารการกิน และกำหนดเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและด้านอาหารแล้ว สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น และเขียนรายการเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหากระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้เขียนตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น และกำหนดเมนูอาหาร โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) อ่านประมวลสาระและฟังซีดีเสียง (2) วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น (3) เขียนรายการเมนูอาหาร และ (4) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา	1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL	- ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		- จากการบินบันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาข้อมูลวัฒนธรรมด้านภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL	- วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		- จากการบินบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทการ	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
ประเมินการ	3. ดำเนินการวิเคราะห์เสียงภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง 3.2 เปิดซิติเสียง 3.3 ฟังซิติเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ได้แก่ - ภาษาไทยลาว - ภาษาภูไท - ภาษาญ้อ - ภาษาบรู - ภาษาโซ้ย 3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางในเรื่อง - จังหวะ - สำเนียง - คำควบกล้ำ	TDL TDL SDL PDL PDL	- ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมวัสดุและอุปกรณ์	- ซิติเสียง	- เครื่องบันทึกเสียง	- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลและประเมิน ชิ้นงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุปผล	PDL TDL/ PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ชิ้นงาน
8.1.2 การปฏิบัติ ตามวัฒนธรรมด้าน อาหาร	1. ศึกษาข้อมูลด้าน วัฒนธรรมกับอาหาร การกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ อาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ อาหารการกินของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	SDL SDL	- วัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับ อาหารการกิน ของภาค ตะวันออกเฉียง เหนือ	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		- จากการ บันทึก สาระ สำคัญ
	2. จัดทำรายการ เมนูอาหารของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 อ่านรายการในแบบฝึก ปฏิบัติ 2.2 พิจารณารายการ	SDL PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	- รายการ		- จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประเภทการณ	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.3 กำหนดเมนูอาหาร	PDL					
		- อาหารเช้า - อาหารเที่ยง - อาหารเย็น						
		2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร	TDL/ PDL					
3. เสนอผลงาน		3.1 รายงานผลและประเมิน	PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดงผลงาน			- จากการปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ชิ้นงาน
		3.2 วิพากษ์	TDL/ PDL					
		3.3 สรุปผล	TDL/ PDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

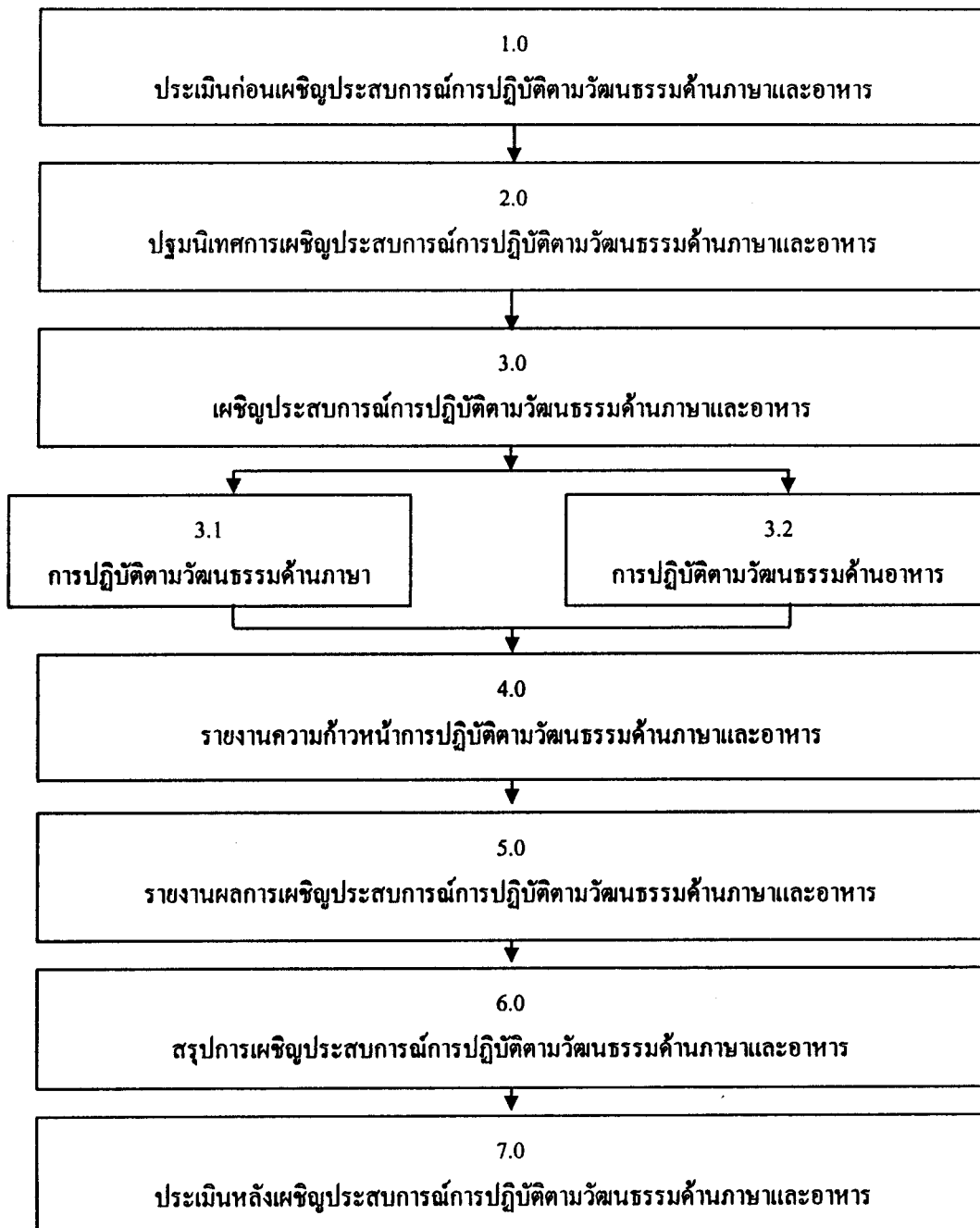
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	- มัลติมีเดีย สำหรับปฐมนิเทศ	- ห้องเรียน	10
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านภาษา 3.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ด้านอาหาร	- ประมวลสาระ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์ - ซีดีเสียง	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	50
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร	
ประสบการณ์รองที่ 8.1.1 – 8.1.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสงค์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

ประมวลสาระ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง "ประชากร ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง "ประชากร ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด และน้อยที่สุดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง "ประชากร ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการอพยพย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะของภาษาถิ่นแต่ละประเภทที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง " วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกประเพณีฮีตสิบสองในแต่ละเดือนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะการบริโภคอาหารของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง "วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" แล้ว นักเรียนสามารถบอกตัวอย่างอาหารการกินของคน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดว่าเป็นภูมิภาคที่มีประชากรมากที่สุดในอันดับหนึ่งของประเทศ มีความหลากหลายทางด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวไทยอีสาน ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ส่วย (กูย) แสก ย้อ ผู้ไทย กะโฮ้ (โซ่) กะเลิง และไทยโคราช จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดเลย การอพยพย้ายถิ่นของประชากร เป็นภาคที่มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะทางตอนบนของภาค

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์ มีความคล้ายกัน คือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคงสื่อความได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทย-ลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโฮ้ และภาษาโซ้ย

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสานซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เน้นการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง และแสดงถึงความสามัคคีและรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน ได้แก่ ข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ปลา กบ เขียด แอ้ แมลงต่างๆ และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านกานดอมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน

แหล่งที่มาของสื่อ

- วุฒิชัย มูลศิลป์ และสุพณ ทิมอ่ำ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระทรวงศึกษาธิการ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09
- จังหวัดสกลนคร (2543) หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสกลนคร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

<http://www.geocities.com/isancenter/east>. 1 มกราคม 2549

<http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549

<http://student.nu.ac.th/isannu/isanculture/language1.htm> 1 มกราคม 2549

http://service.nso.go.th/nso/file/popmap/popmap_01.html 16 กุมภาพันธ์ 2549

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 16 กุมภาพันธ์ 2549

<http://www.amnatcharoen.go.th/kachad/health12.htm> 24 มีนาคม 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการผลิต และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์นักเรียน เป็นการศึกษานักเรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์

และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่

เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 กระดาษสี

ทำปก เอ 4 เทปสตีดิสก์หนังสือ เครื่องเย็บกระดาษ ลวดเย็บกระดาษ กรรไกร ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง

3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ

3.4 กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด และวรรคตอน

3.6 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม หัวเรื่อง ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้องของเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา และการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา สาระ ความคมชัดของภาพประกอบ และคำอธิบายในภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องเย็บกระดาษ และกรรไกร
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 กระดาษสีห้าปก เอ 4 เทปสีติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ

ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

ประมวลสาระ

หน่วยที่ 8

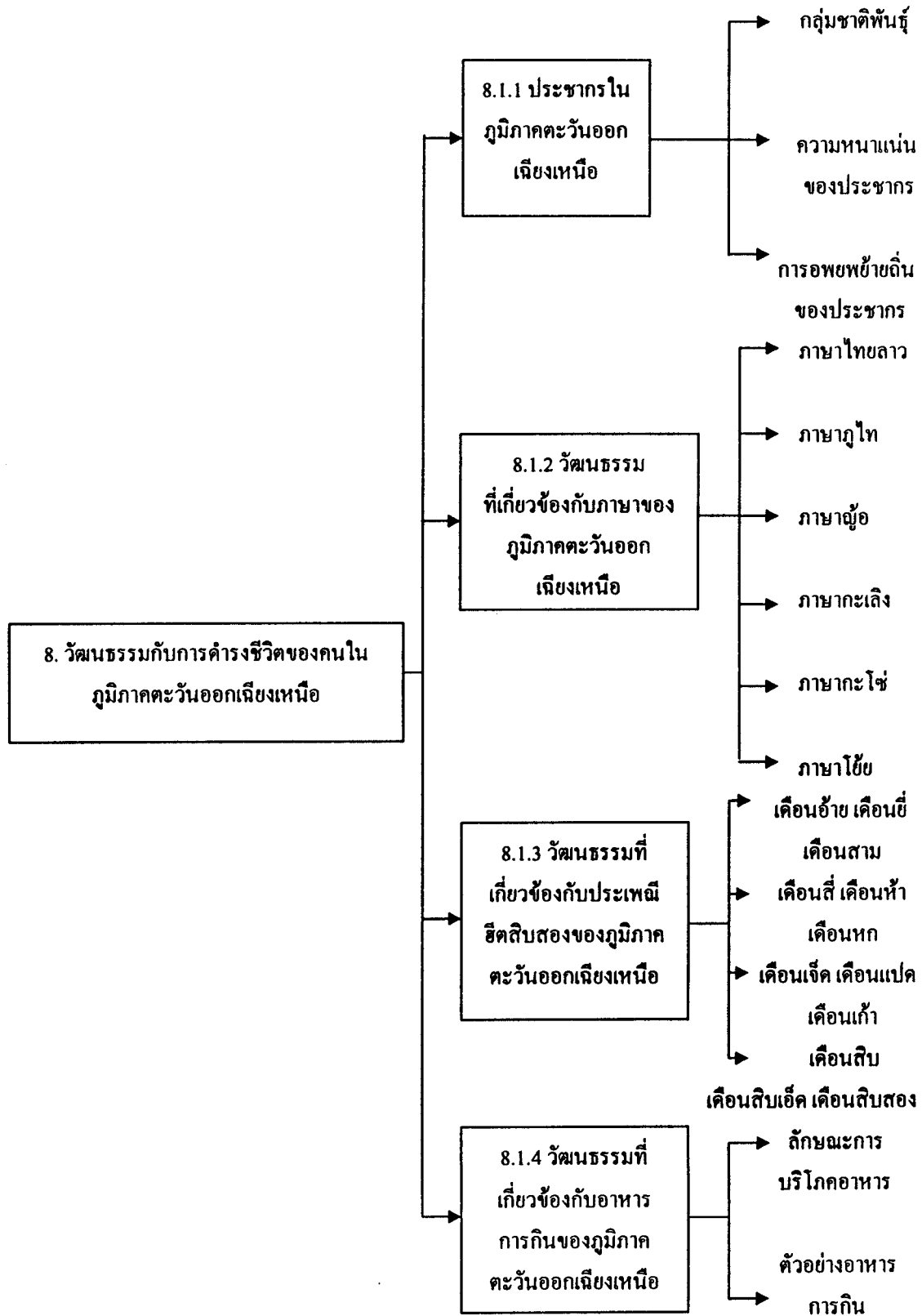
วัฒนธรรมกับการดำรงชีวิตของคน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ชนิษฐา คำหล้า

แผนผังแนวคิด

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

ไปรอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษารายละเอียดในหัวเรื่องที่ 8.1.1 – 8.1.4

หัวเรื่อง

- 8.1.1 ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 8.1.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 8.1.3 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 8.1.4 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวคิด

1. ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดว่าเป็นภูมิภาคที่มีประชากรมากที่สุดในอันดับหนึ่งของประเทศ มีความหลากหลายทางด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวไทยอีสาน ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ส่วย (กูย) แสกอ ย้อ ผู้ไทย กะเลิง (โซ) กะเลิง และไทยโคราช จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดเลย การอพยพย้ายถิ่นของประชากร เป็นภาคที่มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะทางตอนบนของภาค

2. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษา ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์ มีความคล้ายกัน คือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคงสื่อความได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทย-ลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย

3. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสานซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เน้นการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง และแสดงถึงความสามัคคี และรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต

4. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน ได้แก่ ข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ปลา กบ เขียด แอ้ แมลงต่างๆ และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านกานดนมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด และน้อยที่สุดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการอพยพย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะของภาษาถิ่นแต่ละประเภทที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกประเพณีฮีตสิบสองในแต่ละเดือนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกลักษณะการบริโภคอาหารของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถบอกตัวอย่างอาหารการกินของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

บทนำ

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นฐานมาจาก การเป็นสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมที่ผสมผสานคติความเชื่อพื้นเมือง เช่น การนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นับถือธรรมชาติ เข้ากับความเชื่อทางศาสนา ลักษณะการดำรงชีวิตต้องพึ่งพาธรรมชาติ และพึ่งพาดน ทำให้ชาวบ้านเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันและพึ่งพากัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและเป็นสุข

เรื่องที่ 8.1.1 ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ ประกอบด้วยกลุ่มชนหลายเผ่าพันธุ์ ซึ่งมีวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

1. กลุ่มชาติพันธุ์

ประชากรกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค คือ ชาวไทยอีสาน เป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินอีสาน และใช้ภาษาไทยอีสานเป็นภาษาพูดหลัก นอกจากนี้ ก็จะมีกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ เช่น ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ส่วย (กูย) แสก ย้อ ผู้ไทย กะโล้ (โซ่) กะเลิง และไทยโคราช

2. ความหนาแน่นของประชากร

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีประชากรหนาแน่นเป็นที่สองของประเทศ (125.95 คนต่อตารางกิโลเมตร) รองจากภาคกลาง (144.59 คนต่อตารางกิโลเมตร) บริเวณที่มีประชากรหนาแน่นมากอยู่ในจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบอันกว้างใหญ่ และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรรองลงไป ได้แก่ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ ยโสธร อุรธานี หนองบัวลำภู นครพนม นครราชสีมา หนองคาย อำนาจเจริญ สกลนคร อุบลราชธานี ชัยภูมิ และมุกดาหาร จังหวัดที่มีความหนาแน่นน้อยที่สุดของภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดเลย

3. การอพยพย้ายถิ่นของประชากร

ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะการเข้าไปหางานทำในภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ซึ่งส่วนมากจะมีลักษณะเป็นการย้ายชั่วคราว ทางตอนบนของภาคจำนวนการอพยพย้ายถิ่นภายในจะสูงมาก เป็นการอพยพย้ายถิ่นจากจังหวัดทางตอนล่าง ซึ่งมีประชากรหนาแน่นกว่า ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ได้ผลผลิตต่ำ ประชากรยากจน ได้แก่ เขตจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ไปจนถึงจังหวัดทางตอนบน คือ จังหวัดหนองคาย อุรธานี หนองบัวลำภู และเลย

ส่วนทางตอนล่างของภาค มีการอพยพย้ายถิ่นน้อย เป็นการอพยพย้ายถิ่นจากจังหวัดนครราชสีมา ศรีสะเกษ และสุรินทร์ ไปจนถึงจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ จังหวัดนครราชสีมาซึ่งเปรียบดังประตูเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงมีประชากรเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว

โดยสรุป

ประชากรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีประชากรมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ มีความหลากหลายทางด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวไทยอีสาน ลาว เวียดนาม (ญวน) เขมร ต่วย (กูย) แสกอ ย้อ ผู้ไทย กะโฮ้ (โซ) กะเลิง และไทยโคราช จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด คือ จังหวัดเลย การอพยพย้ายถิ่นของประชากร เป็นภาคที่มีการอพยพ ย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด โดยเฉพาะทางตอนบนของภาค

เรื่องที่ 8.1.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพภูมิศาสตร์ เช่น แถบจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ มีชายแดนติดกับเขมร สำเนียงและรากเหง้าของภาษาก็จะมีคำของภาษาเขมรปะปนอยู่ด้วย ทางด้านจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร หนองคาย เลข ที่ติดกับประเทศลาวและมีชาวเวียตนามเข้ามาอาศัยอยู่ค่อนข้างมาก ก็จะมีสำเนียงหนึ่ง ถึงแม้ชาวอีสานจะมีภาษาพูดที่มีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น แต่ในภาษาอีสานก็มีสิ่งหนึ่งที่ยังคงมีความคล้ายกันก็คือ ลักษณะของคำและความหมายต่างๆ ก็ยังคงสื่อความถึงกันได้ทั่วภาค ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชาวอีสานต่างท้องถิ่นกันสามารถสื่อสารภาษาได้เป็นอย่างดี และในปัจจุบันตามเมืองใหญ่ โดยเฉพาะคนหนุ่มสาว ได้หันมาใช้ภาษาไทยกลางกันมากขึ้น แต่ผู้คนตามชนบทและคนเฒ่าคนแก่ยังใช้ภาษาอีสานกันเป็นภาษาหลักอยู่ ตัวอย่างภาษาถิ่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีหลายภาษาตามกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาตั้งถิ่นฐาน ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย

1. **ภาษาไทย-ลาว** มีใช้สื่อสารกันทั่วไป สำเนียงพูดสูงๆ ต่ำๆ ไพเราะน่าฟัง คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ - วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์โท-และสามัญในภาษาถิ่น
2. **ภาษาภูไท** จะมีภาษาของลื้อและภาษาของลาวตะวันออกเฉียงเหนือด้วย ภาษาพูดและเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับภาษากลาง มักจะทอดเสียงยาว และตัวเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย
3. **ภาษาญ้อ** จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ
4. **ภาษากะเลิง** มีภาษาพูดใกล้เคียงกับภาษาไทย-ลาวและญ้อ แต่สำเนียงและจังหวะในการพูดของภาษากะเลิงจะสั้นและห้วนกว่า
5. **ภาษากะโซ่** มีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายเขมรและมอญ แต่ไม่มีอักษรใช้ การสื่อสารด้วยภาษาเขียนต้องยืมอักษรไทยกลางสื่อความหมาย ลักษณะเด่นของภาษากะโซ่ คือออกเสียงควบกล้ำ ร,ล ชัดเจนมากพยางค์หน้าของคำมักมีเสียง /อะ/อ้ง/หรือ/อัน/ ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา
6. **ภาษาโซ้ย** มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์ เอกลักษณะของชาวโซ้ย คือ มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับ คำว่า หรือ, หรือไม่

คำเปรียบเทียบของภาษาไทยกลาง กับภาษาถิ่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาษาไทยกลาง	ภาษาไทย-ลาว	ภาษาภูไท	ภาษาญ้อ	ภาษากะเลิง	ภาษากะโซ่	ภาษาโซ้ย
ผ้าขาวม้า	ผ้าคำม้า	พาท้าวม้า	ผ้าขาวม้า	ผ้าขาวม้า	เปรประโค	ผ้าขาวม้า
ข้าว	เช่า	เค้า	เช่า	เช่า	อะวะ	เช่า
น้ำดื่ม	น้ำมกิ้น	น้ำกิ้น	น้ำกิ้น	น้ำมกิ้น	เคอะงวด	น้ำมกิ้น
เนื้อวัว	จิ้นงัว	เนื้อโง	เนื้องัว	เนื้องัว	แซ่คอะเตาะ	เนื้องัว
ตา (ชาย)	พ่อใหญ่	เบียะนาย	พ่อเฒ่า	พ่อตู้	พ่อเฒ่า	พ่อตู้

โดยสรุป

ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ยังคงมีความคล้ายกันก็คือ ลักษณะของคำและความหมายต่างๆที่ยังคงสื่อความถึงกันได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทย-ลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาไชย

เรื่องที่ 8.1.3 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่น่าสนใจ ทำให้มองเห็นวิถีชีวิตของชาวอีสาน ซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่างๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันที่เน้นในการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง เพื่อแสดงความสามัคคี และรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต

เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม เป็นพิธีสำหรับพระภิกษุสงฆ์ เพื่อการปฏิบัติขององค์ท่านให้พ้นจากอาบัติกิเลสต่างๆ มีการให้ท่านรักษาศีลภาวนาและแผ่เมตตา

ภาพที่ 8.1 บุญเข้ากรรม

เดือนยี่ บุญคูณลาน เป็นการทำบุญหลังเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้าน ก่อนที่จะบรรทุกข้าวเปลือกมาใส่ไว้ในยุ้งหรือฉางข้าว

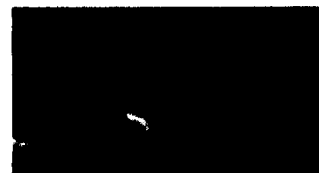
ภาพที่ 8.2 บุญคูณลาน

เดือนสาม บุญข้าวฉี่ จัดในช่วงวันมาฆบูชา โดยจะเอาข้าวเหนียวทาเกลือ ชุบไข่ แล้วนำไปปิ้งย่าง เพื่อเอาไปใส่บาตรที่วัดพร้อมกันทุกบ้าน

ภาพที่ 8.3 บุญข้าวฉี่

เดือนสี่ บุญพะเหวด (เทศน์มหาชาติ) ถือว่าเป็นการทำบุญมหาคุณที่ยิ่งใหญ่ กำหนดทำบุญ 3 วัน ได้แก่ วันแรกเป็นวันรวม (โสม) มีการตกแต่งประดับวัดให้สวยงามด้วยธง (ธง) รูปสัตว์ต่าง ๆ ประดับศาลาวัด ด้วยดอกไม้ ไข่มวงมูม รวงผึ้ง วันที่สองเป็นวันแห่พะเหวด (พระเวสฯ) เข้าเมืองด้วยกองบุญต่าง ๆ วันที่สาม เป็นวันเทศน์มหาชาติ ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติจบในวันเดียว จะได้อานิสงส์มาก และเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง

ภาพที่ 8.4 บุญพะเหวด

เดือนห้า บุญสดสร้าง บุญรดน้ำพระผู้ใหญ่ กระทำในวันสงกรานต์ เพื่อแสดงความกตัญญู และขอพรจากผู้ใหญ่

ภาพที่ 8.5 บุญรดน้ำพระผู้ใหญ่

เดือนหก บุญบั้งไฟ (ขอฝน) พิธีจุดบั้งไฟ เป็นการบวงสรวงเทพารักษ์บนท้องฟ้าให้บันดาลฝนให้ตกลงมาเพื่อชาวนาจะได้ทำนาในฤดูต่อไป

ภาพที่ 8.6 บุญบั้งไฟ

เดือนเจ็ด บุญข้าสະ (ข้าระ) มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน นิยมประกอบพิธีที่ศาลากลางบ้าน ชาวบ้านจะเตรียมดอกไม้รูปเทียน ใอน้ำ ฝ้ายใน ไหมหลอด ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายมารวมกันที่ศาลากลางบ้าน ตอนเย็นนิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ ตอนเช้าถวายอาหาร เมื่อเสร็จพิธีทุกคนจะนำน้ำพระพุทธมนต์ ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายของตนกลับบ้าน นำน้ำมนต์ไปรดลูกหลาน ทรายนำไปหว่านรอบบ้าน ฝ้ายผูกแขนนำไปผูกข้อมือลูกหลาน เพื่อให้เกิดสวัสดิมงคลตลอดปี

ภาพที่ 8.7 บุญข้าสະ

เดือนแปด บุญเข้าพรรษา ทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องถวายสักการะที่สำคัญ คือ การหล่อเทียนพรรษา โดยการสลักเทียนเป็นลวดลาย ตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม

ภาพที่ 8.8 บุญเข้าพรรษา

เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะนำอาหารคาวหวาน หมากพลู ห่อเป็นห่อๆ ไปแขวนไว้ตามต้นไม้ในวัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว

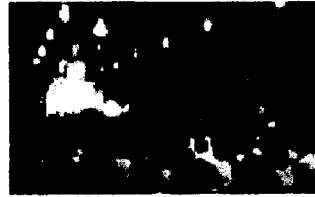
ภาพที่ 8.9 บุญข้าวประดับดิน

เดือนสิบ บุญข้าวสาก (สลากภัตต์) เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

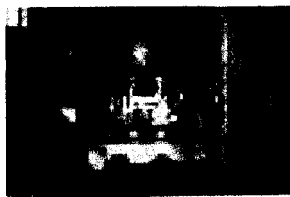
ภาพที่ 8.10 บุญข้าวสาก

เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา ชาวบ้านจะไปทำบุญตักบาตรที่วัด เวียนเทียนได้ประทีปบูชา บางแห่งมีการถวายปราสาทผึ้ง การไหลเรือไฟ

ภาพที่ 8.11 บุญออกพรรษา

เดือนสิบสอง บุญกฐิน หรือบุญเดือนสิบสอง ชาวบ้านจะร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดงานบุญกฐินทอดที่วัดประจำหมู่บ้านของตนเอง

ภาพที่ 8.12 บุญกฐิน

โดยสรุป

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีหรืองานทำบุญทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี ที่ทำให้มองเห็นวิถีชีวิตของชาวอีสาน แสดงถึงความสามัคคีและรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสืบทอดกันมานับแต่อดีต ได้แก่ เดือนอ้ายบุญเข้ากรรม เดือนยี่บุญคูณลาน เดือนสามบุญข้าวจี เดือนสี่บุญผะเหวด เดือนห้าบุญสดสง รคน้ำพระผู้ใหญ่ เดือนหกบุญบังไฟ เดือนเจ็ดบุญช่าชะ เดือนแปดบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบบุญข้าวสาก เดือนสิบเอ็ดบุญออกพรรษา และเดือนสิบสองบุญกฐิน

เรื่องที่ 8.1.4 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน มีผลกระทบต่ออาหารการกินของคนในท้องถิ่นอย่างมาก ชาวอีสานจะรู้จักแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่นมาดัดแปลงทำอาหารรับประทาน ที่มาของรสชาติในอาหารอีสาน นับเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา เช่น รสเค็มได้จากปลาร้า รสเผ็ดได้จากพริกสดและพริกแห้ง รสเปรี้ยวได้จากมะขากอก ส้มมะขาม และมดแดง ดังนั้น อาหารอีสานจึงเป็นอาหารที่มีความแตกต่างจากอาหารของภาคอื่นๆ และเข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายของชาวอีสาน

1. ลักษณะการบริโภคอาหาร ชาวอีสานจะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายเช่นเดียวกับการรับประทานอาหาร มักจะรับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ลักษณะการบริโภคอาหารที่สำคัญมีดังนี้

1.1 ชาวอีสานจะบริโภคข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก ส่วนอาหารจานรอง คือ ปลาร้า ซึ่งเป็นปลาที่นำมาหมักกับเกลือและรำ หรือข้าวคั่ว

1.2 อาหารในแต่ละมื้อจะเป็นอาหารง่ายๆ เพียง 2 – 3 จาน ซึ่งทุกมื้อจะต้องมีผักเป็นส่วนประกอบหลัก

1.3 ความพึงพอใจในรสชาติอาหารของชาวอีสาน แล้วแต่ความชอบของบุคคล แต่อาหารพื้นบ้านส่วนใหญ่จะออกรสชาติไปทางเผ็ด เค็ม และเปรี้ยว

1.4 เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านการถนอมอาหารของบรรพบุรุษชาวอีสาน ปลาร้าใช้เป็นส่วนประกอบหลักของอาหารได้ทุกประเภท เหมือนกับที่ชาวไทยภาคกลางใช้น้ำปลา

1.5 ความเคยชินในการรับประทานของชาวอีสาน คือ ชอบรับประทานอาหารดิบๆ สุกๆ ด้วยความเชื่อว่าจะทำให้ร่างกายแข็งแรง แต่อาหารเหล่านี้มีพยาธิใบไม้ในตับ ทำให้ชาวอีสานส่วนใหญ่เป็นโรคพยาธิ และสุขภาพไม่ค่อยดี

2. ตัวอย่างอาหารการกิน เสน่ห์อาหารพื้นบ้านอีสานอยู่ที่รูปแบบการปรุง วัตถุดิบ เครื่องปรุง รสชาติปลาร้าที่นำมาผสมผสานอย่างกลมกลืน เป็นสำหรับอาหารที่คนทั่วไปยอมรับในความอร่อยและคุณค่าทางโภชนาการ อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ได้แก่ แจ่วบอง คำนะละกอหรือค้ำบักหุ้ง และลาบคั่ว

2.1 แจ่วบองหรือปลาร้าสับ มีเครื่องปรุง วิธีทำ และให้คุณค่าทางอาหารดังนี้

เครื่องปรุง

รากผักชี ตะไคร้เผ่าพหอม ปลาร้าสับละเอียด น้ำมันพืช น้ำมันมะขามเปียก ข่าเผาซอย พริกป่น น้ำปลา และน้ำตาลทราย

วิธีทำ

1) โขลกรากผักชี ตะไคร้ ข่า กะเทียม หอม ให้ละเอียด ใส่พริกป่น ปลาร้า โขลกต่อให้เข้ากัน

2) ตั้งกระทะไฟอ่อน ใส่น้ำมันพร้อมส่วนผสมใส่น้ำปลาร้า น้ำมันมะขามเปียก และน้ำตาลผัดจนหอม

จึงดักขึ้น

เคล็ดลับ

รับประทานกับผักสด ผักหนึ่ง ถ้าไม่ชอบปลาร้าใส่น้ำปลาก็ได้

คุณค่าทางอาหาร

โปรตีน วิตามินเอ ซี

ภาพที่ 8.13 แจ่วบอง (ภาพจากอินทราการพิมพ์)

2.2 ตำมะละกอ หรือตำบักหุ่งแบบพื้นบ้านอีสาน มีเครื่องปรุง วิธีทำ และให้คุณค่าทางอาหารดังนี้

เครื่องปรุง มะละกอดิบ พริกแห้ง มะขามเปียก ปูนาคอง กระเทียม น้ำปลา ปลาร้าคัมสุก มะนาว น้ำตาลทราย และ

มะเขือเทศ

วิธีทำ

- 1) สับมะละกอเป็นฝอยๆ
- 2) โขลกพริกแห้ง กระเทียม ให้ละเอียด
- 3) ใส่เครื่องปรุง มะละกอ มะนาว มะขามเปียก น้ำปลา ปลาร้า มะเขือเทศ ปูนาคอง

และน้ำตาลทราย แล้วโขลกเบาๆ

คุณค่าทางอาหาร

โปรตีน กลีโอะ แคลเซียม

ภาพที่ 8.14 ตำมะละกอ หรือตำบักหุ่งแบบพื้นบ้านอีสาน (ภาพจากอินทราการพิมพ์)

2.3 ลาบคั่ว มีเครื่องปรุง วิธีทำ และให้คุณค่าทางอาหารดังนี้

เครื่องปรุง

เนื้อวัว เครื่องในวัว เนื้อวัวสด ข้าวคั่ว พริกป่น ใบตะไคร้ ต้นหอม ผักชีฝรั่ง น้ำปลา และมะนาว

วิธีทำ

- 1) ขยำใบตะไคร้กับเลือดสด
- 2) ล้างเนื้อและเครื่องในให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นพอดีคำ

3) ใส่ข้าวคั่ว พริกป่น ต้นหอมซอย ผักชีฝรั่งซอย เคล้าให้เข้ากัน ราดด้วยเลือดสดที่ทำเตรียมไว้ เทลงกระทะตั้งไฟคั่ว ปิ้งรสด้วยน้ำมันาว และน้ำปลา โรยหน้าด้วยใบสาระแหน่

คุณค่าทางอาหาร

คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามิน และเกลือแร่

ภาพที่ 8.15 ลาบคั่ว (ภาพจากอินทรากรพิมพ์)

โดยสรุป

อาหารพื้นบ้านของชาวอีสาน จะมีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลักเช่นเดียวกับชาวเหนือ การรับประทานอาหาร มักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงรู้จักแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น เช่น ปลา กบ เขียด แอ้ แมลงต่างๆ เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญและขาดไม่ได้ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านการถนอมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน

บรรณานุกรม

- วุฒิชัย มูลศิลป์ และสุพน ทิมอำ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระทรวงศึกษาธิการ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09
- จังหวัดสกลนคร (2543) หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสกลนคร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจิด ทวีสิน(2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- <http://www.geocities.com/isancenter/east>. 1 มกราคม 2549
- <http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549
- <http://student.nu.ac.th/isannu/isanculture/language1.htm> 1 มกราคม 2549
- http://service.nso.go.th/nso/file/popmap/popmap_01.html 16 กุมภาพันธ์ 2549
- <http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 16 กุมภาพันธ์ 2549
- <http://www.amnatcharoen.go.th/kachad/health12.htm> 24 มีนาคม 2549

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

มัลติมีเดียปฐมนิเทศ

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 8.1 – 8.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ เรื่อง “ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 8.1 และ 8.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 8.1 และ 8.2 บริบท/สถานการณ์ การกิจ/งาน ที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และด้านอาหาร ได้ถูกต้อง และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และประเพณีเดือนสิบเอ็ด ได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านไฮหย่อง (ภูเงินประชานุกูล) มุมหนังสือ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมแสดงผลงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้จัดทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น เมนูอาหาร การสร้างธง และการสร้าง โคมลอย นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ซิดีเสียง ตัวอย่างชิ้นงาน คู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ งานที่กำหนดให้ทำ และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุมพฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโคร โฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

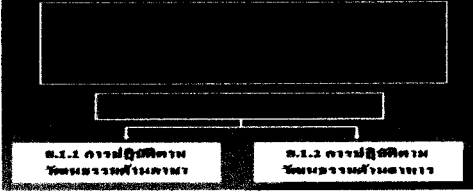
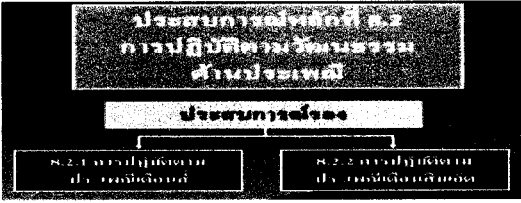

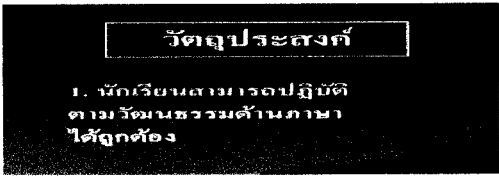
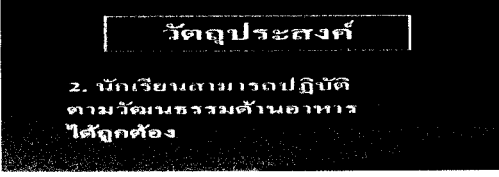
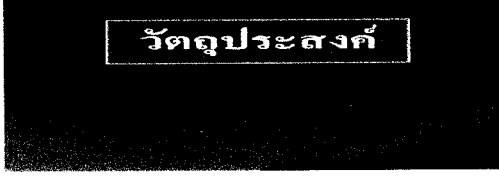
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

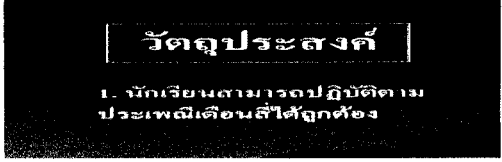
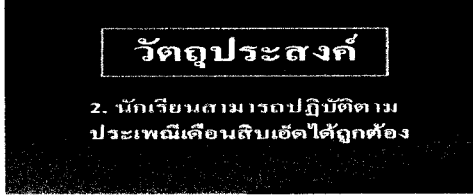

ทรัพยากรที่ต้องใช้

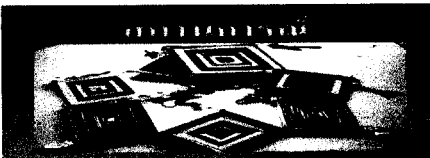

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโคร โฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

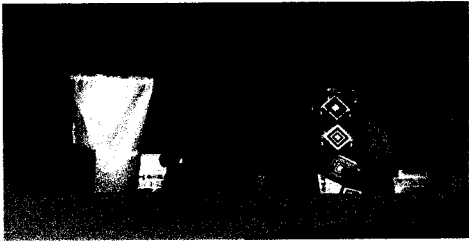
บทคัดย่อ
สำหรับปฐมนิเทศ
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

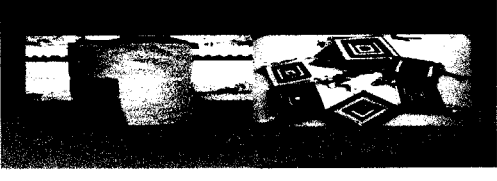
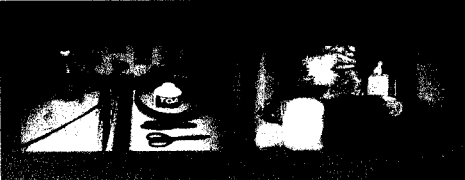

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI คนตรีประจำรายการ
2		
3		คนตรีประจำรายการ FO
4		ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 มีคำแนะนำนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ดังนี้
5		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลัก ที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร และ ประสบการณ์หลัก ที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

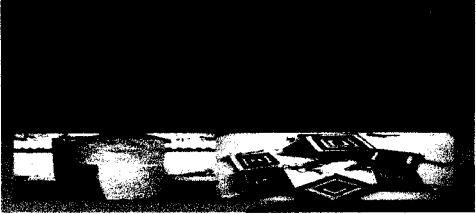
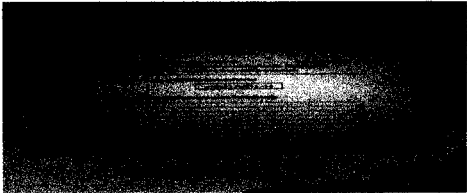
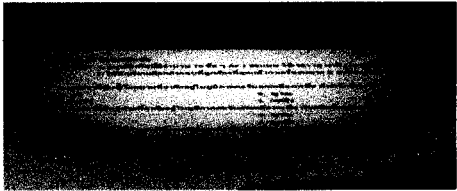

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		ประสบการณ์ร่อง 8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา และ ประสบการณ์ร่อง 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร
7		ประสบการณ์ร่อง 8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบ และประสบการณ์ร่อง 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด
8		วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 8.1 มีดังนี้
9		1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาได้ถูกต้อง
10		2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหารได้ถูกต้อง
11		และวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 8.2 มีดังนี้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสีได้ถูกต้อง
13		2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ดได้ถูกต้อง
14		บริบทและสถานการณ์
15		บริบทในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย
16		มุมหนังสือ
17		มุมวัสดุอุปกรณ์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		มุมตัวอย่างชิ้นงาน
19		และมุมแสดงผลงาน
20		สถานการณั้กเรียน ในฐานะเจ้าหน้าที่ วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายจาก หัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด โดยให้ สร้างงาน 4 งาน ได้แก่
21		(1) ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
22		(2) เมนูอาหารของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
23		(3) การสร้างฐาน
24		และ (4) การสร้างคอมลอย

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
25		จากสถานการณ์ที่กำหนด มีภารกิจ และงานที่นักเรียนต้องเผชิญ ประสบการณ์ตามลำดับ ดังนี้
26		ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรม กับการดำรงชีวิตของคนในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
27		หลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว ให้ นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
28		จากนั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติตาม วัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านภาษา ด้านอาหาร และ ด้านประเพณีได้แล้วค่ะ
29		เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรม ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและ นำเสนอผลงาน

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
30		สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาร
31		มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ
32		มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์
33		ตัวอย่างชิ้นงาน
34		และวัสดุอุปกรณ์
35		การประเมิน จะประเมินจาก แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญ ประสบการณ์ ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
36		ประเมินจากชิ้นงาน ได้แก่ ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การสร้างธง และการสร้างโคลอมบาย
37		ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติในคู่มือเผชิญประสบการณ์
38		ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ
39		และประเมินจากพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
40		ต่อไปนี ขอให้นักเรียนเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 ได้แล้วค่ะ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
41		FI คนตรีประจำรายการ
42		
43		FO คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร
 ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง “วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และเดือนสิบเอ็ดได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสาน ซึ่งได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นประเพณีที่มีอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่เน้นการพบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริง และแสดงถึงความสามัคคีและรักใคร่ของชาวบ้านที่กระทำสิบทอดกันมานับแต่อดีต ได้แก่ เดือนฮ้ายบุญเข้ากรรม เดือนฮี่บุญคุณลาน เดือนสามบุญข้าวจี เดือนสี่บุญพะเหวด เดือนห้าบุญยศตรง เดือนหกบุญบังไฟ เดือนเจ็ดบุญข้าวชะ เดือนแปดบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบบุญข้าวสาก เดือนสิบเอ็ดบุญออกพรรษา และเดือนสิบสองบุญกฐิน

แหล่งที่มาของสื่อ

กรมพล ท่องธรรมชาติและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09

<http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำรา ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮัตสึบะ

1.4 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และบันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียง โดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

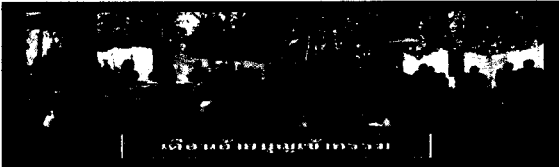

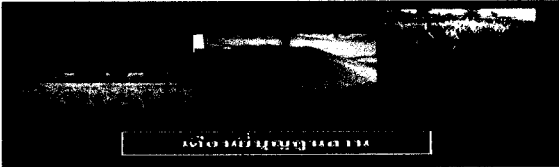

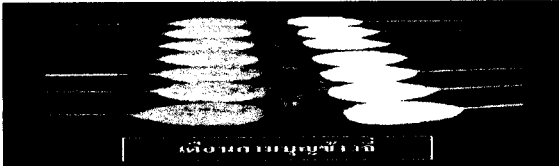
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของ เสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		↓
4		FO ดนตรีประจำรายการ
5		ประเพณีฮีตสิบสอง เป็นประเพณีที่ได้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาของชาวอีสาน

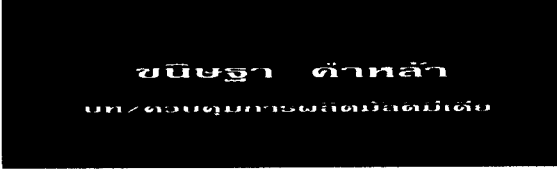

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี
7		เดือนอ้ายบุญเข้ากรรม เป็นพิธีสำหรับพระภิกษุสงฆ์
8		มีการรักษาศีลภาวนาและแผ่เมตตา
9		เดือนยี่บุญคุณลาน เป็นการทำบุญหลังเก็บเกี่ยว
10		เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้าน
11		เดือนสามบุญข้าวจี จัดในช่วงวันมาฆบูชา โดยเอาข้าวเหนียวทาเกลือชุบไข่ แล้วนำไปปิ้งย่าง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		เพื่อเอาไปใส่บาตรที่วัดพร้อมกันทุกบ้าน
13		เดือนเสวยพระแหวด (เทศน์มหาชาติ) ถือว่าเป็นการทำบุญมหากุศลที่ยิ่งใหญ่ กำหนดทำบุญ 3 วัน
14		วันแรกเป็นวันโฮม มีการตกแต่งประดับวัดให้สวยงามด้วยธง รูปสัตว์ต่าง ๆ ดอกไม้ ไยแมงมุม และรวงผึ้ง
15		วันที่สองเป็นวันแห่พะแหวดเข้าเมือง ด้วยกองบุญต่าง ๆ
16		วันที่สามเป็นวันเทศน์มหาชาติ ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติจบในวันเดียว จะได้อานิสงค์มาก
17		เดือนห้ำบุญสดกรง บุญพระรดน้ำพระผู้ใหญ่ กระทำในวันสงกรานต์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18	เดือนทำบุญลดสาร	เพื่อแสดงความกตัญญู และขอพรจากผู้ใหญ่
19	เดือนทกบุญบั้งไฟ	เดือนทกบุญบั้งไฟ (ขอฝน) พิธีจุดบั้งไฟ เป็นการบวงสรวงเทพารักษ์บนท้องฟ้าให้บันดาลฝนให้ตกลงมา
20	เดือนทกบุญบั้งไฟ	เพื่อชาวบ้านจะได้ทำนาในฤดูต่อไป
21	เดือนเจ็ดบุญชำระ	เดือนเจ็ดบุญชำระ (ชำระ) มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน นิยมประกอบพิธีที่ศาลากลางบ้าน
22	เดือนเจ็ดบุญชำระ	ชาวบ้านจะเตรียมดอกไม้ ธูปเทียน โอน้ำ ฝ้ายโน ไหมหลอด ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายมารวมกันที่ศาลากลางบ้าน

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
23	เดือนแปดบุญข้าวเหนียว	ตอนเช้าถวายอาหาร เมื่อเสร็จพิธีทุกคนจะนำน้ำพุทธมนต์ ฝ้ายผูกแขน แห่ทรายกลับบ้าน
24	เดือนแปดบุญข้าวพรรษา	เดือนแปดบุญข้าวพรรษา ทำบุญตามพิธีทางศาสนา
25	เดือนแปดบุญข้าวพรรษา	มีเครื่องถวายสักการะที่สำคัญ คือ การหล่อเทียนพรรษา
26	เดือนแปดบุญข้าวพรรษา	โดยการสลักเทียนเป็นลวดลาย ตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม
27	เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน	เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะนำอาหารคาวหวานหลากหลาย ห่อเป็นห่อ ๆ ไปวางไว้ใต้ต้นไม้ หรือที่ใดที่หนึ่งในวัด
28	เดือนเก้าบุญข้าวประดับดิน	เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
29		เดือนสิบบุญข้าวสาก (สลากภัตต์) เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
30		เดือนสิบเฮ็ดบุญออกพรรษา มีการดักบาตรเทโว ถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุสงฆ์
31		ชาวบ้านและพระภิกษุสงฆ์เวียนเทียนได้ประทีปบูชา
32		บางแห่งมีการถวายปราสาทผึ้ง
33		เดือนสิบสองบุญกฐิน หรือบุญเดือนสิบสอง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
34		ชาวบ้านจะร่วมกันเป็นเจ้าของจัดงานบุญกรู๋นทอดที่วัดประจำหมู่บ้านของตนอง
35		ประเพณีฮีสสิบสอง เป็นประเพณีหรืองานบุญทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี
36		ที่ทำให้มองเห็นวิถีชีวิตของชาวอีสาน
37		ซึ่งแสดงถึงความสามัคคีรักใคร่ของชาวบ้าน ที่กระทำสืบต่อกันมานับแต่อดีต
38		FI คนตรีประจำรายการ FO คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อซีดีเสียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

ซีดีเสียง

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ซีดีเสียง

วัตถุประสงค์

หลังจากฟังซีดีเสียง เรื่อง “ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

ภาษาพูดของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมีสำเนียงภาษาที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์ มีความคล้ายกันคือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคงสื่อความได้ทั่วทั้งภาค ตัวอย่างของภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ได้แก่ (1) ภาษาไทย-ลาว มีใช้สื่อสารกันทั่วไป สำเนียงพูดสูงๆ ต่ำๆ ไพเราะน่าฟัง คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ-วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์โทและสามัญในภาษาถิ่น (2) ภาษาภูไท จะมีภาษาของลื้อและภาษาของลาวตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ด้วย ภาษาพูดและเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับภาษากลาง มักจะทอดเสียงยาว และตวัดเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย (3) ภาษาอู้อะ จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ (4) ภาษากะโซ่ มีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายเขมรและมอญ แต่ไม่มีอักษรใช้ การสื่อสารด้วยภาษาเขียนต้องใช้อักษรไทยกลางสื่อความหมาย ลักษณะเด่นของภาษากะโซ่ คือออกเสียงควบกล้ำ ร,ล ชัดเจนมากพยางค์หน้าของคำมักมีเสียง /อะ/อั้งหรือ/อัน/ ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา และ (5) ภาษาโซ้ย มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์เอกลักษณ์ของชาวโซ้ย คือ มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับ คำว่า หรือ, หรือไม่

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตซีดีเสียง มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

- 1.1 กำหนดภาษาถิ่นที่จะนำเสนอในซีดีเสียง
- 1.2 กำหนดบุคลากรที่บรรยายเสียงภาษาถิ่น และผู้ดำเนินรายการ

2. ขั้นเตรียมการ

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกเสียง
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม

และเครื่องบันทึกเสียง

3. ขั้นดำเนินการ

- 3.1 เขียนบทซีดีเสียง ตามแผนผลิตซีดีเสียงที่ได้กำหนดไว้
- 3.2 บันทึกเสียงภาษาถิ่น โดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ค
- 3.3 ทำการผสมเสียงและตัดต่อเสียง
- 3.4 ตรวจสอบความชัดเจนของเสียง
- 3.5 บันทึกเสียงลงแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) บทซีดีเสียง ได้แก่ รูปแบบ และความถูกต้องของข้อความ และ (2) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงคนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 6 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และเครื่องบันทึกเสียง
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทชีวิตเสียง

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

เรื่อง ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

-
1. คนตรีประจำรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FU
2. ผู้ดำเนินรายการ	สวัสดีคะนักเรียน ชีวิตเสียงที่นักเรียน ได้รับฟังต่อไปนี้ประกอบ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ภาษาถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
4. ผู้ดำเนินรายการ	ภาษาพูดของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละท้องถิ่นจะมี สำเนียงที่แตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ แต่มีสิ่งหนึ่งที่ยังคงมี ความคล้ายคลึงกัน คือ ลักษณะของคำและความหมายต่าง ๆ ที่ยังคง สื่อความถึงกันได้ทั่วทั้งภาค
5. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
6. ผู้ดำเนินรายการ	ภาษาถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีหลายภาษาตามกลุ่มชาติพันธุ์ ที่มาตั้งถิ่นฐาน ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาอู้อี ภาษากะเลิง ภาษากะโซ่ และภาษาโซ้ย
7. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
8. ผู้ดำเนินรายการ	ต่อไปนี้เป็นสำเนียงพูดภาษาไทยกลาง ที่จะกล่าวถึง ความหมายของ เศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้
9. ผู้ร่วมรายการ (ภาษาไทยกลาง)	เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตแบบพยามพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมีพอกินในเรื่องอาหาร การกินและที่อยู่อาศัย พยายามก่อหนี้ให้น้อยที่สุด มีชีวิตความเป็นอยู่ ที่เรียบง่าย และพอใจในสิ่งที่ได้มาโดยชอบธรรม
10. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
11. ผู้ดำเนินรายการ	ที่นักเรียน ได้รับฟังจบลง ไปแล้วนั้น ได้กล่าวถึงความหมายของ เศรษฐกิจพอเพียง สำเนียงพูดภาษาไทยกลาง ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูด ภาษาไทยลาว
12. คนตรีคั่นรายการ	FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
13. ผู้ร่วมรายการ (ภาษาลาว)	เสดละกิดพอเพียง คือ การใช้ชีวิตแบบพะญายมเพ็งได้เอง ชอยได้เองให้หลายที่ซุด ท่อที่ลีเฮ็ดคัย ให้พ่อยอยู่พอกิน ในหรือ แนวอยู่แนวกินกับหม่องอยู่หม่องเซา พะยามสง่างหนี่ให้หน้อยที่ซุด มีชีวิตความเป็นอยู่แบบงาย ๆ ให้พอใจในแนวที่ได้มาโดยถักต้อง

14. คนตรีคั่นรายการ
15. ผู้ดำเนินรายการ
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
ภาษาไทยลาว สำเนียงพูดสูง ๆ ต่ำ ๆ เสียงวรรณยุกต์สามัญใน
ภาษากลางจะเป็นสำเนียงวรรณยุกต์โทในภาษาดั้น และเสียง
วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญในภาษาดั้น
ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาไทย
16. คนตรีคั่นรายการ
17. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาไทย)
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
เสดถะกิดพอเพง คือ การดำเนินชีวิตแบบพะญาวมเพ็งใต้เอง
ซ้อยเหลอใต้เองเหือหลายที่สุด ท้อที่ทะเลเอ็ดคัย เหือพอยพอกิน
ในเล็งแนวยูแนวกินกับบ่อนยู เอินซานลานแป้น พะญาวมมิเหือ
กอนี้กอสินกับเหือใช้ชีวิตแบบเลบง้าย เหือพอเจอกับแนวที่คัยมา
โดยบริสุคชอบทำ
18. คนตรีคั่นรายการ
19. ผู้ดำเนินรายการ
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
ภาษาภูไท จะมีภาษาลื้อและภาษาลาวของลาวตะวันออกปอนอยู่ด้วย
สำเนียงพูดมักจะทอดเสียงยาว และตวัดเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย
ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาญ้อ
20. คนตรีคั่นรายการ
21. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาญ้อ)
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
เสดถะกิดพอเพิง คือ การใช้ชีวิตแบบพะยามเพ็งเจ้าของ ซอยเจ้าของ
ไห้หลายที่สุด เท่าที่เจ้าของสิเอ็ดคัย ไห้มีพอยอยู่พอกินในเหือแนวกิน
แนวอยู่ กับหม่องอยู่หม่องเซา พะยามอย่ากอนี้กอสิน ไห้มีชีวิตความ
เป็นอยู่แบบเลียบง้าย ไห้พอใจในสิ่งที่เจ้าคัยมาแบบชอบทำ หละเบือ
22. คนตรีคั่นรายการ
23. ผู้ดำเนินรายการ
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
ภาษาญ้อ จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด
เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาบรู
24. คนตรีคั่นรายการ
25. ผู้ร่วมรายการ
(ภาษาบรู)
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
ปวาเอ็ดปวาจา คือ การใช้ชีวิตคือ พิจวายอะเจาคิม จวายอะเจาคิม
ออนปะลอายห์ ซ่าจิจวายบั้น ออนปวาเอ็ดปวาจา เลืองระจันจา
ระจันจวาช์ กับมืองเอ็ด พิตะตูออนเบียะ ปะลอายห์ บั้นชีวิตเอ็ด
งวาช์ ๆ กับปวามิด กับแนวที่บั้น เตอะ ญวานแรงคองอะเจาคิม
26. คนตรีคั่นรายการ
27. ผู้ดำเนินรายการ
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
ภาษาบรู จะมีสำเนียงพูดและสำเนียงคล้ายภาษากะโซ่ ไม่มีอักษรใช้
การสื่อสารด้วยภาษาเขียนต้องขี้มอักษรไทยกลางสื่อความหมาย
ออกเสียงควบกล้ำ ร,ล ชัดเจนมาก ต่อไปจะเป็นสำเนียงพูดภาษาไช้
28. คนตรีคั่นรายการ
- FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO

29. ผู้ร่วมรายการ (ภาษาโย้ย) แสดงความคิดเห็น กะคือ การใช้ชีวิตแบบมีความพยายามขอยุ่เหลือ ผู้เจ้า ไร้หลายที่สุด ทอที่ลีเฮ็ดคัย หั้พอมือผู้มีกินในเหรื่องแนวอยู่ แนวกิน หละกะหม่องอยู่หม่องเซา พะญายามหั้เป็นหนี่หน้อยที่สุด อยู่แบบง่าย ๆ พอใจในสิ่งที่เฮาหามาคัย
30. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
31. ผู้ดำเนินรายการ ภาษาโย้ย มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์ จะมีสร้อยของคำว่า ฮ้อ ทำยประ โยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับคำว่า หรือ , หรือไม่
32. คนตรีคั้นรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FO
33. ผู้ดำเนินรายการ ที่นักเรียนได้รับฟังจบลงไปแล้วนั้น ก็เป็นสำเนียงพูดภาษาถิ่นของ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านทางด้านภาษา ซิดีเสียงนี้ผลิตโดย ขมิษฐา คำหล้า ขอขอบคุณสถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย จังหวัดสกลนคร FM 91.25 MHz ที่เอื้อเพื่อการ บันทึกเสียง สำหรับวันนี้ สวัสดี
34. คนตรีประจำรายการ FI เพลง.....แผ่น.....ร้อง.....(0.20วินาที) แล้ว FU

แผนผลิตสื่อรายกรณี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสงค์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

รายกรณี

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

หลังจากศึกษารายกรณี เรื่อง “การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” แล้ว นักเรียนสามารถกำหนดเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน ได้แก่ ข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก การรับประทานอาหารมักจะเป็นอาหารง่ายๆ รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของภาคอีสาน ชาวอีสานจึงแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่สามารถรับประทานได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ปลา กบ เขียด แข้ แมลงต่างๆ และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาด้านกานถนอมอาหารของบรรพบุรุษของชาวอีสาน อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ได้แก่ แจ่วบอง ค่ำมะละกอหรือค้ำบักหุ้ง และลาบคั่ว

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตรายกรณี มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 และหมึก สำหรับเครื่องพิมพ์

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 กำหนดข้อมูลเกี่ยวกับรายกรณีศึกษาให้ครอบคลุม การจัดเมนูอาหารของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 เขียนรายละเอียดรายกรณีศึกษา

3.3 เขียนประเด็นเพื่อให้วิเคราะห์ในรายกรณีศึกษา

3.4 ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.5 จัดพิมพ์

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สาระ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับรายกรณีศึกษาครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 500 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องพิมพ์
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

แผนผลิตสื่อตัวอย่างชิ้นงาน (ธง)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ ธง

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การสร้างธง

วัตถุประสงค์

หลังจากชม “ตัวอย่างของธง” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติการสร้างธงได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การสร้างธง มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (1) เหลาไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 x 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 x 15 ซม. จำนวน 10 อัน (2) นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น (3) สานไหมพรมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้ธงทั้งหมด 6 ชิ้น (4) ร้อยอุบะของธงแต่ละชิ้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด และ (5) ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกธงแต่ละชิ้นที่ตกแต่งแล้วติดต่อกันให้เป็นแผ่นธงผืนใหญ่

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการทำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และกำหนดรูปแบบของรู้งให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. **ขั้นเตรียมการ**

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้ผลิตตัวอย่างชิ้นงาน และผู้ช่วย

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ โหมมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีด

และกรรไกร

3. **ขั้นดำเนินการ**

3.1 กำหนดรูปแบบ และขนาดของรู้ง

3.2 ดำเนินการสร้างรู้งตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้

3.3 ตกแต่งรู้งให้สวยงาม

3.4 ตรวจสอบรายละเอียด และความถูกต้องของรู้ง

4. **ขั้นประเมิน**

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงาน ได้แก่ รูปแบบของรู้ง ขนาดของรู้ง และการตกแต่งรู้ง

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท

2. บุคลากร 2 คน

3. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ โหมมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกบิด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีด และ

กรรไกร

แผนผลิตสื่อตัวอย่างชิ้นงาน (โคมลอย)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทสื่อ

โคมลอย

มีอยู่แล้ว

ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การสร้างโคมลอย

วัตถุประสงค์

หลังจากชม “ตัวอย่างของโคมลอย” แล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติการสร้างโคมลอยได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การสร้างโคมลอย มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (1) นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่ 1 แผ่น (2) นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม. (3) นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม. และ (4) นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้นมามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และกำหนดรูปแบบของคอมลอยให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. **ขั้นเตรียมการ**

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้ผลิตตัวอย่างชิ้นงาน และผู้ช่วย
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษแก้วคละสี กาว กรรไกร และลวดมัดเหล็ก

3. **ขั้นดำเนินการ**

- 3.1 กำหนดรูปแบบ และขนาดของคอมลอย
- 3.2 ดำเนินการสร้างคอมลอยตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้
- 3.3 ตกแต่งคอมลอยให้สวยงาม
- 3.4 ตรวจสอบรายละเอียด และความถูกต้องของคอมลอย

4. **ขั้นประเมิน**

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงาน ได้แก่ รูปแบบของคอมลอย ขนาดของคอมลอย และการตกแต่งคอมลอย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

- 1. งบประมาณ 1,000 บาท
- 2. บุคลากร 2 คน
- 3. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษแก้วคละสี กาว กรรไกร และลวดมัดเหล็ก

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลด้านประเพณีฮีตสิบสอง เตรียมการสร้างธง และปฏิบัติการสร้างธงได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการสร้าง โคมลอย และปฏิบัติการสร้าง โคมลอยได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ และเดือนสิบเอ็ดแล้ว สามารถปฏิบัติการสร้างธง และสร้างโคมลอยได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนปฏิบัติการสร้างธง และปฏิบัติการสร้าง โคมลอยที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหาไหมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกปัก คอกไม้พลาสติก เข็ม ค้าย มีดกรรไกร กระดาษแก้วคละสี กาว และลวดมัดเหล็ก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอำเภอ ได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้างานวัฒนธรรมจังหวัด ให้ปฏิบัติการสร้างธง และปฏิบัติการสร้าง โคมลอย โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) เตรียมการสร้าง (2) ปฏิบัติการสร้าง และ (3) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญปัญหาประเภทที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประเภทการดำเนินงาน	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณี	1. ศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณีฮิดาลิบสอง	1.1 ชมนัดพิเศษเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	SDL	วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- มัลติมีเดีย เพาเวอร์พอยท์ - ประมวลสาร	ความสะดวก	จากการบันทึกสาระสำคัญ
		1.2 อ่านประมวลสารเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	SDL					
		1.3 บันทึกสาระสำคัญเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮิดาลิบสอง	SDL					
	2. เตรียมการสร้างสูง	2.1 จัดหาใหม่พรมงคลสี 2.2 จัดหาไม้ไผ่ 2.3 จัดหาลูกปัด 2.4 จัดหาดอกไม้พลาสติก 2.5 จัดหาเข็ม 2.6 จัดหาด้าย 2.7 จัดหาเม็ด 2.8 จัดหากรรไกร	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์		- วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สร้างสูง	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.9 ตรวจสอบวัสดุ	TDL/ PDL					
	3. ปฏิบัติการสร้างห้อง	3.1 ดูตัวอย่างของห้อง 3.2 เหล่าไม้ให้ให้มีขนาด 1 x 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 x 15 ซม. จำนวน 10 อัน 3.3 นำไม้ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น 3.4 ตานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไม้แต่ละอันเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะได้ว่าทั้งหมด 6 ชิ้น 3.5 ร้อยอุบะของห้องแต่ละชิ้นด้วยดอกลีพลาสติกและดุกปิด 3.6 ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกทุกแต่ละชิ้นที่ติดแล้วติดต่อกันให้เป็นแผ่นทึบสีนใหญ่	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL		- ห้องเรียน - มุมวัสดุและอุปกรณ์ - มุมตัวอย่างชิ้นงาน	- ตัวอย่างชิ้นงาน	- วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้สร้างห้อง	จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน	
8.2.2 การปฏิบัติตามระเบียบเดือนดับเบ็ด	4. เสนอผลงาน	3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของสูง	TDL/ PDL						
		4.1 รายงานผลและประเมิน ทีมงาน	PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จาก การปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ทีมงาน	
		4.2 วิพากษ์	TDL/ PDL						
		4.3 สรุปผล	TDL/ PDL						
8.2.2 การปฏิบัติตามระเบียบเดือนดับเบ็ด	1. เตรียมการสร้าง คอมดอย	1.1 จัดหากระดาษแก้วคละสี	PDL						
		1.2 จัดหาภาว	PDL						
		1.3 จัดหากรรไกร	PDL						
		1.4 จัดหาหลอดมัดเหล็กขนาด 1 มม.	PDL						
		1.5 ตรวจสอบวัสดุ	TDL/ PDL						
8.2.2 การปฏิบัติตามระเบียบเดือนดับเบ็ด	2. ปฏิบัติการสร้าง คอมดอย	2.1 ดูตัวอย่างของ คอมดอย	PDL						
		2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4-6 แผ่น ทากาวติดให้เป็น แผ่นขนาดใหญ่ 1 แผ่น	PDL						

ประสบการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.3 นำลวดมัดเหล็กจัดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม. 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม. 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้นมามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลมโดยมีจุดติดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย 2.6 ตรวจสอบความถูกต้องของโคมลอย	PDL PDL PDL TDL/ PDL		- มุมตัวอย่าง ชิ้นงาน			
	3. เสนอผลงาน	3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 3.2 วิพากษ์	PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน - มุมแสดง ผลงาน			- จากการปฏิบัติ งานกลุ่ม

ประสมการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		3.3 สรุปผล	TDL/ PDL SDL					- จาก ชั้นงาน - จากแบบ ฝึกหัด
		3.4 ทำแบบฝึกหัด						

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ผู้สอน นางชนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

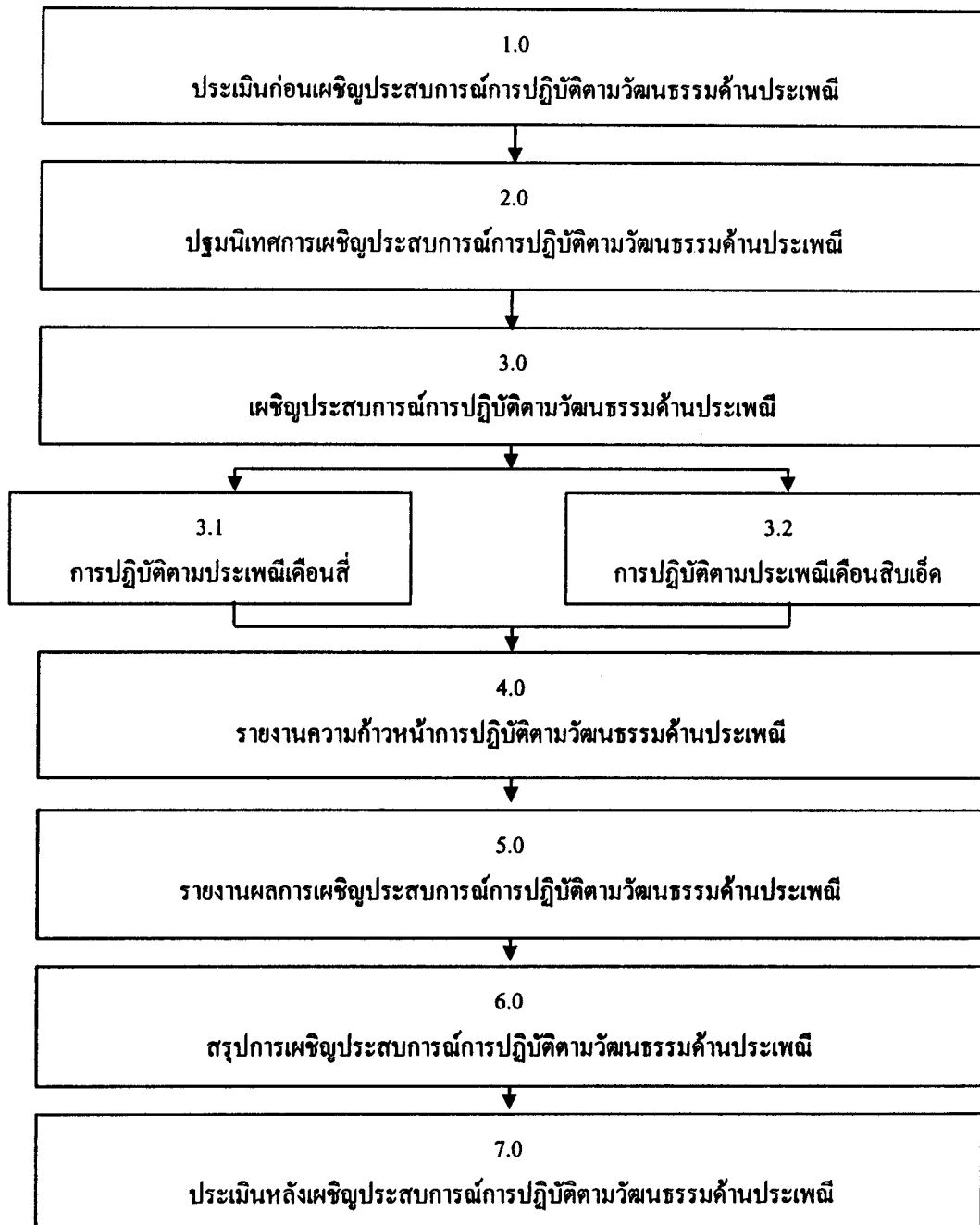
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่ 3.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือน สิบเอ็ด	- ประมวลสาระ - มัลติมีเดีย ประกอบกิจกรรมเผชิญ ประสบการณ์ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์ - ตัวอย่างชิ้นงาน	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์ - มุมตัวอย่างชิ้นงาน	60
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี	
ประสบการณ์รองที่ 8.2.1 – 2.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แบบประเมินชิ้นงานและการนำเสนอ
หน่วยประสบการณ์ที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

3.1 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 ตารางสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 ตารางสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 ตารางไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุม จังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ
2. ความถูกต้องของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุมในเรื่องของจังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ

แบบประเมินชิ้นงานตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาดั้งถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบ ในตาราง	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในตาราง	ความสมบูรณ์ ของ ตาราง	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสภการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในเมนูอาหาร

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในเมนูอาหาร

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของรายการเมนูอาหาร

3.1 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูล ไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 เมนูอาหารไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

- องค์ประกอบในเมนูอาหาร ครอบคลุม เมนูอาหารเช้า เมนูอาหารเที่ยง และเมนูอาหารเย็น
- ความถูกต้องของเมนูอาหาร ครอบคลุม รายการเมนูอาหารเช้า รายการเมนูอาหารเที่ยง และรายการเมนูอาหารเย็น

แบบประเมินชิ้นงานเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบใน เมนูอาหาร	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในเมนูอาหาร	ความสมบูรณ์ ของรายการ เมนูอาหาร	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสงค์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. องค์ประกอบของรูขง

1.1 สานแผ่นทงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบเสร็จเรียบร้อย	3 คะแนน
1.2 สานแผ่นทงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบไม่เสร็จ	2 คะแนน
1.3 สานแผ่นทงครบถ้วน ขาดอุบะ และประกอบไม่เสร็จ	1 คะแนน

2. ความสมบูรณ์ของรูขงตามกำหนดเวลา

2.1 รูขงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3 คะแนน
2.2 รูขงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด	2 คะแนน
2.3 รูขงมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	1 คะแนน

3. ความคิดสร้างสรรค์

3.1 รูปแบบของรูขงแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ	3 คะแนน
3.2 รูปแบบของรูขงแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ	2 คะแนน
3.3 รูปแบบของรูขงตามตัวอย่างชิ้นงาน	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 รูขงมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต	3 คะแนน
4.2 รูขงมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต	2 คะแนน
4.3 รูขงไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างฐาน
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของฐาน	ความสมบูรณ์ ของฐานตาม กำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสงค์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสงค์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. องค์ประกอบของโคมลอย

1.1	ติดกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบเสร็จเรียบร้อย	3	คะแนน
1.2	ติดกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ	2	คะแนน
1.3	ติดกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ	1	คะแนน

2. ความสมบูรณ์ของโคมลอยตามกำหนดเวลา

2.1	โคมลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3	คะแนน
2.2	โคมลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด	2	คะแนน
2.3	โคมลอยมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	1	คะแนน

3. ความคิดสร้างสรรค์

3.1	รูปแบบของโคมลอยแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ	3	คะแนน
3.2	รูปแบบของโคมลอยแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ	2	คะแนน
3.3	รูปแบบของโคมลอยตามตัวอย่างชิ้นงาน	1	คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1	โคมลอยมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต	3	คะแนน
4.2	โคมลอยมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีมีความประณีต	2	คะแนน
4.3	โคมลอยไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีมีความประณีต	1	คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1	นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3	คะแนน
5.2	นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2	คะแนน
5.3	นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1	คะแนน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างโคลอย
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของโคลอย	ความสมบูรณ์ ของโคลอย ตามกำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5	ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
ให้คะแนน 6 – 10	ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้
ให้คะแนน 11 – 15	ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 8
เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสงค์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
 2. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการทำงานที่ตรงกับความเป็นจริง ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความรับผิดชอบ
 - 1.1 สมาชิกรับผิดชอบงานทุกงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจและเต็มใจที่จะทำงาน 2 คะแนน
 - 1.2 สมาชิกรับผิดชอบงานเป็นบางครั้ง มีความตั้งใจในการทำงาน ไม่สม่ำเสมอ 1 คะแนน
 - 1.3 สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่รับผิดชอบงาน และไม่ตั้งใจในการทำงาน 0 คะแนน
 2. การทำงานเป็นทีม
 - 2.1 สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี 2 คะแนน
 - 2.2 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานในบางด้าน 1 คะแนน
 - 2.3 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานทุกด้าน 0 คะแนน
 3. การแสดงความคิดเห็น
 - 3.1 สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 2 คะแนน
 - 3.2 สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเป็นบางครั้ง 1 คะแนน
 - 3.3 สมาชิกกลุ่มไม่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 0 คะแนน
 4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 4.1 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานน่าสนใจและสวยงาม 2 คะแนน
 - 4.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานสวยงาม 1 คะแนน
 - 4.3 สมาชิกกลุ่มไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 0 คะแนน
 5. การมีทักษะในการแก้ปัญหา
 - 5.1 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ทุกปัญหา 2 คะแนน
 - 5.2 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้บางปัญหา 1 คะแนน
 - 5.3 สมาชิกกลุ่มไม่แก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น 0 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 หมายถึง ดี
- 1 หมายถึง พอใช้
- 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

พฤติกรรม คน คนที่	ความ รับผิดชอบ			การทำงาน เป็นทีม			การแสดง ความคิดเห็น			ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			การมีทักษะ ในการ แก้ปัญหา			รวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
คะแนน	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	10
1																
2																
3																

เกณฑ์การประเมินรวม

- ให้คะแนน 0-4 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
- ให้คะแนน 5-7 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับพอใช้
- ให้คะแนน 8-10 พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11
เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
ชนิษฐา คำหล้า

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
11. การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
	11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภการณ์ที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
11.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่	1. ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง
	2. การรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	2.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว 2.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 2.5 ค้นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มูมหนังสือ 2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า

ประเภทเครื่องมือ	ภารกิจ	งาน
11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1. ออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ 1.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ
	2. สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่จัดพิมพ์

แบบเสนอภารกิจและงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภการณ์ที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1.1 คู่มือตัวอย่างการเขียนโครงการ 1.2 เขียนชื่อโครงการ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์ 1.4 เขียนเป้าหมาย 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 2.2 วิพากษ์ 2.3 สรุปผล
11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1.1 เขียนชื่อโครงการ 1.2 เขียนวัตถุประสงค์ 1.3 เขียนเป้าหมาย 1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน 1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน 1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ 1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน 2.2 วิพากษ์ 2.3 สรุปผล 2.4 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ “การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร ได้ถูกต้อง บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง

- ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

- บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

- สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตรได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร

- ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน รวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียง ออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการ สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร เสนอผลงาน ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร และเสนอผลงาน

- สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย คู่มือเผชิญประสบการณ์ และตัวอย่างชิ้นงาน

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการจัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ ชิ้นงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการสร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน/มุมหนังสือ
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องคอมพิวเตอร์
3. มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์	3. ห้องคอมพิวเตอร์
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์	4. ห้องเรียน
5. ตัวอย่างชิ้นงาน	5. ห้องเรียน/มุมตัวอย่างชิ้นงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
3. จากชิ้นงาน ได้แก่ การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และสร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท
ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แล้วสามารถจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้

ข. บริบทและสถานการณ์
บริบท

นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงที่ห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหากระดาษ ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายงานจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 2 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ชมมัลติมีเดียและอ่านประมวลสาระ และ (2) สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1. ศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญเรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	SDL	ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- ประมวลสาระ		จากการบันทึกสาระสำคัญ
	2. การรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	2.1 ชมมัลติมีเดียเรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว 2.2 อ่านประมวลสาระเรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.3 บันทึกสาระสำคัญเรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	SDL SDL	การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ	- มัลติมีเดีย เพาเวอร์พอยท์ - ประมวลสาระ	- เครื่องคอมพิวเตอร์ - เครื่องโปรเจคเตอร์	- จากการบันทึกสาระสำคัญ - จากการปฏิบัติงานกลุ่ม

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	1. ออกแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	2.5 ค้นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มูมหนังสือ	PDL					
		2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า	PDL					
	2. สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		1.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	PDL					
	2. สร้างแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง	1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	TDL/ PDL					
		2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ	PDL		- ห้องคอมพิวเตอร์		- เครื่องคอมพิวเตอร์	- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการที่จัดพิมพ์	TDL/ PDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ผู้สอน นางชนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน

SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

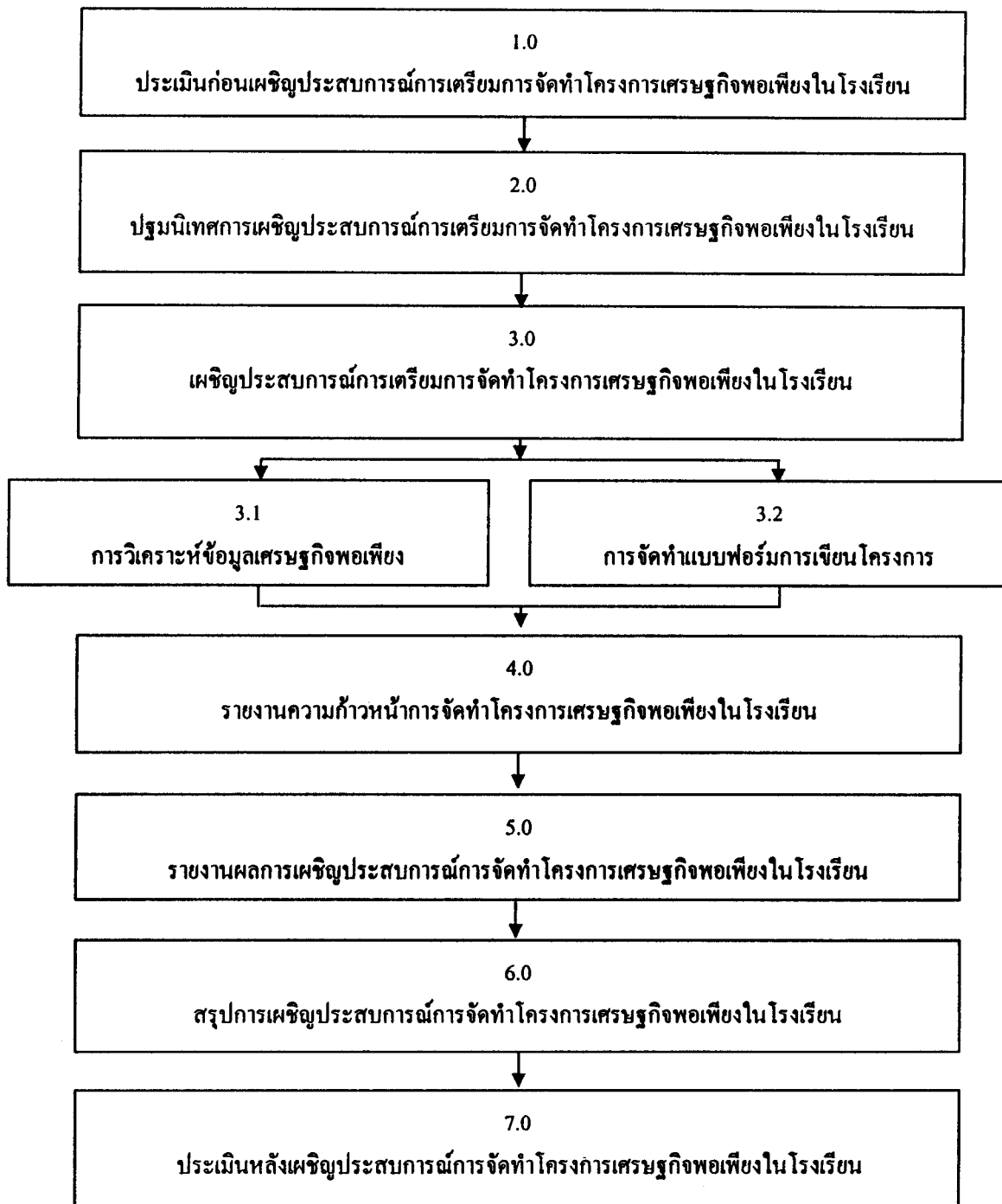
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	- มัลติมีเดีย สำหรับปฐมนิเทศ	- ห้องเรียน	10
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียน 3.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน	- ประมวลสาระ - มัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญ ประสบการณ์ - คู่มือเผชิญ ประสบการณ์	- ห้องเรียน - ห้อง คอมพิวเตอร์ - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและ อุปกรณ์	50
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ประสบการณ์รองที่ 11.1.1 – 11.1.2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ ประมวลสาระ มียู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดน้ำได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดไฟได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้วนักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการปลูกพืชผักสวนครัวได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการเลี้ยงหมูได้ถูกต้อง
9. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืชได้ถูกต้อง
10. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมุ่งเน้นให้คนไทยพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหารและที่อยู่อาศัย โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก การพึ่งพากันเองเป็นหลักและหลักการจัดการ

การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ในด้านการประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน การประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบ ชาวบ้าน และการรวมกลุ่มสหกรณ์

แหล่งที่มาของสื่อ

ศุภาพรรณ พวงจันเพชรและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดชและคณะ (2548) หนังสือเรียนเสริมคุณภาพแม่คสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แม่ค

วิริยะ บุญยะนิवासน์และคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด (2541) *สวนผักกิมไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้ง

สุวรรณา อุยานันท์ (2541) *ไร่นาสวนผสม* กรุงเทพมหานคร พิจนเศศ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์

http://www.ldd.go.th/pldweb/tech/electronic_doc/book2/b2menu05/B2menu5Page2.htm

16กุมภาพันธ์ 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ชั้นวางแผน (2) ชั้นเตรียมการ (3) ชั้นดำเนินการผลิต และ (4) ชั้นประเมิน

1. ชั้นวางแผน

- 1.1 วิเคราะห์นักเรียน เป็นการศึกษานักเรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์

และเงื่อนไข

- 1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้พิมพ์ และผู้ตรวจสอบ

2.2 เตรียมอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสตีดิสก์หนังสือ เครื่องเย็บกระดาษ ลวดเย็บกระดาษ กรรไกร ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ชั้นดำเนินการ

3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแผนภูมิ ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและหัวเรื่อง

3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย การเกริ่นนำ รายละเอียดเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ

3.4 กำหนดภาพประกอบและคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกด และวรรคตอน

3.6 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ชั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม หัวเรื่อง ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความถูกต้องของเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา และการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา สาระ ความคมชัดของภาพประกอบ และคำอธิบายในภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 800 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องเย็บกระดาษ และกรรไกร
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 กระดาษสีทำปก เอ 4 เทปสตีดิสก์หนังสือ ลวดเย็บกระดาษ ไม้บรรทัด ดินสอ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

ประมวลสาระ

หน่วยที่ 11

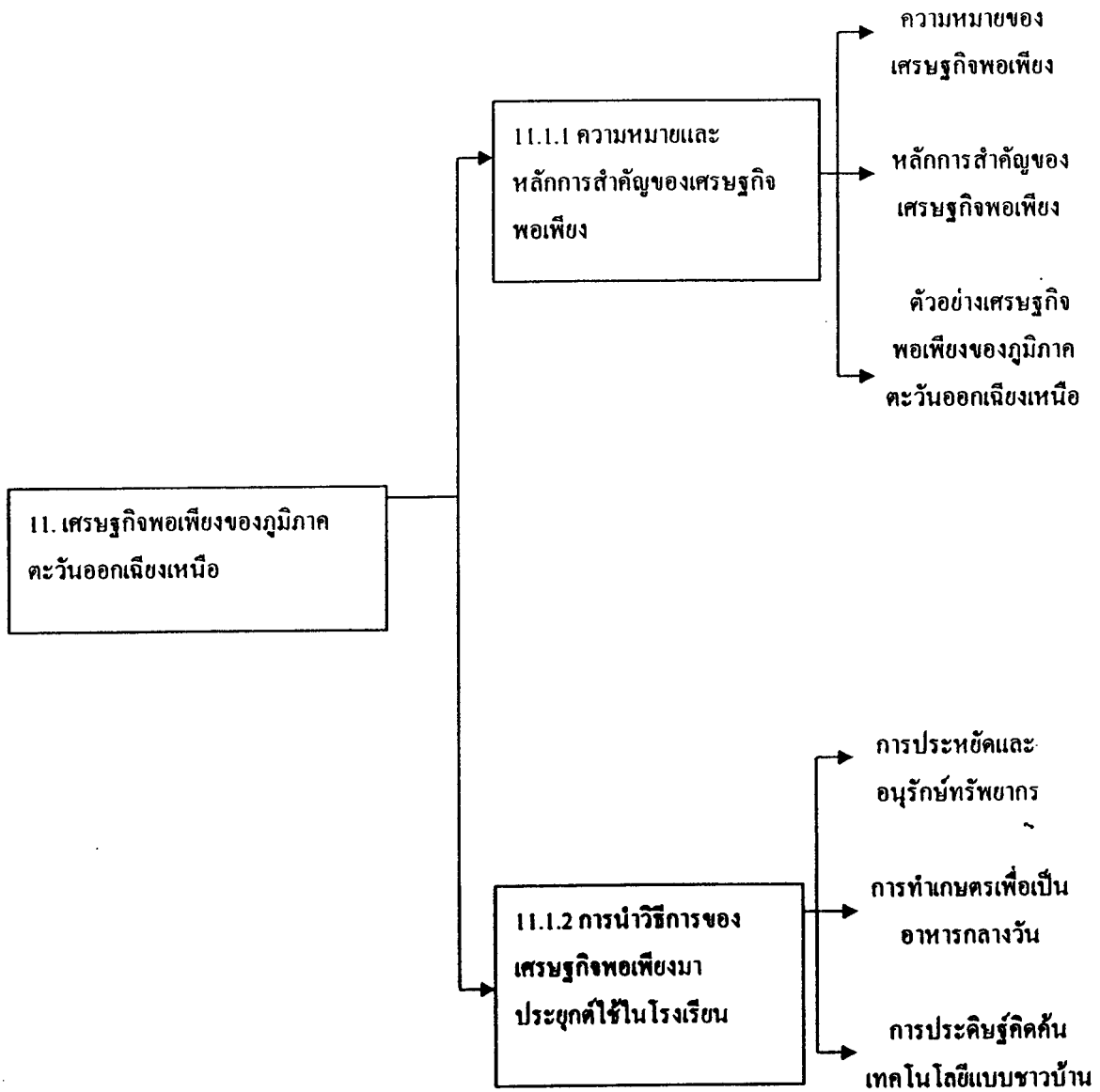
เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ชนิษฐา คำหล้า

แผนผังแนวคิด

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ แล้วจึงศึกษารายละเอียดในหัวเรื่องที่ 11.1.1 – 11.1.2

หัวเรื่อง

- 11.1.1 ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง
- 11.1.2 การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

แนวคิด

1. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ ทรงมุ่งเน้นให้คนไทยพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหารและที่อยู่อาศัย โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก การพึ่งพากันเองเป็นหลักและหลักการจัดการ

2. การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ในด้านการประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน การประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบ ชวาบ้าน และการรวมกลุ่มสหกรณ์

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถบอกหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดน้ำได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการประหยัดไฟได้ถูกต้อง
6. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง
7. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้วนักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการปลูกพืชผักสวนครัวได้ถูกต้อง
8. หลังจากศึกษาเรื่อง “การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน” แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการเลี้ยงหมูได้ถูกต้อง

9. หลังจากศึกษาเรื่อง "การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน" แล้ว นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืชได้ถูกต้อง

10. หลังจากศึกษาเรื่อง "การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน" แล้วนักเรียนสามารถบอกขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติได้ถูกต้อง

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมุ่งเน้นให้คนไทยพึ่งตนเอง โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุดหรือใช้เทคโนโลยีแบบพื้นบ้าน เพื่อให้คนไทยบังเกิดความสุข ด้วยการพออยู่พอกินในระยะเริ่มต้น ซึ่งเป็นรากฐานอันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นแนวคิดหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน และระดับประเทศ

เรื่องที่ 11.1.1 ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางใหม่ในการดำเนินชีวิต โดยการนำหลักการและวิธีการที่ใช้ในภาคเกษตรกรรม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ให้ดำเนินชีวิตแบบพออยู่พอกิน และสามารถพึ่งตนเองได้

1. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพยายามพึ่งตนเองช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย ส่วนที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ก็แลกเปลี่ยนหรือซื้อจากภายนอกบ้าง แต่ควรซื้อและใช้จากของที่ผลิตได้ในท้องถิ่นหรือในประเทศให้มากที่สุด พยายามก่อกำหนดให้น้อยที่สุด และควรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย พอใจในสิ่งที่ได้มาโดยชอบธรรม ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เพื่อให้มีรายจ่ายไม่เกินรายรับ

2. หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

มีลักษณะที่สำคัญในด้านการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และหลักการจัดการ

2.1 การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ ไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ และที่สำคัญต้องรู้จักพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และไม่เป็นการละเมิดผู้อื่น การพึ่งพาตนเองนั้น โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด โดยสามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างไม่ฟุ้งเฟ้อและพอเพียงกับตน

2.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก มุ่งเน้นให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน รวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม การแปรรูปผลิตทางการเกษตร การใช้ภูมิปัญญาจากท้องถิ่น การพัฒนาเทคโนโลยีแบบพื้นบ้าน และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นตน การรวมกลุ่มของชาวบ้านจะเป็นการพัฒนาสมาชิกในชุมชนให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง สมาชิกในกลุ่มจะให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการให้สมาชิกภายในกลุ่มมีรายได้จากการประกอบอาชีพมากขึ้น

2.3 หลักการจัดการ จะต้องมีการจัดการบริหารที่ดี เพราะการประกอบอาชีพใด ๆ ก็ตาม ควรต้องใช้ความรู้ ความสามารถและการจัดการที่ดี มีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างชาญฉลาด พร้อมทั้งหาวิธีการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรในการประกอบอาชีพต่าง ๆ นั้น โดยยึดหลักในการมุ่งลดรายจ่าย และการนำทรัพยากรมาใช้นั้นควรจะต้องรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

3. ตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ได้ชื่อว่าแห้งแล้งและกันดารน้ำมากที่สุด เพราะสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับภูเขาเตี้ย ๆ ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินเค็มและขาดแคลนน้ำทำให้ภาคอีสานมีพื้นที่ว่างเปล่าอยู่มาก เกษตรกรต้องอาศัยน้ำฝนทำการเกษตร ทำไร่ ทำนา ทางเลือกเกษตรผสมผสานดูเหมือนจะเหมาะกับภาคอีสานทุกจังหวัด เกษตรผสมผสานที่มีพืชหลายชนิดจะช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกรและทำให้เกษตรกรมีงานทำตลอด เกษตรผสมผสานจะต้องมีแหล่งน้ำเป็นสำคัญ จะช่วยให้เกษตรกรไม่ต้องเผชิญปัญหาขาดแคลนน้ำ ดังนั้น การตัดสินใจปรับเปลี่ยนจากการทำการเกษตรแบบเดิมมาสู่ระบบไร่นาสวนผสมหรือเกษตรผสมผสาน จึงเป็นทางออกและทางแก้ปัญหที่เรื้อรังของภาคอีสานได้เป็นอย่างดี

3.1 ความหมายของการทำไร่นาสวนผสม การทำไร่นาสวนผสม หมายถึง ระบบการเกษตรที่เกษตรกรสามารถปลูกพืชได้หลายชนิด โดยแบ่งพื้นที่เพาะปลูกพืชต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาด รวมทั้งดำเนินกิจกรรมการเกษตรอย่างอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น การปศุสัตว์ และการประมง

3.2 วัตถุประสงค์ของการทำไร่นาสวนผสม การทำไร่นาสวนผสม เป็นการกระจายผลผลิตในระดับไร่นา ลดความเสี่ยงในด้านการผลิต และการตลาดของเกษตรกร โดยเน้นการใช้ทรัพยากรที่ดินให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เพื่อเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือนของเกษตรกรอย่างต่อเนื่องจากการผสมผสานกิจกรรมทั้งพืชสัตว์และประมง
- 2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการจัดทรัพยากรที่ดิน ทุน แรงงาน อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินกิจกรรมการเกษตรจากภัยธรรมชาติ หรือปัญหาอื่น ๆ ของเกษตรกร และให้เกษตรกรสามารถเลือกกิจกรรมการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่
- 4) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพตามวิชาการเกษตรแผนใหม่ ทั้งด้านการผลิตและการจำหน่าย โดยยึดหลักปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย มีรายได้ต่อเนื่องและกำไรสูงสุด
- 5) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักวางแผน และงบประมาณการผลิต

3.3 ผลของการทำไร่นาสวนผสม การทำไร่นาสวนผสม มีการวางรูปแบบการผลิต โดยให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการผลิตแต่ละชนิดอย่างเหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของดิน สภาพเศรษฐกิจและสังคม การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากรอื่น รวมถึงเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งลักษณะการทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างเช่นนี้จะส่งผลให้เกษตรกรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) มีรายได้ตลอดปี จากผลผลิตหลาย ๆ อย่าง
- 2) มีการกระจายการใช้แรงงานตลอดทั้งปี
- 3) มีความรัก และผูกพันกับผืนนา
- 4) มีความภาคภูมิใจในผลงานผลิตของตน
- 5) ลดค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้ออาหาร

ภาพที่ 11.1 การทำไร่นาสวนผสม (ภาพจากอินทรากรพิมพ์)

โดยสรุป

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การพยายามพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกิน โดยเฉพาะเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะที่สำคัญ คือ ไม่ใช่จ่ายเกินตัวหรือไม่ลงทุนเกินขนาดความสามารถของตน การพึ่งตนเองเป็นหลัก การรวมตัวกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวให้เต็มที่ และเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การทำไร่นาสวนผสม

เรื่องที่ 11.1.2 การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ในด้านการประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน และการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

1. การประหยัดและอนุรักษ์ทรัพยากร

ประกอบด้วย การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1.1 การประหยัดน้ำ น้ำเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนเรา การใช้น้ำอย่างชาญฉลาด จะทำให้มีน้ำไว้อุปโภค บริโภคอย่างยาวนาน มีวิธีปฏิบัติอย่างง่าย ๆ ที่นักเรียนสามารถร่วมกันรักษาและปฏิบัติได้ ดังนี้

- 1) สำรวจท่อรั่วภายในโรงเรียน โดยการตรวจก๊อกน้ำและสุขภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ทำงานได้ดี ไม่มีการรั่วไหล ด้วยวิธีง่าย ๆ คือ ปิดก๊อกน้ำในโรงเรียนทุกตัว ดูตัวเลขในมาตรวัดน้ำและสังเกตความเคลื่อนไหวของตัวเลข
- 2) การตรวจสอบท่อแตกรั่วใต้ผิวดิน โดยสังเกตจากพื้นดินทรุดต่ำกว่าที่อื่น เปียกแฉะตลอดเวลา ดินไม้เจริญเติบโตเขียวขมู่ม และน้ำไหลอ่อนกว่าปกติ
- 3) การอาบน้ำและการล้างหน้า อาบน้ำด้วยฝักบัวจะใช้น้ำไม่เกิน 20 ลิตร/ครั้ง/คน โดยในขณะที่ถูกสบู่ ควรปิดก๊อกน้ำด้วย ซึ่งจะประหยัดน้ำกว่าการใช้ขันตกราด หากอาบน้ำในอ่าง จะสิ้นเปลืองน้ำถึง 110 – 200 ลิตร ส่วนการล้างหน้าด้วยการใช้ภาชนะรองจะใช้น้ำเพียง 9 ลิตร แต่ถ้าเปิดน้ำทิ้งไว้ต่อเนื่องจะใช้น้ำถึง 18 ลิตร
- 4) การแปรงฟัน ใช้แก้วรอน้ำบ้วนปากและแปรงฟันในแต่ละครั้งจะใช้น้ำเพียง 1 ลิตร แต่หากปล่อยให้ไหลในขณะที่แปรงฟันจะสิ้นเปลืองน้ำถึง 9 ลิตรต่อ 1 นาที
- 5) การใช้ส้วมแบบชักโครก การชักโครกต่อครั้งจะใช้น้ำถึง 4 – 22 ลิตร แล้วแต่ชนิด และรุ่นของชักโครก ดังนั้นเพื่อเป็นการประหยัดน้ำ ควรแยกโถปัสสาวะและอุจจาระออกจากกัน การใช้โถส้วมแบบตกราดจะสิ้นเปลืองน้ำเพียง 2 – 3 ลิตร
- 6) การล้างจานชามและภาชนะต่าง ๆ ควรล้างพร้อมกันโดยใช้กระดาษเช็ดคราบสกปรกที่ติดอยู่ตามภาชนะต่าง ๆ ออกก่อนแล้วจึงนำไปล้างในอ่างน้ำซึ่งจะใช้น้ำประมาณ 50 ลิตร หากเปิดก๊อกน้ำตลอดเวลา จะสิ้นเปลืองน้ำถึง 135 ลิตร ในเวลา 15 นาที
- 7) การล้างผักและผลไม้ ควรนำภาชนะมารองน้ำเท่าที่จำเป็น แล้วจึงนำผักหรือผลไม้แช่ไว้จะใช้น้ำประมาณ 5 – 10 ลิตร นอกจากนี้ยังสามารถนำน้ำใช้แล้วไปใช้รดน้ำต้นไม้ได้อีกด้วย หากเปิดก๊อกน้ำตลอดเวลาจะสิ้นเปลืองน้ำประมาณ 45 ลิตร ในเวลา 5 นาที
- 8) การเช็ดถูพื้นหรือบริเวณต่าง ๆ การใช้ภาชนะ เช่น ถังใส่น้ำหรือขันเพื่อนำไปเช็ดถู จะใช้น้ำประมาณ 50 ลิตรต่อการถู 1 ครั้ง หากใช้น้ำจากสายยางฉีดทำความสะอาดพื้นโดยตรง จะสิ้นเปลืองน้ำถึง 200 ลิตร ภายในเวลา 5 นาที
- 9) การรดน้ำต้นไม้ ใช้กระป๋องฝักบัวรดน้ำจะประหยัดน้ำมากกว่าการใช้สายยางฉีดน้ำ หากเป็นพื้นที่กว้างควรใช้สปริงเกอร์และน้ำที่จะนำมารดน้ำต้นไม้อาจเป็นน้ำที่เหลือจากการทำกิจกรรมอื่นมาแล้วก็ได้

1.2 การประหยัดไฟ มีแนวปฏิบัติหลายขั้นตอนในการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ที่นักเรียนควรทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

1) เครื่องปรับอากาศ เลือกขนาดพอเหมาะกับขนาดห้อง เปิดเครื่องก่อนเข้านอนเพียง 10 นาที และปิดก่อนตื่น 1 ชั่วโมง ตั้งอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

2) คอมพิวเตอร์ ไม่เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ทิ้งไว้นาน ๆ ถอดปลั๊กเมื่อเลิกใช้งาน ปิดจอภาพเมื่อไม่ใช้งานนานเกินกว่า 15 นาที

3) หลอดไฟฟ้า ใช้หลอดคอมแพคฟลูออเรสเซนต์แทนหลอดไส้ และเลือกใช้หลอดไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน

4) เต้าไมโครเวฟ ควรตั้งเวลาให้สอดคล้องกับชนิด และปริมาณอาหาร เลือกใช้ขนาดเครื่องให้เหมาะสมกับปริมาณการใช้งาน ไม่ใช่เครื่องในห้องปรับอากาศ

5) ตู้เย็น ควรตั้งอุณหภูมิให้พอเหมาะ ไม่แช่ของจนแน่นเกินไป และแช่อาหารที่กำลังร้อน ไม่เปิดปิดตู้เย็นบ่อย ๆ

6) หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ควรหุงข้าวให้เพียงพอ กับผู้ร่วมรับประทานอาหาร และไม่เสียบปลั๊กอุ่นทิ้งไว้หลายชั่วโมง

7) โทรทัศน์ เลิกใช้รีโมทปิดโทรทัศน์ ควรปิดสวิทช์บนเครื่องรับโทรทัศน์เท่านั้น

8) เครื่องทำน้ำอุ่น ไม่ตั้งอุณหภูมิให้ร้อนจัดจนเกินไป ตั้งอุณหภูมิให้ต่ำลงจากเดิม 5 องศาเซลเซียส

9) เตารีด ปรับความร้อนให้เหมาะสมกับชนิดของผ้า ควรรีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ชั้น ไม่ควรพรมน้ำจนผ้าชุ่มเกินไป

10) กระจกน้ำร้อน ถอดปลั๊กทันทีที่เลิกใช้ ไม่นำน้ำเย็น ไปต้มทันที และเลิกคั้นน้ำในห้องที่มีการปรับอากาศ

11) วิทยุและเครื่องเสียง ไม่เปิดวิทยุควบคู่กับการเปิดดูโทรทัศน์ และเลิกปิดเครื่องโดยใช้รีโมทคอนโทรล ให้ปิดสวิทช์ที่เครื่องแทน

12) พัดลม เลิกเปิดทิ้งไว้เมื่อ ไม่มีใครอยู่ ช่างเปิดพัดลมแรงขึ้นยิ่ง ใช้ไฟมากขึ้น และถ้าใช้พัดลมที่มีระบบรีโมทคอนโทรล ต้องถอดปลั๊กทันทีที่เลิกใช้

13) เครื่องซักผ้า ใช้เครื่องซักผ้าก็ต่อเมื่อมีเสื้อผ้ามากพอเหมาะกับพิกัดและขนาดของเครื่องซักผ้าก่อนนำเข้าเครื่อง และตั้งโปรแกรมการซักให้เหมาะสมกับชนิดของผ้าทุกครั้ง

14) เครื่องเป่าผม เช็ดผมให้แห้งหมาด ๆ ก่อนใช้เครื่องเป่าผมเพื่อแต่งทรง และอย่าใช้เครื่องเป่าผมกับงานผิดปกติ

15) เครื่องดูดฝุ่น เมื่อใช้แล้วควรเทฝุ่นผงในถุงทุกครั้งเพื่อเครื่องจะได้มีแรงดูดดีและไม่เปลืองไฟ

1.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และใช้ได้อย่างยาวนานที่สุด ได้แก่

1) การช่วยกันดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในโรงเรียน

2) การช่วยกันดูแล และใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนอย่างทะนุถนอม

3) การทิ้งขยะลงในถังที่จัดไว้ให้

- 4) การไม่ทำให้เกิดขยะโดยไม่จำเป็น
- 5) การไม่ขีดเขียนภาพหรือข้อความใด ๆ บนของส่วนรวมของโรงเรียน

ภาพที่ 11.2 การดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียน

2. การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวัน

การทำเกษตรเพื่อเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียนได้แก่การปลูกพืชผักสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์

2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว ควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้ประโยชน์มากที่สุดและปลูกผักให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ

- 1) ขั้นตอนเตรียมการเลือกผักที่จะปลูก ควรเลือกผักที่ไร้พอย โดยเลือกทั้งพืชขึ้นดิน และพืชล้มลุก
- 2) เตรียมแปลงผัก ต้องมีการขุดดินขึ้นมาตากไว้ 7- 15 วัน โดยใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักเพื่อช่วยให้ดินร่วนซุย ยกหน้าดินให้สูงขึ้นจากพื้นทางเดิน 10 เซนติเมตร แต่งหน้าดินให้เรียบ
- 3) เมล็ดพันธุ์ผัก ในส่วนของพันธุ์ผักนั้นมีทั้งที่ต้องซื้อและไม่ต้องซื้อ เมล็ดที่ต้องซื้อ เช่น กะหล่ำปลี ผักกาดต่างๆ เป็นต้น ควรเลือกซื้อจากร้านที่ไว้ใจได้ และเมล็ดพันธุ์ไม่ได้วางตากแดด ถ้าคิดจะปลูกตลอดปี ควรเลือกซื้อพันธุ์เบา หรือพันธุ์ลูกผสม ส่วนชนิดที่ไม่ต้องซื้อมี 2 ประเภท คือ ผักประเภทกิ่งก้าน เช่น ตะไคร้ โหระพา กะเพรา แมงลัก เป็นต้น สามารถใช้กิ่งก้านที่เหลือจากการทำกับข้าวปลูกได้ โดยการใช้มีดคมๆ ตัดโคนกิ่งกิ่งนิดหน่อย เพื่อที่จะได้ไม่มีรอยข้ำที่โคน ทิ้งไว้ให้แผลแห้ง แล้วจึงนำลงปลูกเอนๆ โดยเอาไม้เล็กๆ แทงดินนำก่อน อย่างเอากิ่งผักแทงลงไปโดยตรงเพราะจะทำให้ช้ำและตายได้

4) การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยที่จำเป็นที่สุดสำหรับสวนครัว ได้แก่ ปุ๋ยมูลสัตว์ หรือปุ๋ยคอก ต้องใส่ทุกครั้งก่อนการปลูกพืช หรือที่เรียกกันว่า ปุ๋ยรองก้นหลุม หรือ ปุ๋ยรองพื้น นับว่ามีความสำคัญมากในการปรับสภาพของดิน เพื่อให้ดินโปร่ง สามารถระบายน้ำได้ดี และยังปรับความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วย

5) การดูแลรักษา นอกจากการรดน้ำพรวนดิน และใส่ปุ๋ยตามปกติแล้ว จะต้องหมั่นตรวจผักในสวนครัว อย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง เมื่อพบใบแห้ง ใบเหลือง กิ่งแห้งให้ตัดออก ถ้าใบยังเขียวอยู่ให้พลิกดูตามหลังใบ ถ้าพบไข่หนอนหรือแมลงให้จับออกมาทำลาย

6) การเก็บผัก ผักประเภทกินผลต่างๆ เช่น พริก ถั่ว มะเขือ แตงกวา ควรเก็บขณะไม่แก่จัด และเก็บติดขั้วมาด้วย ผักกินใบเช่น ผักบุ้ง ผักคะน้า กวางตุ้ง กะหล่ำปลี ต้องตัดให้ใบติดไว้ที่ต้น 2-3 ใบ และดูแลรักษาต่อไป ผักจะแตกยอดใหม่ ให้เก็บกินได้อีกหลายครั้ง การเก็บผักสดเพื่อนำมาประกอบอาหารนั้น ต้องให้ได้ครบตามวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ สดน่ารับประทาน มีรสชาติเหมือนเดิม และมีสารอาหาร เกลือแร่ และวิตามินครบถ้วน

ภาพที่ 11.3 การปลูกพืชผักสวนครัว

2.2 การเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยทั่วไปนิยมเลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด และเลี้ยงสุกร แต่เนื่องจากในช่วงปีพุทธศักราช 2547 ประเทศไทยมีการระบาดของโรคไข้หวัดนกเป็นอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายห้ามไม่ให้มีการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงเลี้ยงเฉพาะสุกรเพื่อเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียน

การเลี้ยงสุกร (หมู) สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ คอกต้องให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี แดดไม่ส่องมากเกินไป และที่สำคัญมาก คือ การบำบัดกลิ่นมูลสุกร จะทำให้ผู้เลี้ยงและสุกร ตลอดจนเพื่อนบ้านไม่เครียด คุณภาพชีวิตดี

1) การให้อาหาร

- ผสมจุลินทรีย์ในน้ำดื่ม โดยวิธีต่อท่อจากถังสูง ให้น้ำไหลลงท่อน้ำดื่ม ตามคอกมีก๊อกจุดเฉพาะคอก หากเลี้ยงด้วยวิธีธรรมชาติ ให้ผสมจุลินทรีย์ในน้ำใส่ภาชนะ ตามที่มีอัตราจุลินทรีย์สด 1 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 10 ลิตรหรืออัตรา จุลินทรีย์ต่อน้ำ 1 : 5,000 – 10,000 เท่า)

- ผสม โบกาฉิประมาณ 2 – 3 % กับอาหารให้สุกรกิน

2) การดูแล

ฉีดพ่น ล้างคอกด้วยน้ำผสมจุลินทรีย์เสมอๆ ทั้งนี้ น้ำที่ล้างคอกที่ผสมจุลินทรีย์จะไหล ไปช่วยบำบัดน้ำเสียในท้องร่อง หรือในบ่ออีกด้วย

หมายเหตุ การให้จุลินทรีย์กับสุกร จะทำให้มีอัตราการแลกเนื้อสูง เนื้อแดงมาก ไม่ค่อยมีไขมัน สุกรแข็งแรง และมีความต้านทาน โรคดี

ภาพที่ 11.4 การเลี้ยงหมู

3. การประดิษฐ์กีดกันเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

การที่เรารู้จักนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาแนวคิดที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช และการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ

3.1 การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช สะเดาเป็นพืชสมุนไพรที่นิยมนำมาใช้สกัดเป็นสารควบคุมโรคและแมลง เนื่องจากในสะเดามีสารอะซาดิแรคติน ซึ่งช่วยในการป้องกันและกำจัดแมลงได้โดยสามารถใช้ฆ่าแมลงบางชนิด ใช้เป็นสารไล่แมลง ทำให้แมลงไม่กินอาหาร ชัยยั้งการเจริญเติบโตของแมลง ชัยยั้งการวางไข่ และชัยยั้งการสร้างเอนไซม์ในระบบย่อยอาหารของแมลง มีวิธี การใช้ ข้อควรระวังในการใช้ และพืชผักที่ควรใช้ สารสกัดสะเดา ดังนี้

1) วิธีการใช้ ให้นำผลสะเดาหรือสะเดาที่บดแล้ว 1 กิโลกรัม แช่ในน้ำ 20 ลิตร ทิ้งค้างคืนไว้ 1 คืน กรองเอาแต่น้ำผสมด้วยสารจับใบ 1 ช้อนโต๊ะ นำไปรดผักทันที ส่วนกากสะเดาที่เหลือ นำไปโรยดิน ไม้เพื่อปรับปรุงสภาพดินและกำจัดแมลง

2) ข้อควรระวังในการใช้ พืชบางชนิดเมื่อได้รับสารสะเดา อาจเกิดอาการใบไหม้หรือดินแคะแกร็น ดังนั้นเมื่อพบอาการดังกล่าว ควรงดการใช้ทันที

3) พืชผักที่ควรใช้สารสกัดสะเดา ได้แก่ ผักคะน้า กวางตุ้ง ผักกาดหอม กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก แตงกวา มะเขือเทศ มะเขือยาว หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดฝักอ่อน พริกขี้หนู ตำลึง มะนาว และมะกรูด

ภาพที่ 11.5 สะเดา

3.2 การทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ การหมักวิธีนี้จะทำได้ง่ายสามารถกองไว้บนพื้นดิน หรือพื้นซีเมนต์ก็ได้ ถ้ามีพื้นที่ในโรงเรือนใช้สำหรับกองปุ๋ยจะดีมาก เพราะจะสามารถป้องกันการชะของน้ำฝนได้ และถ้ามีคอกไม้จะช่วยให้อุณหภูมิที่หมักถ่ายเทอากาศได้ดี

1) อุปกรณ์ที่ใช้

- คอกไม้กว้าง 1 เมตร สูง 1 เมตร แต่ถ้าไม่มีก็สามารถกองบนพื้นธรรมดาได้
- จอบหรือคาค้ำยาว

2) วิธีการหมักปุ๋ย

1. นำเศษอาหาร ผสมกับเศษพืชเศษใบไม้ในอัตราส่วน 1:1 นำมาใส่คอกไม้ แล้วรดด้วยน้ำผสมหัวเชื้อจุลินทรีย์ซึ่งจะช่วยการย่อยสลายได้ดี
2. ถ้าไม่มีคอกไม้ให้กองปุ๋ยบนพื้น โดยกองปุ๋ยหมัก จะกว้างประมาณ 1 – 2 เมตร สูง 1 เมตร และยาวตามความเหมาะสมแล้วรดด้วยน้ำผสมหัวเชื้อจุลินทรีย์
3. หากกองปุ๋ยหมักแห้งเกินไป ควรรดน้ำเพื่อให้มีความชื้นที่เหมาะสม คือ ประมาณ 60-70 % และจะต้องกลับกองปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ หมักประมาณ 1 – 2 เดือน จึงนำมาใช้ได้
4. หากต้องการเร่งให้เศษอาหารเกิดย่อยสลายเร็วยิ่งขึ้น ให้ใช้น้ำหมักจุลินทรีย์ผสมน้ำราดบนกองปุ๋ย

โดยสรุป

การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรู้จักหลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เช่น การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงหมู การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช และการทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ

บรรณานุกรม

- สุภาพรรณ พวงจันทเพชรและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยฤทธิ คีตาเดชและคณะ (2548) หนังสือเรียนเสริมคุณภาพแม่คสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แม็ค
- วิริยะ บุญยะนิวาสน์และคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กระมล ทองธรรมชาติและคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- บริษัทศูนย์วิจัยกลีกรไทยจำกัด (2541) สวนศักรักษ์ไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง
- สุวรรณ อุยานันท์ (2541) ไร่นาสวนผสม กรุงเทพมหานคร พิมแอส พรินติ้ง เซ็นเตอร์
- http://www.idd.go.th/pldweb/tech/electronic_doc/book2/b2menu05/B2menu5Page2.htm

16 กุมภาพันธ์ 2549

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียปฐมนิเทศประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มือคู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 11.1 – 11.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ เรื่อง “ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.1 และ 11.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 11.1 และ 11.2 บริบท/สถานการณ์ การกิจ/งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมิน ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านไฮห้อย (ภูเงินประชานุกูล) มุมหนังสือ มุมแสดงผลงาน มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ สถานการณ์ นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัด ให้จัดทำกรเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างชิ้นงาน การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ งานที่กำหนดให้ทำ และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

4. ขั้นวางแผน

4.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุมพฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

4.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

5. ขั้นเตรียมการ

5.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

5.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

6. ขั้นดำเนินการ

6.1 เขียนบทมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศที่ได้กำหนดไว้

6.2 บันทึกภาพ

6.3 สร้างข้อความ

6.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ค

6.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

6.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

6.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

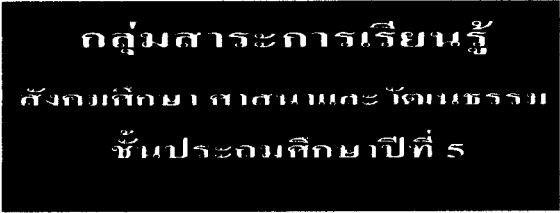
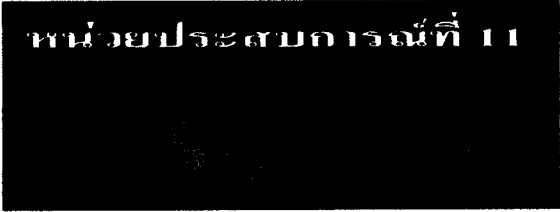
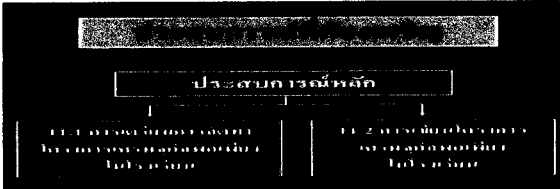
ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

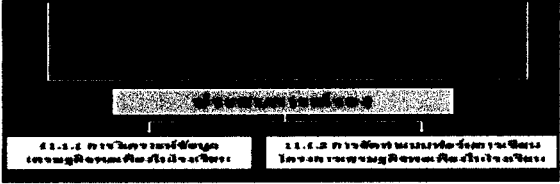
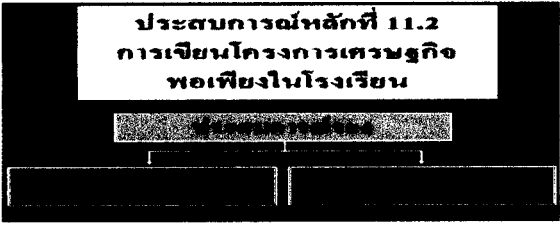
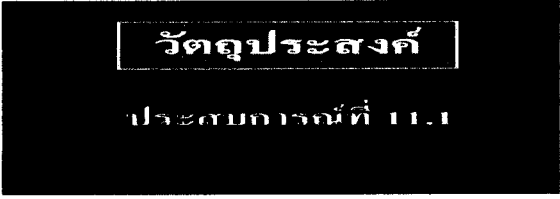
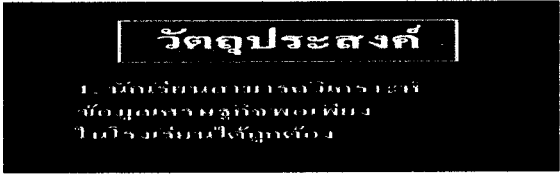
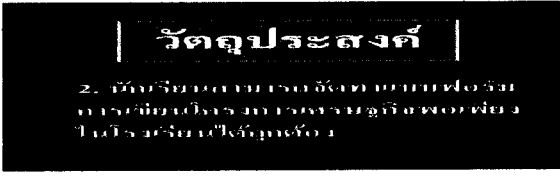
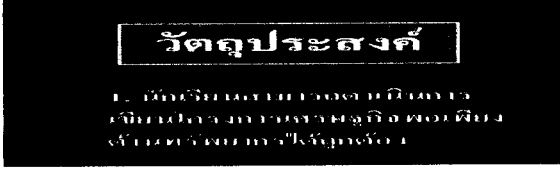
ทรัพยากรที่ต้องใช้

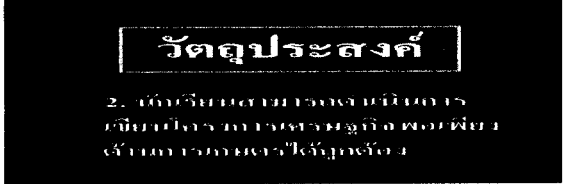

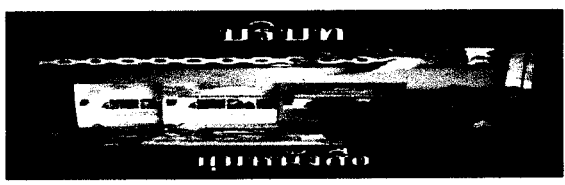

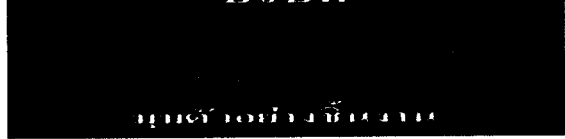
1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

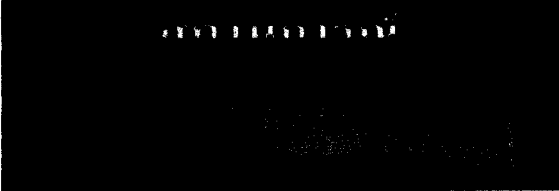
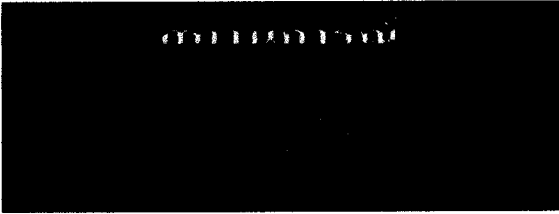

บทคัดมีเดีย
สำหรับปฐมนิเทศ

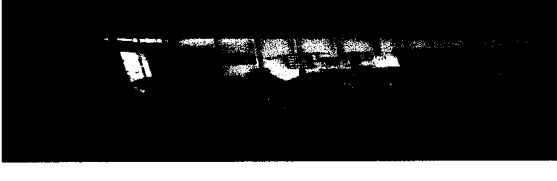
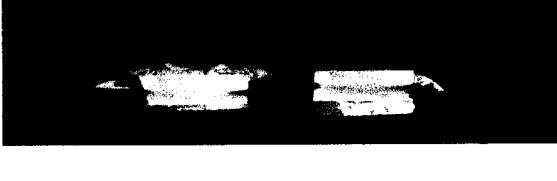
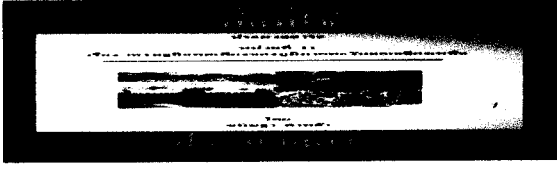

หน่วยประสบการณ์ที่ 9 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

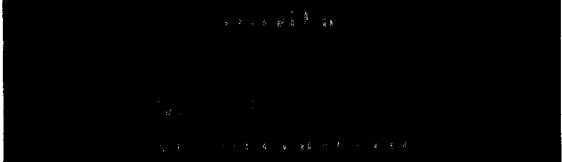

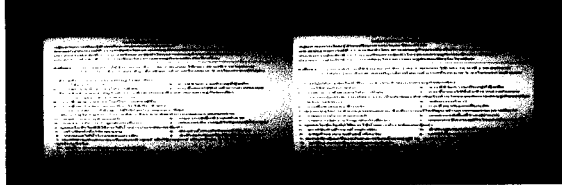

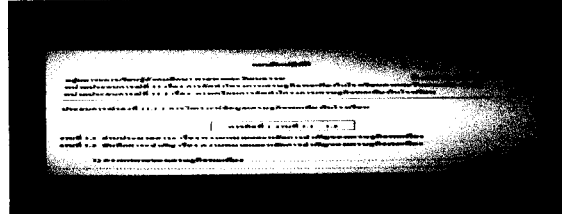
ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		FO ↓ ดนตรีประจำรายการ
4		ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 มีคำแนะนำนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ดังนี้
5		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลัก ที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และประสบการณ์หลัก ที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

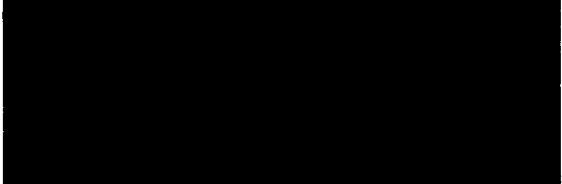
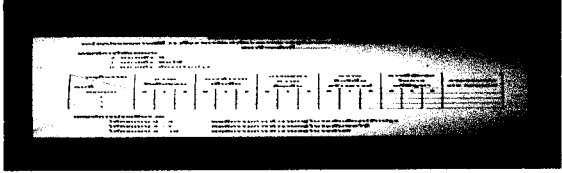

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
6		ประสบการณ์เรื่อง 11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน และประสบการณ์เรื่อง 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
7		ประสบการณ์เรื่อง 11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และประสบการณ์เรื่อง 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
8		วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ที่ 11.1 มีดังนี้
9		1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนได้ถูกต้อง
10		2. นักเรียนสามารถจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนได้ถูกต้อง
11		1. นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากรได้ถูกต้อง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
12		2. นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรได้ถูกต้อง
13		บริบทและสถานการณ์
14		บริบทในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย
15		มุมหนังสือ
16		มุมวัสดุอุปกรณ์
17		มุมตัวอย่างชิ้นงาน

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
18		และมุมแสดงผลงาน
19		สถานการณ์นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตรได้รับมอบหมายจากเกษตรจังหวัดให้ดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้สร้างงาน 2 งาน ได้แก่
20		(1) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร
21		และ (2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
22		จากสถานการณ์ที่กำหนด มีภารกิจและงาน ที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
23		ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
24		หลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว ให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
25		จากนั้นให้นักเรียนลงมือเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แล้วค่ะ
26		เมื่อนักเรียน ได้เขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด และนำเสนอผลงาน
27		สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระ
28		มัลติมีเดียสำหรับปฐมนิเทศ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
29		มัลติมีเดียประกอบการเผชิญ ประสบการณ์
30		ตัวอย่างชิ้นงาน
31		และวัสดุอุปกรณ์
32		การประเมิน จะประเมินจาก แบบทดสอบก่อน และหลังเผชิญ ประสบการณ์ ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ
33		ประเมินจากชิ้นงาน ได้แก่ การเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้าน ทรัพยากร และการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การเกษตร
34		ประเมินจากแบบฝึกปฏิบัติในคู่มือ เผชิญประสบการณ์

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
35		ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด จำนวน 10 ข้อ
36		และประเมินจากพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา
37		ต่อไปนี ขอให้นักเรียนเข้าดูการเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 ได้แล้วค่ะ
38		FI ↑ คนตรีประจำรายการ
39		
40		↓ FO คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง “การปลูกพืชผักสวนครัว” แล้ว
 นักเรียนสามารถเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การปลูกพืชผักสวนครัว ควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้ประโยชน์มากที่สุดและ
 ปลูกผักให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ ประกอบด้วย (1) เตรียมการเลือกผักที่จะ
 ปลูก (2) เตรียมแปลงผัก (3) เมล็ดพันธุ์ผัก (4) การใส่ปุ๋ย (5) การดูแลรักษา และ (6) การเก็บผัก

แหล่งที่มาของสื่อ

บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด (2541) สวนผักกรัษไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้ง

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้ววางแผน (2)
 ขั้วเตรียมการ (3) ขั้วดำเนินการ และ (4) ขั้วประเมิน

1. ขั้ววางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืชผักสวนครัว

1.4 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอในมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

2. ขั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกภาพและเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน แผ่นซีดีรอม

และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล

3. ขั้นดำเนินการ

3.1 เขียนบทมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ตามแผนผลิตมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ที่ได้กำหนดไว้

3.2 บันทึกภาพ

3.3 สร้างข้อความ

3.4 บันทึกเสียงโดยใช้โปรแกรมซาวด์ฟอร์ด

3.5 ทำการผสมเสียงและภาพลงในสไลด์และกำหนดเทคนิคการนำเสนอ

3.6 ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง

3.7 บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเสร็จลงในแผ่นซีดีรอม

4. ขั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของข้อความ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร สีตัวอักษร และสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ความชัดเจนของภาพ และ (3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียงดนตรีและเสียงบรรยาย และความน่าสนใจของเสียงบรรยาย

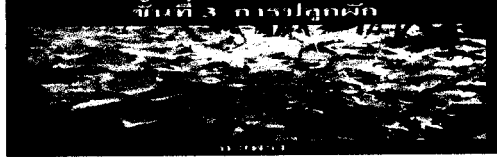

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์การผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ไมโครโฟน และกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
4. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 แผ่นซีดีรอม และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

บทมัลติมีเดีย
ประกอบการเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การปลูกพืชผักสวนครัว

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		
3		
4		FO ↓ ดนตรีประจำรายการ
5		การปลูกพืชผักสวนครัวควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้มากที่สุด
6		เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ มีขั้นตอนในการปลูกดังนี้

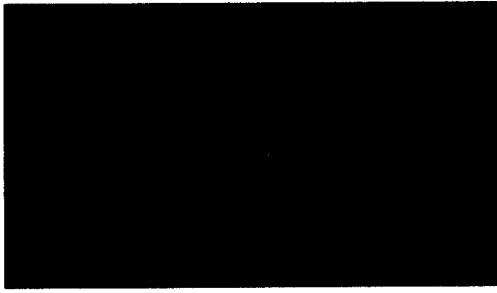

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
7		ขั้นที่ 1 เตรียมการเลือกผักที่จะปลูก ควรเลือกผักที่ใช้บ่อย
8		โดยเลือกทั้งพืชยืนต้น
9		และพืชล้มลุก
10		ขั้นที่ 2 การเตรียมแปลงผัก ต้องมีการขุดดินขึ้นมาตากแดดไว้ 7 – 15 วัน
11		ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักเพื่อช่วยให้ดินร่วนซุย
12		ยกหน้าดินให้สูงขึ้นจากพื้นทางเดินประมาณ 10 เซนติเมตร

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
13		ขั้นที่ 3 การปลูกผัก แบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่
14		การเพาะเมล็ดด้วยการหว่านแล้วถอนแยก หรือหยอดเป็นแถว
15		ผักที่ควรปลูกด้วยวิธีนี้ ได้แก่ ผักบุ้งจีน
16		กะเพรา
17		ผักคะน้า
18		ผักวางตุ้ง

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
19		และแมงลัก
20		ผักที่ปลูกโดยการปักชำด้วยดินและด้วยหัว ได้แก่ หอมแบ่ง
21		โหระพา
22		สระแห่น
23		ขึ้นฉ่าย
24		และตะไคร้

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
25		ผักที่ใช้วิธีการปลูกด้วยการปักชำด้วยคนนี้สามารถใช้กิ่งก้านที่เหลือจากการทำกับข้าวปลูกได้ โดยการใช้มีดคม ๆ ตัดโคนกิ่งกิ่งนิคหน้อย เพื่อจะได้ไม่มีรอยชำ ทิ้งไว้ให้แผลแห้ง แล้วจึงปลูก
26		ขั้นที่ 4 การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยที่จำเป็นที่สุดสำหรับผักสวนครัว ได้แก่ ปุ๋ยมูลสัตว์หรือปุ๋ยคอก ต้องใส่ทุกครั้งก่อนการปลูกผัก หรือที่เรียกกันว่า ปุ๋ยรองพื้น
27		ขั้นที่ 5 การดูแลรักษา การให้น้ำ ควรรดผักในช่วงเช้า – เย็น ไม่ควรรดตอนแดดจัด และรดน้ำแต่พอชุ่ม
28		นอกจากรดน้ำพรวนดิน และใส่ปุ๋ยตามปกติแล้ว จะต้องหมั่นตรวจผักในสวนครัวอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง
29		เมื่อพบใบแห้ง ใบเหลือง กิ่งแห้งให้ตัดออก ถ้าพบไข่หนอนหรือแมลงให้จับออกมาทำลาย
30		ขั้นที่ 6 การเก็บผัก ผักประเภทกินผลควรเก็บขณะไม้แก่จัดและเก็บติดขั้วมาด้วย เช่น พริก

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
31		ถั่วฝักยาว
32		และมะเขือ
33		ผักประเภทกินใบ ต้องตัดให้ใบติด ไว้ที่ต้น 2-3 ใบ เพื่อผักจะได้แตก ยอดใหม่ เก็บกินได้อีกหลายครั้ง เช่น ผักนึ่ง
34		ผักกระน้ำ
35		และผักวางตุ้ง
36		การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นวิธีที่ดี ที่สุดที่จะทำให้ได้บริโภคผักที่ ปลอดภัยจากสารพิษ

ลำดับที่	ข้อความ/ภาพ	เสียง
37		และจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ
38		FI คนตรีประจำรายการ FO คนตรีประจำรายการ

แผนผลิตสื่อตัวอย่างชิ้นงาน (การเขียนโครงการ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
 ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประเภทสื่อ การเขียนโครงการ มียู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การเขียนโครงการ

วัตถุประสงค์

หลังจากศึกษา “ตัวอย่างการเขียนโครงการ” แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเขียนโครงการ มีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ (1) ชื่อโครงการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เป้าหมาย (4) วิธีการดำเนินงาน (5) ระยะเวลาดำเนินงาน และ (6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

แหล่งที่มาของสื่อ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตตัวอย่างชิ้นงาน มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นเตรียมการ (3) ขั้นดำเนินการ และ (4) ขั้นประเมิน

1. ขั้นวางแผน

- 1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนในด้านความรู้ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการทำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม

พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

- 1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และเขียนโครงการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. ชั้นเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้ผลิตตัวอย่างชิ้นงาน และผู้ช่วย

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ชั้นดำเนินการ

3.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

3.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

3.3 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

3.4 ดำเนินการเขียนโครงการ

3.5 ตรวจสอบรายละเอียดความถูกต้องของการเขียนโครงการ

4. ชั้นประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับชิ้นงาน ได้แก่ ส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ และความถูกต้องของเนื้อหา

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 500 บาท

2. บุคลากร 2 คน

3. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กระดาษเอ 4 ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

แผนเผชิญประสพการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร” แล้วนักเรียนสามารถปฏิบัติการเขียนโครงการ และนำเสนอผลงานได้ถูกต้อง
2. เมื่อเผชิญประสพการณ์เรื่อง “การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร” แล้วนักเรียนสามารถปฏิบัติการเขียนโครงการ และนำเสนอผลงานได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสพการณ์การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนแล้วสามารถเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตรที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมตัวอย่างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องจัดหาคินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะนักวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายงานจากเกษตรจังหวัด ให้เขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร และด้านการเกษตร โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ปฏิบัติการเขียนโครงการด้านทรัพยากร (2) ปฏิบัติการเขียนโครงการด้านการเกษตร และ (3) เสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์ที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1.1 ดูตัวอย่างการเขียนโครงการ 1.2 เขียนชื่อโครงการ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์ 1.4 เขียนเป้าหมาย 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมตัวอย่าง ชิ้นงาน	- ตัวอย่างการ เขียนโครงการ		จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมิน ชิ้นงาน 2.2 วิพากษ์ 2.3 สรุปผล	PDL TDL/ PDL TDL/ PDL		- ห้องเรียน			- จากการ ปฏิบัติ งานกลุ่ม - จาก ชิ้นงาน

ประเภทการณ	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อ/แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1. ปฏิบัติการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	1.1 เขียนชื่อโครงการ	PDL		- ห้องเรียน - มุมหนังสือ			จากการปฏิบัติงานกลุ่ม
		1.2 เขียนวัตถุประสงค์	PDL					
		1.3 เขียนเป้าหมาย	PDL					
		1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน	PDL					
		1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน	PDL					
		1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ	PDL					
		1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ	TDL/ PDL					
	2. เสนอผลงาน	2.1 รายงานผลและประเมินงาน	PDL		- ห้องเรียน			- จากการปฏิบัติงานกลุ่ม - จากชั้นงาน
		2.2 วิพากษ์	TDL/ PDL					
		2.3 สรุปผล	TDL/ PDL					
		2.4 ทำแบบฝึกหัด	SDL					

แผนกำกับประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ผู้สอน นางขนิษฐา คำหล้า

จำนวนผู้เรียน SDL = 30

PDL = 10

TDL = 1

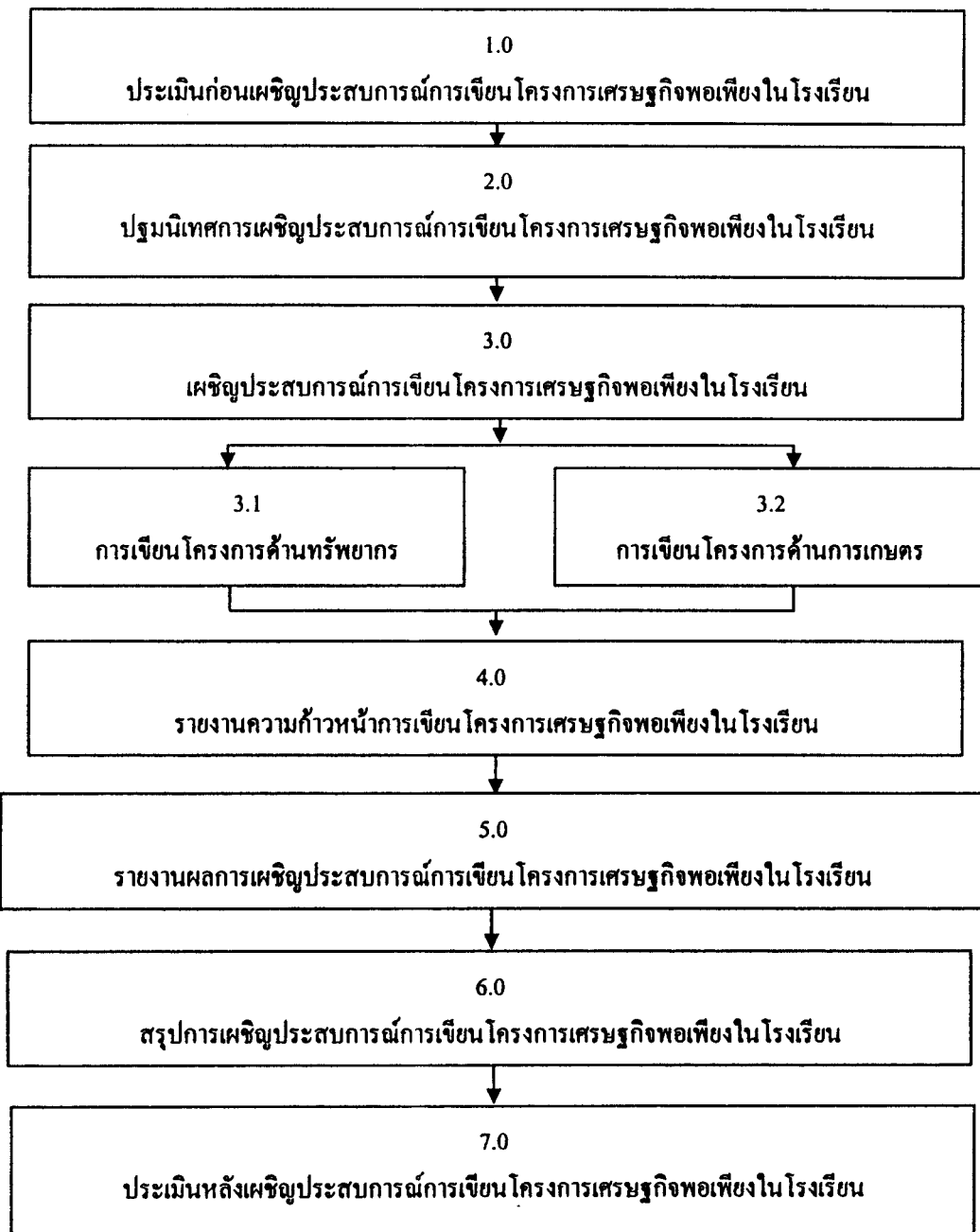
เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	กิจกรรม/ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท / สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ / งาน 2.5 ชี้นำแหล่งความรู้ / สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร 3.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	- ประมวลสาระ - คู่มือเผชิญประสบการณ์ - ตัวอย่างชิ้นงาน	- ห้องเรียน - มุมหนังสือ - มุมแสดงผลงาน - มุมวัสดุและอุปกรณ์ - มุมตัวอย่างชิ้นงาน	60
4	รายงานความก้าวหน้า	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	5
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	- ชิ้นงาน	- ห้องเรียน	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ - ทดสอบภาคทฤษฎี	- แบบทดสอบ	- ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียนและการออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	
ประสบการณ์รองที่ 11.2.1 – 11.2.2	เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

เส้นทางการเรียน

แบบประเมินชิ้นงานและการนำเสนอ
หน่วยประสบการณ์ที่ 11
เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินชิ้นงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ

3.1 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 การเขียนโครงการมีรอยลบขีดฆ่า ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ครอบคลุม ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ครอบคลุม การเขียนชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของแบบฟอร์ม การเขียน โครงการ	ความถูกต้อง ของข้อมูลใน การเขียน โครงการ	ความสมบูรณ์ ของการเขียน โครงการ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน 1 – 5

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 6 – 10

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 11 – 15

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 11
เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการทำงานที่ตรงกับความเป็นจริง ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความรับผิดชอบ
 - 1.1 สมาชิกรับผิดชอบงานทุกงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจและเต็มใจที่จะทำงาน 2 คะแนน
 - 1.2 สมาชิกรับผิดชอบงานเป็นบางครั้ง มีความตั้งใจในการทำงานไม่สม่ำเสมอ 1 คะแนน
 - 1.3 สมาชิกหลีกเลี่ยงไม่รับผิดชอบงาน และไม่ตั้งใจในการทำงาน 0 คะแนน
 2. การทำงานเป็นทีม
 - 2.1 สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี 2 คะแนน
 - 2.2 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานในบางด้าน 1 คะแนน
 - 2.3 สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการทำงานทุกด้าน 0 คะแนน
 3. การแสดงความคิดเห็น
 - 3.1 สมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 2 คะแนน
 - 3.2 สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเป็นบางครั้ง 1 คะแนน
 - 3.3 สมาชิกกลุ่มไม่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม 0 คะแนน
 4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 4.1 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานน่าสนใจและสวยงาม 2 คะแนน
 - 4.2 สมาชิกกลุ่มมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานสวยงาม 1 คะแนน
 - 4.3 สมาชิกกลุ่มไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 0 คะแนน
 5. การมีทักษะในการแก้ปัญหา
 - 5.1 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ทุกปัญหา 2 คะแนน
 - 5.2 สมาชิกกลุ่มสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้บางปัญหา 1 คะแนน
 - 5.3 สมาชิกกลุ่มไม่แก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น 0 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

เกณฑ์การให้คะแนน

2 หมายถึง ดี

1 หมายถึง พอใช้

0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

พฤติกรรม คน ที่	ความ รับผิดชอบ			การทำงาน เป็นทีม			การแสดง ความคิดเห็น			ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			การมีทักษะ ในการ แก้ปัญหา			รวม
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	
คะแนน																
1																
2																
3																

เกณฑ์การประเมินรวม

ให้คะแนน 0-4

พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน 5-7

พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน 8-10

พฤติกรรมการทำงานอยู่ในระดับดี

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

ภาคที่ 3

คู่มือเผชิญประสบการณ์

(สำหรับนักเรียน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คู่มือเผชิญประสบการณ์

โรงเรียน.....เขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 2
ชื่อเลขที่.....
กลุ่มที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่.....
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ เป็นการแนะนำประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองที่นักเรียนจะต้องเผชิญ อธิบายวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ เสนอบริบทและสถานการณ์ อธิบายขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และแนวทางการประเมิน
- 2) เผชิญประสบการณ์ เป็นการเผชิญประสบการณ์ตามขั้นตอนของภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย การเรียนกับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนด้วยตนเอง (SDL)
- 3) รายงานความก้าวหน้า โดยให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจและงานที่ได้เผชิญประสบการณ์แล้วให้ครูทราบ
- 4) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ ให้นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติการและนำเสนอผลงานจากการเผชิญประสบการณ์
- 5) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์
- 6) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนหลังเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ส่วนประกอบของกลุ่มเผชิญประสบการณ์

- ส่วนประกอบของกลุ่มเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) แผนเผชิญประสบการณ์ (3) แบบฝึกปฏิบัติ และ (4) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
- (1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการประเมินระดับความรู้ของนักเรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ
 - (2) แผนเผชิญประสบการณ์ เป็นแผนที่นำไปสู่การเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย ประสบการณ์ ภารกิจ งาน วิธีการ เนื้อหา บริบท สื่อ/แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมิน ภารกิจและงานเป็นส่วนสำคัญที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามรายละเอียดของการเผชิญประสบการณ์
 - (3) แบบฝึกปฏิบัติ ใช้ควบคู่กับแผนเผชิญประสบการณ์ นักเรียนต้องทำภารกิจและงานลงในแบบฝึกปฏิบัติ ได้แก่ การบันทึกสาระสำคัญ การทำกิจกรรมกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การเสนอผลงาน การประเมินชิ้นงาน และการทำแบบฝึกหัด
 - (4) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการวัดความรู้ของนักเรียนหลังจากเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

การใช้คู่มือเผชิญประสบการณ์

การใช้คู่มือเผชิญประสบการณ์มีขั้นตอน ดังนี้

- (1) นักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ตามเวลาที่กำหนดให้
- (2) นักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงแต่ละประสบการณ์อย่างละเอียด เพื่อปฏิบัติภารกิจและงานตาม

แผนเผชิญประสบการณ์

- (3) นักเรียนต้องทำแบบฝึกปฏิบัติทุกภารกิจและงานอย่างครบถ้วน
- (4) นักเรียนต้องตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติทุกภารกิจและงานให้เรียบร้อย
- (5) นักเรียนต้องทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ตามเวลาที่กำหนดให้
- (6) นักเรียนต้องตรวจสอบคำตอบของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หลัง

เผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกหัดอย่างละเอียดครบถ้วน

การใช้ประมวลสาระ

ประมวลสาระ เป็นสื่อหลักในการเผชิญประสบการณ์ มีวิธีการใช้ ดังนี้

- (1) นักเรียนต้องศึกษาแผนผัง แนวคิด และแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์อย่างละเอียด
- (2) นักเรียนต้องอ่านสาระในแต่ละหัวเรื่องให้เข้าใจ และบันทึกสาระสำคัญที่ได้ศึกษา
- (3) นักเรียนสามารถใช้ประมวลสาระควบคู่กับมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ได้

และปฏิบัติตามภารกิจและงานที่กำหนดให้

- (4) เมื่อไม่เข้าใจในเรื่องใด สามารถเปิดย้อนกลับมาทบทวนใหม่ได้

การใช้มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์เป็นสื่อเสริมประจำแต่ละหน่วยประสบการณ์มี

วิธีการใช้ ดังนี้

นักเรียนสามารถนำประมวลสาระมาใช้ศึกษาควบคู่ไปกับมัลติมีเดียประกอบการเผชิญ

ประสบการณ์

- (1) นักเรียนต้องศึกษาตามหัวข้อในหน้าแรกของมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เพื่อศึกษาไปตามภารกิจและงานที่กำหนด และควรปฏิบัติให้เสร็จทันเวลา
- (2) นักเรียนต้องอ่านคำชี้แจงในหน้าแรกเพื่อศึกษาวิธีการใช้ต่าง ๆ ของมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์
- (3) นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติตามมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

- (1) นักเรียนต้องศึกษาแผนเผชิญประสบการณ์ ภารกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญประสบการณ์
- (2) การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงาน ที่ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ต้องมีหัวหน้ากลุ่ม เพื่อดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันทำงาน ร่วมรับผิดชอบ มีการแสดงความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหาหากพบปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ และยอมรับคำแนะนำจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ในชั้นเรียน และจากครู พร้อมทั้งปรับปรุงงานและพฤติกรรม เนื่องจากในขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติภารกิจและงานมีการสังเกตพฤติกรรมและประเมินให้คะแนนพฤติกรรมกลุ่มจากครู
- (3) นักเรียนต้องเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง เช่น ปากกา ดินสอ ยางลบ และไม้บรรทัด
- (4) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกหัดให้นักเรียนตั้งใจทำเต็มความสามารถของตนเอง ไม่คุยหรือปรึกษากันในขณะที่ปฏิบัติภารกิจและงานนี้ และให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมคู่มือเผชิญประสบการณ์ส่งครู

หลังจากเผชิญประสบการณ์สิ้นสุดแล้ว นักเรียนต้องส่งคู่มือเผชิญประสบการณ์ให้ครู เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และประเมินผลการเรียนต่อไป

คำนำ

คู่มือเผชิญประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นส่วนหนึ่งของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

คู่มือเผชิญประสบการณ์เล่มนี้ เป็นเอกสารประจำตัวของนักเรียนมีไว้สำหรับเผชิญประสบการณ์ ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้

ผู้ผลิต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเผชิญประสบการณ์นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการปฏิบัติภารกิจและงานให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความก้าวหน้าของการเรียนและเกิดทักษะในการเผชิญประสบการณ์ พร้อมทั้งสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตต่อไปได้

ขนิษฐา คำหล้า

หน่วยประสบการณ์ที่ 7
การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)
 2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 2 ลักษณะคืออะไร

ก. ที่ตั้งตามละติจูดและลองจิจูด	ข. ที่ตั้งสัมพันธ์และที่ตั้งทางกายภาพ
ค. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และที่ตั้งสัมพันธ์	ง. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และที่ตั้งทางกายภาพ
2. ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ติดกับประเทศกัมพูชาทางด้านทิศใดของภาค

ก. ทิศใต้	ข. ทิศเหนือ
ค. ทิศตะวันตก	ง. ทิศตะวันออก
3. ข้อใดกล่าวถึงขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง

ก. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 2 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด	ข. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด
ค. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 4 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด	ง. มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 1 ใน 5 ของพื้นที่ประเทศไทยทั้งหมด
4. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด

ก. ขอนแก่น	ข. อำนาจเจริญ
ค. นครราชสีมา	ง. อุบลราชธานี
5. ขนาดของพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือบริเวณใด

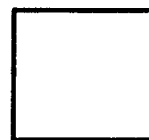
ก. บริเวณเทือกเขาภูพาน	ข. บริเวณที่ราบแอ่งสกลนคร
ค. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง	ง. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล
6. เทือกเขาใดทางด้านทิศตะวันตกของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีลักษณะเด่นเป็นภูเขาอคราบจำนวนมาก และเป็นภูเขาหินทราย

ก. เทือกเขาเพชรบูรณ์	ข. เทือกเขาพนมดงรัก
ค. เทือกเขาสันกำแพง	ง. เทือกเขาคงพญาเย็น
7. เทือกเขาสันกำแพง ครอบคลุมจังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. สุรินทร์ ศรีสะเกษ	ข. อุรธานี สกลนคร
ค. ชัยภูมิ นครราชสีมา	ง. นครราชสีมา บุรีรัมย์

- 8. ที่ราบใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นพื้นที่ราบของกลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล
 - ก. หนองหาน
 - ข. ที่ราบแอ่งโคราช
 - ค. ที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง
 - ง. ที่ราบแอ่งสกลนคร
- 9. ลักษณะภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึงสภาพภูมิอากาศแบบใด
 - ก. ฤดูร้อนอุณหภูมิจะสูง และแห้งแล้ง
 - ข. ฤดูร้อนจะมีฝนตก และอากาศหนาว
 - ค. ฤดูร้อนอากาศร้อน ฤดูหนาวอากาศหนาว
 - ง. ฤดูร้อนอากาศร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด
- 10. ในฤดูหนาวการที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีผลทำให้สภาพภูมิอากาศทางตอนเหนือของภาคเป็นอย่างไร
 - ก. อากาศร้อน
 - ข. อากาศร้อนชื้น
 - ค. อากาศหนาวเย็น
 - ง. อากาศร้อนแห้งแล้ง

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7
การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์เรื่องที่ 7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ที่ตั้ง.....

.....

2) ขนาด.....

.....

3) รูปร่าง.....

.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

แบบที่ 1

ตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

จังหวัดในภาคอีสาน		อาณาเขตติดต่อของภาคอีสาน			
ภาคอีสานตอนบน	ภาคอีสานตอนล่าง	ทิศเหนือ	ทิศตะวันออก	ทิศใต้	ทิศตะวันตก

แบบที่ 2

ตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

จังหวัดในภาคอีสาน	
จังหวัดในภาคอีสานตอนบน	
จังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง	
อาณาเขตติดต่อของภาคอีสาน	
ทิศเหนือ	
ทิศตะวันออก	
ทิศใต้	
ทิศตะวันตก	

งานที่ 2.2 ตรวจสอบการเขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูลโดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

หัวข้อที่กำหนด	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1) ระบุชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง				
2) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศเหนือ				
3) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันออก				
4) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศใต้				
5) ระบุอาณาเขตติดต่อของภาคทางทิศตะวันตก				

ประสบการณ์ร่องที่ 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 – 1.7 ตรวจสอบวัสดุการเขียนแผนที่ โดย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการเขียนแผนที่	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษ				
2. ดินสอ				
3. ปากกา				
4. ยางลบ				
5. ไม้บรรทัด				
6. สี				

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.8

งานที่ 2.1 คุณภาพตัวอย่างของแผนที่ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแผนที่	ความรู้ที่ได้รับจากการดูแผนที่
1. แผนที่ประเทศไทย	
2. แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
3. แผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
4. แผนที่ภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	

งานที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากริมกระดาษ

ทำได้ ทำไม่ได้ เพราะ.....

งานที่ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ทิศ

ที่	คำอธิบายสัญลักษณ์	ภาพสัญลักษณ์
1	ทิศ	
2	เขตจังหวัด	
3	แม่น้ำ, ลำคลอง	
4	ที่ตั้งจังหวัด	

งานที่ 2.4 ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ

งานที่ 2.5 ลากเส้นตามแบบที่กำหนด

งานที่ 2.6 เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ โดยระบุชื่อจังหวัดและอาณาเขตติดต่อ

งานที่ 2.7 ระบายสีแผนที่

งานที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่

ที่	รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
		ปฏิบัติแล้ว	ยังไม่ได้ปฏิบัติ		
1	กำหนดสัญลักษณ์ทิศ				
2	ข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ - ชื่อจังหวัด - อาณาเขตติดต่อ				
3	ระบายสีแผนที่				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความถูกต้อง ของ องค์ประกอบ ในแผนที่	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในแผนที่	ความสมบูรณ์ ของแผนที่	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนที่

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน

1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน

1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน

2. ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน

2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน

2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแผนที่

3.1 แผนที่มียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วน ข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน

3.2 แผนที่มียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วน ข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน

3.3 แผนที่มียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วน ข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 ระบายสีเรียบและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด 3 คะแนน

4.2 ระบายสีเรียบเป็นบางส่วนและครบทุกพื้นที่ของจังหวัด 2 คะแนน

4.3 ระบายสีไม่เรียบและไม่ครบทุกพื้นที่ของจังหวัด 1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน

5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน

5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในแผนที่ ครอบคลุม จังหวัดในภาคอีสานตอนบน จังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์

2. ความถูกต้องของแผนที่ ครอบคลุม ชื่อจังหวัดในภาคอีสาน อาณาเขตติดต่อของภาค และการกำหนดสัญลักษณ์

งานที่ 3.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7.1 เรื่อง การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์รองที่ 7.1.1 การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ที่ตั้ง บอกได้ 2 ลักษณะ คือ (1) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 14 – 18 องศาเหนือ ลองจิจูด 101 – 105 องศาตะวันออก และ (2) ที่ตั้งสัมพันธ์ ทิศเหนือติดประเทศลาว ทิศตะวันออกติดแม่น้ำโขง ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา และทิศตะวันตกติดภาคกลางและบางส่วนของภาคเหนือ

2) ขนาด เป็นภาคที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศไทย ทั้งหมด จังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ

3) รูปร่าง มีรูปร่างลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายจานลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณตอนกลางของภาคมีลักษณะเป็นแอ่งคล้ายกระทะ คือ แอ่งสกลนคร และแอ่งโคราช

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

เลือกรูปแบบตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

งานที่ 2.2 ตรวจสอบการเขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูลโดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

การเขียนหัวข้อลงในตารางข้อมูลองค์ประกอบการเขียนแผนที่ ครอบคลุมชื่อจังหวัดในภาคอีสาน ตอนบนและภาคอีสานตอนล่าง อาณาเขตติดต่อของภาค

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์ครั้งที่ 7.1.2 การดำเนินการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 – 1.7 ตรวจสอบวัสดุการเขียนแผนที่ โดย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการเขียนแผนที่	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษ	4 แผ่น			
2. ดินสอ	3 แท่ง			
3. ปากกา	3 ด้าม			
4. ยางลบ	3 ก้อน			
5. ไม้บรรทัด	3 อัน			
6. สี	1 กล่อง			

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.8

งานที่ 2.1 คุณภาพตัวอย่างของแผนที่ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแผนที่	ความรู้ที่ได้รับจากการดูแผนที่
1. แผนที่ประเทศไทย	ทราบที่ตั้งของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยโดยแบ่งเป็นภาค
2. แผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ทราบอาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทิศตะวันตก
3. แผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ทราบเทือกเขาและที่ราบของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. แผนที่ภูมิอากาศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ทราบลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

งานที่ 2.2 ลากเส้นขอบของแผนที่ให้ห่างจากริมกระดาษ

ทำได้ ทำไม่ได้ เพราะ.....

งานที่ 2.3 กำหนดสัญลักษณ์ทิศ

ที่	คำอธิบายสัญลักษณ์	ภาพสัญลักษณ์
1	ทิศ	
2	เขตจังหวัด	
3	แม่น้ำ, ลำคลอง	
4	ที่ตั้งจังหวัด	

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.4 – 2.7 ปฏิบัติงานจริง ครอบคลุม ร่างแบบแผนที่ลงในกระดาษ ลากเส้นตามแบบที่กำหนด เขียนรายละเอียดข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ โดยระบุชื่อจังหวัด อาณาเขตติดต่อ และระบายสีแผนที่

งานที่ 2.8 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่

ที่	รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
		ปฏิบัติแล้ว	ยังไม่ได้ปฏิบัติ		
1	กำหนดสัญลักษณ์ทิศ	√			
2	ข้อมูลองค์ประกอบของแผนที่ - ชื่อจังหวัด - อาณาเขตติดต่อ	√ √			
3	ระบายสีแผนที่	√			

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม การกำหนดสัญลักษณ์ทิศ ชื่อจังหวัด และอาณาเขตติดต่อของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุมความครบถ้วนขององค์ประกอบในแผนที่ ความถูกต้องของข้อมูลในแผนที่ ความสมบูรณ์ของแผนที่ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

สรุปผลการเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม การกำหนดสัญลักษณ์ทิศ ชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนบน ชื่อจังหวัดในภาคอีสานตอนล่าง และอาณาเขตติดต่อของภาคอีสาน

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสบการณ์ที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์เรื่องที่ 7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ

.....

.....

งานที่ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่น ๆ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแบบสำรวจ	ลักษณะของแบบสำรวจ
1. แบบสำรวจข้อมูลเด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
2. แบบสำรวจการได้รับอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
3. แบบสำรวจข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษาในช่วงเทศกาลสงกรานต์	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า

งานที่ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ

 แนวตั้ง แนวนอน แบบเติมคำ มาตรฐานค่า อื่น ๆ.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบแบบสำรวจใหม่

งานที่ 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง

แบบที่ 1

แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
เทือกเขา			แหล่งน้ำ	ที่ราบ
ทิศตะวันตก	ทิศใต้	ตอนกลาง		

แบบที่ 2

แบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. เทือกเขา	
- ทิศตะวันตก	
- ทิศใต้	
- ตอนกลาง	
2. แหล่งน้ำ	
3. ที่ราบ	

2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจ โดยกา ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

หัวข้อที่กำหนด	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1) ระบุเทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
2) ระบุแหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
3) ระบุที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				

ประสบการณ์รองที่ 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.4

งานที่ 1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- แบบที่ 1 เพราะ.....
- แบบที่ 2 เพราะ.....
- แบบที่ 3 เพราะ.....
- แบบที่ 4 เพราะ.....

งานที่ 1.2 – 1.4 ตรวจสอบวัสดุการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. ดินสอ				
2. ปากกา				
3. ขางลบ				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ชื่อเทือกเขา.....
-
-
2. ชื่อแหล่งน้ำ.....
-
-
3. ชื่อที่ราบ.....
-
-

งานที่ 2.2 กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ

.....กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

งานที่ 2.3 สรุปข้อมูลแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. ชื่อเทือกเขา	
2. ชื่อแหล่งน้ำ	
3. ชื่อที่ราบ	

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพงาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของหัวข้อ ในแบบสำรวจ	ความถูกต้อง ของแบบสำรวจ	ความสมบูรณ์ ของแบบ สำรวจ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ความครบถ้วนของหัวข้อในแบบสำรวจ

1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ	3 คะแนน
1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 1 รายการ	2 คะแนน
1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ	1 คะแนน

2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ

2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ	3 คะแนน
2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ	2 คะแนน
2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ	1 คะแนน

3. ความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ

3.1 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง	3 คะแนน
3.2 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ	2 คะแนน
3.3 แบบสำรวจมีหัวข้อครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

4.1 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม	3 คะแนน
4.2 แบบสำรวจสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง	2 คะแนน
4.3 แบบสำรวจไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง	1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	3 คะแนน
5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	2 คะแนน
5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	1 คะแนน

หมายเหตุ

1. หัวข้อในแบบสำรวจ ครอบคลุม เทือกเขา แหล่งน้ำ และที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ความถูกต้องของแบบสำรวจ ครอบคลุม ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

งานที่ 3.4 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ทิศตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ติดกับประเทศใด

ก. ประเทศกัมพูชา	ข. ประเทศมาเลเซีย
ค. ประเทศเวียดนาม	ง. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะพื้นที่คล้ายงานลาดเอียงไปทางทิศใด

ก. ทิศตะวันตกเฉียงใต้	ข. ทิศตะวันออกเฉียงใต้
ค. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	ง. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เทือกเขาใดทางด้านทิศใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีลักษณะเด่นเป็นแนวภูเขาหินทราย และหินกรวดภูเขาไฟ

ก. เทือกเขาภูพาน	ข. เทือกเขาสันกำแพง
ค. เทือกเขาเพชรบูรณ์	ง. เทือกเขาพนมดงรัก
4. ที่ราบแอ่งโคราช ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. ศรีสะเกษ ข. สุรินทร์ สกลนคร	ข. อุรธานี หนองคาย สกลนคร
ค. สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม	ง. นครพนม หนองคาย สกลนคร
5. ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะอย่างไร

ก. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น	ข. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนแห้งแล้ง
ค. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับหนาวจัด	ง. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง
6. ทิศตะวันตกของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ติดกับภาคใดของประเทศไทย

ก. ภาคใต้	ข. ภาคกลาง
ค. ภาคตะวันตก	ง. ภาคตะวันออก
7. พื้นที่บริเวณใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งคล้ายกระทะ

ก. บริเวณตอนใต้ของภาค	ข. บริเวณตอนกลางของภาค
ค. บริเวณตอนเหนือของภาค	ง. บริเวณตะวันออกของภาค
8. เทือกเขาใดที่พบเห็นเป็นเนินเตี้ยและวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. เทือกเขาภูพาน	ข. เทือกเขาเพชรบูรณ์
ค. เทือกเขาสันกำแพง	ง. เทือกเขาพนมดงรัก

9. เพราะเหตุใดในฤดูร้อนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิโดยทั่วไปจึงสูงและแห้งแล้ง
- ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ใกล้กับทะเล
 - ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเทือกเขาล้อมรอบ
 - ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ห่างไกลจากทะเล
 - ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแอ่งที่ราบขนาดใหญ่
10. ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะภูมิอากาศเหมือนกันอย่างไร
- ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น
 - ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนแห้งแล้ง
 - ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับหนาวจัด
 - ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง

กระดาษคำตอบ

แบบฝึกหัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสมการที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสมการที่ 7.2 เรื่อง การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสมการเรื่องที่ 7.2.1 การสร้างแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 กำหนดหัวข้อแบบสำรวจ

ครอบคลุมเทือกเขา แหล่งน้ำ และที่ราบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 ดูตัวอย่างแบบสำรวจอื่น ๆ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ประเภทของแบบสำรวจ	ลักษณะของแบบสำรวจ
1. แบบสำรวจข้อมูลเด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ	☐ เลือกตอบ ☒ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
2. แบบสำรวจการได้รับอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	☒ เลือกตอบ ☒ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า
3. แบบสำรวจข้อมูลอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษาในช่วงเทศกาลสงกรานต์	☐ เลือกตอบ ☒ เติมคำ ☐ มาตรฐานค่า

งานที่ 1.3 กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ

กำหนดรูปแบบของแบบสำรวจ ครอบคลุม รูปแบบแนวตั้ง แบบแนวนอน แบบเลือกตอบ และแบบมาตรฐานค่า

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจ ตามแบบที่กำหนดให้หรือออกแบบแบบสำรวจใหม่

ตีตารางหัวข้อแบบสำรวจตามรูปแบบที่กำหนดให้ครอบคลุมรูปแบบแนวตั้ง แบบแนวนอน แบบเลือกตอบ แบบมาตรฐานค่า หรือออกแบบแบบสำรวจใหม่

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.2 เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตาราง

เขียนหัวข้อแบบสำรวจลงในตารางตามรูปแบบที่กำหนดให้ ครอบคลุมหัวข้อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และ ชื่อที่ราบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจ โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

หัวข้อที่กำหนด	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1) ระบุเทือกเขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	\checkmark			
2) ระบุแหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	\checkmark			
3) ระบุที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	\checkmark			

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รองที่ 7.2.2 การดำเนินการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.4

งานที่ 1.1 เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เลือกแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 รูปแบบ วิธีการเลือกให้ครอบคลุมชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 – 1.4 ตรวจสอบวัสดุการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสำรวจลักษณะภูมิประเทศ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. ดินสอ	3 แท่ง			
2. ปากกา	3 ค้ำ			
3. ขางลบ	3 ก้อน			

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 ศึกษาข้อมูลในแผนที่ภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ชื่อเทือกเขา (1) เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาคงภูเขายืน (2) เทือกเขาทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยเทือกเขาสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก และ (3) เทือกเขาคอนกลาง ได้แก่ เทือกเขาภูพาน
- ชื่อแหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำเลย แม่น้ำสงคราม หนองหาน เขื่อนน้ำอูน เขื่อนลำปาว เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำแจะ เขื่อนลำนางรอง เป็นต้น
- ชื่อที่ราบ ได้แก่ ที่ราบแอ่งโคราช และที่ราบแอ่งสกลนคร

งานที่ 2.2 กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจ

.....กรอกข้อมูลจากแผนที่ลงในแบบสำรวจให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.3 สรุปข้อมูลแบบสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. ชื่อเทือกเขา	เทือกเขาทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาคงพญาเย็น เทือกเขาทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วยเทือกเขาสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก เทือกเขาดอนกลาง ได้แก่ เทือกเขาภูพาน
1.1 ทิศตะวันตก	
1.2 ทิศใต้	
1.3 ตอนกลาง	
2. ชื่อแหล่งน้ำ	แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำเลย แม่น้ำสงคราม หนองหาน เขื่อนน้ำอูน เขื่อนลำปาว เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนมูลบน เขื่อนลำแะ เขื่อนลำนางรอง เป็นต้น
3. ชื่อที่ราบ	
	ที่ราบแอ่งโคราช และที่ราบแอ่งสกลนคร

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม หัวข้อในแบบสำรวจ ได้แก่ ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.2 วิทยากรโดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุมความครบถ้วนของ หัวข้อในแบบสำรวจ ความถูกต้องของแบบสำรวจ ความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

สรุปผลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม หัวข้อในแบบสำรวจ ได้แก่ ชื่อเทือกเขา ชื่อแหล่งน้ำ และชื่อที่ราบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.4 เฉลยแบบฝึกหัด

1. ง 2. ง 3. ข 4. ค 5. ง 6. ข 7. ข 8. ก 9. ค 10. ง

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.1 การเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 7.2 การสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ที่ตั้งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 ลักษณะคือ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และอีกลักษณะหนึ่ง คือข้อใด

ก. ที่ตั้งสัมพัทธ์	ข. ที่ตั้งตามละติจูด
ค. ที่ตั้งทางกายภาพ	ง. ที่ตั้งตามลองจิจูด

2. ทิศใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศใด

ก. ประเทศมาเลเซีย	ข. ประเทศกัมพูชา
ค. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	ง. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. ข้อใดกล่าวถึงขนาดของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง

- ก. มีขนาดของพื้นที่มากที่สุดในประเทศ
 ข. มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุดในประเทศ
 ค. มีขนาดของพื้นที่เป็นอันดับสองรองจากภาคกลาง
 ง. มีขนาดของพื้นที่เป็นอันดับสองรองจากภาคเหนือ

4. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีขนาดของพื้นที่น้อยที่สุด

ก. ขอนแก่น	ข. อำนาจเจริญ
ค. นครราชสีมา	ง. อุบลราชธานี

5. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำมูล มีขนาดของพื้นที่เท่าใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ก. มีพื้นที่ 1 ใน 2 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ข. มีพื้นที่ 2 ใน 3 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ค. มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ง. มีพื้นที่ 4 ใน 5 ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6. เทือกเขาใดทางด้านทิศใต้ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีลักษณะเป็นสันเขารูปอู้นี้ได้

ก. เทือกเขาเพชรบูรณ์	ข. เทือกเขาพนมดงรัก
ค. เทือกเขาสันกำแพง	ง. เทือกเขาคงพญาเย็น

7. เทือกเขาภูพาน ครอบคลุมจังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. บุรีรัมย์ สุรินทร์	ข. อุตรธานี สกลนคร
ค. ชัยภูมิ นครราชสีมา	ง. ศรีสะเกษ อุบลราชธานี

8. ที่ราบใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นที่ราบทางทิศเหนือของแนวเทือกเขาภูพานบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง

ก. ที่ราบลุ่มแม่น้ำชี

ข. ที่ราบแอ่งโคราช

ค. ที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล

ง. ที่ราบแอ่งสกลนคร

9. ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ฤดูร้อนอากาศร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็นจัด เป็นลักษณะภูมิอากาศแบบใด

ก. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนจัด

ข. ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น

ค. ลักษณะภูมิอากาศแบบหนาวจัด

ง. ลักษณะภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป

10. ในฤดูร้อนการที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ห่างไกล จากทะเล จะมีผลทำให้สภาพภูมิอากาศเป็นอย่างไร

ก. อากาศร้อน

ข. อากาศร้อนชื้น

ค. อากาศหนาวเย็น

ง. อากาศร้อนแห้งแล้ง

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 7

การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทาง ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทาง ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. ค	1. ก
2. ก	2. ข
3. ข	3. ก
4. ค	4. ข
5. ง	5. ค
6. ก	6. ข
7. ก	7. ข
8. ข	8. ง
9. ง	9. ง
10. ค	10. ง

หน่วยประสบการณ์ที่ 8
การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ประชากรกลุ่มใดที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด

ก. ชาวสุโขทัย	ข. ชาวเวียงคนาม
ค. ชาวไทยอีสาน	ง. ชาวไทยโคราช
2. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด

ก. เลย	ข. ชัยภูมิ
ค. มุกดาหาร	ง. อุบลราชธานี
3. ข้อใดคือสาเหตุการอพยพย้ายถิ่นของประชากรทางตอนบนของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. ปัญหาทางการเมือง	ข. ปัญหาความยากจน
ค. ปัญหาการคมนาคม	ง. ปัญหาอาชญากรรม
4. ข้อใด ไม่ใช่ ภาษาถิ่นที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. ภาษาญ้อ	ข. ภาษาภูไท
ค. ภาษาไทยลาว	ง. ภาษาไทยกลาง
5. เพราะเหตุใดภาษาไชยจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากภาษาถิ่นประเภทอื่น

ก. มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ
ข. มีสร้อยของคำว่า ฮ่อ ท้ายประโยคคำตอบเสมอ
ค. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อัง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา
ง. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อัง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและหนัก
6. คำว่า “ผ้าขาวม้า” ในภาษาไทยกลาง จะแตกต่างจากภาษาถิ่นประเภทใดมากที่สุด

ก. ภาษาญ้อ	ข. ภาษาภูไท
ค. ภาษากะโซ่	ง. ภาษาไทยลาว
7. ประเพณีฮีดสิบสองในข้อใดที่ถือว่าเป็นการทำบุญมหาศาลที่ยิ่งใหญ่ และมีการฟังกเทศน์มหาชาติ

ก. บุญกฐิน	ข. บุญข้าสະ
ค. บุญพระเวศ	ง. บุญเข้าพรรษา

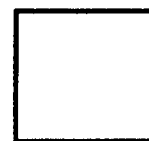
8. ข้อใดกล่าวถึงประเพณีบุญเข้าพรรษาได้ถูกต้องที่สุด
- ก. มีการตักบาตรเทโว และการจัดทำได้ประทีป
- ข. เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
- ค. ชาวบ้านจะทำความสะอาดบ้านเรือน เครื่องนุ่งห่มเข้าเมืองจะทำพิธีถอนหลักเมือง
- ง. เป็นการทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องสักการะที่สำคัญคือการหล่อเทียนพรรษา
9. เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญที่สุดและขาดไม่ได้คืออะไร
- ก. เกลือ
- ข. น้ำปลา
- ค. ปลาร้า
- ง. ผงชูรส
10. แจ่วบองหรือปลาร้าสับ หากไม่มีเครื่องปรุงประเภทน้ำมะขามเปียกจะใช้สิ่งใดแทน
- ก. มะขม
- ข. มะกอก
- ค. มะเฟือง
- ง. น้ำมะนาว

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 8

การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสพการณ์รองที่ 8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) กลุ่มชาติพันธุ์.....

.....

2) ความหนาแน่นของประชากร.....

.....

3) การอพยพย้ายถิ่นของประชากร.....

.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ภาษาไทย-ลาว.....

.....

2) ภาษาภูไท.....

.....

3) ภาษาญ้อ.....

.....

4) ภาษากะเลิง.....

.....

5) ภาษากะโซ่.....

.....

6) ภาษาโซ้ย.....

.....

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.5

งานที่ 3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง

งานที่ 3.2 เปิดซีดีเสียง

งานที่ 3.3 ฟังซีดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

1) ภาษาไทย-ลาว.....

.....

2) ภาษาภูไท.....

.....

3) ภาษาญ้อ.....

.....

4) ภาษาบรู.....

.....

5) ภาษาไชย.....

.....

3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง

แบบที่ 1 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาษาถิ่น	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
	จังหวัด	สำเนียง	คำควบคล้ำ
1. ภาษาไทยลาว			
2. ภาษาภูไท			
3. ภาษาญ้อ			
4. ภาษาบรู			
5. ภาษาไชย			

แบบที่ 2 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายละเอียด
1. ภาษาไทยลาว 1.1 จังหวะ 1.2 สำเนียง 1.3 คำควบกล้ำ	
2. ภาษาภูไท 2.1 จังหวะ 2.2 สำเนียง 2.3 คำควบกล้ำ	
3. ภาษาผู้่อ 3.1 จังหวะ 3.2 สำเนียง 3.3 คำควบกล้ำ	
4. ภาษาบรู 4.1 จังหวะ 4.2 สำเนียง 4.3 คำควบกล้ำ	
5. ภาษาโซ้ย 5.1 จังหวะ 5.2 สำเนียง 5.3 คำควบกล้ำ	

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 4.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบ ในตาราง	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในตาราง	ความสมบูรณ์ ของ ตาราง	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
 2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น
 - 3.1 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 ตารางมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 ตารางสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 ตารางสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 ตารางไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุม จังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ
2. ความถูกต้องของตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น ครอบคลุมในเรื่องของจังหวะ สำเนียง และคำควบกล้ำ

งานที่ 4.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์เรื่องที่ 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ลักษณะการบริโภคอาหาร.....

2) ตัวอย่างอาหารการกิน.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 อ่านรายกรณี

รายกรณี เรื่อง การจัดเมนูอาหารตามวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงเรียนบ้านบัวโชติพัฒนา ตำบลนาโค อำเภอโคกมะนาว จังหวัดสกลนคร เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 452 คน ในเดือนเมษายน มีการแข่งขันกีฬาในระดับจังหวัด ซึ่งได้ใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดการแข่งขันกีฬา ดังนั้นทางคณะกรรมการ โรงเรียนจึงได้รับมอบหมายจากทางสมาคมกีฬาจังหวัดสกลนคร จัดเตรียมอาหารเพื่อต้อนรับนักกีฬา ซึ่งการจัดอาหารดังกล่าวต้องเหมาะสมกับทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อาหารเช้า	อาหารเที่ยง	อาหารเย็น
☐ ข้าวเหนียว ☐ นึ่งปลา ☐ แจ่วบอง ☐ ส้มตำ ☐ มะขามหวาน	☐ ข้าวเหนียว ☐ ไก่ย่าง ☐ ทอดปลา ☐ แกงหน่อไม้ ☐ ก๋วยเตี๋ยว	☐ ข้าวเหนียว ☐ ลาบคั่ว ☐ คัมเนื้อเป็ดย่าง ☐ แกงอ่อม ☐ ส้มเขียวหวาน

จากรายกรณีข้างต้น ให้นักเรียนพิจารณาเมนูอาหารต่าง ๆ แล้วอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- เมนูอาหารเช้า เมนูอาหารเที่ยง และเมนูอาหารเย็น จัดได้ถูกต้องและเหมาะสมกับทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ เพราะเหตุใด

งานที่ 2.2 พิจารณารายกรณี แล้วบันทึกสาระสำคัญ

เมนูอาหาร	ความถูกต้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. อาหารเช้า	
2. อาหารเที่ยง	
3. อาหารเย็น	

งานที่ 2.3 กำหนดเมนูอาหาร

เมนูอาหาร	รายการอาหาร
1. อาหารเช้า	
2. อาหารเที่ยง	
3. อาหารเย็น	

งานที่ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เมนูอาหาร	รายการปฏิบัติ			
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ	ความถูกต้อง	ความเหมาะสม
1. อาหารเช้า				
2. อาหารเที่ยง				
3. อาหารเย็น				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการกำหนดเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานเมนูอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของ องค์ประกอบใน เมนูอาหาร	ความถูกต้อง ของข้อมูล ในเมนูอาหาร	ความสมบูรณ์ ของรายการ เมนูอาหาร	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
 2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนขององค์ประกอบในเมนูอาหาร
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในเมนูอาหาร
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของรายการเมนูอาหาร
 - 3.1 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 เมนูอาหารมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย มีการตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 เมนูอาหารสะอาดเรียบร้อย ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 เมนูอาหารไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบในเมนูอาหาร ครอบคลุม เมนูอาหารเช้า เมนูอาหารเที่ยง และเมนูอาหารเย็น
2. ความถูกต้องของเมนูอาหาร ครอบคลุม รายการเมนูอาหารเช้า รายการเมนูอาหารเที่ยง และรายการเมนูอาหารเย็น

งานที่ 3.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.1 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสพการณ์เรื่องที่ 8.1.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษา

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) กลุ่มชาติพันธุ์ ประชากรกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค คือ ชาวไทยอีสาน เป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิม ใช้ ภาษาไทยอีสาน เป็นภาษาพูดหลัก และมีกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ เช่น ลาว เวียดนาม เขมร ส่วย แสก ย้อ ผู้ไทย กะโซ่ กะเลิง และไทยโคราช

2) ความหนาแน่นของประชากร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีประชากรหนาแน่นเป็นที่สองของประเทศ จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดเลย

3) การอพยพย้ายถิ่นของประชากร มีการอพยพย้ายถิ่นกระจายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนมากจะมีลักษณะเป็นการย้ายชั่วคราว ทางตอนบนของภาคจำนวนการอพยพย้ายถิ่นภายในจะสูงมาก

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ภาษาไทย-ลาว ใช้สื่อสารกันทั่วไป สำเนียงพูดสูง ๆ ต่ำ ๆ ไพเราะน่าฟัง คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ-วรรณยุกต์โทในภาษากลาง จะเป็นเสียงวรรณยุกต์โท-สามัญในภาษาล้าน

2) ภาษาภูไท จะมีภาษาของลื้อและภาษาของลาวตะวันออกเฉียงเหนือด้วย ภาษาพูดและเสียงวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับภาษากลาง มักจะทอดเสียงยาว และตวัดเสียงสูงขึ้นในพยางค์ท้าย

3) ภาษาญ้อ จะมีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด เวลาพูดจะมีน้ำเสียงไพเราะ

4) ภาษากะเลิง มีภาษาพูดใกล้เคียงกับภาษาไทยลาวและญ้อ แต่สำเนียงและจังหวะในการพูดของภาษากะเลิงจะสั้นและห้วนกว่า

5) ภาษากะโซ่ มีภาษาพูดและสำเนียงคล้ายเขมรและมอญ แต่ไม่มีอักษรใช้ ออกเสียงควบกล้ำ ร , ล ชัดเจนมาก พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง/อะ/อัง/หรือ/อัน/ ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา

6) ภาษาโซ้ย มีสำเนียงพูดทอดเสียงยาว และออกเสียงหนักทุกพยางค์ เอกลักษณ์ของชาวโซ้ย คือ มีสร้อยของคำว่า ฮ้อ ท้ายประโยคคำถามเสมอ ทำนองเดียวกับคำว่า หรือ , หรือไม่

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.5

งานที่ 3.1 จัดหาเครื่องบันทึกเสียง

งานที่ 3.2 เปิดซีดีเสียง

งานที่ 3.3 ฟังซีดีเสียง เรื่อง การเปรียบเทียบภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 3.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น

1) ภาษาไทย-ลาว มีจังหวะการพูดปานกลาง สำเนียงพูดสูง ๆ ต่ำ ๆ ไพเราะน่าฟัง และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

2) ภาษาภูไท มีจังหวะการพูดช้า ทอเสียงยาว ตัวเสียงสูงขึ้นไปพยางค์ท้าย สำเนียงพูดใกล้เคียงกับภาษากลาง และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

3) ภาษาอู้อู มีจังหวะการพูดปานกลาง สำเนียงพูดคล้ายภาษาไทยกลางมากที่สุด และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

4) ภาษาบรู มีจังหวะการพูดเร็ว สำเนียงพูดคล้ายภาษากะโซ่ เขมร มอญ และออกเสียงคำควบกล้ำ ร, ล ชัดเจนมาก

5) ภาษาไชย มีจังหวะการพูดช้า ทอเสียงยาว ออกเสียงหนักทุกพยางค์ และในการพูดไม่ออกเสียงคำควบกล้ำ

3.5 เขียนผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง

เขียนผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาอู้อู ภาษาบรู และภาษาไชย ในด้านจังหวะการพูด สำเนียง และการออกเสียงคำควบกล้ำ ตามแบบตารางที่กำหนดให้หรือออกแบบตารางใหม่

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) จังหวะการพูด 2) สำเนียงพูด และ 3) การออกเสียงคำควบกล้ำ

งานที่ 4.2 วิทยากรโดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม ความครบถ้วนขององค์ประกอบในตาราง ความถูกต้องของข้อมูลในตาราง ความสมบูรณ์ของตาราง ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 4.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม กลุ่มชาติพันธุ์ ความหนาแน่นของประชากร และการอพยพย้ายถิ่นของประชากร 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาอู้อู ภาษาบรู และภาษาไชย ครอบคลุม ด้านจังหวะการพูด สำเนียงพูด และการออกเสียงคำควบกล้ำ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รองที่ 8.1.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านอาหาร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1) ลักษณะการบริโภคอาหาร ชาวอีสานมักจะได้รับประทานได้ทุกอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ บริโภคข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก อาหารในแต่ละมื้อจะเป็นอาหารง่าย ๆ 2 – 3 งาน ทุกมื้อจะต้องมีผักเป็นส่วนประกอบหลัก และเครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญ คือ ปลาร้า

2) ตัวอย่างอาหารการกิน อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ได้แก่ แจ่วบอง คำบักหุ้ง และลาบคั่ว

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 อ่านรายกรณี

งานที่ 2.2 พิจารณารายกรณี แล้วบันทึกสาระสำคัญ

เมนูอาหาร	ความถูกต้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. อาหารเช้า	จัดไม่เหมาะสม เพราะรายการอาหารประเภทส้มตำควรเหมาะที่จะรับประทานเป็นอาหารเที่ยง และในแต่ละมื้อควรมีผักเป็นส่วนประกอบ อาจจะเป็นประเภทผักสด หรือผักลวกสุกก็ได้
2. อาหารเที่ยง	จัดได้ถูกต้องและเหมาะสม และในแต่ละมื้อควรมีผักเป็นส่วนประกอบ อาจจะเป็นประเภทผักสด หรือผักลวกสุกก็ได้
3. อาหารเย็น	จัดได้ถูกต้องและเหมาะสม และในแต่ละมื้อควรมีผักเป็นส่วนประกอบ อาจจะเป็นประเภทผักสด หรือผักลวกสุกก็ได้

งานที่ 2.3 กำหนดเมนูอาหาร

เมนูอาหาร	รายการอาหาร
1. อาหารเช้า	มีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก อาหารควมควรเป็นอาหารที่ให้พลังงานมาก ๆ และเครื่องปรุงอาหารที่สำคัญ คือ ปลาร้า ทุกมื้อจะต้องมีผักเป็นส่วนประกอบหลัก
2. อาหารเที่ยง	มีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก รายการอาหารที่ขาดไม่ได้เลยในมือเที่ยง ได้แก่ คำบักหุ้ง เครื่องปรุงอาหารที่สำคัญ คือ ปลาร้า รายการอาหารในมือนี้จะเป็นอาหารง่าย ๆ วิธีประกอบอาหารไม่ยุ่งยาก
3. อาหารเย็น	มีข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก เครื่องปรุงอาหารที่สำคัญ คือ ปลาร้า อาหารมือเย็นจะมีความหลากหลาย เพราะชาวอีสานส่วนมากจะเป็นครอบครัวใหญ่ และมีมือเย็นสมาชิกในครอบครัวจะรับประทานอาหารพร้อมหน้ากัน หลังจากเสร็จภารกิจและงานที่ตนรับผิดชอบ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเมนูอาหาร โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เมนูอาหาร	รายการปฏิบัติ			
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ	ความถูกต้อง	ความเหมาะสม
1. อาหารเช้า	✓		✓	✓
2. อาหารเที่ยง	✓		✓	✓
3. อาหารเย็น	✓		✓	✓

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.3

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการกำหนดเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) เมนูอาหารเช้า 2) เมนูอาหารเที่ยง และ 3) เมนูอาหารเย็น

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุมความครบถ้วนขององค์ประกอบในเมนูอาหาร ความถูกต้องของข้อมูลในเมนูอาหาร ความสมบูรณ์ของรายการเมนูอาหาร ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) ลักษณะการบริโภคอาหาร 2) ตัวอย่างอาหารการกิน และ 3) การกำหนดเมนูอาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุม รายการเมนูอาหารเช้า อาหารเที่ยง และอาหารเย็น

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภาระดับที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภาระดับที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประสภาระดับรองที่ 8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลลิมิเคีย เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง

- 1) เดือนอ้าย.....
-
- 2) เดือนยี่.....
-
- 3) เดือนสาม.....
-
- 4) เดือนสี่.....
-
- 5) เดือนห้า.....
-
- 6) เดือนหก.....
-
- 7) เดือนเจ็ด.....
-
- 8) เดือนแปด.....
-
- 9) เดือนเก้า.....
-
- 10) เดือนสิบ.....
-
- 11) เดือนสิบเอ็ด.....
-

12) เดือนสิบสอง.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.9

งานที่ 2.1 – 2.9 ตรวจสอบวัสดุการสร้างธง โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้างธง	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. โหมพรมคละสี				
2. ไม้ไผ่				
3. ลูกปัด				
4. ดอกไม้พลาสติก				
5. เชื่อม				
6. ด้าย				
7. มีด				
8. กรรไกร				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.7

งานที่ 3.1 ดูตัวอย่างของธง แล้วบันทึกสาระสำคัญ

.....

งานที่ 3.2 เหล่าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน

งานที่ 3.3 นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นโหมพรมมัดให้แน่น

งานที่ 3.4 สานโหมพรมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้ธงทั้งหมด 6 ชิ้น

งานที่ 3.5 ร้อยอุบะของธงแต่ละชิ้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด

งานที่ 3.6 ใช้ด้ายหรือโหมพรมผูกธงแต่ละชิ้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นธงผืนใหญ่

.....ดำเนินการสร้างธงตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของรูป โดยกา $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การ แก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. เหล่าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน				
2. นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น				
3. สานไหมพรมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้รูปทั้งหมด 6 ชั้น				
4. ร้อยอุบะของรูปแต่ละชั้นด้วยดอกลีพลาสติกและลูกปัด				
5. ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกรูปแต่ละชั้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นรูปผืนใหญ่				

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้างรูป.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 4.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างรูป
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของรูป	ความสมบูรณ์ ของรูปตาม กำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
 2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. องค์ประกอบของธง
 - 1.1 สานแผ่นธงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบเสร็จเรียบร้อย 3 คะแนน
 - 1.2 สานแผ่นธงครบถ้วน ร้อยอุบะ และประกอบไม่เสร็จ 2 คะแนน
 - 1.3 สานแผ่นธงครบถ้วน ขาดอุบะ และประกอบไม่เสร็จ 1 คะแนน
 2. ความสมบูรณ์ของธงตามกำหนดเวลา
 - 2.1 ธงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด 3 คะแนน
 - 2.2 ธงมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด 2 คะแนน
 - 2.3 ธงมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด 1 คะแนน
 3. ความคิดสร้างสรรค์
 - 3.1 รูปแบบของธงแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ 3 คะแนน
 - 3.2 รูปแบบของธงแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ 2 คะแนน
 - 3.3 รูปแบบของธงตามตัวอย่างชิ้นงาน 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 ธงมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต 3 คะแนน
 - 4.2 ธงมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 2 คะแนน
 - 4.3 ธงไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

งานที่ 4.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์รองที่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 – 1.8 ตรวจสอบวัสดุการสร้างโคลมลอย โดยกา \sqrt ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้างโคลมลอย	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษแก้วคละตี				
2. กาว				
3. กรรไกร				
4. ลวดมัดเหล็ก				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 คู่ตัวอย่างของโคลมลอย แล้วบันทึกสาระสำคัญ

.....

.....

.....

งานที่ 2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่

งานที่ 2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.

งานที่ 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคม

สูงประมาณ 1 ม.

งานที่ 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุด

ศูนย์กลางของโคมลอย

.....ดำเนินการสร้างโคมลอยตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของโคมลอย โดยกา√ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การ แก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่				
2. นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.				
3. นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม.				
4. นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้าง โคมลอย.....

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการสร้างโคลอย
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	องค์ประกอบ ของโคลอย	ความสมบูรณ์ ของโคลอย ตามกำหนดเวลา	ความคิด สร้างสรรค์	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน

2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. องค์ประกอบของโคลอย

- 1.1 ตีคกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบเสร็จเรียบร้อย 3 คะแนน
 1.2 ตีคกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ 2 คะแนน
 1.3 ตีคกระดาษแก้วกับขอบลวดมัดเหล็กไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และประกอบไม่เสร็จ 1 คะแนน

2. ความสมบูรณ์ของโคลอยตามกำหนดเวลา

- 2.1 โคลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และเสร็จตามเวลาที่กำหนด 3 คะแนน
 2.2 โคลอยมีองค์ประกอบครบถ้วน และไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด 2 คะแนน
 2.3 โคลอยมีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน และไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด 1 คะแนน

3. ความคิดสร้างสรรค์

- 3.1 รูปแบบของโคลอยแปลกใหม่ และเร้าความสนใจ 3 คะแนน
 3.2 รูปแบบของโคลอยแปลกใหม่ และไม่เร้าความสนใจ 2 คะแนน
 3.3 รูปแบบของโคลอยตามตัวอย่างชิ้นงาน 1 คะแนน

4. ความประณีตสวยงาม

- 4.1 โคลอยมีลวดลายสวยงาม เรียบร้อย และมีความประณีต 3 คะแนน
 4.2 โคลอยมีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 2 คะแนน
 4.3 โคลอยไม่มีลวดลายสวยงาม ไม่เรียบร้อย และไม่มีความประณีต 1 คะแนน

5. การนำเสนอผลงาน

- 5.1 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 5.2 นำเสนอผลงาน ได้ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 5.3 นำเสนอผลงาน ไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

งานที่ 3.3 สรุปล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

งานที่ 3.4 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. กลุ่มชาติพันธุ์เวียดนามที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร

ก. กูย	ข. ฉวณ
ค. กะโซ่	ง. กะเลิง
2. กลุ่มชาติพันธุ์ส่วยที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร

ก. กูย	ข. ฉวณ
ค. กะโซ่	ง. กะเลิง
3. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการอพยพย้ายถิ่นของประชากรมาก

ก. ชัยภูมิ	ข. บุรีรัมย์
ค. นครราชสีมา	ง. มหาสารคาม
4. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการอพยพย้ายถิ่นของประชากรน้อย

ก. ร้อยเอ็ด	ข. กาฬสินธุ์
ค. ขอนแก่น	ง. นครราชสีมา
5. เพราะเหตุใดในการสื่อสารด้วยภาษาเขียนของภาษากะโซ่ต้องยืมอักษรไทยกลางใช้สื่อความหมาย

ก. ไม่มีอักษรใช้	ข. ไม่มีวรรณยุกต์ใช้
ค. เพื่อจะได้ออกเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง	ง. เพื่อจะได้ออกเสียงควบกล้ำ ร , ล ชัดเจนยิ่งขึ้น
6. บุญบั้งไฟ หรือพิธีขอฝนเป็นประเพณีฮีดลิบสองที่กระทำสืบทอดกันมาในเดือนใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ก. เดือนหก	ข. เดือนเก้า
ค. เดือนสาม	ง. เดือนสิบสอง
7. ประเพณีฮีดลิบสองในข้อใดที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาในเดือนสาม

ก. บุญข้าวจี	ข. บุญคูณลาน
ค. บุญเข้ากรรม	ง. บุญข้าวประดับดิน
8. ชาวอีสานมีความเชื่อว่าการรับประทานอาหารอย่างไร จึงจะทำให้ร่างกายแข็งแรง

ก. รับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ	
ข. รับประทานอาหารที่มีรสชาติเผ็ด เค็ม และเปรี้ยว	
ค. รับประทานอาหารที่มีผักเป็นส่วนประกอบหลัก	
ง. รับประทานอาหารที่มีปลาร้าเป็นส่วนประกอบหลัก	
9. ความเคยชินในการรับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ ของชาวอีสาน จะทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคใดมากที่สุด

ก. โรคไต	ข. โรคพยาธิ
ค. อหิวาตกโรค	ง. โรคเบาหวาน

10. ถ้าไม่มีมะละกอ จะใช้สิ่งใดแทนในการทำส้มตำ

ก. ผักบุ้ง

ข. แครอท

ค. กะหล่ำปลี

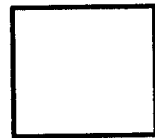
ง. ผักกาดขาว

กระดาษคำตอบ

แบบฝึกหัด

หน่วยประสบการณ์ที่ 8

การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 8.2 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

ประสพการณ์รองที่ 8.2.1 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสี่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

งานที่ 1.1 ชมมัลลิมิเดีย เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีดลิบสอง

งานที่ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีดลิบสอง

งานที่ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีดลิบสอง

- 1) เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม เป็นพิธีสำหรับพระภิกษุสงฆ์ เพื่อการปฏิบัติขององค์ท่านให้พ้นจากอาบัติกิเลสต่าง ๆ มีการรักษาศีลภาวนา และแผ่เมตตา
- 2) เดือนยี่ บุญคูณลาน เป็นการทำบุญหลังเก็บเกี่ยว เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว และหมู่บ้าน ก่อนที่จะบรรทุกข้าวเปลือกมาใส่ไว้ในยุ้งหรือฉางข้าว
- 3) เดือนสาม บุญข้าวจี๊ จัดในช่วงวันมาฆบูชา โดยจะเอาข้าวเหนียวทาเกลือ ชุบไข่ แล้วนำไปปิ้งย่าง เพื่อเอาไปใส่บาตรที่วัดพร้อมกันทุกบ้าน
- 4) เดือนสี่ บุญสะเทวด (เทศน์มหาชาติ) ถือว่าเป็นการทำบุญมหาคุณ กำหนดทำบุญ 3 วัน วันแรกเป็นวันรวม (โสม) วันที่สองเป็นแห่สะเทวดาเข้าเมืองคัวยกของบุญต่าง ๆ วันที่สามเป็นวันเทศน์มหาชาติ ผู้ใดฟังเทศน์มหาชาติจบในวันเดียว จะได้อานิสงส์มาก
- 5) เดือนห้า บุญสดตรง บุญรดน้ำพระผู้ใหญ่ กระทำในวันสงกรานต์ เพื่อแสดงความกตัญญู และขอพรจากผู้ใหญ่
- 6) เดือนหก บุญบั้งไฟ (ขอฝน) พิธีจุดบั้งไฟ เป็นการบวงสรวงเทพารักษ์บนท้องฟ้าให้บันดาลฝนให้ตกลงมาเพื่อชาวบ้านจะได้ทำนาในฤดูต่อไป
- 7) เดือนเจ็ด บุญข้าสะ (ชำระ) มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน นิยมประกอบพิธีที่ศาลากลางบ้าน
- 8) เดือนแปด บุญเข้าพรรษา ทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องถวายสักการะที่สำคัญ คือ การหล่อเทียนพรรษา โดยการสลักเทียนเป็นลวดลาย ตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม
- 9) เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะนำอาหารคาวหวาน หมากพลู ห่อเป็นห่อ ๆ ไปแขวนไว้ตามต้นไม้ในวัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว
- 10) เดือนสิบ บุญข้าวสาก (สลากภัตต์) เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
- 11) เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา ชาวบ้านจะไปทำบุญตักบาตรที่วัด เวียนเทียน ได้ประทีปบูชา บางแห่งมีการถวายปราสาทผึ้ง ไหลเรือไฟ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

12) เดือนสิบสอง บุญจัน หรือบุญเดือนสิบสอง ชาวบ้านจะร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดงานบุญจันทอดที่วัดประจำหมู่บ้านของตนเอง

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.9

งานที่ 2.1 – 2.9 ตรวจสอบวัสดุการสร้างธง โดยกา \surd ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้างธง	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. ไหมพรมคละสี	3 ม้วน			
2. ไม้ไผ่	12 อัน			
3. ลูกปัด	4 ถุง			
4. ดอกไม้พลาสติก	4 ถุง			
5. เข็ม	3 เล่ม			
6. ด้าย	1 หลอด			
7. มีด	1 เล่ม			
8. กรรไกร	1 ค้าง			

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.7

งานที่ 3.1 ดูตัวอย่างของธง แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ธงที่จัดทำ ยาวประมาณ 1 เมตร ประกอบด้วยแผ่นธงจำนวน 6 ชั้น ผูกติดกันเป็นแผ่นธงผืนใหญ่ มีสีสันสวยงามตามลวดลายของไหมพรม ร้อยอุบะด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด

งานที่ 3.2 เหล่าไม้ไผ่ให้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน

งานที่ 3.3 นำไม้ไผ่ที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น

งานที่ 3.4 ตานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไผ่แต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้ธงทั้งหมด 6 ชั้น

งานที่ 3.5 ร้อยอุบะของธงแต่ละชั้นด้วยดอกไม้พลาสติกและลูกปัด

งานที่ 3.6 ใช้ด้ายหรือไหมพมผูกธงแต่ละชั้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นธงผืนใหญ่

.....ดำเนินการสร้างธงตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของรูป โดยกา \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. เหล่าไม้ให้ไม้มีขนาด 1 X 30 ซม. จำนวน 2 อัน และขนาด 0.5 X 15 ซม. จำนวน 10 อัน	\checkmark			
2. นำไม้ไฟที่เตรียมไว้มาวางไขว้กันทีละ 1 คู่ และใช้เส้นไหมพรมมัดให้แน่น	\checkmark			
3. สานไหมพมรอบ ๆ ไม้ไฟแต่ละคู่จนเต็มให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะได้รูปทั้งหมด 6 ชิ้น	\checkmark			
4. ร้อยอุบะของรูปแต่ละชิ้นด้วยดอกลูกไม้พลาสติกและลูกปัด	\checkmark			
5. ใช้ด้ายหรือไหมพรมผูกรูปแต่ละชิ้นที่ตกแต่งแล้ว ติดต่อกันเป็นแผ่นรูปผืนใหญ่	\checkmark			

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้างรูป

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) องค์ประกอบของรูป ครอบคลุม การสานแผ่นรูป และการร้อยอุบะ 2) ขั้นตอนการสร้างรูป และ 3) การตกแต่งรูป

งานที่ 4.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม องค์ประกอบของรูป ความสมบูรณ์ของรูปตามกำหนดเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 4.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง และ 2) การปฏิบัติการสร้างรูป ครอบคลุม องค์ประกอบของรูป ขั้นตอนการสร้างรูป และการตกแต่งรูป

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รื่องที่ 8.2.2 การปฏิบัติตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 – 1.8 ตรวจสอบวัสดุการสร้างโคลมลอย โดยกา \surd ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

วัสดุที่ใช้ในการสร้าง โคมลอย	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	มี (ระบุจำนวน)	ไม่มี		
1. กระดาษแก้วกระดาษสี	6 แผ่น			
2. กาว	1 ขวด			
3. กรรไกร	1 ด้าม			
4. ลวดมัดเหล็ก	1 เส้น			

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 ดูตัวอย่างของโคมลอย แล้วบันทึกสาระสำคัญ

โคมลอยที่จัดทำขึ้น สูงประมาณ 1 เมตร ประกอบด้วยกระดาษแก้วสีสันสวยงาม จำนวน 5 แผ่น ทากาวติดกันเป็นแผ่นขนาดใหญ่ แล้วนำมาติดกับขอบลวดมัดเหล็กจนเป็นรูปโคมสูง

งานที่ 2.2 นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่

งานที่ 2.3 นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.

งานที่ 2.4 นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคมสูงประมาณ 1 ม.

งานที่ 2.5 นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของโคมลอย

.....ดำเนินการสร้างโคมลอยตามขั้นตอนให้ครบถ้วนสมบูรณ์.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของโคลมลอย โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	การปฏิบัติ		ปัญหาที่พบ	การแก้ปัญหา
	จัดทำแล้ว	ยังไม่ได้จัดทำ		
1. นำกระดาษแก้วจำนวน 4 – 6 แผ่น ทากาวติดให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่	✓			
2. นำลวดมัดเหล็กขดเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 ซม.	✓			
3. นำกระดาษแก้วที่เตรียมไว้มาติดกับขอบลวดมัดเหล็กที่เป็นวงกลมจนรอบ เป็นรูปโคลมสูงประมาณ 1 ม.	✓			
4. นำลวดมัดเหล็กจำนวน 2 เส้น มามัดที่ขอบเหล็กเส้นที่เป็นวงกลม โดยมีจุดตัดอยู่ที่จุดศูนย์กลางของ โคมลอย	✓			

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.4

งานที่ 3.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

รายงานผลการปฏิบัติการสร้าง โคมลอย.....

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน 1) องค์ประกอบของโคมลอย ครอบคลุม การติดกระดาษแก้ว และการประกอบ 2) ขั้นตอนการสร้างโคมลอย และ 3) การตกแต่งโคมลอย

งานที่ 3.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม องค์ประกอบของโคมลอย ความสมบูรณ์ของโคมลอยตามกำหนดเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 3.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ การปฏิบัติการสร้าง โคมลอย ครอบคลุม องค์ประกอบของโคมลอย ขั้นตอนการสร้างโคมลอย และการตกแต่ง โคมลอย

งานที่ 3.4 เฉลยแบบฝึกหัด

1. ข 2. ก 3. ง 4. ง 5. ก 6. ก 7. ก 8. ก 9. ข 10. ข

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 8.1 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านภาษาและอาหาร

ประสบการณ์หลักที่ 8.2 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้านประเพณี

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. คนพื้นเมืองดั้งเดิมกลุ่มใดที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และใช้ภาษาไทยอีสานเป็นภาษาพูดหลัก

ก. ชาวผู้ไท

ข. ชาวเวียงคนาม

ค. ชาวไทยอีสาน

ง. ชาวไทยโคราช

2. จังหวัดใดในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด

ก. เลย

ข. ยโสธร

ค. อุตรธานี

ง. หนองคาย

3. บริเวณใดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการอพยพย้ายถิ่นของประชากรมากที่สุด

ก. บริเวณตอนบนของภาค

ข. บริเวณตอนล่างของภาค

ค. บริเวณตะวันตกของภาค

ง. บริเวณตอนกลางของภาค

4. ภาษาถิ่นในข้อใดที่ใช้ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด

ก. ภาษามอญ

ข. ภาษาเขมร

ค. ภาษากะเลิง

ง. ภาษาไทยลาว

5. เพราะเหตุใดภาษากะโซ่ จึงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างจากภาษาถิ่นประเภทอื่น

ก. มีสร้อยของคำว่า ส่อ ทำประ โยคคำถามเสมอ

ข. มีสร้อยของคำว่า ส่อ ทำประ โยคคำตอบเสมอ

ค. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและเบา

ง. พยางค์หน้าของคำมักมีเสียง อะ/อง/หรือ/อัน ซึ่งจะออกเสียงสั้นและหนัก

6. คำว่า “ตา (ยาย)” ในภาษาไทยกลาง จะแตกต่างจากภาษาถิ่นประเภทใดมากที่สุด

ก. ภาษาญ้อ

ข. ภาษาภูไท

ค. ภาษากะโซ่

ง. ภาษาไทยลาว

7. ประเพณีฮีดสิบสองในข้อใดที่มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน

ก. บุญกฐิน

ข. บุญซำชะ

ค. บุญพะเหวด

ง. บุญเข้าพรรษา

8. ข้อใดกล่าวถึงประเพณีบุญข้าวสากได้ถูกต้องที่สุด
- ก. มีการตัดบวชเทโว และการจัดทำได้ประทีป
- ข. เป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
- ค. มีการทำบุญเบิกบ้าน เพื่อเลี้ยงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน
- ง. เป็นการทำบุญตามพิธีทางศาสนา มีเครื่องสักการะที่สำคัญคือการหล่อเทียนพรรษา
9. เครื่องปรุงอาหารอีสานที่สำคัญที่สุดและขาดไม่ได้คืออะไร
- ก. พริก
- ข. ปลาร้า
- ค. น้ำตาลปีบ
- ง. น้ำส้มสายชู
10. แจ่วบองหรือปลาร้าสับ หากไม่มีเครื่องปรุงประเภทน้ำมะขามเปียกจะใช้สิ่งใดแทน
- ก. มะไฟ
- ข. ส้มโอ
- ค. สับปะรด
- ง. น้ำมะนาว

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 8

การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. ค	1. ค
2. ก	2. ก
3. ข	3. ก
4. ง	4. ง
5. ก	5. ค
6. ค	6. ข
7. ค	7. ข
8. ง	8. ข
9. ค	9. ข
10. ง	10. ง

หน่วยประสบการณ์ที่ 11
การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียง
ในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การใช้จ่ายเงินรายรับ
ข. การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
ค. การพยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุด
ง. การซื้อของใช้ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

2. ข้อใดคือลักษณะสำคัญในด้านการพึ่งพากันเองเป็นหลักของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การรวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม
ข. การพึ่งพาตนเองและไม่เป็นภาระของผู้อื่น
ค. การพึ่งพาปัจจัยภายนอกที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ
ง. การนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

3. เพราะเหตุใดเกษตรกรในภาคอีสานจึงเหมาะที่จะทำการเกษตรแบบผสมผสาน

- ก. เกษตรกรมีงานทำตลอดปี
ข. เกษตรกรมีพื้นที่ว่างเปล่ามาก
ค. เกษตรกรมีความรักผูกพันกับผืนนา
ง. เกษตรกรมีความภูมิใจในผลผลิตของตน

4. บุคคลในข้อใดที่มีวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า

- ก. แก้วเปิดน้ำทิ้งไว้ขณะดูสบู่
ข. นี้อ่านน้ำล้างผักไปรดน้ำต้นไม้
ค. มดปล่อยให้น้ำไหลขณะแปรงฟัน
ง. ดำล้างจานโดยเปิดก๊อกน้ำตลอดเวลา

5. สมศรีมักจะปิดจอภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อใช้งานนานเกินกว่า 15 นาที เป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่

- ก. ถูกต้อง เพราะเป็นการประหยัดไฟฟ้า
ข. ถูกต้อง เพราะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ร้อนจนเกินไป
ค. ไม่ถูกต้อง เพราะการเปิดปิดจอภาพบ่อย ทำให้สิ้นเปลืองไฟฟ้า
ง. ไม่ถูกต้อง เพราะการเปิดปิดจอภาพบ่อย ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์เสีย

6. ข้อใดเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

- ก. ทิ้งขยะตามใต้ถุนอาคารเรียน
ข. ชีดเขียนภาพบนกำแพงโรงเรียน
ค. ดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในโรงเรียน
ง. ตัดต้นไม้ของโรงเรียนไปทำของที่ระลึก

7. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการปลูกพืชผักสวนครัว

- ก. ใส่น้ำ
ข. รดน้ำผัก
ค. เตรียมแปลงผัก
ง. เลือกผักที่จะปลูก

8. การให้จุลินทรีย์กับสุกร จะส่งผลกับสุกรตามข้อใด
- ก. ทำให้สุกรมีน้ำหนักตัวเพิ่มมากขึ้น
- ข. คอกสุกรสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี
- ค. สุกรแข็งแรง มีความต้านทานโรคดี
- ง. มีอัตราการแลกเนื้อต่ำ เนื้อแดงน้อย ไขมันน้อย
9. “สารอะซาดิแรคติน” ในสละจะมีผลอย่างไร ในการป้องกันและกำจัดแมลง
- ก. ทำให้แมลงไม่กินอาหาร
- ข. ช่วยในการวางไข่ของแมลง
- ค. ทำให้แมลงเจริญเติบโตได้ดี
- ง. สร้างเอนไซม์ในระบบย่อยอาหารของแมลง
10. หากกองปุ๋ยหมักแห้งเกินไป จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร
- ก. ควรหาใบไม้สดมาคลุม
- ข. ควรหาผ้าคลุมกองปุ๋ยหมัก
- ค. ควรรดน้ำเพื่อเพิ่มความชื้น
- ง. ควรตัดหน้าปุ๋ยหมักที่แห้งทิ้ง

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11

การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภาระณที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภาระณที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภาระณรองที่ 11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง.....

.....

2) หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก.....

.....

2.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก.....

.....

2.3 หลักการจัดการ.....

.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว

งานที่ 2.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน โรงเรียน

งานที่ 2.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ใน โรงเรียน

1) การประหยัดน้ำ.....

.....

2) การประหยัดไฟ.....

.....

3) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงเรียน.....

.....

4) การปลูกพืชผักสวนครัว.....

5) การเลี้ยงสุกร.....

6) การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช.....

7) การทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ.....

งานที่ 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยกา ลงในช่องหัวข้อที่เลือก

การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร

การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

งานที่ 2.5 คั่นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มุมหนังสือ

หัวข้อที่เลือก	รายละเอียดการค้นคว้า

งานที่ 2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์รองที่ 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

งานที่ 1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ประกอบด้วย

☐ ชื่อโครงการ	☐ วิธีการดำเนินการ
☐ วัตถุประสงค์	☐ ระยะเวลาดำเนินการ
☐ เป้าหมาย	☐ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.2 ดำเนินการออกแบบ แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

งานที่ 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

ส่วนประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	มี	ไม่มี
1. ชื่อโครงการ		
2. วัตถุประสงค์		
3. เป้าหมาย		
4. วิธีการดำเนินการ		
5. ระยะเวลาดำเนินการ		
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ		

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

.....ดำเนินการจัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ.....

งานที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

- มีหัวข้อครบ คือ.....
-
- ตัวสะกด.....
- การเว้นวรรค.....

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสพการณ์ที่ 11.1 เรื่อง การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์รองที่ 11.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง ความหมายและหลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

1) ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การพยายามพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้พอมี พอกินในเรื่องอาหาร และที่อยู่อาศัย

2) หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ ไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ และต้องรู้จักพึ่งพาตนเองรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

2.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก มุ่งเน้นให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน ร่วมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม เป็นการพัฒนาสมาชิกในชุมชนให้มีการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง

2.3 หลักการจัดการ จะต้องมีการจัดการบริหารที่ดี โดยยึดหลักในการมุ่งลดรายจ่าย และการนำทรัพยากรมาใช้ควรรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.7

งานที่ 2.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว

งานที่ 2.2 อ่านประมวลสาระ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

งานที่ 2.3 บันทึกสาระสำคัญ เรื่อง การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

1) การประหยัดน้ำ น้ำเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนเรา การใช้น้ำอย่างชาญฉลาด จะทำให้มีน้ำไว้อุปโภค บริโภคอย่างยาวนาน เช่น การสำรวจท่อรั่วภายในโรงเรียน การแปร่งพื้น ควรใช้แก้วรองน้ำบนปากแปร่งพื้น การเช็ดถูพื้นหรือบริเวณต่าง ๆ ควรใช้ภาชนะ และการรดน้ำต้นไม้ ควรใช้กระป๋องฝักบัวรดน้ำ เป็นต้น

2) การประหยัดไฟ มีแนวปฏิบัติหลายขั้นตอนในการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เช่น เครื่องปรับอากาศ ควรเลือกขนาดพอเหมาะกับห้อง ตั้งอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ตู้เย็น ควรตั้งอุณหภูมิให้

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

พอเหมาะ ไม่แฉ่งของจนเกินไป และ โทรศัพท์ ควรเลิกใช้รีโมทปิดโทรศัพท์ ให้ปิดสวิตช์บนเครื่องรับโทรศัพท์
เท่านั้น เป็นต้น

3) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิด
ประโยชน์มากที่สุด และใช้ได้อย่างยาวนานที่สุด เช่น การช่วยกันดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในโรงเรียน การใช้ของ
ส่วนรวมในโรงเรียนอย่างทะนุถนอม และการทิ้งขยะลงถังที่จัดไว้ให้ เป็นต้น

4) การปลูกพืชผักสวนครัว ควรคำนึงถึงการใช้พื้นที่ในการปลูกผักให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ปลูกผักให้
ได้มากที่สุด เพื่อจะได้มีผักไว้บริโภคในครัวเรือนเป็นประจำ ครอบคลุม การเลือกผักที่จะปลูก การเตรียมแปลงผัก
การใส่ปุ๋ย การดูแลรักษา และการเก็บผัก

5) การเลี้ยงสุกร สิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ คอกต้องให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี แดดไม่ส่องมา
เกินไป และที่สำคัญมาก คือ การนำขี้คอกไปหมัก จะทำให้ผู้เลี้ยง เพื่อนบ้านไม่เครียด คุณภาพชีวิตดี ครอบคลุม
การให้อาหาร และการดูแล

6) การใช้สมุนไพรช่วยกำจัดศัตรูพืช สะเดาเป็นพืชสมุนไพรที่นิยมนำมาใช้สกัดเป็นสารควบคุมโรค
และแมลง เนื่องจากในสะเดามีสารอะซาดิแรคติน ซึ่งช่วยในการป้องกันและกำจัดแมลง ครอบคลุม วิธีการใช้
ข้อควรระวังในการใช้ และพืชผักที่ควรใช้สารสกัดสะเดา

7) การทำปุ๋ยหมักแบบธรรมชาติ ทำได้ง่ายด้วยการกองไว้บนพื้นดิน หรือพื้นซีเมนต์ก็ได้ ถ้ามีพื้นที่ใน
โรงเรียนใช้สำหรับกองปุ๋ยจะดีมาก เพราะสามารถป้องกันการชะของน้ำฝนได้ และถ้ามีคอกไม้จะช่วยให้กองปุ๋ยที่
หมักถ่ายเทอากาศได้ดี

งานที่ 2.4 เลือกหัวข้อการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยกา ✓ ลงในช่องหัวข้อที่เลือก

☒	การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร
☒	การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
☐	การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประดิษฐ์คิดค้นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

งานที่ 2.5 ค้นคว้าสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่เลือกที่มุมหนังสือ

หัวข้อที่เลือก	รายละเอียดการค้นคว้า
1. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร	1.1 การประหยัดน้ำ 1.2 การประหยัดไฟ 1.3 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร	2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว 2.2 การเลี้ยงสัตว์

งานที่ 2.6 สรุปสาระสำคัญของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามหัวข้อที่ค้นคว้า

1) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร ครอบคลุม การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟและ
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร
ครอบคลุม การปลูกพืชผักสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์รื่องที่ 11.1.2 การจัดทำแบบฟอร์มการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

งานที่ 1.1 กำหนดส่วนประกอบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ประกอบด้วย ชื่อโครงการ วิธีการดำเนินการ วัตถุประสงค์ ระยะเวลาดำเนินการ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.2 ดำเนินการออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ การออกแบบแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ใช้รูปแบบแบบใดก็ได้ แต่จะต้องมีหัวข้อ ครอบคลุม ชื่อโครงการ วิธีการดำเนินการ วัตถุประสงค์ ระยะเวลาดำเนินการ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

ส่วนประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ	มี	ไม่มี
1. ชื่อโครงการ	✓	
2. วัตถุประสงค์	✓	
3. เป้าหมาย	✓	
4. วิธีการดำเนินการ	✓	
5. ระยะเวลาดำเนินการ	✓	
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	✓	

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 จัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

.....ดำเนินการจัดพิมพ์แบบฟอร์มการเขียนโครงการ.....

งานที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ โดยกา ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ

ความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ 1) ชื่อโครงการ 2) วิธีการดำเนินการ 3) วัตถุประสงค์ 4) ระยะเวลาดำเนินการ

5) เป้าหมาย และ 6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ตัวสะกด ถูกต้อง

การเว้นวรรค ถูกต้องและเหมาะสม

แบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสพการณ์รองที่ 11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 ดูตัวอย่างการเขียนโครงการ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

.....

.....

.....

งานที่ 1.2 เขียนชื่อโครงการ

งานที่ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.4 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ.....

ตัวสะกด.....

การเว้นวรรค.....

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

.....

.....

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สมาชิกกลุ่มที่.....

คุณภาพ งาน ชื่อกลุ่ม	ความครบถ้วน ของแบบฟอร์ม การเขียน โครงการ	ความถูกต้อง ของข้อมูลใน การเขียน โครงการ	ความสมบูรณ์ ของการเขียน โครงการ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ
 - 3.1 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 การเขียนโครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 การเขียนโครงการมีรอยลบขีดฆ่า ไม่เรียบร้อย และ ไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ครอบคลุม ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ครอบคลุม การเขียนชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 2.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

ประสบการณ์รองที่ 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 เขียนชื่อโครงการ

งานที่ 1.2 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.3 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา√ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ.....

ตัวสะกด.....

การเว้นวรรค.....

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล.....

หัวข้อที่รายงาน.....

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

แบบประเมินชิ้นงานการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สมาชิกกลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม / คุณภาพ งาน	ความครบถ้วน ของแบบฟอร์ม การเขียน โครงการ	ความถูกต้อง ของข้อมูลใน การเขียน โครงการ	ความสมบูรณ์ ของการเขียน โครงการ	ความ ประณีต สวยงาม	การ นำเสนอ ผลงาน	รวมคะแนน (15 คะแนน)
กลุ่มที่ 1						
กลุ่มที่ 2						
กลุ่มที่ 3						
กลุ่มที่ 4						
กลุ่มที่ 5						
กลุ่มที่ 6						
กลุ่มที่ 7						
กลุ่มที่ 8						
กลุ่มที่ 9						
กลุ่มที่ 10						

แบบประเมินชิ้นงาน

- คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอนใช้ประเมินชิ้นงาน
2. ผู้สอนประเมินชิ้นงานรายกลุ่มของนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินดังนี้
1. ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียน โครงการ
 - 1.1 มีหัวข้อตามที่กำหนดครบทุกรายการ 3 คะแนน
 - 1.2 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 2 รายการ 2 คะแนน
 - 1.3 มีหัวข้อตามที่กำหนด แต่ขาด 3 รายการ 1 คะแนน
 2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียน โครงการ
 - 2.1 กรอกข้อมูลถูกต้องทุกรายการ 3 คะแนน
 - 2.2 กรอกข้อมูลผิด 1 รายการ 2 คะแนน
 - 2.3 กรอกข้อมูลผิด 2 รายการ 1 คะแนน
 3. ความสมบูรณ์ของการเขียน โครงการ
 - 3.1 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง 3 คะแนน
 - 3.2 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลถูกต้องในบางรายการ 2 คะแนน
 - 3.3 โครงการมีองค์ประกอบครบถ้วน และข้อมูลไม่ถูกต้อง 1 คะแนน
 4. ความประณีตสวยงาม
 - 4.1 การเขียน โครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และตกแต่งสวยงาม 3 คะแนน
 - 4.2 การเขียน โครงการมีความสะอาดเรียบร้อย และ ไม่มีการตกแต่ง 2 คะแนน
 - 4.3 การเขียน โครงการมีรอยลบขีดฆ่า ไม่เรียบร้อย และ ไม่มีการตกแต่ง 1 คะแนน
 5. การนำเสนอผลงาน
 - 5.1 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ 3 คะแนน
 - 5.2 นำเสนอผลงานได้ถูกต้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 2 คะแนน
 - 5.3 นำเสนอผลงานไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ 1 คะแนน

หมายเหตุ

1. องค์ประกอบของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ครอบคลุม ชื่อ โครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ครอบคลุม การเขียนชื่อ โครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 2.3 สรุปผล

หัวข้อที่สรุป	ประเด็นสำคัญที่สรุป

งานที่ 2.4 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. คำสำคัญใดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง

ก. พึ่งตนเอง

ข. แก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ค. ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม

ง. ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

2. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงครอบคลุมเรื่องใด

ก. อาหาร

ข. รถยนต์

ค. ยารักษาโรค

ง. เครื่องนุ่งห่ม

3. บุคคลตามข้อใดต่อไปนี้ที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการทำไร่นาสวนผสม

ก. เหลืองทำนาตลอดปี

ข. แดงปลูกมันสำปะหลัง

ค. ชาวเลี้ยงไก่และเลี้ยงปลา

ง. เขียนเลี้ยงเป็ดและเลี้ยงไก่

4. บุคคลใดที่ใช้น้ำอย่างประหยัดในการรดน้ำต้นไม้

ก. มานะใช้สปริงเกอร์

ข. อนงค์ใช้สายยางฉีดน้ำ

ค. อุบลใช้ถังใส่น้ำรด

ง. วีระใช้กระป๋องฝักบัวรดน้ำ

5. ข้อใดคือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ก. เปลี่ยนพื้นดินให้แห้งแล้ง

ข. เดินลดสนามของโรงเรียน

ค. วาดรูปทิวทัศน์บนกำแพงโรงเรียน

ง. ปลูกไม้ดอกไม้ประดับภายในโรงเรียน

6. เครื่องทำน้ำอุ่น ควรตั้งอุณหภูมิให้ร้อนจัด ถูกต้องหรือไม่

ก. ถูกต้อง เพราะน้ำจะได้อุ่นทันที

ข. ถูกต้อง เพราะน้ำจะได้ไหลแรง

ค. ไม่ถูกต้อง เพราะต้องตั้งอุณหภูมิให้ต่ำจากเดิม 3 องศาเซลเซียส

ง. ไม่ถูกต้อง เพราะต้องตั้งอุณหภูมิให้ต่ำจากเดิม 5 องศาเซลเซียส

7. ข้อใดคือผักประเภทกินผล

ก. พริก

ข. ผักบุ้ง

ค. กะหล่ำปลี

ง. ผักกวางตุ้ง

8. ข้อใดคือผักประเภทกินใบ

ก. ถั่ว

ข. มะเขือ

ค. แดงกวา

ง. ผักคะน้า

9. พืชผักประเภทใดที่ควรใช้สารสกัดสะเดา

ก. ผักชี

ข. ผักบุ้ง

ค. ผักสลัด

ง. ผักคะน้า

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสภารณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยประสภารณ์ที่ 11.2 เรื่อง การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสภารณ์ร่องที่ 11.2.1 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.8

งานที่ 1.1 คู่มือตัวอย่างการเขียนโครงการ แล้วบันทึกสาระสำคัญ

ตัวอย่างโครงการเกี่ยวกับแผนปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งแต่ละโครงการ มีส่วนประกอบหลัก ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ 1) ชื่อโครงการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินงาน 5) ระยะเวลาดำเนินงาน และ 6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

งานที่ 1.2 เขียนชื่อโครงการ

งานที่ 1.3 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.4 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.5 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.7 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.8 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา✓ ลงในช่องที่ตรงกับ ความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ 1) ชื่อโครงการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินงาน 5) ระยะเวลา

ตัวสะกด ดำเนินการ
ถูกต้อง

การเว้นวรรค ถูกต้องและเหมาะสม

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.3

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียน

โครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 2.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ 1) การนำวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนด้านทรัพยากร ได้แก่ การประหยัดน้ำ การประหยัดไฟ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 2) การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านทรัพยากร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์เรื่องที่ 11.2.2 การดำเนินการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.7

งานที่ 1.1 เขียนชื่อ โครงการ

งานที่ 1.2 เขียนวัตถุประสงค์

งานที่ 1.3 เขียนเป้าหมาย

งานที่ 1.4 เขียนวิธีการดำเนินงาน

งานที่ 1.5 เขียนระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 1.6 เขียนผลที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้แบบฟอร์มที่นักเรียนจัดพิมพ์

งานที่ 1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนโครงการ โดยกา✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

มีหัวข้อครบ คือ 1) ชื่อโครงการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) วิธีการดำเนินงาน 5) ระยะเวลา

ดำเนินงาน

ตัวสะกด ถูกต้อง

การเว้นวรรค ถูกต้องและเหมาะสม

ภารกิจที่ 1 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 รายงานผลและประเมินชิ้นงาน

ผู้รายงานผล ตัวแทนกลุ่ม 1 คน

หัวข้อที่รายงาน การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 2.2 วิพากษ์โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินชิ้นงาน ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ ครอบคลุม ความครบถ้วนของแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ความถูกต้องของข้อมูลในการเขียนโครงการ ความสมบูรณ์ของการเขียนโครงการ ความประณีตสวยงาม และการนำเสนอผลงาน

งานที่ 2.3 สรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลในหัวข้อ การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ครอบคลุมแบบฟอร์มการเขียนโครงการ ได้แก่ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน

งานที่ 2.4 เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก 2. ก 3. ค 4. ง 5. ง 6. ง 7. ก 8. ง 9. ง 10. ง

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การเตรียมการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ ๆ ละ 4 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที (40 คะแนน)

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. การปฏิบัติตามข้อใดที่เป็นการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ก. การใช้จ่ายเงินรายรับ

ข. การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ฟุ้งเฟ้อ

ค. การพยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุด

ง. การซื้อของใช้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

2. การรวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม เป็นลักษณะที่สำคัญในด้านใดของหลักการเศรษฐกิจพอเพียง

ก. หลักการจัดการ

ข. หลักการบริหาร

ค. การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก

ง. การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

3. เพราะเหตุใดการทำเกษตรผสมผสาน จึงเป็นการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของภาคอีสาน

ก. เกษตรกรมีงานทำตลอดปี

ข. เกษตรกรมีพื้นที่ว่างเปล่ามาก

ค. เกษตรกรมีความรักผูกพันกับผืนนา

ง. เกษตรกรมีความภูมิใจในผลผลิตของตน

4. บุคคลในข้อใดที่มีวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ก. ดาวยใช้แก้วน้ำรองน้ำแปร่งพื้น

ข. ฝ้าล้างผักโดยเปิดน้ำตลอดเวลา

ค. ขวัญล้างจานชามด้วยน้ำที่ละใบ

ง. นกใช้น้ำจากสายยางฉีดทำความสะอาดพื้น

5. สมพรมักเปิดเครื่องปรับอากาศโดยตั้งอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส เป็นวิธีการที่ถูกต้องหรือไม่

ก. ถูกต้อง เพราะเป็นการประหยัดไฟฟ้า

ข. ถูกต้อง เพราะทำให้เครื่องปรับอากาศไม่ร้อนจนเกินไป

ค. ไม่ถูกต้อง เพราะตั้งอุณหภูมิสูงเกินไป

ง. ไม่ถูกต้อง เพราะทำให้อากาศถ่ายเทไม่สะดวก

6. ข้อใดไม่เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ก. ทิ้งขยะลงในถังที่จัดไว้ให้

ข. ปลูกต้นไม้ภายในโรงเรียน

ค. ชีตเขียนภาพในทรัพย์สินของโรงเรียน

ง. ใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนอย่างทะนุถนอม

7. ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการปลูกพืชผักสวนครัว

ก. ใส่ปุ๋ย

ข. รดน้ำผัก

ค. เตรียมแปลงผัก

ง. เลือกผักที่จะปลูก

8. การให้อินทรีย์กับสุกร จะส่งผลกับสุกรตามข้อใด
- ก. มีอัตราการแลกเนื้อสูง
ข. สุกรมีอาการเบื่ออาหาร
ค. สุกรมีน้ำหนักตัวน้อยลง
ง. สุกรมีความต้านทานโรคต่ำ
9. ข้อใดคือผลของการใช้สารสะเดาควบคุมโรคและแมลง
- ก. ทำให้แมลงไม่กินอาหาร
ข. ช่วยในการวางไข่ของแมลง
ค. ทำให้แมลงเจริญเติบโตได้ดี
ง. สร้างเอนไซม์ในระบบย่อยอาหารของแมลง
10. การราคน้ำบนกองปุ๋ยหมัก มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ก. เพื่อไม่ให้กองปุ๋ยหมักแห้ง
ข. ทำให้ปุ๋ยหมักมีความละเอียด
ค. เร่งเศษอาหารให้ย่อยสลายเร็วขึ้น
ง. เพื่อให้สารอินทรีย์ในปุ๋ยหมักมีคุณค่าเพิ่มขึ้น

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11

การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมคะแนน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
1. ค	1. ก
2. ก	2. ง
3. ก	3. ก
4. ข	4. ก
5. ก	5. ก
6. ค	6. ค
7. ง	7. ข
8. ค	8. ก
9. ก	9. ก
10. ค	10. ก

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพแล้ว สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

1.2.1 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

1.3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.3 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

1.4 วิธีการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 246 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 5,638 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านไฮหย่อง (ภูเงินประชานุกูล) ศูนย์เครือข่ายการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ที่ 7 อำเภอพังโคน เขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 39 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท ได้แก่ (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน จำนวน 6 ชุด ชุดละ 10 ข้อ โดยแยกเป็นแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ 3 ชุด และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ 3 ชุด และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบบมาตราประเมินค่า จำนวน 23 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ประเภท ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

1.4.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ไปทดสอบหาประสิทธิภาพเบื้องต้น คือ การทดสอบแบบเดี่ยว การทดสอบแบบกลุ่ม และการทดสอบแบบภาคสนาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ (1) การเตรียมการก่อนทดลองใช้ ครอบคลุมการจัดเตรียมสถานที่ คือ ห้องเรียน จัดโต๊ะนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน จัดมุมหนังสือ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ มุมแสดงผลงาน และเครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์ 1 ชุด (2) วันเวลาในการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ 3 วัน วันละ 1 หน่วยประสบการณ์ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 13.00 – 16.00 น. และ (3) ขั้นตอนการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน คือ

ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ ปฐมนิเทศประสบการณ์ เผชิญประสบการณ์ รายงาน
ความก้าวหน้า รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และประเมิน
หลังเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกหัด แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม แบบประเมินชิ้นงาน และ
หลังจากการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ตามขั้นตอนการสอนทั้ง 7 ขั้นตอนแล้ว
ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ในการทดสอบ
ประสิทธิภาพแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และสอบถามนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้กับนักเรียนในการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม แล้ว
นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ต่อไป

1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยการ
หาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 การทดสอบค่าที่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 ผลการวิจัย

จากการวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปผลการวิจัย ได้ ดังนี้

1.5.1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพ พบว่า ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธี
ชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผลิตขึ้นทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีประสิทธิภาพ
81.08/77.67 , 82.08/78.33 และ 82.25/78.67 ตามลำดับ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

1.5.2 ผลความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน
แบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความก้าวหน้าทางการ
เรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5.3 ผลความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิง
ประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นต่อชุดการสอน
แบบอิงประสบการณ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. อภิปรายผล

2.1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิธีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
เนื่องด้วยองค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ดังนี้

2.1.1 ประมวลสาระ ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ใช้กับการเรียนด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) เพื่อให้ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านประมวลสาระ ซึ่งเป็นประสบการณ์ทางอ้อมไปใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ การเขียนแผนที่ การเขียนแบบสำรวจ การเขียนเมนูอาหาร การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น การสร้างธง การสร้าง โคมลอย และการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ประมวลสาระที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้เป็นส่วนหลักของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีรูปแบบแตกต่างจากหนังสือเรียน เมื่อนักเรียนได้ศึกษาประมวลสาระเหมือนกับว่า ได้ฟังการสนทนาบรรยายของครูในห้องเรียน เพราะว่าคุณลักษณะของประมวลสาระที่พัฒนาขึ้น โดยเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้จัดระบบโดยเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการนำแนวคิดในแผนการสอนมาเขียนขยายรายละเอียดในแต่ละหัวเรื่อง เพื่อขยายแนวคิดนั้น ประมวลสาระมีภาพประกอบที่ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาสาระที่น่าเสนอ และมีการสรุปเนื้อหาในประมวลสาระ โดยนำแนวคิดที่อยู่ในแผนการสอนมาสรุป เพื่อตอบย้ำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น และให้นักเรียนจดจำเนื้อหา เพื่อใช้ในการเผชิญประสบการณ์ได้ ในประเด็นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.ชัยขันธ์ พรหมวงศ์ ผู้พัฒนาตำราทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กล่าวไว้ว่า ประมวลสาระช่วยทำให้นักเรียนสามารถศึกษาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และพึงพาความช่วยเหลือจากครูน้อยที่สุด ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี และมีระบบการประเมินที่จะประกันคุณภาพของนักเรียนในแต่ละวิชา (ชัยขันธ์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540 : 148)

จากการสังเกต พบว่า นักเรียนส่วนตั้งใจอ่านประมวลสาระอย่างละเอียด ไม่มีนักเรียนคนใดมาสอบถามผู้วิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาในประมวลสาระ ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ว่าประมวลสาระทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหา นำไปสู่การเผชิญประสบการณ์

2.2.2 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีจำนวนทั้งหมด 3 รายการ ทั้ง 3 รายการ มีรูปแบบสารคดีประกอบการบรรยาย รายการที่ 1 เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และรูปร่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายการที่ 2 เรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีฮีตสิบสอง รายการที่ 3 เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีความยาวประมาณ 5 – 10 นาที จะให้นักเรียนชมหลังจากศึกษาประมวลสาระแล้ว เพื่ออธิบายบางประเด็นที่ยากในประมวลสาระให้มีความชัดเจนขึ้น และนำไปสู่การสร้างชิ้นงาน เช่น การเขียนแผนที่ การสร้างธง การสร้าง โคมลอย และการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสังเกต พบว่า นักเรียนชอบมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีความสนใจ และซักถามเกี่ยวกับภาพประกอบในมัลติมีเดีย ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็น

ของนักเรียน และจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ว่า มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางและทำงานกลุ่มร่วมกันได้ สอดคล้องกับกิดานันท์ มลิทอง (2540 : 262) กล่าวว่า ข้อดีของมัลติมีเดียว่า สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และช่วยในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนด้วย

2.2.3 ซิตีเสียง เป็นสื่อเสริมประมวลสาระ ผู้วิจัยได้ออกแบบซิตีเสียงในหน่วย ประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง ภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเสนอในรูปแบบการบันทึกเสียง จากสถานการณ์จริง ความยาวประมาณ 9 นาที เป็นการบันทึกสำเนียงพูดภาษาถิ่นต่าง ๆ ได้แก่ ภาษาไทยลาว ภาษาภูไท ภาษาญ้อ ภาษาบรู และภาษาไชย ซิตีเสียงช่วยให้นักเรียนได้ฟังสำเนียงพูด ภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสามารถวิเคราะห์วัฒนธรรมทางด้านภาษาได้

จากการสังเกต พบว่า นักเรียนตั้งใจฟังซิตีเสียง ให้ความสนใจ และซักถามครุ เกี่ยวกับสำเนียงของแต่ละภาษาถิ่น จึงส่งผลให้นักเรียนเผชิญประสบการณ์ได้ คือ การวิเคราะห์ เปรียบเทียบภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ นักเรียนจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ว่าซิตีเสียง ช่วยให้นักเรียนได้ฟังสำเนียงภาษาถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.4 รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนกับเพื่อน (PDL) ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการเรียนกับ เพื่อน ในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 เช่น ออกแบบแบบสำรวจ เตรียมการสำรวจ เสนอผลงาน เป็นต้น หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เช่น พิจารณารายกรณี การสร้างธง การสร้างโคลมลอย เป็นต้น และหน่วย ประสบการณ์ที่ 11 เช่น ออกแบบแบบฟอร์มการเขียน โครงการ สร้างแบบฟอร์มเขียน โครงการ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น การเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ ทำงาน มีการตัดสินใจร่วมกันในการสร้างชิ้นงาน และนักเรียนที่เรียนอ่อนได้รับความช่วยเหลือ จากนักเรียนที่เรียนเก่งเป็นอย่างดี ดังนั้น การออกแบบรูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนกับเพื่อน ในการวิจัยครั้งนี้ จึงช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน และร่วมกันแก้ปัญหาในการทำงาน ได้ สอดคล้องกับประศักดิ์ หอมสนิท (2539 : 254) กล่าวว่า การเรียนกับเพื่อนช่วยให้นักเรียนเกิด ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น นักเรียนมีบทบาท ต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนเกิดความพร้อม ความกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนอย่างมีชีวิตชีวา

จากการสังเกต พบว่า ในการปฏิบัติภารกิจและงานนักเรียนทำงานร่วมกันอย่างมี ความสุข มีการช่วยเหลือและร่วมกันแก้ปัญหาในการทำงานได้ ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนกับเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนและร่วมกัน แก้ปัญหาการทำงานได้

2.2.5 **วิธีการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์** ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบวิธีการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์ มี 3 วิธี ได้แก่ การเรียนแบบเรียนด้วยตนเอง (SDL) การเรียนแบบเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนแบบเรียนกับครู (TDL) รูปแบบการเรียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปกิจกรรมกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มนักเรียน จำนวนกลุ่มละ 3 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนคละกัน คือ นักเรียนเรียนเก่ง จำนวน 1 คน นักเรียนเรียนปานกลาง จำนวน 1 คน และนักเรียนเรียนอ่อน จำนวน 1 คน ร่วมกันสร้างชิ้นงาน เช่น การเขียนแผนที่ การเขียนแบบสำรวจ การสร้างธง การสร้างคอมลอย และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการเรียนแบบกิจกรรมกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด ทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างผลงาน นักเรียนได้เรียนรู้จักกัน และเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดและประสบการณ์แก่กันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ของวาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2540 : 60) คือ การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ นักเรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม มีโอกาสแสดงความคิดเห็น รู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และมีระเบียบวินัยในตนเองมากขึ้น

จากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ได้แก่ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีทักษะในการแก้ปัญหา ผลการประเมิน คะแนนในแต่ละกลุ่มอยู่ในระดับสูง ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ว่า การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน

มีข้อนำสังเกต คือ คะแนนระหว่างเผชิญประสบการณ์ (E_1) สูงกว่าคะแนนหลังเผชิญประสบการณ์ (E_2) ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ในการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม ดังนี้

	หน่วยประสบการณ์ที่ 7	หน่วยประสบการณ์ที่ 8	หน่วยประสบการณ์ที่ 11
การทดสอบ			
ประสิทธิภาพ	81.08/77.67	82.08/78.33	82.25/78.67
ภาคสนาม			
E_1/ E_2			

ทั้งนี้เป็นเพราะ (1) นักเรียนได้ศึกษาภารกิจและงานตามขั้นตอน จึงทำให้สามารถเผชิญประสบการณ์ และทำงานร่วมกัน ได้อย่างถูกต้อง และตามขั้นตอน (2) การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม (3) เนื้อหาสาระในประมวลสาระ ทำให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ในการเผชิญประสบการณ์ (4) มัลติมีเดีย

ประกอบการเผชิญประสบการณ์ ทำให้นักเรียนมีความรู้ มีประสบการณ์ทางอ้อม ทราบแนวทางในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การเขียนแผนที่ การเขียนแบบสำรวจ การเขียนเมนูอาหาร การสร้างธง การสร้างโคลมลอย และการเขียน โครงการเศรษฐกิจพอเพียง (5) แบบฝึกปฏิบัติ ช่วยกำกับให้นักเรียนทราบแนวทางการทำงาน จึงสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้ตามที่กำหนดไว้ และ (6) การทำแบบฝึกหัดในแบบฝึกปฏิบัติ ทำให้นักเรียนได้ทราบระดับความรู้ ความเข้าใจในด้านพุทธิพิสัย ช่วยทบทวนความรู้ และตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน

2.2 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ทุกหน่วยประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก

2.2.1 การเผชิญประสบการณ์จริง ที่กำหนดไว้ในภารกิจและงาน เช่น ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามภารกิจและงานนักเรียนต้องสร้างธง และสร้าง โคมลอย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมด้านประเพณีของชาวอีสาน เมื่อนักเรียนทำได้ นักเรียนก็มีความรู้และเป็นความรู้ที่จดจำไปนาน ซึ่งเป็นข้อดีของการสอนแบบอิงประสบการณ์ คือ การสอนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการสอนที่มุ่งให้นักเรียน “ทำได้” มากกว่า “มุ่งให้รู้” (ชัยงค์ พรหมวงศ์ 2545 : 151) ดังนั้น นักเรียนจึงมีความรู้ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี จึงทำให้นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้คะแนนสูง

2.2.2 การศึกษาจากประมวลสาระ เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเผชิญประสบการณ์จริงและช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้หลังจากได้เผชิญประสบการณ์ไปแล้ว เช่น นักเรียนอ่านประมวลสาระในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักเรียนก็สามารถวางแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสำรวจลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ เมื่อนักเรียนสร้างชิ้นงานดังกล่าวได้ นักเรียนก็ใช้ประมวลสาระตรวจสอบผลงานที่ทำหรือทบทวนเนื้อหาสาระได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าประมวลสาระเป็นแหล่งความรู้ที่ช่วยให้นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้คะแนนสูง

2.2.3 การศึกษาจากมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนประมวลสาระให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ที่ผู้วิจัยผลิต นำสาระเนื้อหาบางส่วนในประมวลสาระมาผลิต เช่น หน่วยประสบการณ์ที่ 11 ประมวลสาระ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยก็นำเนื้อหาในเรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว มาผลิตเป็นมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เมื่อนักเรียนได้ชมมัลติมีเดียแล้ว นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาในประมวลสาระมากยิ่งขึ้น สามารถเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เป็นสื่อเสริมประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้คะแนนสูง

มีข้อนำสังเกตเกี่ยวกับคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 7 ต่ำกว่าคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 8 และหน่วยประสบการณ์ที่ 11 ทั้งนี้เป็นเพราะ ภารกิจและงาน ในหน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดให้นักเรียนเขียนแผนที่แสดงขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำรวจลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งเป็นภารกิจและงานที่นักเรียนต้องใช้ความพยายามและเวลานานมากที่จะสร้างชิ้นงาน จึงทำให้ได้ผลงานที่ยังไม่มีคุณภาพ ส่งผลให้คะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 7 ต่ำกว่าคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 8 และหน่วยประสบการณ์ที่ 11

2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

มีข้อนำสังเกตที่นำมาอภิปราย คือ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยมากที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ $\bar{X} = 4.67$ มีจำนวน 2 ข้อคำถาม ดังนี้คือ

2.3.1 มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานที่นักเรียนทำ

ในประเด็นนี้ เป็นเพราะ นักเรียนได้นำผลงานของกลุ่มมาจัดแสดงที่มุมแสดงผลงาน ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความภูมิใจกับผลงานของตนเอง จึงส่งเสริมให้นักเรียนมีความตั้งใจที่จะสร้างชิ้นงานให้ดี มีคุณภาพ ชิ้นงานเป็นที่ยอมรับของทุกกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุดว่า มุมแสดงผลงานช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานที่นักเรียนทำ

2.3.2 การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่ม ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน

ในประเด็นนี้ เป็นเพราะผู้วิจัยได้ออกแบบชุดการเรียนรู้ ให้มีวิธีการเผชิญ ประสพการณ์โดยใช้กิจกรรมกลุ่มทั้ง 3 หน่วยประสพการณ์ ได้แก่ การเขียนแผนที่ การเขียนแบบสำรวจ การเขียนเมนูอาหาร การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาถิ่น การสร้างธง การสร้าง โคมลอย และการเขียนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มนี้ นักเรียนได้ช่วยเหลือกันในการสร้างชิ้นงานให้เสร็จทันตามกำหนดเวลา จากการสังเกตในการทำงาน นักเรียนที่เรียนอ่อนก็ได้รับความช่วยเหลือจากนักเรียนที่เรียนเก่ง ดังนั้น การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่ม ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสพการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 โรงเรียนในเขตพื้นที่สามารถนำชุดการสอนแบบอิงประสพการณ์ชุดนี้ไปใช้ได้ เพราะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสพการณ์มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

3.1.2 การจัดกลุ่มนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ ในแต่ละหน่วยประสพการณ์ผู้วิจัยได้ กำหนดให้แบ่งกลุ่มนักเรียน จำนวนกลุ่มละ 3 คน ในการปฏิบัติการกิจและงาน ประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนคละกัน คือ นักเรียนเรียนเก่ง จำนวน 1 คน นักเรียนเรียนปานกลาง จำนวน 1 คน และนักเรียนเรียนอ่อน จำนวน 1 คน เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติการกิจและงาน นักเรียนที่เรียนอ่อนก็ได้รับความช่วยเหลือจากนักเรียนที่เรียนเก่ง ทำให้มีความมั่นใจและสามารถปฏิบัติการกิจและงานได้

3.1.3 การจัดเวลาในการสอนแต่ละหน่วยประสพการณ์ ควรจัดให้มีเวลา ต่อเนื่องกัน ทั้ง 3 ชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนจะสามารถปฏิบัติการกิจและงานได้อย่างต่อเนื่อง และครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแผนกำกับประสพการณ์

3.1.4 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในหน่วยประสพการณ์ที่ 8 ประสพการณ์รองที่ ให้นักเรียนสร้างธงตามประเพณีเดือนสี่ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้จัดทำ ได้แก่ ไหมพรมคละสี ไม้ไผ่ ลูกปัด ดอกไม้พลาสติก เข็ม ด้าย มีด และกรรไกร ต้องจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้มีจำนวน มากพอสำหรับนักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างชิ้นงาน

3.1.5 การสร้างฐานตามประเพณีเดือนสี่ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้นักเรียนจัดทำแผ่นฐานในขนาดที่ใช้แขวนหรือประดับในศาลาวัด เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และจำนวนการจัดกลุ่มของนักเรียน

3.1.6 สถานที่เผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 8 ในการวิจัยครั้งนี้ การสร้างฐานตามประเพณีเดือนสี่ และการสร้าง โคมลอยตามประเพณีเดือนสิบเอ็ด ต้องใช้พื้นที่ที่กว้าง เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติการกิจและงาน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 จากการศึกษาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือในครั้งนี้ เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาด้านพุทธิพิสัย พบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น น่าจะมีการวิจัยครั้งต่อไป โดยผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในหน่วยที่เหลือที่มีเนื้อหาด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยมาใช้ในการทดลอง จะส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่

3.3.2 ในการวิจัยครั้งนี้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระแบบฝึกปฏิบัติ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ อยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนมัลติมีเดียปฐมนิเทศและมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์อยู่ในรูปซีดีรอม ซึ่งพบว่า ผู้วิจัยต้องเสียค่าใช้จ่ายในการสำเนาเอกสารประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายสูงมาก ดังนั้น น่าจะมีการวิจัยครั้งต่อไป โดยนำสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวข้างต้น มาจัดทำให้อยู่ในรูปซีดีรอม และนำเสนอในชุดการเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย และจะทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มมากขึ้นหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2544) *ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา* ศูนย์พัฒนาหนังสือ
กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527) *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521* กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- _____ (2545) *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ใน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*
หน้า 7 - 10 , 39 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กระทรวงศึกษาธิการ (2543) *หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง
วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดสกลนคร*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว
- _____ (2547) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว
- _____ (2548) Course B การเผยแพร่สารสนเทศเพื่อการศึกษา (Information Delivering for
Education) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ITED)
ด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย – ญี่ปุ่น (พ.ศ. 2542 - 2545)
กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- กรมพล ท่องธรรมชาติและคณะ (2546) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- _____ (2548) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- กวี วรกวินและคณะ (2547) *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ช่วงชั้นที่ 2* กรุงเทพมหานคร
พัฒนาคุณภาพวิชาการ
- กิดานันท์ มลิทอง (2540) *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
กรุงเทพมหานคร ชวนพิมพ์
- งามนิจ คำปลิว (2548) “การพัฒนาแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เรื่อง พลเมืองดี
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- จันทร์ คุปตะวาทีน (2550) “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ (2)” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและสื่อสารการเรียนรู้การสอน* หน่วยที่ 4 หน้า 49-75 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2533) “การใช้สื่อการสอนในวิชาสังคมศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนสังคมศึกษา* หน่วยที่ 10 หน้า 439 – 440 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2538) “แนวคิดด้านปรัชญาการศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา* หน่วยที่ 4 หน้า 181 – 183 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2540) การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์” คู่มือปฏิบัติการ โรงเรียนเกษมพิทยา (อัครสำเนา)
- _____ (2540) “ชุดการสอนรายบุคคล” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนสรร* หน่วยที่ 4 หน้า 128-129, 195-197 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2540) “ชุดการสอนทางไกล” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนสรร* หน่วยที่ 5 หน้า 148-175 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2541) “ชุดการสอนระดับประถมศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา สื่อการสอนระดับประถมศึกษา* หน่วยที่ 14 หน้า 459 – 500 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2545) *มิติที่ 3 ทางการศึกษา: สานฝันสู่ความเป็นจริง* กรุงเทพมหานคร
เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และภณิดา มาประเสริฐ (2537) “สื่อกับการพัฒนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางวิชาสังคมศึกษา* หน่วยที่ 13 หน้า 7, 11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2539) “การจัดการการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน* หน่วยที่ 10 หน้า 53-60 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2540) “ชุดการสอนรายบุคคล” ใน *เอกสารการสอน ชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนสร* หน่วยที่ 4 หน้า 128 – 129, 195 - 197 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2540) “ชุดการสอนทางไกล” ใน *เอกสารการสอน ชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนสร* หน่วยที่ 5 หน้า 148 – 175 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สิ้นสกุล (2520) *ระบบสื่อการสอน* กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดชและคณะ (2548) *หนังสือเรียนเสริมคุณภาพแม่คสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แม็ค
- จิตติร ทองสุข (2540) “การพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ศิลปวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*
- ถนอม ศรีสร้อย (2540) “เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนแบบใช้ภาพสไลด์ที่มีคำถามสอดแทรกเป็น ตอน ๆ ภายในเนื้อเรื่องแบบใช้ชุดการสอนและแบบบรรยายต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนของการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต” *วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ (2546) *Multimedia ฉบับพื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร เลทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซิลท์
- ทศนา เขมมณี (2547) “*ศาสตร์การสอน, องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*” หน้า 362 – 370 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นวลจิตต์ เขวกิรติพงษ์ (2544) “การเรียนการสอนอาชีวศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการ จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา* หน่วยที่ 4 หน้า 208 - 211 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- บริษัทศูนย์วิจัยกลีกรไทยจำกัด (2541) *สวนศักรักไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ประคอง วรรณสุด (2525) *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ประศักดิ์ หอมสนิท (2539) “วิธีการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน* หน่วยที่ 6 หน้า 226 – 254 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- เปรมฤดี จารมีชัย (2544) “การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนกับการสอนตามคู่มือครู” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ฝ่ายวิชาการ 09 (2542) *ประเพณี 4 ภาพ พิธีมงคลของไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์หอสมุดกลาง 09
- พวงรัตน์ นามสนธิ์ (2542) “การสร้างชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องการเมืองการปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ไพบุลย์ คำกันยา (2541) “การสร้างชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสหกรณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- โรงเรียนบ้านหนองบัว (2546) *หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม*
- วรารัตน์ บรรดิ (2543) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร แอล ที เพรส
- วาริ ธีระจิตร (2537) “วิธีการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต” ใน *เอกสารการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต* หน่วยที่ 5 หน้า 239 พิมพ์ครั้งที่ 14 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2540) “ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนาสรร* หน่วยที่ 3 หน้า 25-60 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2541) “ปฏิบัติการผลิตชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา” ใน เอกสารการสอนชุด
วิชา ประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 7
หน้า 224-231 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิริยะ บุญยะนิवासน์และคณะ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- วุฒิชัย มูลศิลป์ และสุพณ ทิมอ่ำ (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานประวัติศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ศรียา เจริญนาน (2543) “การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมือง
และการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบ
ธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สวาท เสนาณรงค์และวิไลเจิด ทวีสิน (2540) หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา ส 503
สังคมศึกษาสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- สาวตรี ชิมช้อย (2548) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่จัดการเรียนรู้แบบ โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีการสอนแบบปกติ”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) แนวทางการประเมินผล
ด้วยทางเลือกใหม่ กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2545) พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร
พริกหวานกราฟฟิค
- สิริวรรณ ศรีพหล (2533) “การจัดระบบการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา” ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาการสอนสังคมศึกษา หน่วยที่ 4 หน้า 140 – 141, 174 - 175 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุชาติ คำพร (2547) “ผลการสอนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันแข่งขันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สุภาพรรณ พวงจันเพชรและคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

สุวรรณ อุยานันท์ (2541) ไร่นาสวนผสม กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดีด เซ็นเตอร์

<http://service.nso.go.th/nso/file/popmap/popmap01.html> 16 กุมภาพันธ์ 2549

<http://student.nu.ac.th/isannu/isanculture/language1.htm> 1 มกราคม 2549

<http://student.nu.ac.th/isannu/province/isan.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://www.amnatcharoen.go.th/kachad/healt12.htm> 24 มีนาคม 2549

<http://www.doae.go.th/stat/statne.htm> 9 พฤศจิกายน 2548

<http://www.geocities.com/isancenter/east>. 1 มกราคม 2549

http://www.idd.go.th/pldweb/tech/electronic_doc/book2/b2menu05/B2menu5Page2.htm

16 กุมภาพันธ์ 2549

<http://www.prapayneethai.com/th/tradition/north-east> 1 มกราคม 2549

<http://www.thaitambon.com/tambon/imapneast.gif> 9 พฤศจิกายน 2548

Lamp, Judith Rae (1992) "The Effect of Cooperative Learning Group on the Social Studies
Achievement and Esteem of Fourth Grade Students," Dissertation Abstracts
International 53 (December 1992) : 1780 – A.

Rutherford, David James (2002) "Assessing a Computer-aided Instructional Strategy in
Geographic Education," Master Abstracts International 38 (06) : (December, 2000)
:1482.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศรีพหล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา รองศาสตราจารย์ ระดับ 10 ประจำแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์สาธิต วิมลคุณารักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. อาจารย์วาทณี บุญยะไวโรจน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล ทางการศึกษา นักวิจัยชำนาญ ระดับ 8 ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ข
แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

แบบประเมินชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ใน
ระดับที่เห็นสมควร

ตอนที่ 1 คุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				ข้อเสนอแนะ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	
1. แผนในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์					
1.1 แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์					
1.2 แผนเผชิญประสบการณ์					
1.3 แผนกำกับประสบการณ์					
1.4 แผนผลิตสื่อ					
2. สื่อในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์					
2.1 ประมวลสาระ					
2.2 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์					
2.3 ตัวอย่างภาพชิ้นงาน					
2.4 แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์					
2.5 แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์					
2.6 แบบฝึกปฏิบัติ					
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน					

โดยภาพรวมคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์อยู่ในระดับ

- ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

(ลงชื่อ)

(รองศาสตราจารย์สาธิต วัฒนคุณารักษ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบประเมินชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ใน
ระดับที่เห็นสมควร

ตอนที่ 2 คุณภาพของเนื้อหา (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				ข้อเสนอแนะ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	
1. เนื้อหา 1.1 เนื้อหาครอบคลุมหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้ 1.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 1.3 เนื้อหา มีความถูกต้อง 1.4 เนื้อหา มีความทันสมัย 1.5 เนื้อหา เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก 1.6 เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ที่นักเรียนจะนำไปประยุกต์ใช้ในเรื่องวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
2. ภาพประกอบ 2.1 ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา 2.2 ภาพประกอบมีความคมชัด 2.3 คำอธิบายภาพประกอบ ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น					

โดยภาพรวมคุณภาพของเนื้อหาสาระในประมวลสาระอยู่ในระดับ

- ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

(ลงชื่อ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศรีพหล)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบประเมินชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- หน่วยประสบการณ์ที่ 7 เรื่อง การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 8 เรื่อง การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ใน
ระดับที่เห็นสมควร

ตอนที่ 3 คุณภาพของแบบทดสอบ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลและประเมินผล)

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				ข้อเสนอแนะ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	
1. แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 1.2 ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความชัดเจน 1.3 ข้อคำถามในแบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ในประมวลสาระ 1.4 ตัวเลือกในแบบทดสอบไม่ซ้ำและคำตอบกันระหว่างข้อ					
2. แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ 2.1 แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 2.2 ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความชัดเจน 2.3 ข้อคำถามในแบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ในประมวลสาระ 2.4 ตัวเลือกในแบบทดสอบไม่ซ้ำและคำตอบกันระหว่างข้อ					
3. แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์เป็นแบบคู่ขนาน					
4. แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์มีความ ยากง่ายใกล้เคียงกัน					

โดยภาพรวมคุณภาพของแบบทดสอบในหน่วยประสบการณ์อยู่ในระดับ

- ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

(ลงชื่อ)

(อาจารย์วาลี นุญชะไวโรจน์)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลและประเมินผล

วันที่ เดือน พ.ศ.

ภาคผนวก ค
ตารางวิเคราะห์วัสดุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจ
ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์	พฤติกรรมระดับพุทธิพิสัย						ทักษะ พิสัย
	ความ รู้	ความ เข้าใจ	การ นำไป ใช้	การ วิเคราะห์	การ สัง เคราะห์	การ ประเมิน ค่า	
1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
2. นักเรียนสามารถบอกอาณาเขตของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
3. นักเรียนสามารถบอกขนาดของพื้นที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
4. นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มีขนาดของพื้นที่มากที่สุด และน้อยที่สุดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
5. นักเรียนสามารถบอกลักษณะรูปร่างของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง		√					
6. นักเรียนสามารถบอกชื่อเทือกเขาและบริเวณเทือกเขาที่ครอบคลุมจังหวัดได้ถูกต้อง	√						
7. นักเรียนสามารถบอกชื่อที่ราบลุ่มแม่น้ำและบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่ครอบคลุมจังหวัดได้ถูกต้อง	√						
8. นักเรียนสามารถบอกลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง		√					
9. นักเรียนสามารถบอกฤดูกาลของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง				√			

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์วัดอุปสงค์เชิงพฤติกรรมหน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตาม
วัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัดอุปสงค์	พฤติกรรมระดับพุทธิพิสัย						ทักษะ พิสัย
	ความ รู้	ความ เข้าใจ	การ นำไป ใช้	การ วิเคราะห์	การ สัง เคราะห์	การ ประเมิน ค่า	
1. นักเรียนสามารถบอกกลุ่มชาติพันธุ์ ของประชากรในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
2. นักเรียนสามารถบอกจังหวัดที่มี ความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด และน้อยที่สุดในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
3. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการ อพยพย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
4. นักเรียนสามารถบอกภาษาถิ่นที่ใช้ ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ ถูกต้อง	√						
5. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของ ภาษาถิ่นแต่ละประเภทที่ใช้ในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง				√			
6. นักเรียนสามารถบอกความแตกต่าง ของภาษาไทยกลางกับภาษาถิ่นที่ใช้ใน ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
7. นักเรียนสามารถบอกประเพณี ฮีตสิบสองในแต่ละเดือนของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง	√						
8. นักเรียนสามารถบอกลักษณะการ บริโภคอาหารของคนในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง		√					
9. นักเรียนสามารถบอกตัวอย่างอาหาร การกินของคนในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกต้อง			√				

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำ
โครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์	พฤติกรรมระดับพุทธิพิสัย						ทักษะ พิสัย
	ความ รู้	ความ เข้าใจ	การ นำไป ใช้	การ วิเคราะห์	การ สัง เคราะห์	การ ประเมิน ค่า	
1. นักเรียนสามารถบอก ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ถูกต้อง	√						
2. นักเรียนสามารถบอกหลักการ สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ ถูกต้อง	√						
3. นักเรียนสามารถยกตัวอย่าง เศรษฐกิจพอเพียงของภูมิภาค ตะวันออกเฉียงเหนือได้ถูกต้อง				√			
4. นักเรียนสามารถบอกวิธีการ ประหยัดน้ำได้ถูกต้อง				√			
5. นักเรียนสามารถบอกวิธีการ ประหยัดไฟได้ถูกต้อง						√	
6. นักเรียนสามารถบอกวิธีการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้ถูกต้อง	√						
7. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอน และวิธีการปลูกพืชผักสวนครัว ได้ถูกต้อง	√						
8. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอน และวิธีการ เลี้ยงหมูได้ถูกต้อง	√						
9. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอน และวิธีการ ใช้สมุนไพรช่วยกำจัด ศัตรูพืชได้ถูกต้อง	√						
10. นักเรียนสามารถบอกขั้นตอน และวิธีการทำปุ๋ยหมักแบบ ธรรมชาติได้ถูกต้อง		√					

ภาคผนวก ง

**ตารางค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
ก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์**

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ โดยวิเคราะห์รายข้อ ผู้วิจัยได้หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (r) ดังนี้

1) ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (Item Difficulty Index)

ค่าความยากง่าย เป็นค่าแสดงร้อยละ หรือสัดส่วนของผู้ตอบข้อนั้นถูกต้อง ดังนี้ (Nitko , Anthony J., 1996 : 310 – 313)

$$\text{สูตร } p = \frac{P_H + P_L}{N_H + N_L}$$

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Power of Discrimination /

Discrimination Index) ค่าอำนาจจำแนก เป็นค่าแสดงถึงประสิทธิภาพ โดยการจำแนกผู้สอบเป็นกลุ่มสูง หรือกลุ่มต่ำ ดังนี้ (Nitko , Anthony J., 1996 : 310 – 313)

$$\text{สูตร } r = \frac{P_H + P_L}{N_H + N_L}$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าความยากง่ายของข้อทดสอบรายข้อ
	r	คือ	ค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบรายข้อ
	P_H	คือ	จำนวนผู้สอบในกลุ่มคะแนนสูงที่ตอบข้อสอบถูกต้อง
	P_L	คือ	จำนวนผู้สอบในกลุ่มคะแนนต่ำที่ตอบข้อสอบถูกต้อง
	N_H	คือ	จำนวนผู้สอบในกลุ่มคะแนนสูง
	N_L	คือ	จำนวนผู้สอบในกลุ่มคะแนนต่ำ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

หน่วยประสพการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญ ประสพการณ์			วัดพุทธิพิสัยระดับ
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	0.50	0.40	ความรู้
2	0.60	0.80	ความรู้
3	0.47	0.50	ความรู้
4	0.60	0.40	ความรู้
5	0.60	0.70	ความเข้าใจ
6	0.57	0.30	ความรู้
7	0.53	0.30	ความรู้
8	0.57	0.60	ความรู้
9	0.47	0.20	ความเข้าใจ
10	0.53	0.80	วิเคราะห์
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสพการณ์ ข้อที่นำมาใช้มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.47 - 0.60 r อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80			

แบบทดสอบหลังเผชิญ ประสพการณ์			วัดพุทธิพิสัยระดับ
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	0.63	0.20	ความรู้
2	0.60	0.60	ความรู้
3	0.50	0.20	ความรู้
4	0.63	0.20	ความรู้
5	0.60	0.70	ความเข้าใจ
6	0.63	0.60	ความรู้
7	0.53	0.30	ความรู้
8	0.60	0.30	ความรู้
9	0.50	0.40	ความเข้าใจ
10	0.57	0.50	วิเคราะห์
แบบทดสอบหลังเผชิญประสพการณ์ ข้อที่นำมาใช้มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.63 r อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70			

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

หน่วยประสพการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญ ประสพการณ์			วัดพุทธิพิสัยระดับ
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	0.57	0.60	ความรู้
2	0.47	0.80	ความรู้
3	0.67	0.60	ความรู้
4	0.50	0.30	ความรู้
5	0.67	0.60	วิเคราะห์
6	0.50	0.30	ความรู้
7	0.60	0.50	ความรู้
8	0.50	0.60	ความรู้
9	0.57	0.20	ความเข้าใจ
10	0.50	0.60	การนำไปใช้
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสพการณ์ ข้อที่นำมาใช้มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.47 - 0.67 r อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80			

แบบทดสอบหลังเผชิญ ประสพการณ์			วัดพุทธิพิสัยระดับ
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	0.67	0.30	ความรู้
2	0.53	0.80	ความรู้
3	0.67	0.40	ความรู้
4	0.60	0.30	ความรู้
5	0.67	0.60	วิเคราะห์
6	0.60	0.80	ความรู้
7	0.53	0.30	ความรู้
8	0.60	0.30	ความรู้
9	0.57	0.30	ความเข้าใจ
10	0.63	0.60	การนำไปใช้
แบบทดสอบหลังเผชิญประสพการณ์ ข้อที่นำมาใช้มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.53 - 0.67 r อยู่ระหว่าง 0.30 - 0.80			

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์			วัดพุทธิพิสัยระดับ
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	0.53	0.70	ความรู้
2	0.57	0.30	ความรู้
3	0.60	0.70	วิเคราะห์
4	0.53	0.30	วิเคราะห์
5	0.57	0.60	การประเมินค่า
6	0.57	0.20	ความรู้
7	0.50	0.40	ความรู้
8	0.60	0.70	ความรู้
9	0.63	0.30	ความรู้
10	0.57	0.40	ความเข้าใจ
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ ข้อที่นำมาใช้มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.63 r อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.70			

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์			วัดพุทธิพิสัยระดับ
ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1	0.57	0.20	ความรู้
2	0.57	0.80	ความรู้
3	0.57	0.80	วิเคราะห์
4	0.67	0.20	วิเคราะห์
5	0.60	0.20	การประเมินค่า
6	0.63	0.60	ความรู้
7	0.60	0.40	ความรู้
8	0.63	0.50	ความรู้
9	0.60	0.30	ความรู้
10	0.60	0.50	ความเข้าใจ
แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ ข้อที่นำมาใช้มีค่า p อยู่ระหว่าง 0.57 - 0.67 r อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80			

3) ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ด้วยแบบของ คูเดอร์และริชาร์ดสัน หรือ แบบ KR20 (Kuder – Richardson Formula 20/ KR20) ดังนี้ (Frederic Kuder และ M.W. Richardson (1937) อ้างถึงใน Sax, Gilvert และ Newton, James W.,1997 : 278 – 280 และ Stanley, Julian C.,1971 : 148)

$$\text{สูตร } r_u = \frac{K}{K - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right\}$$

เมื่อ r_u คือ ค่าความเที่ยง
 K คือ จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 p คือ สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
 q คือ สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ
 S^2 คือ ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 คำนวณค่า S^2 ได้จากสูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

ตารางที่ 7 ตารางแสดงค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คนที่	ข้อที่																				x	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	18	324
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	17	289
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	17	289
4	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	16	256
5	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	16	256
6	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	15	225
7	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	15	225
8	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	15	225
9	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	15	225
10	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	14	196
11	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	14	196
12	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14	196
13	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	13	169
14	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	13	169
15	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	11	121
16	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	11	121
17	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	11	121
18	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	10	100
19	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	10	100
20	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	9	81	
21	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	9	81
22	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	9	81
23	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	9	81
24	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	9	81
25	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	9	81
26	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	9	81
27	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	8	64
28	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	7	49
29	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	25
30	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	25
รวม	15	17	19	18	14	24	18	22	22	18	17	13	15	16	17	22	18	14	18	16	353	4533
P	0.50	0.57	0.63	0.60	0.47	0.80	0.60	0.73	0.73	0.60	0.57	0.43	0.50	0.53	0.57	0.73	0.60	0.47	0.60	0.53		
q	0.50	0.43	0.37	0.40	0.53	0.20	0.40	0.27	0.27	0.40	0.43	0.57	0.50	0.47	0.43	0.27	0.40	0.53	0.40	0.47		
pq	0.25	0.25	0.23	0.24	0.25	0.16	0.24	0.20	0.20	0.24	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.20	0.24	0.25	0.24	0.25		4.66

$$\sum pq = 4.66$$

$$S^2 = 12.65$$

$$r_u = 0.66$$

แทนค่าสูตร การหาค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

แทนค่า S^2	=	$\frac{4533}{30} - \left\{ \frac{353}{30} \right\}^2$	แทนค่า r_u	=	$\frac{20}{20-1} \times \left\{ 1 - \frac{4.66}{12.65} \right\}$
	=	151.10 - 138.45		=	1.05 x (1 - 0.37)
S^2	=	12.65		=	1.05 x 0.63
				=	0.66

ตารางที่ 8 ตารางแสดงค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คน ที่	ข้อที่																				X	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	19	361
2	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	17	289
3	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	17	289
4	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	16	256
5	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	16	256
6	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	15	225
7	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	15	225
8	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	15	225
9	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	15	225
10	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	14	196
11	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	14	196
12	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	14	196
13	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	14	196
14	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	13	169
15	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	13	169
16	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	12	144
17	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	12	144
18	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	12	144
19	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	12	144
20	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	12	144
21	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	11	121
22	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	10	100
23	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	10	100
24	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	10	100
25	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	9	81
26	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	8	64
27	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	8	64
28	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	7	49
29	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	6	36
30	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	5	25
E	19	18	18	18	15	24	19	21	23	18	19	14	25	16	18	22	13	15	19	17	371	4933
p	0.63	0.60	0.60	0.60	0.50	0.80	0.63	0.70	0.77	0.60	0.63	0.47	0.83	0.53	0.60	0.73	0.43	0.50	0.63	0.57		
q	0.37	0.40	0.40	0.40	0.50	0.20	0.37	0.30	0.23	0.40	0.37	0.53	0.17	0.47	0.40	0.27	0.57	0.50	0.37	0.43		
pq	0.23	0.24	0.24	0.24	0.25	0.16	0.23	0.21	0.18	0.24	0.23	0.25	0.14	0.25	0.24	0.20	0.25	0.25	0.23	0.25		4.50

$$\sum pq = 4.50$$

$$S^2 = 11.50$$

$$r_u = 0.64$$

แทนค่าสูตร การหาค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

แทนค่า S^2	=	$\frac{4933}{30} - \left\{ \frac{371}{30} \right\}^2$	แทนค่า r_u	=	$\frac{20}{20-1} \times \left\{ 1 - \frac{4.50}{11.50} \right\}$
	=	164.43 - 152.93		=	1.05 x (1 - 0.39)
S^2	=	11.50		=	1.05 x 0.61
				=	0.64

ตารางที่ 9 ตารางแสดงค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คน	ข้อที่																				x	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	17	289
2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	17	289
3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	17	289
4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	16	256
5	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	16	256
6	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	16	256
7	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	15	225
8	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	15	225
9	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	15	225
10	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	15	225
11	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	14	196
12	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	12	144
13	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	12	144
14	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	12	144
15	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	12	144
16	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	11	121
17	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	10	100
18	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	10	100
19	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	10	100
20	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	9	81
21	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	9	81
22	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	9	81
23	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	8	64
24	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	7	49
25	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	7	49
26	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	7	49
27	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	6	36
28	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	6	36
29	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	6	36
30	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	6	36
E	17	18	19	14	20	18	15	18	15	20	15	18	17	18	15	18	18	17	17	15	342	4326
p	0.57	0.60	0.63	0.47	0.67	0.60	0.50	0.60	0.50	0.67	0.50	0.60	0.57	0.60	0.50	0.60	0.60	0.57	0.57	0.50		
q	0.43	0.40	0.37	0.53	0.33	0.40	0.50	0.40	0.50	0.33	0.50	0.40	0.43	0.40	0.50	0.40	0.40	0.43	0.43	0.50		
pq	0.25	0.24	0.23	0.25	0.22	0.24	0.25	0.24	0.25	0.22	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.24	0.25	0.25	0.25		4.84

$$\sum pq = 4.84$$

$$S^2 = 14.24$$

$$r_u = 0.69$$

แทนค่าสูตร การหาค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

แทนค่า S^2	=	$\frac{4326}{30} - \left\{ \frac{342}{30} \right\}^2$	แทนค่า r_u	=	$\frac{20}{20-1} \times \left\{ 1 - \frac{4.84}{14.24} \right\}$
	=	144.20 - 129.96		=	1.05 x (1 - 0.34)
S^2	=	14.24		=	1.05 x 0.66
				=	0.69

ตารางที่ 10 ตารางแสดงค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คน	ข้อที่																				X	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	19	361
2	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	18	324
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	17	289
4	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	16	256
5	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	16	256
6	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	16	256
7	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	16	256
8	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	15	225
9	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	15	225
10	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	14	196
11	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	14	196
12	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	14	196
13	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	13	169
14	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	13	169
15	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	12	144
16	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	12	144
17	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	12	144
18	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	11	121
19	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	11	121
20	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	11	121
21	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	11	121
22	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	10	100
23	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	10	100
24	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	9	81
25	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	8	64
26	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	7	49
27	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	7	49
28	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	7	49
29	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	6	36
30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	5	25
E	20	20	19	16	20	19	18	19	16	20	18	18	19	16	18	16	18	17	19	19	365	4835
p	0.67	0.67	0.63	0.53	0.67	0.63	0.60	0.63	0.53	0.67	0.60	0.60	0.63	0.53	0.60	0.53	0.60	0.57	0.63	0.63		
q	0.33	0.33	0.37	0.47	0.33	0.37	0.40	0.37	0.47	0.33	0.40	0.40	0.37	0.47	0.40	0.47	0.40	0.43	0.37	0.37		
pq	0.22	0.22	0.23	0.25	0.22	0.23	0.24	0.23	0.25	0.22	0.24	0.24	0.23	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.23		4.72

$$\sum pq = 4.72$$

$$S^2 = 13.64$$

$$r_u = 0.68$$

แทนค่าสูตร การหาค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

$\text{แทนค่า } S^2 = \frac{4835}{30} - \left\{ \frac{365}{30} \right\}^2$ $= 161.67 - 148.03$ $S^2 = 13.64$	$\text{แทนค่า } r_u = \frac{20}{20-1} \times \left\{ 1 - \frac{4.72}{13.64} \right\}$ $= 1.05 \times (1 - 0.35)$ $= 1.05 \times 0.65$ $= 0.68$

ตารางที่ 11 ตารางแสดงค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คน	ข้อที่																				x	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	18	324
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	18	324
3	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	289
4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	17	289
5	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	16	256
6	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	15	225
7	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	15	225
8	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	14	196
9	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	14	196
10	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	13	169
11	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0	13	169
12	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	12	144
13	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	12	144
14	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	12	144
15	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	12	144
16	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	11	121
17	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	11	121
18	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	10	100
19	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	10	100
20	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	10	100
21	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	10	100
22	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	10	100
23	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	10	100
24	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	9	81
25	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	9	81
26	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	9	81
27	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	7	49
28	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	6	36
29	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5	25
30	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	16
E	16	20	18	17	18	19	16	19	18	17	17	19	14	15	18	15	19	19	18	17	349	4449
p	0.53	0.67	0.60	0.57	0.60	0.63	0.53	0.63	0.60	0.57	0.57	0.63	0.47	0.50	0.60	0.50	0.63	0.63	0.60	0.57		
q	0.47	0.33	0.40	0.43	0.40	0.37	0.47	0.37	0.40	0.43	0.43	0.37	0.53	0.50	0.40	0.50	0.37	0.37	0.40	0.43		
pq	0.25	0.22	0.24	0.25	0.24	0.23	0.25	0.23	0.24	0.25	0.25	0.23	0.25	0.25	0.24	0.25	0.23	0.23	0.24	0.25		4.81

$$\sum pq = 4.81$$

$$S^2 = 12.97$$

$$r_u = 0.66$$

แทนค่าสูตร การหาค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

$\text{แทนค่า } S^2 = \frac{4449}{30} - \left\{ \frac{349}{30} \right\}^2$ $= 148.30 - 135.33$ $S^2 = 12.97$	$\text{แทนค่า } r_u = \frac{20}{20-1} \times \left\{ 1 - \frac{4.81}{12.97} \right\}$ $= 1.05 \times (1 - 0.37)$ $= 1.05 \times 0.63$ $= 0.66$

ตารางที่ 12 ตารางแสดงค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คน ที่	ข้อที่																				X	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	19	361
2	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	17	289
3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	17	289
4	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	17	289
5	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	16	256
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	16	256
7	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	15	225
8	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	15	225
9	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	15	225
10	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	15	225
11	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	14	196
12	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	14	196
13	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	14	196
14	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	14	196
15	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	13	169
16	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	13	169
17	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	13	169
18	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	12	144
19	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	12	144
20	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	12	144
21	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	11	121
22	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	11	121
23	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	10	100
24	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	9	81
25	0	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	9	81
26	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	8	64
27	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	7	49
28	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	7	49
29	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5	25
30	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	4	16
E	17	21	19	17	17	20	20	20	20	18	19	19	18	18	19	18	19	18	19	18	374	5070
p	0.57	0.70	0.63	0.57	0.57	0.67	0.67	0.67	0.67	0.60	0.63	0.63	0.60	0.60	0.63	0.60	0.63	0.60	0.63	0.60		
q	0.43	0.30	0.37	0.43	0.43	0.33	0.33	0.33	0.33	0.40	0.37	0.37	0.40	0.40	0.37	0.40	0.37	0.40	0.37	0.40		
pq	0.25	0.21	0.23	0.25	0.25	0.22	0.22	0.22	0.22	0.24	0.23	0.23	0.24	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24		4.67

$$\sum pq = 4.67$$

$$S^2 = 13.58$$

$$r_u = 0.69$$

แทนค่าสูตร การหาค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

แทนค่า S^2	$= \frac{5070}{30} - \left\{ \frac{374}{30} \right\}^2$	แทนค่า r_u	$= \frac{20}{20-1} \times \left\{ 1 - \frac{4.67}{13.58} \right\}$
	$= 169 - 155.42$		$= 1.05 \times (1 - 0.34)$
S^2	$= 13.58$		$= 1.05 \times 0.66$
			$= 0.69$

ภาคผนวก จ

**ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญประสบการณ์
ในการทดสอบแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม**

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การหาค่าประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) มีดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สีนสกุล 2520 :136 -137)

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\left[\frac{\sum X}{N} \right]}{A} \times 100$$

- เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ คือ คะแนนรวมจากการทำกิจกรรมระหว่างเผชิญประสบการณ์
 A คือ คะแนนเต็มของกิจกรรมระหว่างเผชิญประสบการณ์
 N คือ จำนวนนักเรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\left[\frac{\sum F}{N} \right]}{B} \times 100$$

- เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ คือ คะแนนรวมของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
 B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
 N คือ จำนวนนักเรียน

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การใช้สีเพื่อสร้างภาพ ที่สร้างขึ้นมีความคลาดเคลื่อนได้สูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $\pm 2.5\%$

ตารางที่ 13 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดีว

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		7.1	7.2		7.1	7.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
I	1	16	8	4	4	7	3	3	29	28
	2	12	8	3	3	6	3	3	26	24
	3	8	7	3	3	5	3	3	24	20
คะแนน		36	23	10	10	18	9	9	79	72
\bar{x}		12	7.7	3.3	3.3	6.0	3.0	3.0	26.3	24.0
S.D.		4.0	0.6	0.6	0.6	1.0	0.0	0.0	2.5	4.0

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{79}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{72}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{26.33}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{24}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 65.83$	$\therefore E_2$	$= 60.00$
E_1/E_2		$= 65.83/60.00$	

ตารางที่ 14 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์											หลังเผชิญประสบการณ์
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม				แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน				รวม	
เกณฑ์ คะแนน	40	40		8.1	8.2	8.3	8.4		8.1	8.2	8.3	8.4		40
			10	2.5	2.5	2.5	2.5	10	2.5	2.5	2.5	2.5	40	
1	1	24	7	2	2	2	2	6	2	2	2	2	29	28
	2	20	7	1.5	2	1.5	2	5	2	2	2	2	27	28
	3	12	7	1.5	2	1.5	2	4	2	2	2	2	26	20
คะแนน		56	21	5	6	5	6	15	6	6	6	6	82	76
\bar{x}		18.67	7.0	1.7	2.0	1.7	2.0	5.0	2.0	2.0	2.0	2.0	27.3	25.3
S.D.		6.1	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	4.6

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{82}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{76}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{27.33}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{25.33}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 68.33$	$\therefore E_2$	$= 63.33$
E_1/E_2		$= 68.33/63.33$	

ตารางที่ 15 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		9.1	9.2		9.1	9.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
I	1	16	9	4	4	6	3	3	29	28
	2	16	8	3	3	6	3	3	26	24
	3	12	8	3	3	5	3	3	25	20
คะแนน		44	25	10	10	17	9	9	80	72
\bar{x}		14.7	8.3	3.3	3.3	5.7	3.0	3.0	26.7	24.0
S.D.		2.3	0.6	0.6	0.6	0.6	0.0	0.0	2.1	4.0

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{80}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{72}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{26.67}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{24}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 66.68$	$\therefore E_2$	$= 60.00$
E_1/E_2		$= 66.68/60.00$	

ตารางที่ 16 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		7.1	7.2		7.1	7.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
1	1	16	9	4	4	8	4	4	33	28
	2	16	8	4	4	7	4	4	31	28
	3	12	8	3	3	5	4	4	27	20
2	1	20	8	4	5	8	3	3	31	28
	2	12	8	4	4	7	3	3	29	24
	3	8	7	3	3	6	3	3	25	20
คะแนน		84	48	22	23	41	21	21	176	148
\bar{x}		14	8.0	3.7	3.8	6.8	3.5	3.5	29.3	24.7
S.D.		4.2	0.6	0.5	0.8	1.2	0.5	0.5	2.9	3.9

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{176}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{148}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{29.33}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{24.67}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 73.33$	$\therefore E_2$	$= 61.68$
E_1/E_2		$= 73.33/61.68$	

ตารางที่ 17 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์										หลังเผชิญประสบการณ์	
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม				แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน					รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		8.1	8.2	8.3	8.4		8.1	8.2	8.3	8.4		40
			10	2.5	2.5	2.5	2.5	10	2.5	2.5	2.5	2.5	40	
1	1	24	8	2	2	2	2	8	2	2	2	2	32	28
	2	16	8	1.5	1.5	2	2	8	2	2	2	2	31	28
	3	12	8	1	1	1.5	1.5	7	2	2	2	2	28	24
2	1	20	7	1.5	1.5	2	2	7	2	2	2	2	29	28
	2	20	7	1.5	1.5	2	2	6	2	2	2	2	28	24
	3	8	7	1.5	1.5	1.5	1.5	5	2	2	2	2	26	20
คะแนน		100	45	9	9	11	11	41	12	12	12	12	174	152
\bar{x}														
		16.7	7.5	1.5	1.5	1.8	1.8	6.8	2.0	2.0	2.0	2.0	29.0	25.3
S.D.		5.9	0.5	0.3	0.3	0.3	0.3	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.2	3.3

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า
$E_1 = \frac{174}{40} \times 100$		$E_2 = \frac{152}{40} \times 100$
$E_1 = \frac{29}{40} \times 100$		$E_2 = \frac{25.33}{40} \times 100$
$\therefore E_1 = 72.50$		$\therefore E_2 = 63.33$
$E_1/E_2 = 72.50/63.33$		

ตารางที่ 18 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญประสบการณ์	
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์คะแนน		40		9.1	9.2		9.1	9.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
1	1	28	9	4	5	8	4	4	34	32
	2	20	8	3	3	5	4	4	27	24
	3	16	6	3	3	5	4	4	25	24
2	1	16	8	4	4	8	4	4	32	28
	2	12	8	4	4	5	4	4	29	20
	3	8	7	4	4	5	4	4	28	20
คะแนน		100	46	22	23	36	24	24	175	148
x		16.7	7.7	3.7	3.8	6.0	4.0	4.0	29.2	24.7
S.D.		6.9	1.0	0.5	0.8	1.5	0.0	0.0	3.3	4.7

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{175}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{148}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{29.17}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{24.67}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 72.93$	$\therefore E_2$	$= 61.68$
E_1/E_2		$= 72.93/61.68$	

ตารางที่ 19 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ของ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึก สาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		7.1	7.2		7.1	7.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
1	1	24	8	4	4	9	4	4	33	32
	2	16	8	4	4	8	4	4	32	32
	3	12	8	4	3	7	4	4	30	28
2	1	20	8	5	5	8	3	3	32	32
	2	12	8	4	4	7	3	3	29	28
	3	8	7	4	4	7	3	3	28	28
3	1	16	8	5	5	8	4	4	34	32
	2	12	8	4	4	6	4	4	30	28
	3	8	7	4	4	5	4	4	28	28
4	1	24	9	5	5	9	5	5	38	36
	2	20	7	4	5	7	5	5	33	32
	3	12	7	4	4	7	5	5	32	28
5	1	28	9	5	5	8	4	4	35	32
	2	24	9	4	4	7	4	4	32	32
	3	20	6	4	4	7	4	4	29	28
6	1	32	9	5	5	9	5	5	38	36
	2	28	9	4	4	8	5	5	35	32
	3	24	8	4	4	7	5	5	33	32
7	1	28	8	4	4	8	5	5	34	32
	2	24	8	4	4	7	5	5	33	32
	3	16	7	3	4	7	5	5	31	28

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึก สาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		7.1	7.2		7.1	7.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
8	1	24	9	4	4	9	4	4	34	32
	2	16	9	4	4	8	4	4	33	32
	3	16	7	4	4	7	4	4	30	28
9	1	24	7	5	5	8	4	4	33	32
	2	16	7	5	5	7	4	4	32	32
	3	20	7	4	4	7	4	4	30	28
10	1	24	8	5	5	8	5	5	36	36
	2	16	8	4	4	7	5	5	33	32
	3	16	8	4	4	7	5	5	33	32
คะแนน		580	236	127	128	224	129	129	973	932
\bar{x}		19.3	7.9	4.2	4.3	7.5	4.3	4.3	32.4	31.1
S.D.		0.8	0.8	0.5	0.5	0.9	0.7	0.7	2.5	2.5

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{30}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{30}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{32.43}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{31.07}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 81.08$	$\therefore E_2$	$= 77.68$
E_1/E_2		$= 81.08/77.68$	

ตารางที่ 20 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์										หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			สาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม				แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน					รวม
เกณฑ์ คะแนน	40	10	8.1	8.2	8.3	8.4	10	8.1	8.2	8.3	8.4	40	40	
			1	1	28	9		2	2	2	2			9
	2	24	8	1.5	1.5	2	2	8	2.5	2.5	2.5	2.5	33	32
	3	20	8	1.5	1.5	1.5	1.5	7	2.5	2.5	2.5	2.5	31	28
2	1	24	8	2	2	2	2	8	2	2	2.5	2.5	33	32
	2	20	8	2	2	2	2	8	2	2	2.5	2.5	33	32
	3	12	7	1.5	1.5	1.5	1.5	7	2	2	2.5	2.5	29	28
3	1	20	9	2	2	2	2	9	2	2	2	2	34	32
	2	16	8	1.5	1.5	2	2	8	2	2	2	2	31	28
	3	12	8	1	1	1.5	1.5	7	2	2	2	2	28	28
4	1	24	9	2.5	2.5	2.5	2.5	9	2	2.5	2.5	2	37	36
	2	24	8	2	2	2.5	2.5	8	2	2.5	2.5	2	34	32
	3	20	8	2	2	2	2	8	2	2.5	2.5	2	33	32
5	1	24	9	2.5	2.5	2.5	2.5	9	2	2	2.5	2.5	37	36
	2	16	8	2.5	2.5	2	2	8	2	2	2.5	2.5	34	32
	3	12	8	2	2	1.5	1.5	7	2	2	2.5	2.5	31	28
6	1	20	9	2	2	2	2	10	2	2	2.5	2.5	36	36
	2	20	8	1.5	1.5	2	2	9	2	2	2.5	2.5	33	32
	3	12	8	1.5	1.5	2	2	8	2	2	2.5	2.5	32	32
7	1	16	9	2	2	2	2	8	2	2	2	2	33	32
	2	12	8	1.5	1.5	2	2	8	2	2	2	2	31	28
	3	8	8	1	1	1.5	1.5	7	2	2	2	2	28	28

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์										หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึกสาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม				แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน					รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		8.1	8.2	8.3	8.4		8.1	8.2	8.3	8.4		40
			10	2.5	2.5	2.5	2.5	10	2.5	2.5	2.5	2.5	40	
8	1	20	9	2.5	2.5	2.5	2.5	8	2	2	2	2	35	32
	2	16	9	2.5	2.5	2	2	8	2	2	2	2	34	32
	3	16	7	2.5	2.5	1.5	1.5	7	2	2	2	2	30	28
9	1	20	8	2	2	2	2	8	2	2	2.5	2.5	33	32
	2	20	8	2	2	2	2	7	2	2	2.5	2.5	32	28
	3	12	8	1.5	1.5	1.5	1.5	7	2	2	2.5	2.5	30	28
10	1	24	9	2.5	2.5	2.5	2.5	9	2	2.5	2.5	2	37	36
	2	16	8	2.5	2.5	2	2	8	2	2.5	2.5	2	34	32
	3	16	8	2	2	2	2	8	2	2.5	2.5	2	33	32
คะแนน		544	247	58	58	59	59	240	61.5	64.5	70.5	67.5	985	940
- x														
		18.1	8.2	1.9	1.9	2.0	2.0	8.0	2.1	2.2	2.4	2.3	32.8	31.3
S.D.		4.9	0.6	0.4	0.4	0.3	0.3	0.8	0.2	0.2	0.2	0.3	2.5	2.8

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{985}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{940}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{32.83}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{31.33}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 82.08$	$\therefore E_2$	$= 78.33$
E_1/E_2		$= 82.08/78.33$	

ตารางที่ 21 ตารางคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ระหว่างเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญ
ประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			สาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		9.1	9.2		9.1	9.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
1	1	28	9	5	5	8	5	4	36	36
	2	24	8	5	5	7	5	4	34	32
	3	20	8	4	4	7	5	4	32	32
2	1	24	9	4	4	9	4	4	34	32
	2	24	9	4	4	8	4	4	33	32
	3	16	7	4	4	8	4	4	31	28
3	1	20	9	5	5	8	5	4	36	32
	2	20	8	4	4	8	5	4	33	32
	3	16	6	3	4	8	5	4	30	28
4	1	28	9	5	5	9	5	5	38	36
	2	24	8	5	5	9	5	5	37	36
	3	16	7	3	4	7	5	5	31	28
5	1	28	8	5	5	9	4	5	36	32
	2	20	8	4	4	8	4	5	33	32
	3	16	7	4	4	8	4	5	32	28
6	1	24	9	4	5	9	4	5	36	36
	2	20	8	4	4	8	4	5	33	32
	3	20	7	4	4	6	4	5	30	28
7	1	28	8	4	5	8	4	4	33	32
	2	16	8	5	5	7	4	4	33	32
	3	16	8	4	5	6	4	4	31	28

กลุ่มที่	ลำดับที่	ก่อนเผชิญ ประสบการณ์	ระหว่างเผชิญประสบการณ์						หลังเผชิญ ประสบการณ์	
			บันทึก สาระสำคัญ	พฤติกรรมกลุ่ม		แบบฝึกหัด	ชิ้นงาน			รวม
เกณฑ์ คะแนน		40		9.1	9.2		9.1	9.2		40
			10	5	5	10	5	5	40	
8	1	24	8	4	4	8	4	4	32	32
	2	20	8	4	4	5	4	4	29	28
	3	16	7	4	4	5	4	4	28	28
9	1	28	8	4	5	8	4	4	33	32
	2	20	8	4	4	8	4	4	32	32
	3	12	6	4	4	8	4	4	30	28
10	1	20	9	4	4	9	5	5	36	36
	2	16	8	4	4	7	5	5	33	32
	3	12	7	4	4	7	5	5	32	32
คะแนน		616	237	125	131	230	132	132	987	944
\bar{x}		20.5	7.9	4.2	4.4	7.7	4.4	4.4	32.9	31.5
S.D.		4.8	0.8	0.5	0.5	1.1	0.5	0.5	2.4	2.7

แทนค่าสูตร ประสิทธิภาพกระบวนการ E_1 / ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E_2

แทนค่า		แทนค่า	
E_1	$= \frac{987}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{944}{40} \times 100$
E_1	$= \frac{30}{40} \times 100$	E_2	$= \frac{31.47}{40} \times 100$
$\therefore E_1$	$= 82.25$	$\therefore E_2$	$= 78.68$
$E_1/E_2 = 82.25/78.68$			

ภาคผนวก จ

ตารางคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียน

การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
 การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน เป็นการเปรียบเทียบความ
 แยกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และแบบทดสอบหลังเผชิญ
 ประสบการณ์ ที่เรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที
 (William Sealy Gosset และ David Wechsler อ้างใน Glass, Gene V. และ Hopkins, Kenneth D.,
 1984 : 217-220 และ 240-242)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

$$df = n-1$$

เมื่อ	D	คือ	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคน
	N	คือ	จำนวนนักเรียน
	$\sum D^2$	คือ	ผลรวมของ D แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum D)^2$	คือ	ผลรวมของ D ทั้งหมดยกกำลังสอง

ตารางที่ 22 ตารางคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 7 การสำรวจลักษณะทางภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	คะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์		คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์		D	D ²
	(x)	(x ²)	(y)	(y ²)		
1	24	576	32	1024	8	64
2	16	256	32	1024	16	256
3	12	144	28	784	16	256
4	20	400	32	1024	12	144
5	12	144	28	784	16	256
6	8	64	28	784	20	400
7	16	256	32	1024	16	256
8	12	144	28	784	16	256
9	8	64	28	784	20	400
10	24	576	36	1296	12	144
11	20	400	32	1024	12	144
12	12	144	28	784	16	256
13	28	784	32	1024	4	16
14	24	576	32	1024	8	64
15	20	400	28	784	8	64
16	32	1024	36	1296	4	16
17	28	784	32	1024	4	16
18	24	576	32	1024	8	64
19	28	784	32	1024	4	16
20	24	576	32	1024	8	64
21	16	256	28	784	12	144
22	24	576	32	1024	8	64

ลำดับที่	คะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์		คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์		D	D ²
	(x)	(x ²)	(y)	(y ²)	(y - x)	(y - x) ²
23	16	256	32	1024	16	256
24	16	256	28	784	12	144
25	24	576	32	1024	8	64
26	16	256	32	1024	16	256
27	20	400	28	784	8	64
28	24	576	36	1296	12	144
29	16	256	32	1024	16	256
30	16	256	32	1024	16	256
คะแนนรวม	580	12336	932	29136	352	4800
\bar{x}	19.33	411.20	31.07	971.20	11.73	160.00
S.D.	6.22	244.22	2.50	156.94	4.81	112.28

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{352}{\sqrt{\frac{30(4800) - (352)^2}{(30-1)}}} \\
 t &= \frac{352}{\sqrt{\frac{144000 - 123904}{29}}} \\
 t &= \frac{352}{\sqrt{\frac{20096}{29}}} \\
 t &= \frac{352}{26.32} \quad t = 13.37
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 23 ตารางคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 8 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	คะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์		คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์		D	D ²
	(x)	(x ²)	(y)	(y ²)	(y - x)	(y - x) ²
1	28	784	36	1296	8	64
2	24	576	32	1024	8	64
3	20	400	28	784	8	64
4	24	576	32	1024	8	64
5	20	400	32	1024	12	144
6	12	144	28	784	16	256
7	20	400	32	1024	12	144
8	16	256	28	784	12	144
9	12	144	28	784	16	256
10	24	576	36	1296	12	144
11	24	576	32	1024	8	64
12	20	400	32	1024	12	144
13	24	576	36	1296	12	144
14	16	256	32	1024	16	256
15	12	144	28	784	16	256
16	20	400	36	1296	16	256
17	20	400	32	1024	12	144
18	12	144	32	1024	20	400
19	16	256	32	1024	16	256
20	12	144	28	784	16	256
21	8	64	28	784	20	400
22	20	400	32	1024	12	144

ลำดับที่	คะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์		คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์		D	D ²
	(x)	(x ²)	(y)	(y ²)		
23	16	256	32	1024	16	256
24	16	256	28	784	12	144
25	20	400	32	1024	12	144
26	20	400	28	784	8	64
27	12	144	28	784	16	256
28	24	576	36	1296	12	144
29	16	256	32	1024	16	256
30	16	256	32	1024	16	256
คะแนนรวม	544	10560	940	29680	396	5584
\bar{x}	18.13	352.00	31.33	989.33	13.20	186.13
S.D.	4.90	177.67	2.80	177.13	3.51	93.62

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{396}{\sqrt{\frac{30(5584) - (396)^2}{(30-1)}}} \\
 t &= \frac{396}{\sqrt{\frac{167520 - 156816}{29}}} \\
 t &= \frac{396}{\sqrt{\frac{10704}{29}}} \\
 t &= \frac{396}{19.21} \quad t = 20.61
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 24 ตารางคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	คะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์		คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์		D	D ²
	(x)	(x ²)	(y)	(y ²)		
1	28	784	36	1296	8	64
2	24	576	32	1024	8	64
3	20	400	32	1024	12	144
4	24	576	32	1024	8	64
5	24	576	32	1024	8	64
6	16	256	28	784	12	144
7	20	400	32	1024	12	144
8	20	400	32	1024	12	144
9	16	256	28	784	12	144
10	28	784	36	1296	8	64
11	24	576	36	1296	12	144
12	16	256	28	784	12	144
13	28	784	32	1024	4	16
14	20	400	32	1024	12	144
15	16	256	28	784	12	144
16	24	576	36	1296	12	144
17	20	400	32	1024	12	144
18	20	400	28	784	8	64
19	28	784	32	1024	4	16
20	16	256	32	1024	16	256
21	16	256	28	784	12	144
22	24	576	32	1024	8	64

ลำดับที่	คะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์		คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์		D	D ²
	(x)	(x ²)	(y)	(y ²)		
23	20	400	28	784	8	64
24	16	256	28	784	12	144
25	28	784	32	1024	4	16
26	20	400	32	1024	12	144
27	12	144	28	784	16	256
28	20	400	36	1296	16	256
29	16	256	32	1024	16	256
30	12	144	32	1024	20	400
คะแนนรวม	616	13312	944	29920	328	4000
\bar{x}	20.53	443.73	31.47	997.33	10.93	133.33
S.D.	4.78	200.23	2.73	172.90	3.78	85.63

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{328}{\sqrt{\frac{30(4000) - (328)^2}{(30-1)}}} \\
 t &= \frac{328}{\sqrt{\frac{120000 - 107584}{29}}} \\
 t &= \frac{328}{\sqrt{\frac{12416}{29}}} \\
 t &= \frac{328}{20.69} \qquad t = 15.85
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าความถี่คะแนนความคิดเห็นของนักเรียน

ตารางที่ 25 ตารางแสดงค่าความถี่คะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.
	5	4	3	2	1		
1. องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์							
1.1 บริบทที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์							
1) มุมหนังสือ ช่วยให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา	16	13	1			4.50	0.57
2) มุมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงาน ได้อย่างสะดวก	18	7	5			4.43	0.77
3) มุมตัวอย่างชิ้นงาน (หน่วยที่ 8, 11) ช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ผลิตชิ้นงานได้	19	9	2			4.57	0.63
4) มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานที่นักเรียนทำ	22	6	2			4.67	0.61
1.2 รูปแบบที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์							
1) รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนด้วยตนเอง (SDL) ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องวิถีชีวิตของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19	6	5			4.47	0.78
2) รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนกับเพื่อน (PDL) ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนและร่วมกันแก้ปัญหาการทำงานได้	20	6	4			4.53	0.73
3) รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนกับครู (TDL) เป็นวิธีที่ให้ความรู้คำแนะนำและปรับปรุงชิ้นงานแก่นักเรียนได้	15	13	2			4.43	0.63
1.3 วิธีการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์							
การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน	21	8	1			4.67	0.55
1.4 สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์							
1.4.1 ประมวลสาระ							
1) แผนผังแนวคิด ช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางเรื่องที่จะศึกษาเนื้อหาในประมวลสาระ	20	8	2			4.60	0.62
2) แผนรายการสอน ช่วยให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการศึกษา	18	6	6			4.40	0.81
3) เนื้อหาในประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานก่อนเผชิญประสบการณ์	17	12	1			4.53	0.57
4) สรุปเนื้อหาในประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงสาระสำคัญของเนื้อหาทั้งหมด	18	8	4			4.47	0.73
1.4.2 มัลติมีเดียปฐมนิเทศ							
มัลติมีเดียปฐมนิเทศ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ ทำให้สามารถเผชิญประสบการณ์ได้ถูกต้อง	20	6	4			4.53	0.73

รายการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.
	5	4	3	2	1		
1.4.3 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์							
มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางและทำงานกลุ่มร่วมกันได้	18	9	3			4.50	0.68
1.4.4 ซีดีเสียง (หน่วยที่ 8)							
ซีดีเสียง ช่วยให้นักเรียน ได้ฟังสำเนียงภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	17	12	1			4.53	0.57
1.4.5 แบบฝึกปฏิบัติ							
แบบฝึกปฏิบัติช่วยกำกับแนวทางการทำภารกิจและงานตามที่กำหนดไว้	15	10	5			4.33	0.76
1.4.6 แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์							
1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงพื้นฐานความรู้ของตนเอง	16	12	2			4.47	0.63
2) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง	18	12				4.60	0.50
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์							
1) นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	16	14				4.53	0.51
2) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	16	13	1			4.50	0.57
3) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	16	10	4			4.40	0.72
4) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง	14	10	6			4.33	0.78
5) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้นักเรียนมีทักษะในการจัดการและทำงานอย่างเป็นระบบ	17	6	7			4.27	0.84
รวม						103.27	15.29

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสัมภาษณ์นักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1) ประมวลสาระ

1.1 ความเข้าใจในเนื้อหา.....

.....

1.2 ปริมาณของเนื้อหา.....

.....

1.3 ความเหมาะสมของภาพประกอบเนื้อหา.....

.....

2) มัลติมีเดีย

2.1 ความเข้าใจในการอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้.....

.....

2.2 ความชัดเจนของภาพ.....

.....

2.3 ความชัดเจนของตัวอักษร.....

.....

2.4 ความชัดเจนของเสียง.....

.....

3) ซิดีเสียง (หน่วยที่ 8)

3.1 ความถูกต้องของเนื้อหา.....

.....

3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย.....

.....

3.3 เวลาในการนำเสนอ.....

.....

4) รายการศึกษา (หน่วยที่ 8)

4.1 ความเข้าใจในรายการศึกษา.....

.....

4.2 รายการศึกษาใกล้เคียงกับความเป็นจริง.....

.....

4.3 รายการศึกษานำไปสู่การฝึกปฏิบัติจริง.....

.....

5) แบบฝึกปฏิบัติ

5.1 ความสอดคล้องกับภารกิจและงาน.....

.....

5.2 ความยากง่ายในการทำแบบฝึกปฏิบัติ.....

.....

5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกปฏิบัติ.....

.....

6) แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์

6.1 ความชัดเจนของคำถาม.....

.....

6.2 ข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาในประมวลสาระ.....

.....

6.3 ความยากง่ายในการทำแบบทดสอบ.....

.....

6.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ.....

.....

7) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เรื่อง วิถีชีวิตของคนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากเรียนชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยทำเครื่องหมาย x ลงในช่องระดับความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์					
1.1 บริบทที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์					
1) มุมหนังสือ ช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา					
2) มุมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติการกิจและงานได้อย่างสะดวก					
3) มุมตัวอย่างชิ้นงาน (หน่วยที่ 8 , 11) ช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ผลิตชิ้นงานได้					
4) มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานที่นักเรียนทำ					
1.2 รูปแบบที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์					
1) รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนด้วยตนเอง (SDL) ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องวิถีชีวิตของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
2) รูปแบบการเรียนรู้แบบเรียนกับเพื่อน (PDL) ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนและร่วมกันแก้ปัญหาการทำงานได้					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3) รูปแบบการเรียนแบบเรียนกับครู (TDL) เป็นวิธีที่ให้ความรู้ คำแนะนำและปรับปรุงชิ้นงานแก่นักเรียนได้					
1.3 วิธีการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์					
การเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน					
1.4 สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์					
1.4.1 ประมวลสาระ					
1) แผนผังแนวคิด ช่วยให้นักเรียนทราบแนวทางเรื่องที่จะศึกษาเนื้อหา ในประมวลสาระ					
2) แผนรายการสอน ช่วยให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการศึกษา					
3) เนื้อหาในประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานก่อนเผชิญ ประสบการณ์					
4) สรุปเนื้อหาในประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงสาระสำคัญของ เนื้อหาทั้งหมด					
1.4.2 มัลติมีเดียปฐมนิเทศ					
มัลติมีเดียปฐมนิเทศ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเรียน แบบอิงประสบการณ์ ทำให้สามารถเผชิญประสบการณ์ได้ถูกต้อง					
1.4.3 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์					
มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบ แนวทางและทำงานกลุ่มร่วมกันได้					
1.4.4 ซีดีเสียง (หน่วยที่ 8)					
ซีดีเสียง ช่วยให้นักเรียนได้ฟังสำเนียงภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
1.4.5 แบบฝึกปฏิบัติ					
แบบฝึกปฏิบัติช่วยกำกับแนวทางการทำภารกิจและงานตามที่กำหนดไว้					
1.4.6 แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์					
1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบถึง พื้นฐานความรู้ของตนเอง					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง					
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์					
1) นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์					
2) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้					
3) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น					
4) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง					
5) การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้นักเรียนมีทักษะในการจัดการและทำงานอย่างเป็นระบบ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางชนิษฐา คำหล้า
วัน เดือน ปีเกิด	2 ธันวาคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. การบัญชี สถาบันราชภัฏสกลนคร พ.ศ. 2541
สถานที่ศึกษา	โรงเรียนบ้านหนองบัว อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน